דבר

הסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מיסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם לשרון

ה', ט"ז באלול תשל"ג, 13 בספטמבר 1973 • גליון 14783 • השנה הארבעים ותשע

היום 16 עמודים • המחיר 65 אגורות

היום ב„דבר":

- ארבע ההפתעות בבחירות / דניאל בלוך
- המרוצים והמאוכזבים / אליהו אגרס
- הבחירות בקרב המיעוטים / אהוד יערי
- משמעות ההצבעה בקיבוצים / יוסי ביילין
- אחריות סובייטית למעשי המחבלים / דב אפל
- הקרמלין גובר על הליברלים / דייב מורארקה
- מומחים לשרותך / עמ' 11
- כוכבים ולילות / עמ' 14
- מדריך לבידור, ביקורת הרדיו וטלוויזיה / עמ' 15

חוזה השלום נחתם בלאוס

ויינטיין, (יופ"ע). — כמ־שלת לאוס והפטאט לאו הקומו־ניסטי התכנו אתמול בראשי תי־בות על חוזה השלום בלאוס. ראש הממשלה סובנה פומה הודיע. לא־חר שנועץ באסטרולוג שלו, כי החתימה הסופית של החוזה תת־קיים מהר.

החוזה הזה מסיים עשר שנות מלחמה בלאוס.

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

סיכום 93 אחוזים מקולות המצביעים להסתדרות

המערך — 58.28%
הליכוד — 22.75%

כוח המערך ירד ב־3.83% – לפי ההערכה בעיקר בגלל ליקויי ארגון; הליכוד לא עלה; עליה לעובד הדתי; הישג יחסי לפנתרים; הפסדים לרשימות השמאל הקיצוני – רק"ח, מוקד ומרי

דן פתיר, סופר „דבר"

לפי סיכום של 93 אחוזים מהמצביעים בפועל שום בבחירות לוועידה ה־12 של ההסתדרות. הוורים 65.06 אחוזים בעלי זכות הבחירה

יותר רשמה לזכותה סיעת „העובד הדתי" בהסתדרות, אשר הגיעה ל־4.5% לעומת 3.06% בבחירות הקודמות.

עליה קלה נרשמה לזכות תנועת העבודה הליברלית (6.07% לעומת 5.69% ב־1969). כל הד־

1969, נמסר על ליקויים ארגוניים קשים במקומות שונים, אשר מנעו במידה ניכרת השתתפות גדולה יותר. במערך דוחות הדעה, שאילו היו נמנעים ליקויים

ערך כלל הקולות שנמנו עד כה, היו 97.61 אחוז קולות כשרים. המתחלקים כך:

	בוחרים	אחוז מתוך הקולות הכשרים	האחוזים בבחירות 1969
אמת (המערך)	398508	58.28	62.11
חל־טעם (ליכוד)	155534	22.75	22.69 (סיכום שלוש הסיעות בנפ')
ל"ע (תנועת העבודה הליברלית)	41528	6.07	5.69
צ (העובד הדתי)	30743	4.50	3.06
ר (רקיה)	13584	1.99	2.25
ק"נ (מוקד)	11615	1.70	1.79 (מק"י בלבד)
ש' (מרי)	5030	0.74	1.33 (העולם הזה בלבד)
ד' (הפנתרים)	11432	1.67	לא השתתפה
ע"נ (התנועה לאחווה)	6518	0.95	0.54
נ"ר (למען בחירות אישיות)	2297	0.34	לא השתתפה
פ' (ברית השמאל)	1899	0.28	0.54
ית (יוצאי תימן)	2950	0.43	לא השתתפה
ריה (רשימה תימנית)	2177	0.32	לא השתתפה

ירד כוחו של המערך בקרוב ל־4% (58.28 לעומת הישגו בבחירות 1969 (62.11%); גוש הליכוד צבר 22.75%. הזהה עם לסכום הייצוג של שלוש הרשימות שהרכיבות אותו בבחירות 1969 (22.69%); בעוד שהעליה הבולטת ב־

שיטות השכאלניות הקטנות איבדו מכוחן, ורשימת מרי (הנשתפת ל„עולם הזה", הלק מסיעת וקבוצת פורשי מק"י, איבדה מחצית מכוחה). הצלחה יחסית רשמה לזכותה הרשימה החדשה של „הפנתרים" — דמוקרטים ישראליים שבהשגתה הראשונה צברה 1.67%.

אם כי אחוז ההשתתפות בבחירות אלה לא נפל מזה של הבחירות הקודמות ב־

ארגוניים וב־30% מבעלי זכות הבחירה, שלא קיבלו את ההודעות לבחור, היו משתתפים בהצבעה — הרי שירידת כוחו של המערך, כפי שנרשמה, היתה יכולה להיות קטנה הרבה יותר.

בסכמו את תוצאות הבחירות אמר אמש יו"ר ועדת הבחירות המרכזית להסתדרות אפרים רייז. כי אלה הן תוצאות ספלט

(סוף בע' 2, טור 5)

4 מהדורות של „דבר"

דיווח מפורט על מהלך הבחירות להסתדרות. התוצאות בישובים רבים והערכות שונות נכללו ב־4 מהדורות של „דבר". עד הוצאו בליל הבחירות.

סידורים מיוחדים שעשתה מחלקת ההפצה של „דבר" איפשרו להביא עתון מעודכן לרבים מהמנויים והקוראים ברחבי הארץ.

בן־אהרון נמנע מתגובה

מאת סופר „דבר" לענייני מפלגות

מזכ"ל ההסתדרות, יצחק בן־אהרון, נמנע עד כה מלהגיב על תוצאות הבחירות להסתדרות, אך יש ; כי יעשה זאת בימים הקרובים לאחר שחזר בו מכוונתו — לפי ידיעות שלא אושרו — להתפטר מתפקידו כמזכ"ל ההסתדרות.

לפי ידיעות אלה, התכוון בן־אהרון לעשות צעד זה אור ליום אתמול, אך בהשפעה עמיתים בצמרת מפלגת העבודה והקיבוץ המאוחד הוא חזר בו מכוונתו זו. אתמול נתכנס בשתיקה וסירב להגיב על שאלות עתונאים בנושא זה. הוא עד עזב לפנות־בוקר את בניין מרכז מפלגת העבודה, שם נועד לפגישה עם ראש־הממשלה גולדה מאיר, השר ישראל גלילי, מזכ"ל מפלגת העבודה, א. ידלין, סגנו א. גבלבר ומזכיר הקיבוץ המאוחד דני רחוליץ. פגישה זו זומנה בדחיפות ב־4.30 לפנות־בוקר, לאחר שפשטו שמועות, כי בן־אהרון עמד לזכון מסיבת־עתונאים תוך שעה קלה, בלי שיבהיר את כוונתו בכינוס עתונאים בשעה זו. כמה ממקורביו התרשמו מתגובותיו, כי הוא עלול להודיע על התפטרות.

נודע, כי אישים בצמרת מפלגת העבודה, שהיו כורעים לנושא זה, איתנים בדעתם שאין מקום לצעד כזה מצד המזכ"ל, וכי המגעים החודשיים הרגיעו את הרוחות.

ראשי מפא"י, הובעים החלטה מוקדמת כראשו של המערך יש תקבע כי בן־אהרון יהיה גם המזכ"ל הבא של ההסתדרות.

דו"ח „פ.ב.איי" מנקה את קיסינג'ר בפרשת הציתותים

ביום ג' תצביע ועדת־החוץ של הסנט על אישורו כשר־חוץ

ואשינגטון, (ה. פ. ר ע"ר). — הסנאטור הדמו־קראטי ג'ון ספרקמן אמר אתמול, כי דו"ח האפ.בי. איי. „מאשר לחלוטין" את גירסתו של הנרי קיסינג'ר, שלא היה לו כל קשר לצי־תות לשיחות הטלפון של עוזריו, פרט לכך שסיפק לחוקרים את השמות.

בשנים 1969־1971 לפי בקשת יחי־דת־הבטחון המיוחדת של הבית ה־לבן, שעסקה בהקירתן של הד־לפות.

שמיעת העדויות בפרשת הטרגייט תסתיים ב־1 בנובמבר

עבר ג'והן דין, כי ניקסון ידע על הבטיתות לחפות על הפריצה למטה המפלגה הדמוקרטית בבלון ווטרגייט.

פרופ' רייס אמר, שאם תוכר זכותו של השופט סיריקה להאזין לסרטים, תהיה זכות כזאת גם ל־400 השופטים הפדרליים.

חילופי יריות בסאנטיאגו

ארה"ב חוששת ממלחמת אזרחים בצ'ילי

סנטיאגו (א.פ., יו.פי.איי ועי"ן). — חילופי יריות נמשכו אתמול כל היום והערב בבירת צ'ילה והשליטים החדשים איימו לפוצץ בניינים שלמים בבירה. אם לא ייפסקו הצליפות מהם. ידוע, כי בחילופי האש נפלו קרבנות, אולם אין יודעים את מספרם.

אף על פי כן הודיעו השליטים החדשים, כי החיים במדינה חזרו לתיקנם ושורה ארוכה של ארגונים הודיעו על הפסקת השביתות, ששיתקו את המדינה והביאו למעשה להדחת הנשיא איינדה.

אבש נמסר, כי 19 ממנהיגי משטרו של הנשיא איינדה, ביניהם שרי הפנים והחוץ, נעצרו לחקירה. עשרות מאנשי המשטר המודח עודם במקומם. (קרא גם עמ' 3).

חוגים אמריקאיים בוא־שינגטון הזהירו אמש מפני האפשרות, שבצ'ילה עלולה לפרוץ מלחמת אזרחים. מבשלת ארה"ב, תשהה, כנראה, את הכרתה במשטר החדש כדי להפריך את הידיעות, שעמדה מאחורי ההפיכה העקובה מדם.

ברחבי העולם רבו אתמול קולות הגינוי על ההפיכה ומנהיגים רבים, בעיקר סוציאליסטים, הביעו הערכה לאישיותו של הנשיא איינדה. במקומות רבים נערכו הפגנות מחאה.

הכת הצבאית שהשתלטה על צ'ילה הודיעה אתמול רשמית, כי איינדה ועוזרו אליוארס אבדו נפשם בבירה. נאמר, כי איינדה התאבד ברובה אוטומטי, שקיבל במתנה משליט קובה פידל קאסטרו. אולם באמריקה הלאטינית רווחות ידיעות, כי איינדה נרצח בידי שוטרי ראשו. נפוצו ידיעות, כי גם רעייתו נהרגה.

איינדה הובא אתמול לקבורה בנוכחות בני המשפחה בלבד, בבסר רשמית.

(ראה ידיעה מפורטת בעמוד 3)

12 כורים כושים נהרגו ע"י שוטרים בדרום־אפריקה

יוהאנסבורג, (יו. פ., א. פ., ע"ר ועי"ן). — סקירה בין־לאומית איומה אתמול להתהלל, בהיהודע באירופה על מותם של 12 כורים כושיים במכרה זהב בדרום אפריקה כתוצאה מירית שוטרים.

בכרונו הקונפדרציה של האיגודים המקצועיים החופשיים בטקלת הבהת הביעה דרבונת לעריכת חקירה בלתי תלויה בנסיבות הר־צח.

11 כורים כושיים נהרגו ביום ג' בשבר ירית של המשטרה וכורה נוסף נקרע לגזרים, כאשר המשטרה פתחה באש במכרה זהב

בכרוזק 95 קילומטר מערבית מיוהנסבורג. סגן שר המשטרה ג'יימס קרוגר טען אתמול. שהמשטרה פתחה באש ב„ווסטרן דיפ לבלה", רק כאשר „לא היתה כל דרך אחרת".

קרוגר הביע צער על ההתקריות. לדבריו הוקפו כוחות המשטרה על־ידי כורים מתוך 400 כורים, והמצב „היה בסכון בירי".

„ווסטרן דיפ לבלה", המקום שבו נהרגו אתמול 12 האפריקאים, תואר כ„מכרה העמוק" של דרום אפריקה, בהכרה זה גובשה תכנית להפקת זהב בסכום שווייו יגיע ל־2.384 מיליון דולר.

התקרית האחרונה מזכירה את אשר אירע בעיירה שארפויל ב־21 במארס 1960, כשהמשטרה פתחה באש לעבר המון אפריקאים והרגה 69 כושים.

שר־החינוך של תאילנד בא היום

מאת סופר „דבר" בירושלים

שר החינוך של תאילנד וראשי מכוניו באים היום לביקור בארץ.

הסר ואנשי החינוך התאילנדי יבקרו באוניברסיטאות השונות בארץ ויצבדו על שיטות החינוך בהן. בין השאר, ייפגשו עם נשיא המדינה א. קציר השרים: אבן, ספיר ופרס ומנכ"ל משרד החינוך א. פלד.

תידון פרשת ההזמנה לסוהרטור

לפני ימים אחדים פורסם, כי בכשלת תאילנד נבצבת מלהוכין משלחת ספורט ישראלית לטורניר שייערך בשנה הבאה מסיבות בטחון.

צבא תאיטי מיגל אתמול נסיון פליבה של מתנגדי המשטר

סבק ללא ניקוטין מבחוק בישראל

מצרים חידשה יחסיה עם ירדן

מאת סופר „דבר" לענייני ערביים

בכורים ההידעה אמש על חידוש יחסיה הדיפלומטיים עם ירדן, שמות כפורות לאחר שהמלך חו־

סיין וגבריאל אחד חזרו לבירותיהם בתום הפסגה המשולשת בקאהיר.

בשלב זה לא ידוע אם גם סוריה הצעה צעד דומה.

בהודעת הנשיא סאדאת נאמר, כי הוא מקווה שחידוש היחסים, אשר נוהגו ביזמת קאהיר באפריל אשתקד, יובל להידוק שיתוף הפעולה במסגרת „המאמץ הערבי הכולל".

הכחשה לתגובת המחבלים

א. עופר: המערך עצר את הימין

דוברי הרשימות מעריכים תוצאות הבחירות

ח"כ אברהם עופר, המשמש ראש מטה הבחירות לכנסת של המערך, אמר אתמול, כי המערך הצליח לעצור את עליית הימין בהסתדרות וזו המשמעות החשובה ביותר של תוצאות הבחירות להסתדרות.

אנו מקבלים באהבה את רצונו של הבוחר ומבינים כי בתוצאות הבחירות משתקף כי הבוחר הישראלי רוצה בהמשך שלטונו של המערך, לברות שיש לו גם ביקורת כלפינו.

עופר אמר, כי העליה ב־0.7 במספר המשתתפים בהצבעה לעומת הבחירות ב־1969 מעידה באופן ברור כי המערך כולו, על כל חלקיו, עשה את כל מה שניתן היה לעשות והצליח בפעולה הארגונית וההסברתית בערכת הבחירות.

העובד הדתי החזיר קרונה לפלגת העבודה

עופר אמר עוד, כי העובד הדתי החזיר למפלגת העבודה והמערך אחוז וחצי מכלל המצביעים שעזבו אותו.

דווקא באותן קלפיות שבהן היתה גם עליה לגח"ל ולרשימות השוליות, פרשו של דבר שהעובד הדתי נאבק בהצלחה נגד בגפלוגות אלה.

אריה מהחלי: התגברנו על נסיונות הטרפדה

אריה זמר, דובר בתביה „בכבי" בטלוויזיה, אמר, כי הליכוד הוא חוק בבחירות, וכבעם כל עובד

(סוף בע' 2, טור 6)

התערוכה האמנותית של
רחל ושמעון סיאני
נבטבה עדיין ומתקיימת באולפי „ביפנק"
רח' הסמיט 4 ת"א (פינת הרצל 125) טל. 821795
בין השעות 8.30—16.30

טמבור
לכבוד מפעלי טמבור צבע בע"מ
ת. ד. 668 חיפה 31000
הואילו לשלוח אלי חינם
"קוקטייל צבעים"
המדריך ל־100 גווני אמולזין
הצבע הפלסטי המעולה
לקירות פנימיים.
שם ____
כתובת ____

סופרמרקט
הוזלה מיוחדת
בשר קפוא משובח
בכל רשת הסופרמרקטים של ברית הקואופרציה הצרכנית
החל מיום 13.9.73
צלעות 1 ק"ג 11.95 ל"י (במקום 12.50 ל"י)
כתף 1 ק"ג 12.95 ל"י (במקום 13.50 ל"י)
קראוס, תל־אביב—דן—השרון, אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קראוס, "צרכן", אגודה צרכנית שיתופית בחיפה בע"מ
קראוס, "ירושלים", אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קראוס, "זבולון", אגודה צרכנית שיתופית בע"מ
קראוס, הנגב ואשקלון, אגודה צרכנית שיתופית בע"מ

נדהמים וכואבים אנו מבכים את מותו ללא־עת של יקירנו

יאיר פינס ז"ל

שהלך לעולמו בשנת ה־44 לחייו

הלויה תצא היום. ט"ז אלול תשל"ג, 13.9.73, בשעה 15.30 מבית הכנסת הגדול בהרצליה.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירת אשתי, אמי, אחותנו וסבתנו היקרה

סוניה אוסרי ז"ל

בת ר' השל ופייגה צוקר ז"ל

הלויה תצא היום, יום חמישי, ט"ז אלול תשל"ג (13.9.73) בשעה 1.30 אחה"צ מבית הלויות העירוני רחוב דפנה 5 תל־אביב. לבית העלמין בחולון

המתאבלים:
בעלה, בנה, כלתה, אחיותיה
נכדיה וכל בני המשפחה

במלאות שנה לפטירתה של יקירתנו

רות שפיז"ל

לבית שפריר

נעלה לקברה בבית העלמין בקרית שאול, ביום ראשון, י"ט באלול תשל"ג, 16.9.1973, בשעה 4 אחה"צ בדיוק.

במלאות שנה לפטירת יקירנו

משה פרידברג ז"ל

ייערך טקס גילוי המצבה על קברו בבית העלמין בהר המנוחות בירושלים, ביום א', י"ט באלול (16.9.1973) בשעה 4.30 אחרי־הצהריים.

אוטובוס יצא בשעה 4.00 מבית המנוח ברחוב נרקיס 21.

אזכרה

תיערך בבית ההסתדרות בשעה 6 אחה"צ.

אשתו חיה והמשפחה

מפלגת העבודה הישראלית
מחוז תל אביב

ישיבת מזכירות המחוז

תיערך היום יום ה', 13.9.73 בשעה 7.30 בערב בבית המחוז, רחוב בילינסון 9, חדר מס' 30

על סדר היום:
1. בחירת ועדה מסדרת, למועצת עירית תל־אביב־יפו

לחברתנו

מרים לזר ולמשפחתה

השתתפותנו באבל במות אביך

יצחק בן־יהודה ז"ל

משקי הקיבוץ המאוחד בע"מ
ההנהלה ותבריך בעבודה

לחברי מרכז הקיבוץ

ישיבת מרכז הקיבוץ

תתקיים ביום ב', 17.9 בשעה 10.00 באפעל.

על סדר היום:
1. בחירת נציגנו לכנסת
2. סיכום הבחירות להסתדרות
3. היערכות למערכת הבחירות לכנסת

החברים מתבקשים להופיע.

מזכירות הקיבוץ

מפלגת העבודה הישראלית — מפלגת הפועלים המאוחדת
המערך במחוז תל אביב

פתיחת מערכת הבחירות לכנסת ולעירית תל־אביב

היום יום חמישי, בבית „הבימה" בשעה 20.00

בהשתתפות:
ראש הממשלה — גולדה מאיר
שר הבריאות — ויקטור שם־טוב
ראש העיר — יהושע רבינוביץ

הפותח והמנחה: דב בן־מאיר — מזכיר המחוז

דיניץ: אין תכנית לביקור קונלי

השגריר חזר להתייעצויות בירושלים

השגריר שמחה דיניץ, שבא אתמול לארץ, אמר כי לפני בואו לישראל קיים שיחות עם שר החוץ המיועד ד"ר הנרי קיסינג'ר, ועם שר החוץ בפו"על קנת ראש, "שיחות שניתן להגדירן כמועילות". שני האישים הורו בשיחות אלה על כך שנאמר בפומבי מפי נשיא ארה"ב, כי המדיניות האמריקאית כלפי ישראל תימשך וכי אין בה שינוי — אמר השגריר.

דיניץ, שהגיע להתייעצויות בישראל, אמר לכתב עתים בלוד, כי בואו לארץ להתייעצויות נקבע בעת ששהה שר־החוץ אבא אבן בוואשינגטון, בדרכו לביקור בדרום־אמריקה. דיניץ הדגיש כי ד"ר קיסינג'ר אמר בעדותו בסנט ש"אין שום שינוי במדיניות האמריקאית כלפי ישראל".

אין תכנית לביקור קונלי

על הידיעות בדבר ביקורו האפשרי של יועץ הנשיא לשעבר ג'והן קונלי, השיב דיניץ, כי בעקבות שאלה שנשאל הנשיא ניקסון במסיבת עתונאים פירסמה העתונות, כי מר קונלי ייצא בסוף שנה זו [illegible] במזרח התיכון. "אין לי ידיעה כלשהי שהוא מתכונן לבקר גם בישראל ולא ידוע לי שביקור זה הוא בבחינת שליחות. בשיחותי עם ד"ר קיסינג'ר ועם קנת ראש לא הועלה שום נושא שהיה קשור בשליחות כזאת או אחרת של קונלי" — אמר השגריר.

בתשובה על שאלת כתב עתים אמר דיניץ, כי "כל הדיבורים על ביקור גולדה מאיר בארה"ב לפני הבחירות לכנסת הם בדותא. לא היתה תכנית כזאת ולא היתה שום פעולה בעניין זה".

ביקור דיין — לפי הזמנת המגבית

על ביקורו הצפוי של שר הבטחון משה דיין בארה"ב, בערך בדצמבר השנה, אמר דיניץ כי שר הבטחון עומד לבקר בארה"ב לפי הזמנת המגבית. "לא נתבקשתי לטפל בביקור ולא ידוע לי בשלב זה ששר הבטחון מתכוון או רוצה להיפגש עם אישים מדיניים בוואשינגטון, ידוע לי שהוזמן על־ידי המגבית" — אמר.

דיניץ ישהה בארץ 9 ימים וייפגש לשיחות עם שר החוץ ועם [illegible]. הוא ציין כי אינו יודע אם יוזמן לישיבת הממשלה או לשיחה עם ראש הממשלה. (ע)

בורגיבה: אין אפשרות למו"מ עם ישראל כיום

תוניס (י.ה.פ.). — נשיא תוניסיה חביב בורגיבה אמר בשיחה עם קבוצת עתונאים גרמניים, כי כיום אין כל אפשרות למו"מ עם ישראל, מכיוון שהיא מבקשת הכרה ב"תנאיה המוקדמים".

בורגיבה אמר: "ישראל היא מכשול בפני כל דרישה, שכן המדינה הציונית מציבה תנאים מוקדמים לכל מו"מ, הבאים [illegible] מלים שמירה על שטחים שכבשה בכוח, הן שטחים פלשתינאיים והן שטחים של שכנותיה הערביות."

בורגיבה חזר ואמר, כי הצעתו לדרישה מבוססת על החלטת החלוקה משנת 1947.

עוד אמר בורגיבה, כי הוא מודאג מהמצב של "לא מלחמה ולא שלום", הפועל, לדעתו, לטובת ישראל, בעוד שהערבים אינם מסוגלים לפגוע בישראל או לכפות עליה פתרון של פשרה.

בראטלי ירכיב את ממשלת נורווגיה

אוסלו (א.פ.). — על אף נסיגתה הגדולה ביותר מאז 1930, התכוננה אתמול מפלגת העבודה של נורווגיה לשוב לשלטון בראש ממשלת קואליציה מצומצמת לסמכות בעלת רוב של מושב אחד בפרלמנט. (ראה דבר היום בעמ' 9).

יו"ר המפלגה הסוציאליסטית טריגווה בראטלי, בן 63, יהיה ראש הממשלה, אחרי שממשלת הקואליציה בראשותו של לארס קורוואלד תגיש את התפטרותה, כנראה בעוד שלושה שבועות.

ברית עם השמאל

המפלגה הסוציאליסטית קיבלה 62 מושבים, מבין 155 במושבי הפרלמנט. דבר זה פירושו אובדן 12 מושבים ו־11 אחוזים בקולות המצביעים בהשוואה לבחירות לפני ארבע שנים. עם זאת נשארה מפלגת העבודה הגדולה במפלגות והיא תשוב לשלטון תוך ברית עם המפלגה הסוציאליסטית השמאלנית יותר ועם הקומוניסטים, שקיבלו יחד 16 מושבים.

טריגווה בראטלי

מקריוס: ישראל פתחה דרך לטרור בשטח קפריסין

ביירות (ע"ר). — נשיא קפריסין ארכיבישוף מאקאריוס קרא אתמול לגבולים להימנע מפעולות חבלה בקפריסין ולהגביל את עצמם לפעולות בתחומם שלהם ונגד אויבם שלהם.

המנהיג הקפריסאי אמר בראיון לעתון הלבנוני "אל אנואר", כי ישראל יזמה את מעשי הטרור בקפריסין ודבר זה פתח את הדרך לשימוש בשטחה של קפריסין למעשי־טרור. "אנו מבינים את העניין הפלשתינאי ומעריכים כראוי את הסיבות המניעות את הפלשתינאים לעשות את אשר הם עושים. אולם אנו מקווים שהם יצמצמו את פעילותם לתחומי ארצם" — אמר מאקאריוס.

טוגו תבחן יחסיה עם ישראל

לומא (ע"ר). — טוגו הזהירה אתמול, כי היא עלולה לבחון מחדש את קיום יחסיה הדיפלומטיים עם ישראל, אם ישראל לא תפעל בהתאם להחלטת מועצת הבטחון, הקוראת לנסיגה משטחים כבושים במלחמת ששת הימים.

ההודעה הושמעה באוזני שגריר ישראל בלומא, יהושע רש, מפי של נשיא טוגו גנראל [illegible].

הסכם הליכוד ייחתם היום בת"א

מאת סופר "דבר" לענייני מפלגות

ראשי גח"ל והרשימה הממלכתית שיגרו אתמול מכתב תשובה לח"כ ש. תמיר יו"ר המרכז החופשי על הצעתו להתום על הצטרפות תנועתו לגוש החדש. בתשובה הם מזמינים את תמיר להצטרף לגוש.

נודע, כי במכתב זה מפנים ראשי גח"ל וצ"מ את תשומת־לב יו"ר המרכז החופשי לבעיות, שבגללן סירב תמיד לחתום על הסכם הליכוד עד עכשיו — המשמעות הסיעתית והזכויות ליוצגות בכנסת להצעות ולחקיקה.

נמסר, כי בעקבות מכתב [illegible] של ראשי גח"ל וצ"מ אל המרכז החופשי צפויה היום חתימה על אמנת הליכוד. ותקבע הסיעה בכנסת.

הליברלים בחרו נציגיהם לכנסת

ד"ר א. רימלט, ש. ארליך, י. תמיר וא. שרון נבחרו אמש בראש 25 המועמדים של המפלגה הליברלית לכנסת השמינית בהצבעה חשאית שנערכה אמש במרכז המפלגה.

בהצבעה, שנערכה זו הפעם הראשונה במתכונת זו זכה יו"ר המפלגה, ד"ר א. רימלט ב־96 מתוך 106 חברי המרכז שהשתתפו (אחד נגד ו־9 פתקים לבנים), יו"ר ההנהלה ח"כ ש. ארליך וח"כ י. תמיר קיבלו כל אחד 95 ואריאל שרון 91 קול. ההפתעה נפלה כאשר שניים מאנשי האופוזיציה בליברלים זכו בתמיכה גדולה: יצחק מודעי — 85 קול ובנימין שליט יו"ר המועצה המקומית [illegible] 83 קול. כל חברי הכנסת של הליברלים (להוציא את א. גולדשטיין, י. קלינגר [illegible] ה. סרלין [illegible] לא יציגו מועמדותם מחדש) נבחרו בין ה־25.

גרעין תעשייתי של נח"ל דתי ייאחז ברצועה

מאת סופר "דבר" בדרום

גרעין נח"ל תעשייתי דתי יעלה בקרוב להיאחזות הנח"ל קטיף שהוקמה הקיץ כמאחז בחולות כוסייף, בין דיר אל בלאח לחאן יונס.

חברי הגרעין הם בוגרי ישיבות מקצועיות ונערים ועובדים [illegible] למרכז הקואופרציה של הפועל המזרחי. גם הבנות הגרעין בוגרות בתי ספר מקצועיים דתיים לבנות.

פנקס הבחירות לכנסת ולרשויות הושלם סופית

פנקס הבוחרים לכנסת ולרשויות המקומיות הושלם סופית. לאחר תקופת הבקשות והערעורים שהוגשו לשר הפנים וכן לאחר תקופת הערעורים שהוגשו לבתי המשפט — מודיע המפקח הארצי על הבחירות.

פנקס הבוחרים לבחירות לכנסת השמינית נכנס לתוקפו אתמול, ב־12 בספטמבר 1973, והוא כולל 2,019,444 [illegible]. מהם יהודים — 1,849,540 לא יהודים — 169,904. פנקס הבוחרים לבחירות לכנסת השביעית כלל 1,749,000 [illegible].

צפויה פשרה בקונגרס בעניין תיקון ג'קסון

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — שני היועצים של ועדת הכספים בבית־הנבחרים האמריקאי, הדנה במתן מעמד מדינה מועדפת ביותר לברה"מ, ייפגשו היום בבית הלבן עם הנשיא ניקסון, לפי בקשתו.

הבית הלבן מבקש להשפיע על הוועדה, שלא תקבל את "תיקון ג'קסון". הוועדה דחתה ביניהם את ההצבעה על סעיף זה לאמצע השבוע הבא, כאשר תסכם את הדיון בחוק כולו.

המגמה היא לגבש פשרה בין התיקון המקורי לדרישות הבית הלבן.

דבר
DAVAR

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — "דבר" בע"מ
נדפס בדפוס "דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים)

סניפים:
תל־אביב, בית "דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141; ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים 231251-3; חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642121-2-3.

סיכום קולות המצביעים

(המשך מעמ' 1)

המחשב, אך עדיין לא אושרו בוועדת הבחירות המרכזית. הוא הדגיש, כי הוועדה תצטרך לבדוק את תוצאות המחשב ולהקנותן לדו"חות הרכזים, שנתקבלו מוועדות הבחירות המקומיות. התוצאות אלה, לגבי 93 אחוז מהמצביעים, עדיין אינן כוללות את מנין הקולות בקלפיות של "שבירים", חיילים ויוצאים. הוצאות [illegible] הכוללות גם את מנין הקולות בקלפיות אלה, יימסרו רק בעוד כמה ימים.

הישגי "הליכוד" — עלייה של 0.84%

לפי ניתוחים ראשונים של תוצאות הבחירות להסתדרות, מתבלטות התוצאות הבאות:

● המערך, אשר התרכז במערכת הבחירות הזאת במאמץ לבלום את "הליכוד", הצליח בכך. לפי תוצאות מנין הקולות הכמעט שלם, הצליח גם זה להגדיל את כוחו במאומה (ליתר דיוק: רשם עליה זעירה 0.04% בלבד). אולם המערך עצמו איבד מכוחו: ב־1969 צבר 62.11 אחוז ועתה — רק 58.2 אחוז, כלומר ירידה של 3.83 אחוז.

● גוש הליכוד לא הצליח להרשים את המצביעים [illegible] ולצמצם ציפיותיו המוצהרות, הרי שתוצאה זו יכולה להיחשב בשבילו לאכזבה. ירידה [illegible] נרשמה לליכוד בבחירות, שבהן קיווה לגנוס מקולותיו של המערך (כמו במושבי העובדים).

● הירידה בכוחו של המערך אמנם אינה מבוטלת, אך אינה יכולה להיחשב לתבנית חזה במפה הפוליטית של ההסתדרות ואף לא מעבר לה. שכן מספר ניכר מקולות מפלגת העבודה עברו בהצבעה זו לזכות סיעת "העובד הדתי", הקשורה במפלגת העבודה, אשר הגדילה את כוחה ב־50 אחוז בערך לעומת ייצוגה מלפני ארבע שנים.

רמיסי השמאל

בקצה השמאלי הקיצוני של קשת הרשימות, "רצ" לבחירות להסתדרות [illegible], לפי נתוני התוצאות, [illegible] פגימות ונכיסה חדידת של קולות, כאשר [illegible] (בסך הכל 4.71 אחוז).

● "מוקד", הרשימה המשותפת של מק"י ו"תכלת אדום", שהשיגה תוצאות יומרניות. התבלטה: "תכלת אדום" לא רק לא תרמה דבר לכוחה של "מוקד", אלא שרשימה משותפת זו זכתה בסופו של דבר בפחות (1.70 אחוז) מכפי שזכתה מק"י לבדה (1.79 אחוז) בבחירות 1969. גם הקולות שצברה (כ־1400) בשלוש התנועות הקיבוציות נפלו בהרבה מציפיותיה של רשימה זו, במיוחד אמורים הדברים לגבי משק הקיבוץ הארצי:

● רק"ח, שסבלה המסדיב בכמה ריכוזים ערביים עירוניים, איבדה כדי רבע אחוז מכוחה, ב־1969 (1.99 אחוז לעומת 2.25 אחוז);

● את ההפסד, היחסי, הכבד ביותר סבלה רשימת מרי (כמות [illegible] להשלום הזה, חלק מצ"ח וקבוצת פולסי מק"י), אשר האחוז שאליו הגיעה הפעם (0.74) מהווה רק כמחצית מהאחוזים שצברה רשימת העולם הזה (1.33) בבחירות הקודמות;

● "ברית השמאל", בראשותו של י. ריפתין, שנבנתה ע"י רסיסי הר[illegible]

שיטת השמאליות האחרות, [illegible] כבעם כליל מהמפה הפוליטית (ירדה כ־0.54 אחוז ב־1969 ל־0.38).

הפנתרים הפתיעו

התפלגות בבחירות להסתדרות מלמדת על התחזקות הנטייה העדתית ובמיוחד הפתיעה רשימת "הפנתרים — הדמוקרטים הישראליים", בראשותו של סעדיה מרציאנו, שהצליחו לצבור 11,432 קולות (1.67 אחוז), שבחלקם באו על חשבון הצבעה לרשימות שמאלניות, ובמיוחד על חשבון מרי.

עם זאת נראה כי גם עליית רשימה עדתית אחרת, [illegible] ביותר כ־11,500 קולות: "התנדבה לאחוה" (שב־1969 צברה 0.64 אחוז) הגדילה ייצוגה כמעט בחצי אחוז (0.95); ועוד שתי רשימות קטנות הוסיפו: "יוצאי תימן" — 0.43 אחוז ו"רשימה תימנית" 0.32 אחוז. ייצוג כבעם הזה נפל בחלקה של רשימה מקומית חדשה [illegible], גם היא נושאת [illegible] עדתית. "למען בחירות אישיות" (מבוססת על [illegible] במפלגת העבודה מבפנים) עם 0.34 אחוז.

בהתיישבות העובדת

ההצבעה בהתיישבות העובדת, הקיבוצית והמושבית, עמדה בסימן חיזוק כוחו של המערך, ירידה במאחזים הקטנים של הרשימות ה[illegible] ובהדירה קטנה בהתבטאות של רשימת "מוקד". במושבי העובדים הסתמנה עליה ניכרת (קרוב ל־10 אחוזים) למערך וכן לרשימה העובד הדתי וירידה משמעותית ל"ליכוד" (כנראה בשום שחלק מחברי הרשימה הממלכתית חזרו למפלגת העבודה).

באיחוד הקבוצות והקיבוצים (לפי מנין הקולות ב־77 קיבוצים), הצביעו 13,838, מהם 12128 — מערך; 494 ליכוד; 290 — ל"ע, ו־280 מוקד. בקיבוץ המאוחד הצביעו כ־13,000 בעד המערך. כ־250 מוקד ו־150 — ליכוד. בקיבוץ הארצי (מתוך מנין קולות 68 קיבוצים) — 15250 — מערך; 867 — מוקד ו־94 — מרי"ל.

ראש הממשלה גולדה מאיר ומזכ"ל ההסתדרות י' בר־אהרון במטה־המערך בליל הבחירות.

דוברי הרשימות

(המשך מעמ' 1)

רביעי בישראל הצביע עמורה.

"מזכיר ההסתדרות אמר בשעתו, כי במצב כזה הוא עתיד להתפטר" — אמר ארידור והוסיף: "עתה אנו שומעים שמבקשים מבן־אהרון לקבל את דין התנועה. מן הראוי שבין דין התנועה ודין הבוחר, יקבל מזכיר ההסתדרות את דין הבוחר". (ע)

שובל: עליה מרשימה לליכוד בהתיישבות העובדת

ח"כ זלמן שובל, מראשי הרשימה הממלכתית, אמר, כי הרשימה הממלכתית תרמה לתוצאה הטובה של הליכוד בבחירות להסתדרות, במידה ניכרת מעל ל־4 אחוזים שניתנו לרשימה בבחירות להסתדרות ב־1969. "הסיכומים מכל רחבי הארץ טובים, אך בעיקר מרשימים הסיכומים מהמושבים, כערי שדה, בקיבוצים המגלים שני דברים: ראשית, נאמנות [illegible] כי הרשימה הממלכתית מצויה באחריות בעליה; שנית, המערך שהופתע בסקרים [illegible] את עליית הרשימה הממלכתית, ריכז את כל כוחי התעמולה שלו, ולא [illegible] מינימלית, נגד הרשימה הממלכתית ועוד הפצת שמועות וכזבים על חברי הרשימה ואהדה שהצטרפו כביכול, למערך", אמר שובל.

"סיכומי התוצאות בקלפיות הוכיחו את ההיפך", אמר שובל. "אנשי מחנה העבודה, [illegible] היזקו את ידי הרשימה הממלכתית".

מנחם הכהן: גם בקיבוץ הארצי

הרב מנחם הכהן, ראש סיעת "העובד הדתי", הדגיש כי [illegible] תנועה פוליטית, וציין בסיפוק את הקולות שבהם זכתה התנועה בהתיישבות העובדת, ובתוכה גם בקיבוץ הארצי.

בורג: הבחירות להסתדרות הזיקות לבחירות לכנסת

שר הפנים יוסף בורג מהמפד"ל אמר אתמול [illegible], כי עריכת הבחירות להסתדרות כשבועיים לפני הגשת הרשימות לכנסת, ופחות מחודשיים לפני קיומן של הבחירות, יש בה משום [illegible] של חידה ותהי־הכרה של סקטור חשוב ורציני במדינה, וכן שיכום סוגסטיבי באווירת הבחירות, דבר המשפיע לרעה על ציבור הבוחרים שאינו משתייך למפלגות, שהשתתפו בבחירות להסתדרות.

בנתחו את תוצאות הבחירות, אמר השר, כי אין בעלייה כוחה של סיעת העובד הדתי לבין [illegible] הריאלי בציבור ולא כלום.

מרציאנו: בטוח שהפנתרים יגבירו כוחם בכנסת

ראש רשימת "הפנתרים השחורים — דמוקרטים ישראליים" להסתדרות, סעדיה מרציאנו, הביע בטחונו כי רשימתו תגביר כוחה בכנסת. כיוון שציבורים רבים שאינם חברי ההסתדרות יתמכו ביה לפנתרים.

מרציאנו אמר אמש, בתשובה לשאלות כתב "העולם הזה" ברדיו, כי הפנתרים ימשיכו במאבקם גם ברחוב, גם בהסתדרות וגם בכנסת — "בכל מקום שיהיו לנו נציגים הם יפעלו את בעיות החושבים ויילחמו למענם".

מאיר פעיל: עמד על חשיבות הצלחתה של "מוקד" להבטחת המשך כהונתו של בן־אהרון.

אכזבה ובררח בסיעת מרי"ל

אמר, כי היה זה צפוי ש"הפנתרים" יגיפו להישגים על חשבון מרי"ל בשל תוצרת המצוקה החברתית.

דיון על פיתוח רשת טלפונים לכל אורך הבקעה

מאת סופר "דבר"

שאלת פיתוח רשת הטלפונים בבקעת הירדן, [illegible] נדונה אתמול בפגישה בין שר התקשורת שמעון פרס, [illegible], אלוף פיקוד המרכז רחבעם זאבי ונציגי [illegible] ההתיישבות היהודית.

הדיון נערך בעקבות סיור של השר פרס בהתנחלויות החדשות. כיום קשורים כל הישובים בבקעה בקשר טלפוני ראשוני.

בפגישה אמש הוחלט על הכנת תכנית לפתוח רשת של אמצעי התקשורת שיענו על צרכי הישובים, המפעלים והמוסדות [illegible] באזור. חלק ראשון של תכנית הפיתוח כבר נמצא בביצוע. [illegible]

[illegible]

פרס, בעת סיור ברצועת עזה ובפיתחת רפיח.

השר הורה [illegible] רכבת ישראל יהודה רשף להתחיל בתכנון [illegible] עם אנשי המימשל הצבאי ברצועה.

בפגישה עם מתיישבים בפיתחת רפיח אמר השר כי יבדוק אפשרות להקים מרכזיה ניידת כדי להתקין טלפון לכל [illegible], ובמרכזי [illegible]. כן אמר כי משרד התקשורת יבדוק הקמת מרכזיה עם 20000 קוים באיזור בהתאם לקצב ההתפתחות בעתיד [illegible].

השר הגיע בלוויית סגנו ח"כ גד יעקובי, אלוף פיקוד המרכז [illegible]

[illegible]

המחשב עירבב בקר בחזיר; הרבנות איימה להחרים הבשר

מאת נחום ברנע, סופר "דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל"דבר"). — איום של הרבנות הראשית להחרים את כל [illegible] הבקר המובאת לישראל לקראת החגים התגלה כ[illegible] של מחשב.

[illegible]

שה"ח השוויצרי: למצב במזה"ת השפעה ישירה על בטחוננו

"התרשמתי מתחושותיו של ארצכם ומקצב התפתחותה ואני שבע רצון מהמגעים שקיימתי כאן" — אמר שר החוץ של שווייץ פייר גראבר במסיבת עתונאים במלון "דן" בת"א.

בקראו הצהרה בכתב אמר האורח, כי לביקורו בארץ היו שתי מטרות — חיזוק קשרי הידידות המסורתיים בין שתי המדינות והשגת מידע בקרוב על בעיות האיזור. האורח הביע שביעות רצון מהשיחות שניהל עם שר החוץ אבא אבן והוסיף, כי לא יוכל למסור על השיחות האלה לפני שיחווה עליהן לממשלתו.

בדבר על מדיניות החוץ של ארצו, אמר גראבר, כי שווייץ אינה מתעלמת מבעיות העולם והיא משתתפת בוועידה לבטחון ושיתוף פעולה באירופה. אך לא רק בעיות אירופה מעסיקות את מדיניות החוץ של שווייץ אלא גם בעיות המזרח התיכון, שלהן יש השפעה ישירה על בטחון ארצנו. הוא הוסיף, כי שווייץ קטנה מדי [illegible] כדי לנקוט יוזמה בסכסוך הישראלי ערבי. הוא גם ציין, כי אף אחד מהצדדים לא ביקש את התערבותה של ארצו והיא אינה יכולה לפעול בלי הסכמת הצדדים.

בתשובה על שאלות עתונאים, אמר האורח, כי ממשלתו נקטה את כל האמצעים כדי לבלום את הופעת הטירוריזם.

הוא אמר, כי שווייץ אינה מתנגדת לביקורו של [illegible] בארץ לאחר שבא לרצות את העונש שהוטל עליו על ידי בית המשפט השווייצי, כי שנמצא אשם במסירת תכניות מטוסי מיראז' לישראל.

לשאלה, מה יכולה להיות צורת ההתערבות של שווייץ בבעיית האיזור אם תבקש להתערב, אמר, כי שווייץ יכולה לסייע בבעיית [illegible], למשל, במלחמה בין פאקיסטאן והודו. (ע)

התפוצצות בלונדון: 6 נפצעו

לונדון (רויטר ועי"ר). — שישה אנשים נפצעו אתמול בהתפוצצות [illegible] ברחוב אוקספורד, שהוא מרכז מסחרי חשוב של לונדון.

דובר המשטרה אמר, שהפצצה, אשר הושארה במקום [illegible] התפוצצה בקרבת [illegible] הקונים. [illegible]

משטרת [illegible] הצליחה [illegible] שלושה ציורים של פיקאסו ששווים 30,000 דולאר, שנגנבו השנה, יחד עם ציורים אחרים בשווי כולל של 80,000 דולאר.

רדיאטורים חשמליים של פרידמן

* 20 צלעות 2000 וט
* 25 צלעות 2500 וט
* 30 צלעות 3000 וט

יבוא ושרות
פרידמן

קראו דבר של יום ו' ב־ דבר השבוע

* הבחירות ומשמעותן — מאת מאיר בראלי ודני פריס
* מותה של "חירות" — מאת אהרן גבע
* הליכוד ושמחת מילדים — מאת אריה ל. אבנרי
* נפילתו של איינדה — מאת ישראל נוימן
* קובה פותחת "חזית" חדשה לישראל — מאת יהושע תדמור
* התולירע באיטליה — מאת גוליו דרזנר
* פומפידו לפקין — מאת ז'אק מוריס

ב"דבר השבוע"
* עירו של "ידיד האל" — מאת דני רובינשטיין
* חייה המופלאים של העתונות היהודית — מאת רות בונדי
* מדינת העתיד — מאת חנה זמר
* פרשת סאחארוב — מאת ז'אן דניאל
* רובע 11 בוחר — מאת יוסי ביילין
* על סוסים עקורי עיניים — מאת רחל אורן
* המשטרה והבולשת — מאת א. חשביה
* מכתב לקיסינג'ר — מאת יורם קניוק

ב"משא"
* על ב. קורצוויל (במלאת שנה למותו) — הלל וייס
* הכפיל וכפילו — מאת יורם ברונובסקי
* שירים — עמרי ניצן סיפור — מאת לויטס
* בין מופאסאן לצ'כוב — מאת א. ב. יפה
* התיאטרון הפתוח שנסגר — גדעון עפרת

יקירנו

יוסף הררי

איננו

הלויה תצא היום, יום חמישי, י"ז באלול תשל"ג 13.9.73 בשעה 4.00 אחה"צ מביתו במושב אביחיל.

אילה, עמוס, דני ויעקב

המפתח לדירה: חסכון ב"כח לדירה"

הלוואה בלתי צמודה עד־ 40,000 ל"י בריבית של 9% בלבד לפרעון עד 20 שנה

ועוד: ביטוח חיים מידי בסך 10,000 ל"י בפרמיה נמוכה

פרטים:
בכל סניפי בנק לאומי, בנק אגוד, בנק קופת־עם ובנק ערבי־ישראלי

בנק לאומי לישראל בע"מ
הבנק הצועד עם הזמן

צ'ילי: קץ הסוציאליזם הבלתי־אלים

סוציאליסטים במערב רואים מהלומה במפלתו ובמותו של איינדה; הכת הצבאית מכריזה על סילוק כל סממני המרקסיזם; קרבות עם צלפים בסנטיאגו

סנטיאגו (א.פ., י.פ., עיד ...). — הכת הצבאית, שהשתלטה על צ'ילה, מסרה אמש, כי הנשיא סלבדור (ס)לוואדור איינדה גם התאבד. ההודעה ... בעת שנפוצו ידיעות כי ייתכן שאיינדה נרצח בידי שומרי ראשו. ... חילופי היריות הרג איינדה את אחד מאנשי המשמר, לדברי גירסה ...

ההודעה הרשמית, שפורסמה בסנטיאגו, אומרת, כי איינדה התאבד בשעה שתיים אחר הצהריים ביום ג', בעת שהמטוסים ... על ארמון הנשיאות. עוד ... כי סיור צבאי, שנכנס לארמון אחרי הכניעה ביום ג', ... את גופת איינדה. סקסיה נערכה אתמול בנוכחות ... משפחתו בלבד והוא נקבר ... הקברות המקומי, נאמר בהודעה.

הודעת הכת הצבאית פורסמה ... קלה אחרי שאיימו השליטים החדשים „לפוצץ בניינים, יהיה צורך", כדי לגרש מהם הצלפים. ידיעות התפוצצויות ... כל היום בחלקים שונים ... סנטיאגו.

סוכנות הידיעות הצרפתית מסרה אמש, כי צבא צ'ילה פתח ... על מרכז התקשורת בסנטיאגו. לפי שעה אין יודעים מה ... לפתיחה באש.

טנק תופס עמדה במרכז סנטייאגו בעקבות ההפיכה, ששמה קץ לשלטונו של סלוואדור איינדה בצ'ילה (צילום־רדיו של „אסושיאייטד פרס")

אולם הודעת הכת הצבאית אמרה, כי המדינה חזרה לחיים תקינים. איגודי הרופאים, האחיות, הכימאים, הרופאים, רופאי השיניים, המהנדסים ועובדי חברת החשמל הודיעו, שישובו לעבודה.

בידיעות בלתי רשמיות נמסר על קרבנות רבים, שנפלו מאז פרצה ההפיכה ביום ג' בבוקר. השלטונות לא מסרו כל נתונים על כך.

מפקד הצבא גנראל אוגוסטו פינוצ'ט, שדיבר בשם השליטים החדשים, הודיע כי מנוי וגמור עם הצבא „לשים קץ למארקסיזם במדינה".

השלטונות החדשים הכריזו על עוצר כללי בבירה בת שלושה מיליון התושבים. חיי המסחר שותקו כליל. משרדי הממשלה נסגרו וקשרי הטלפון והטלגראף בתוך המדינה משובשים.

על נסיבות התאבדותו של איינדה נמסר, כי הוא ירה בעצמו בתת־מקלע, שקיבל במתנה בראש כבשלת קובה פידל קאסטרו. הנשק נמצא ליד גופתו של הנשיא בטרקלין שבקומה השניה. קצין העתונות של הנשיא אוגוסטו אוליבארס ירה בעצמו במשרד אחר. כן נפוצו ידיעות, כי גם רעייתו של איינדה נהרגה.

מצוד על קומוניסטים

בהודעה רשמית נמסר אמש, כי 19 מבין 68 מנהיגים קומוניסטים וסוציאליסטים התייצבו בתחנות משטרה מקומיות, כפי שנצטוו. עמהם נמנה שר הפנים קארלוס בריונס ושר החוץ לשעבר קלודומירו אלמיידה. בהודעה לא נאמר כה פשר המעצרים, אולם מקורות צבאיים אחרים מסרו, כי אותם ישוחררו אחרי החקירה ואחרים ייעצרו. נודע, כי רבים שהיו קשורים בממשלו של איינדה מבקשים מקלט בשגרירויות זרות. בשגרירות המקסיקאית לבדה מצטופפים 60 מבקשי מקלט.

אמש הופיעו בטלוויזיה חברי הכת הצבאית השלטת: מפקד הצבא גנראל פינושה, מפקד חיל־האוויר גנראל גוסטאבו לי, מפקד הצי אדמירל מרינו והמפקח הכללי של המשטרה גנראל מנדוזה. הם מסרו, כי הפרלמנט ייצא לפגרה, בלי לקבוע מועד לכינוסו מחדש. היחסים הדיפלומטיים יקויימו עם כל המדינות, פרט לקובה. מצפים, כי היחסים עם קובה ינותקו תוך זמן קצר. עוד מסרו השליטים החדשים, כי המערכת הכשפטית תוסיף לפעול כמקודם, אולם קציני צבא ימונו לראשותם של 25 המחוזות במדינה.

מרחבי העולם החלו אתמול להגיע תגובות של צער על ההפיכה בצ'ילה ועל מותו של איינדה. מזכיר האינטרנציונל הסוציאליסטי האנס יאניצ'יק אמר בפאריס, כי „לא היה סוציאליסט־דמוקראט בעולם, שלא הזיל את־מול דמעותיו". יאניצ'יק רואה בהפיכה מכה איומה לסוציאליזם הדמוקראטי והיא מסמנת לדעתו את סיום התקופה של הסוציאליזם הבלתי אלים. יאניצ'יק הוסיף, כי איינדה הקריב את חייו למען המהפכה והתאבדותו מסמנת תחילתה של מהפכה סוציאליסטית חדשה.

יאניצ'יק מסר, כי המפלגה הסוציאליסטית הצרפתית פנתה אליו, בבקשה לפעול אצל כל המפלגות החברות באינטרנציונל לפרסם קריאה משותפת לכל הממשלות, שיגנו את ההפיכה ושימנעו הכרה דיפלומאטית בשליטים הצבאיים בצ'ילה.

וילי בראנדט מזהיר ממלחמת אזרחים

הקאנצלר וילי בראנדט הביע צער על ההפיכה והזהיר מפני סכנת מלחמת אזרחים בצ'ילה.

סוכנות „טאס" הסובייטית תיארה אמש את איינדה כ„אדם אמיץ" והוסיפה, כי רק העתיד יפרוץ אור אמת על הנסיבות האמיתיות של מותו. „טאס" באשימה את הריאקציונרים באליטות אכזריות להודעת המשטר, שעלה בדרכים דמוקראטיות. גם המפלגה הקומוניסטית היוגוסלאבית מתארת את ההפיכה כמזימה ניאו־פאשיסטית ואימפריאליסטית וכביעה בהאה חריפה על המעשה.

ראש ממשלת הולנד יופ דן אויל אמר, כי איינדה היה פרלמנטר בכל מאודו. הוא הוסיף, כי הוא היה אידיאליסט שהתנגד להלוטין לשמאל הקיצוני וביקש דרכים עם האופוזיציה.

גם פרדין גינה ההפיכה

גם המנהיג הארגנטיני חואן פרון גינה את ההפיכה והביע צער על מותו של איינדה. אולם בבראזיל רואים בהפיכה נצחון לעם הצ'ילאני. גם העתון השמרני האיטלקי „איל טמפו" הביע את הדעה, כי ההפיכה היתה כלי הי נמנעת, שכן איינדה היה שבוי בדמגוגיה של עצמו.

הפגנות מחאה נגד ההפיכה נערכו במקסיקו, ובקוסטה־ריקה וכן בארגנטינה.

הפגנה נערכה גם לפני הבית הלבן בוואשינגטון. המפגינים מחו על מה שהם טענו, שהיתה התערבות אמריקאית בהכנת ההפיכה. אולם דובר משרד החוץ האמריקאי אמר, כי ההפיכה היא עניין פנימי של צ'ילה והיא לא הגיב עליה.

חוגי עסקים בלונדון הביעו אמש דעה, כי בעקבות ההפיכה תחול הטבה דרמאטית במשק הצ'ילאני, שתהיה לו השפעה חיובית על המשק העולמי בתחום חברי הגלם.

ותיקי „השומר" רכובים על סוסים פתחו תערוכת „100 שנות התיישבות"

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

„באחד הביתנים בתערוכה זו שומעים ילד מתוך מקלט מתקופת התשה האומר: „היה לנו מזל. פגז נפל על ידינו ולא פגע בנו". לא לכל אחד היה מזל כזה ולנו אסור לסמוך על המזל. עלינו לדעת כי רק בכוחנו נוכל להגן על עצמנו" — אמרה אמש ראש הממשלה גולדה מאיר. בדברי ברכתה בפתיחת תערוכת 100 שנות התיישבות.

בטקס הפתיחה החגיגי, שנערך אמש בגני־התערוכה בת"א, נכחו אלפי חקלאים ומתיישבים, צעירים וותיקים, מכל קצות הארץ. את הטקס פתחה תזמורת הנוער העירונית מחיפה ומצעד של משלחת תלמידי ביה"ס החקלאי מקוה־ישראל, אשר ייצגו את הישוב הראשון בהתיישבות המתחדשת, מלפני יותר מ־100 שנה.

על סוסים ובדירינגים

אחריהם באו רכובים על סוסים שלושה מוותיקי „השומר", בני 80 וכעלה: מרדכי יגאל, נתן פ"ש וחיים כולוב וכשלחת ותיקי ההתיישבות בדיליג'נס מהיפים ה־הם: נחום ויהודית הורביץ מכפר גלעדי, אלקנה הורביץ מהגושרים, אלתר אשכנזי מיסוד המעלה, חדוה בוסל מדגניה א', חיה יש־ראלית בכינרת, רחל פיינרמן מכפר־יחזקאל ומאיר קוסוב. בן ה־86 מנס־ציונה, אשר הביא ברכת ראשונים מבוני היסודות למדינת ישראל בת הכ"ה ומסר לראש הממשלה תעודת הרשמה בספר הזהב של הקק"ל.

13 היאחזויות נח"ל

את הפתיחה החגיגית סיים מצעד הוליית דגלנים של הנח"ל, בגי"ע ובצעידה. החוליות ייצגו 13 היאחזויות הנח"ל שהוקמו לאחר מלחמת ששת הימים, בו בזמן הופיעו אל־על בלוני ענק אדומים. שכל אחד נשא שמה של אחת ההיאחזויות.

מולה כהן מדריך את רה"מ ג' מאיר בפתיחת התערוכה „100 שנות התיישבות"

הרבה, הרי לא יהיה כמה אירוע באה ומתאים יותר לציון חג הכ"ה למדינה.

בסיום דבריה אמרה ראש הממשלה: „וכמה אני זכיתי ליום זה? כיוון שגם אני חלמתי והאמנתי יחד עם בני הדורות והחלוצים. שאמנם מעטים אנחנו, חלשים, אך בכוח רצוננו ואמונתנו ניקח את הגורל בידינו.

בסיום הטקס הרשמי נערכה הצגת החזון האור־קולי „חומה ומגדל" ואלפי האנשים התפזרו לסיור בביתנים השונים. התערוכה תהיה פתוחה כל יום מ־4 אחה"צ עד 11 בלילה ובמוצאי שבת וחג מ־6 עד חצות הלילה (הכניסה למבוגר — 3 לירות, לילדים ולחיילים שתי לירות). התערוכה תינעל ב־3 באוקטובר ומצפים ל־30 אלף מבקרים בממוצע ליום.

מה אומרת הצבעת הקיבוצים

מאת יוסי ביילין

כוחה האלקטוראלי הקטן של הקיבוצים, והשפעתם הגעכה על תוצאות הבחירות להסתדרות ולכנסת, אינם מצמצמים את ההתעניינות הציבורית בהתפלגות ההצבעה הקיבוצית. אם ראש הממשלה הביעה דאגה נוכח הירידה המשמעותית של „מוקד" בקיבוצים, לא היה בכך משום חשש להתהפכות אידיאולוגית בקיבוץ, אלא חשש מתופעה הדשה של קיצוניות בשולי המחנה הקיבוצי.

ייחודם של הקיבוצים אינו רק בתחום החברתי אלא, ואולי בעיקר, בתחום הפוליטי. הקיבוץ היא יחידה פוליטית במסגרת גיאוגרפית קטנה, אשר חיה את חייה מתוך מגע יום־יומי עם אנשים בעלי גוון פוליטי אחד. היא הוקמה מתוך גישה אידיאולוגית מסויימת שראתה לנגד עיניה חשיבות רבה בכך שאנשים בעלי דעה דומה יחיו בנפרד. הן תוצאה היתה (וכאן עולה השאלה של התרנגולת והביצה) שהקיבוצים הפכו מקור בלתי נדלה להנהגה פוליטית של אותן תנועות שהם היו חלק מהן, וזאת מעל ומעבר לגודלם באוכלוסיה הכללית. הקיבוצים יצרו הכמות פוליטיות לדרגה הצעירים שגדלו בקרבם. המצות שבמוחן דומה שאין למצוא בעולם המערבי: החוג הקיבוצי נותר חינוך עצמאי במשך כל השנים. גם לאחר חקיקת חוק החינוך הממלכתי, ועסק בסוציאליזציה פוליטית שהיתה אינטנסיבית יותר בקיבוצי השומר הצעיר ואינטנסיבית פחות בזרמים האחרים. בנוער הקיבוצים גדל על ברכי צאצי התנועה. האזין לשיחות של אנשי התנועה, וחי את חיי התנועה עם מעט מאד פתיחות לתנועות האחרות. עד כדי יצירת יחס עויין לכל תופעה פוליטית שונה.

העובדה שהפילוג בקיבוץ המאוחד ב־1951 קם על רקע שאלת החינוך והיחס לברית המועצות ולמרקסיזם, היא אפיינית למצב שבו לא יכול היה הקיבוץ לסבול בקרבו ניגודים פוליטיים חריגים ונצמד לתמיכה בהומוגניות פוליטית כתנאי לחיים משותפים. בשנות החמישים היתה ההצבעה בקיבוצים מובטחת כמעט עד לקול האחרון — „השומר הצעיר" הצביע בעד מפ"ם, ה„איחוד" בעד מפא"י „הקיבוץ המאוחד" בעד „אחדות העבודה". גם באותן שנים היו מקרים לא מעטים של ממורמרים או של בני זוג אשר הצטרפו לקיבוץ לגרות רקע אידיאי שונה. אולם הללו לא הורחקו לכת, והסתפקו בהנחת פתקים לבנים בקלפי או בתמיכה במפלגות־סמוכות שהגבלות ביניהן היתה הפורמאלית. בה גם שכל איש בקיבוץ ידע במדוייק (ויודע גם היום) מי תמך באיזו מפלגה. תופעה של תמיכה ב„חרות" היתה כמעט פרי טעות בקלפי. ותמיכה במפלגה הקומוניסטית בקיבוצי „השומר הצעיר" נסתיימה במקרים רבים ביציאה מן הקיבוץ לאחר תקופה של ניכור והחרמה.

הסגירות נעלמה

כאן ראשית שנות השישים, ובעיקר מאז הבחירות של 1965, חל שינוי מכויים בהצבעת הקיבוץ, בעיקר בזו של הקיבוץ המאוחד ושל „האיחוד". כתוצאה מיצירת המערך והתפלגותה של רפ"י. שינוי זה, שלא נגרר אחרי פילוג הדומה לזה של 1951, יצר, למעשה, נקודת מפנה למצב חדש שבו התרופפה הכפיה החברתית על הצבעתו של הפרט בקיבוץ. כמה משתנים הקובעים אחרים נוספו על כנת להחדר את השינוי: הסוציאליזציה הפוליטית באבדות והרכה מבטבעותה, ויותר ויותר קיבוצים שולחים את ילדיהם ללמוד בבתי ספר אזוריים, עם בני מרשבים, שבהם החינוך אינו נושא שום אופי אידיאולוגי.

ההתנגות הבגיעה אל הקיבוצים היא רבת גוונים, ויסנה הנדפה לפתיגים בלתי מוגדרים. הבאה לידי ביטוי בקרב הדור הצעיר. אבנצי ההקשורות שהסלוהדיה היא רוא להם, מביאים את הקיבוץ בסגירותו הפוליטית.

הצעירים פתוחים היום להשפעות מגיוונים שונים עוד לפני הגיעם לצבא. הם אינם מרגישים חובה לתמוך במפלגת הוריהם: אם הוריהם הקימו את הקיבוץ מתוך אחוות דעים רעיונית, אין זאת אומרת שהדעות הללו עברו בירושה אל הבנים. הסוציאליזציה הפוליטית בקיבוץ היא עדיין חזקה יותר מאשר בכל צורת ישוב אחרת, ולכן היא מבטיחה אחוז גבוה מאד למפלגה שאליה קשור הקיבוץ. אילם קל לנבא שאחוז זה ירד ויילך ברבות השנים.

הפרוגנוזיות פוליטיות

קולות בקיבוצים — הכזוכר, כאמור, בקולות מעטים בסך הכל — ניתנו הפעם ל„ליכוד" מחד גיסא ול„מוקד" מאידך גיסא. הטאבו על „חרות" ועל הקומוניזם הוסר במידת מה. כשקיבוצי ה„איחוד" וה„מאוחד" מעבירים הצבעה שלית ל„ליכוד" ולקיבוצי הקיבוץ הארצי מעבירים קולות ל„מוקד". את הסרת הטאבו ניתן גם להבין על הרקע שבו עם ה„ליכוד" מזוהים אנשים כמו שרון וויצמן, ועם „מוקד" — אנשים כמו פעיל ואינטלקטואלים כמו מגד ועמוס עוז, המסמנים את הרושם הקיצוני של מפלגותיהם.

ועוד — בתקופה האחרונה קלטו קיבוצים רבים זוגות עירוניים ובקיבוצים רבים רווחה הדעה שאם זוג מתאים מבחינת כישוריו ויכולת ההסתגלות שלו לחיי הקיבוץ, אין זה משנה לאיש אם יצביע ביום הבחירות בעד בגין או מייקונים.

מצב הדברים הנוכחי מצביע על מגמה של הפרוגנוזיות פוליטית בקיבוצים הנמצאת בתהליך איטי אך עקבי. וגם אם היא לא תגיע לרמה העירונית, היא עשויה להגיע לזו המצויה במושבים. בפני המערך, שמפלגותיו קשורות עם שלושת הזרמים הקיבוציים הגדולים, שתי אפשרויות: האחת — לתת לדברים לזרום כמות שהם, ולהכיר בעובדה שלא ניתן לקיים קיבוצים במסגרת פוליטית מסויימת במשך דורות. השניה — להבין כי הקיבוצים אינם נמצאים ב„כיס" המערך בבחירות הללו ובאלו שלא בעוד ארבע, שמונה ותריסר שנים, ולערוך פעילות הסברתית מקיפה בקיבוצים כדי לשמור על ייחודם האידיאולוגי. דאגתה של ראש הממשלה לנוכח העובדה ש„מוקד" השיגה קולות מספר בקיבוצי המערך, אומרת, כנראה, כי היא תבחר באפשרות השניה.

לראשונה מאז 1965: נסיגה ברורה לרק"ח בין הבוחרים הערביים

כוחו של המערך נשאר יציב; הליכוד ול"ע יכפילו ייצוגם במועצות פועלים

מאת אהוד יערי

לפי סיכומים בלתי רשמיים לגבי כ־90 אחוז מקולות המצביעים של המיעוטים ספגה רק"ח נסיגה בחיקף של עד כ־6-7 אחוזים בבחירות להסתדרות במיגזור הערבי. ירידה קלה, כדי אחוז אחד, נרשמה למערך ומהמפסידים אלה נשכרו הליכוד ובמידה פחותה ממנו — ל"ע.

לנתונים אלה יש להתייחס, ביתר זהירות, כיוון שאין כלולים בהם קולותיהם של ערביי יפו, לוד וכמה כפרים דרוזיים. אך אנשי מפלגת העבודה מעריכים, שלא צפויים שינויים משמעותיים, מכיוון שרק"ח איננה חזקה בקהילות אלה.

לפי חישוב זה ירדה רק"ח מ־31.4 אחוז של קולות המיעוטים ב־1969 ל־24.5 אחוז בלבד. בחישוב נכללות גם הקלפיות של רמת־הגולן ומזרח ירושלים. שם החרימו רק"ח את כמעט הבחירות. אך גם אם ינוכו קולות הגולן ומזרח ירושלים מן החשבון הרי מגזר רק"ח על 26.7 אחוז. מקולות המצביעים הערביים והדרוזים.

בחישוב הכולל את הגולן ומזרח ירושלים ירד המערך בעשירית האחוז — מ־61.4 אחוז ב־1969 ל־61.3. אך הפסד המערך עשוי לגדול לכדי אחוז אחד בגיבוי קלפיות אלה.

זו פעם ראשונה מאז הקמת רק"ח ב־1965 שבגלמה התקדמותה ברחוב הערבי וגדל שיעור הקולות הניתנים למפלגת הציר ניות. אין ספק, שירידת רק"ח בשיעור כה גבוה — אם תאומת גם בסיכומים הסופיים — יכולה להחשב להפתעה רבתי. גם הדאופטימיים שבפעילי המערך לא ציפו שרק"ח תאבד יותר מאחוז או שניים.

אכזבתה של רק"ח נובעת בראש וראשונה מכשלונה למשוך לצידה את הבוחרים הערביים הצעירים במספרים מספיקים. כך שתוספת הקולות שקיבלה ברחוב הערבי (בסך הכל 13,000 קולות לעומת כ־32,000 למערך) לא הביקה את גידול מספר הבוחרים, שהגיע ל־50 אחוז.

מפלה בכאיבה נחלה רק"ח דווקא במעוזה העיקרי — נצרת. מתוך 6460 קולות כשרים קיבלה שם רק 2411 (37.3 אחוז לעומת 46.1 אחוז ב־1969), ואילו המערך זכה ב־3459 קולות (53.54). כלומר: רק"ח הפסידה כ־9 אחוזים והטפיסה לעצמה כ־300 קולות בלבד.

רק"ח נכשלה גם בשורה של ישובים אחרים: בטירה ירדה לבליס, בשייך דנון, שם היו לה ב־1969 66 אחוז מהקולות — כמעט נמחקה רק"ח מהמפה. ברמלה איבדה את בציגה הערבי במועצת הפועלים. הפסדים הזו לה גם בסכנין, דיר־אל־אסד, שפרעם ועוד.

— לעומת זאת זכתה רק"ח לשני הישגים חשובים במשולש: הכתה לרוב בשני הכפרים הגדולים ביותר: אום־אל־פחם וטייבה, נפתח, איפוא, פתח למיבוי קובר גיוסים לידישי ראש ועדי הפרעלים בישובים אלה. עליה נרשמה לרק"ח גם בכמה כפרים גדולים בגליל, כמו טורעאן, עילבון ודאר כנא.

המערך זכה, כצפוי לנצחונות בולטים ברמת הגולן, במזרח ירושלים ובקרב הבדווים וכן בכפרי ההרעבה בצפון ובגליל התחתון. ואולם המערך נפגע קצת בשל שינוי ההתנהגות הגבוה במזרח ירושלים בקולות הבדווים. בין הבדווים בנגב הצביעו רק כ־2500 מכלל 4200 בעלי זכות הבחירה. במזרח ירושלים הצביעו — בשל ההסתה והקריאה להחרם — רק 2600 מתוך 6000 בעלי זכות הבחירה. כן נפגע המערך מההחלטות שקודי בירעם בגוש־חלב להחרים את הבחירות. ניתן לומר, אם כן, שאילו תוצג בבקשות אלה שיעור השתתפות דומה לזה שהוצג ביתר הכפרים הערביים (כ־70 אחוז בממוצע) היה המערך מגדיל בצורה ניכרת את כוחו ברחוב הערבי.

כל הסיעות האחרות גם יחד עלו הפעם מ־7 ל־14 אחוז מהקולות הערביים. מוקד, מרי וכרי קיבלו רק אחד מכפר הבניים מציר פשוט בכמה. כך, לבסל, הצליח הפעיל הערבי הבולט של „מוקד" — ג'לאל טרבה. להבטיח לרשימתו רק 16 קולות בכפררההא, בקה אל־ברבית.

עיקר הגידול נפל בחלקם של הליכוד: זהות כזה — ל"ע. המישג הבולט של הליכוד היה בין הדרוזים. ההדת לפעילותו של אבל נכר־אדין בגיוס 607 קולות בעיספיה ובדלית אל־כרמל. אך גם בבנרת ובקשובות אחרים עלה הליכוד. ל"ע זכתה להישגים בכפרים בכפר כמו עילוט ובכמה כפרים במשולש.

ביתה הליצאות מלבד. שהמכנה המשותף ליישובים הערבים בהם הצליחו הליכוד ול"ע הוא סבבי בלבד: נוכחות פעילים מתאימים. קשה לדבר על „הנטיה ימינה" אצל הבוחר הערבי. בשום שבר הבה. בקצב. בהתקשרויות בעלות אופי איש־קשקי ולא על רקע רעיוני־מדיני.

היהדי מעניין במערכת הבחירות האחרונה: זו פעם ראשונה שהמערך הפקיד את ניהול המעילות במישובים בידי עסקנים מקומיים, בבקום לשגר שליחים יהודים. כמרבן הופעלו לראשונה בכה איצי לצעירים ערביים וכמה איצי לנשים שאידבנו חוגי בית. חלף הכיטוסים הגדולים שהיו נהוגים בעבר.

ניתוח הבחירות להסתדרות במחשב „ג'י־סי־ר — סנצ'ורי 200" של לשכת המס בת"א

פיצוץ רוסי: חמישה מגטון

אופסאלה, (יופ"ע). — הדיפוס ערכו אתמול פיצוץ של מטען בעל עוצמה של 5 מגאטון מתחת לפני הקרקע באיזור הארקטי — על כך מסרו סייסמולוגים שוודיים.

סימני שאלה מרחפים על ראשי 25,000 יהודי צ'ילה אחר ההפיכה

ניו־יורק (פסט"א). — כיצד תשפיע ההפיכה נגד משטרו של סלבדור איינדה על 25 אלף יהודי צ'ילה, שמעולם לא סבלו סבם של משטר צבאי? מה תהיה משמעות ההפיכה לגבי אותם יהודים שנטלו חלק פעיל במשטרו של איינדה ובממשלתו? ומה משמעות המצב החדש מבחינת יחסי צ'ילה־ישראל?

עדיין מוקדם להוציא מסקנות ולהשיב דברים בוודאות, אולם דבר אחד ניתן כבר עתה לקבוע: אם תשאר הכת הצבאית בשלטון ואפילו אם תעביר בצורה פורמלית את השלטון לממשלת נבחרת „זמנית", היחסים עם ישראל יישפרו הגניים. הפלסטין לא יתן לאנטישמיות להרים ראש. וייתכן אפילו שכמה אלפי יהודים שנטשו את צ'ילה עם עליתו של איינדה לשלטון, יחזרו.

אולם תצפית זו מבוססת על ההנחה, שהכת הצבאית עצמה לא תודח מן השלטון על ידי תנועת האיגודים החפשיים היא חזקה ועלולה כוחות השמאל.

דאגה לגורל ה„דיים במשטר איינדה

דאגה מסויימת קיימת באשר לגורלם של היהודים שהחזיקו בארזה פעיל במשטר איינדה, כ־150 במספר. כל לגשלטם נודע מה עלה בגורלו של קובו שאולסון, אחד מהכוחים ההזרה עם במשטר איינדה ואף התחייב לסייע לו במפעלה מדיניותו הכלכלית־חברתית. אחד הדברים אמר, כי הנוער הציוני כה מעורב בנעשה בשטר, עד כי פסקה כבעם עליה של הנוער. הרי בתחום היתה „מדוע לעלות לישראל כדי לבנות מדינה חדשה, כשיש אפשרות לבנות חברה חדשה בבית".

ראשי קהילות היהודים בר־שו, כי המשטר החדש עצוי להדק את היחסים הדיפלומטיים עם ישראל. הם מציינים כי משטרו של איינדה גילה סימני התקררות כלפי ישראל, לרגל ההרגש שלמנאמ, כי מדינת ישראל היא „גרורת האימפריאליזם האמריקאי".

אולם, בדרך כלל גילתה ממשלת צ'ילה בהנהגת איינדה יחס חיובי לישראל. ד"ר איינדה קיבל את הנהגות של הציונות היא תנועת שחרור לאומית של העם היהודי והממשלה סירבה להעניק ללימה הערבית מעמד דיפלומטי.

ד"ר איינדה הדגיש בהזדמנויות רבות כי אחד מעמודי התווך של מדיניות החוץ של צ'ילה היא כיבוד הגדרה עצמית של עמים ופתרון סכסוכים בדרך של שלום. הוא אמר מספר פעמים כי השלום במזרח התיכון חייב להתבסס על החלטת מועב"ם 242.

זה חברי הסוציאליסטית התתיקה. לא יודע מה מצבו של ידיד כיבצה ההנהגה, ד"ר אבריקו סמצה, שהיה פעיל בעניינים יהודיים ואף היה לשעבר בשיא בנק ישראל בצ'ילה. יהודים אחרים שהיו פעילים במשטרו של איינדה הם ראש עיריית סנטיאגו, חיים פיבוביץ, מנהל חברת הנחושת. הממשלתית דניאל סילברמן, והוא ברדיצ'בסקי אחד מראשי חיל האוויר של צ'ילה בדרום המדינה, של וולודיה טייטלבאום, הסנטור, חבר המפלגה הקומוניסטית.

לעומת זאת, כל אותם יהודים רבים שהשתייכו הכלכליים והמעמדיים שהכריע איינדה. נפגעו בעסקיהם, נצטרכו להכניס מחוץ לעבודה מכוות. במפלים לשמעה. מדיניותו יכולה להזור לפעילותם העסקית. אולם קיימת הסכנה, שהצבא ימין הקיצוני באחראים לבעיות הפוליטיות והכלכליות שנוצרו בתקופת שלטון איינדה.

החוקר הציוני הזהיר עם איינדה

מבחינתם של בני נוער יהודים רבים, במיוחד הנוער הציוני, נפילת משטר איינדה היא בבחינת טרגדיה. כתב סס א' שהיה באפריל שעבר בבליזויות הסוכנות בצ'ילה. עם מדברים ציוניים, שהנוער ...

טילי הכתף היו מסופררים

עיתון איטלקי

מאת ג'ולה דרזנר, סופר „דבר" באיטליה

רומא (מיוחד ל„דבר"). — העתון האיטלקי „איל טמפו" גילה אתמול, כי שני טילי הס.א. 7, שנמצאו בשבוע שעבר ברשותם של מחבלים ערביים באיטליה, היו מסופררים. המחבלים התכוונו להפיל באמצעות טיליהם מטוס של „אל על" בעת המראתו או בעת נחיתתו.

„איל טמפו" כותב, כי בצורת המספרים יכולה ברה"מ לקבוע למי סופקו טילים אלה. העתון מוסיף, שאם כנה מסקנה ההחלטה הכזהרה להיאבק בסדור האווירי בכל האמצעים ובכל מקום — חייבת היא לגלות את המדינה, שלה סיפקה טילים אלה.

השבוע
הופיע
מיהו מהו
דו-שבועון לתשבצים, תשחצים, חידונים
מגוון עשיר של אתגרים לאינטליגנציה,
לידע ולשכל הישר
בעברית ובאנגלית
העורך: אברהם סלמן (א. ס-ן).
עורך מדורי החידונים והתשבצים
ברוב עתוני הארץ
ההפצה כל 10 ו-25 בחודש בכל הקיוסקים
בארץ
מיהו מהו גליון 1 — מגיש לך:
תשחץ — תשבץ — שלד — תשבץ — פסיפס — הדף הקל (א. חידה ספרותית, ב. מבוך) — מודרג במעגל — תשבץ ענק — אתגר הגיוני — ספורט — חכמת ראשונים — צמד תאומים — תשבץ — בוחן קל, הנושא: ניבי לשון — תשבץ — היכן קבור הכלב? (שעשוע מתמטי) בואר חשבון — תשבץ מספרים — חידה בלבשית — חידה חרוזה — תשבץ לבן — רבוע קסם — תשבץ משולב — מצא את ההבדלים — תשבץ זעיר — רז המעגלים — פסיפונים (א. שחמט, ב. דמקה) — אנגלית קלה (א. תשבץ זוטא, ב. צרוף משפט) — אנגלית לכל (א. תשבץ, ב. חידה חרוזה) — תולדות בתמונות עם הגרלת פרסים.

המסחריות של
BEDFORD GM
השילוב המושלם של
עבודה והנאה
בדפורד CF
בכהריה גדולה או טנדר פתוח

מנוע 2280 סמ"ק 4 צילינדר
מערכת מתלה קדמי נפרדת עם קפיצים ספירליים.
מחירי המסחרות:
"WB 106, 1¼ טון נטו 23,500 ל"י
"WB 128, 2 טון נטו (ג'בטים כפולים אחוריים). 27,900.— ל"י

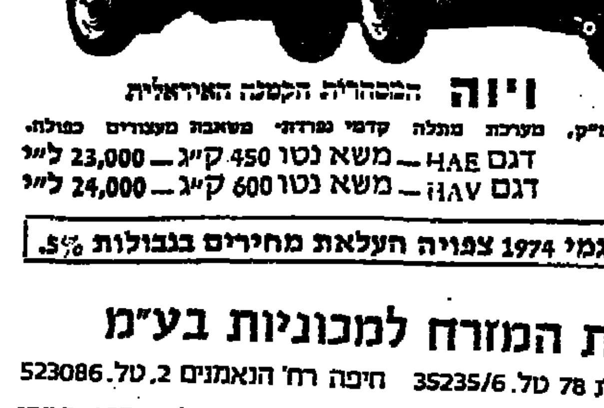

ויוה המסחרית הקטנה האידיאלית
מנוע 1256 סמ"ק, מערכת מתלה קדמי נפרדי׳ משאבת מעצורים כפולה.
דגם HAE — משא נטו 450 ק"ג — 23,000 ל"י
דגם HAV — משא נטו 600 ק"ג — 24,000 ל"י
** בדגמי 1974 צפויה העלאת מחירים בגבולות 5%.
חברת המזרח למכוניות בע"מ
ת"א, דרך פ"ת 78 טל. 35235/6 חיפה רח' הנאמנים 2, טל. 523086
ירושלים רח' יפו 70 טל. 222093 סוכנות משנה נצרת: רכב במבו

מכון לבון (handwritten stamp)

משק וכספים

63 מיליון ל"י — רווחי קונצרן „כור" ב־1972

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

קונצרן „כור" סיים את 1972 ברווח של 63 מיליון ל"י לפני תשלום מס, לעומת 43.48 מיליון ל"י ב־1971. זהו גידול של 44.6 אחוז ברווח התפעולי. הרווח לאחר מס היה ב־1972 32 מיליון ל"י לעומת 30 מיליון ל"י ב־1971 — כמתברר מדו"ח המאזן „כור" שפורסם אתמול.

המאזן המאוחד של „כור" מסתכם ב־1.87 מיליארד ל"י ב־1972 — גידול ב־19 אחוז, בהשוואה ל־1971 ובחוזר של יותר מ־1.5 מיליארד ל"י, גידול ב־35 אחוז בהשוואה לשנת 1971. המאזן מסכם פעולות של 115 חברות שהן חברות־בנות וחברות־משותפות. לנתונים אלה יש להוסיף כחוזר פעילות של „כור־סחר חוץ" בהיקף של כ־800 מיליון ל"י.

בין ההתפתחויות הבולטות במאזן „כור":

● ההון העצמי גדל במשך 1972 ב־52 מיליון ל"י, גידול של 26 אחוז. שיעור גידול זה הוא גבוה בשיעור הגידול בסה"כ המאזן אשר הביא לשיפור במבנה ההון של „כור".

● שיעור הגידול בהיקף המכירות של „כור" היה גבוה כמעט פי שניים מהגידול בהיקף המאזן. ההתפתחות זו יש לייחס במידה רבה להתייעלות בניצול המשאבים הכספיים המשמשים את הייצור. הכספים המושקעים ברכוש, בבניה לאו מתחייבים לכל לירה של מכירה צומצמו במידה רבה, דבר התורם לשיפור הרווחיות טוב יותר.

● ירידה יחסית בהוצאות מכירה והנהלה, כ־5 10.5 על המחזור ב־1971 ל־9.6 אחוזים ב־1972. ר' אילו הוצאות המימון קטנו מ־9 אחוזים במחזור ב־1971 ל־8.2 אחוזים על המחזור ב־1972. אחוז ההתחייבות הנוספת בסה"כ המאזן ירד אף הוא — מ־49 אחוז ב־1971 ל־46.8 אחוז ב־1972.

● ההשקעות במפעלי „כור" הסתכמו אשתקד ב־220 מיליון ל"י. עיקרן נעשה בקרקע, במבנים וציוד שסכומם גדל ב־141 מיליון ל"י. ההשקעות הנוספות, בסך של 60 מיליון ל"י נעשו במפעלי „הר מבוטח־לתעשיה" וכן בתחומים אחרים בעלי אופי פיננסי. כמו השקעות בחברות לונות של סוכנויות פיננסים ופקדונות מיוחדים.

כ־63 מיליון ל"י — רווח נקי

חשבון הרווח והפסד המאוחד ל־1972 של „כור־תעשיות" ומפעלים בשליטה של למעלה מ־50 אחוז הבקיף 596 מיליון ל"י במחזור המכירות, מראה רווח של 63 מיליון ל"י לפני מס. לעומת כ־44 מיליון ל"י ב־1971. הרווח התפעולי גדל ב־45 אחוז, לעומת גידול של 37 אחוז בחוזר. מתוך הרווח התפעולי של כ־63 מיליון ל"י, הפרישה „כור" למיסים כ־36 מיליון ל"י, כך שהרווח הנקי מסתכם ב־27 מיליון ל"י. בסכום זה נכלל חלקם של השותפים ברווח — 11 מיליון ל"י, הפרשה לדיווידנדים — 10.5 מיליון ל"י והפרשות הוניות — 2 מיליון ל"י.

מכאן, שיתרת הרווח הנקי ל־1972 מסתכמת בכ־14 מיליון ל"י. יתרת הרווח בצטרפה ליתרת הרווח שלא יועדה בשנת 1971 הר מסתכמת בכ־21 מיליון ל"י.

המאזן כולל הפרשה לתשלום דיווידנדים ל־1972 לבעלות המרשמות בבורסה, כאשר במאזן הקודם הם הפרשו סכומים לתשלומים דיווידנדים עד 31.12.71.

46 מיליון ל"י — היקף עבודות תה"ל השנה

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

היקף עבודות תה"ל לשנת הכספים הנוכחית 74—1973 יגיע לכ־46 מיליון ל"י, בהשוואה ל־42.5 מיליון ל"י בשנת הכספים הקודמת.

השנה מבצעת תה"ל בחו"ל עבודות תכנון בסך 14 מיליון ל"י, שאר העבודות מבוצעות בשביל גורמים ממלכתיים, ציבוריים ופרטיים.

היקף עבודות תה"ל בשנת הכספים 73—1972 הסתכם ב־42.5 מיליון ל"י שהתחלקו: עבודות תכנון בחו"ל — 13.5 מיליון ל"י, עבודות תכנון בפיתוח מקורות המים בשביל המשפחה, נציגות המים ו„מקורות" — 12 מיליון ל"י. עבודות תכנון שונות לגורמים עסקיים שונים בארץ — 17 מיליון ל"י.

150 טונות בוטנים — לחו"ל

מאת סופר „דבר" לענייני חקלאות

150 טונות ראשונות של בוטנים מן היבול החדש בשלוקות היום לחו"ל.

מנהל החברה לשיווק בוטנים ותוצרתה, י. וולפסברגר, כבר אתמול כי מתוך יבול בוטנים של כ־15,000 טונות, ישלחו השנה לחו"ל 8500 טונות בקירוב. ברצת הבוטנים החליטה להשאיר כמויות גדולות של בוטנים לשוק המקומי, כדי למתן את עליית המחירים. בשלהו מוצצת הבוטנים כבר מכרה באירופה במכירה מוקדמת 7000 טונות והושגה מחירים גבוהים בהרבה מאשתקד.

יצרני חלפים: „פורד" מתחמקת מהזמנת חלקי חילוף בארץ

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברת „פורד" אינה מעוניינת לקנות חלפים בארץ, כל עוד אין במערכת ביקורת איכות הכוללת. יצרני החלפים רואים בכך דרך להתחמקות מהזמנת חלפים ישראליים, בינתיים, ברכישת „פורד" משאיות במפעל בנצרת כמעט בלי חלפים ישראליים.

חברת „פורד" מוכנת שבמסגרתה להביא לארץ מומחים אשר יכינו סקר לבניית מערכת בחינה לגבי חלפים ישראליים, אך יצרני החלפים הציבור (בשמאן התאחדות התעשיינים) טוענים זו היא דרך להתחמקות מהזמנת חלפים בארץ. לכן קיימת מערכת בחינה ברמה בין־לאומית מוכרת בצה"ל ושלטונות הצבא מוכנים להעמיד אותה לשירותם של כל יצרני החלפים בארץ.

לדעת יצרני החלפים אין שום הצדקה בבדיקות שיוחזה של תעשיית החלפים, להמשיך במבחן הקולות למרכיבי הרכב. כל עוד אין הם מסיימים לייצור המקומי. היצרנים מרגישים שהם מסוגלים לעמוד בתחרות באיכות ובמחיר. בתנאי שהייצור יהיה בסדרות מתקבלות על הדעת. כיום, מסתכם יצוא חלפי הרכב הישראליים ב־3 מיליון דולר בשנה ויש מקום להרחיבו, ביחוד נוכח קשיי ההספקה של חלפים באירופה. יש לפתח במיוחד הספקת חלפים לרכב אירופי בארה"ב. בשנים האחרונות בוצע יצוא חלפים ישראליים לארה"ב במיליוני דולרים. החלפים הישראליים זולים יותר ואיכותם גבוהה, וכתוצאה מכך הורידה „פולקסוואגן" את מחירי החלפים בארה"ב, כדי להדוס את המצור הישראלי.

הקבלנים: החברות הציבוריות הגדילו הבנייה למגורים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

חברות הבנייה הציבוריות הגדילו במחצית הראשונה של השנה את התחלות הבנייה של דירות למגורים, ואילו הקבלנים הפרטיים הקטינו לצמצם את הבנייה — נתונים אלה יצאו היום נשיא מרכז הקבלנים הרר שמרה, בפגישה עם שר האוצר פנחס ספיר, בקשר לדרכים להפעלה החוזרת של צמצום התחלות בניית דירות למגורים.

בפגישה שהתקיימה לפני כשבועיים, התריע שר האוצר על הקבלנים לא ביצעו את ההסכם בדבר צמצום התחלות הבנייה, והזהיר בפני השלכות מצב זה על ענף הבנייה. הקבלנים ביקשו אז כן הכר לאפשר להם לבדוק את הנתונים ולהציג את השגותיהם.

על פי ניתוח שנעשה במרכז הקבלנים, אין לכלול את הבנייה שנעשית במסגרת האמיסיות בתוך הבנייה הפרטית, כי אם בתוך הבנייה הציבורית. במחצית הראשונה של 1973 נבנו 5,300 דירות במסגרת האמיסיות. כך שהיקף ההתחלות הבנייה בבנייה הציבורית מגיע ל־16,650 דירות. בהשוואה ל־15,750 דירות שהוחל בבנייתן במחצית הראשונה של 1972.

נראה שבפגישה היום יתעורר ויכוח לגבי היקף התחלות הבנייה של דירות בבנייה הפרטית. לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ומשרד השיכון, הרי במחצית הראשונה של 1973 החלו בבנייתן של 16,530 דירות בבנייה הפרטית, לעומת 17,380 דירות שהוחל בבנייתן בתקופה המקבילה אשתקד.

הועלו מחירי טחינה, פוליסטירן וחוטי כותנה

ועדת המחירים הציבורית אישרה אתמול בקשות של כמה מפעלים להעלות מחירים.

אושרו ההעלאות הבאות: ● בשל התייקרות מחירי השומשום בחו"ל, אושרה העלאה של 10 אחוזים במחיר הטחינה. ● פוליסטירן — אושרה העלאה של 39 אחוזים, המפעלים ביקשו לאשר העלאה של 52 אחוז. לועדה נמסר כי העלאת מחירי הפוליסטירן המשמש חומר גלם לייצור מוצרי חלב, לא תגרור העלאת המחיר לצרכן של מוצרי חלב. ● פוליביד (פוליסטירן מוקצף) אושרה העלאה של 10 אחוזים. המפעל תבע לאשר העלאה של 15 אחוז. ● חוטי־כותנה — העלאה של 15 אחוז, המפעלים תבעו לאשר העלאה של קרוב ל־50 אחוז.

בר־לב מבטיח להגביר הסיוע לבעלי המלאכה

שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב, הבטיח להגדיל את הסיוע שנותן משרדו לבעלי המלאכה, בין היתר ישקול בחיוב את הרעיון להפעלה של המועצה למלאכה, המורכבת מנציגי המרכז הארצי של התאחדות בעלי המלאכה והמשרדים הממשלתיים.

בפגישה שקיים בר־לב, ערב יציאתו לטוקיו להידות גאט"ט, עם פעילי בעלי המלאכה במעוזר, שיצגו את כל ענפי הקצבות בהתאחדות בעלי מלאכה, נדונו הרחבה בעיית הסקטור.

נציגי בעלי המלאכה העלו את בעיית מתן המכסות להקמת מיבנים למלאכה. בעיית המבקשים הקיימים ברכישת תמרי גלם. ר' התריעו על מצוקת האשראי. בר־לב מסר שמשרדו יפעל לאיסור משכנתאות להקמת מיבנים למלאכה. הוא יבדוק את התביעה להרחבת אמצעים נוספים לבנק ל־מלאכה, כדי שיוכל לענות על דרישות בעלי המלאכה.

הפגישה הנוכחות עליידי יצחה גיל, הבר כמה הבמרות של בחוז תל־אביב של המערך, הוא החדיע על ההחלה מוחלטת בין סקטור בעלי המלאכה לבין המערך.

האטה ביצוא יהלומים באוגוסט

על הקשיים הצפויים בשיווק יהלומים, בעיקר גדולים, מתריעים העומדים בראש ענף היהלומים הישראלי. הירידה שחלה ביצוא היהלומים בחודש אוגוסט — 46.9 מליון דולר לעומת חודש יולי (63.2 מליון דולר), מבציעה לדעתם, על המגמה המתחילה להסתמן בעולם, בעיקר בארצות־הברית.

מספר גורמים חברו יחד כדי לגרום להאטה בשיווק יהלומים גדולים: העליה הגדולה במחירי חומרי הגלם שהיא למעשה גדולה יותר מזו שפורסמה והאת בכל כיוון גורע יותר על־ידי הסינדיקט, דבר המייקר את חומר הגלם, היזק בעמדו של הדולר, העלאת שערי הריבית בארצות־הברית, ההופכת רכישה ספקולטיבית של יהלומים לבלתי כדאית;

חוגי היהלומים מביעים את התקווה, כי כושר התחרות של יהלומי ישראל ישמר על־ידי רדיית היצוא המעניקה ליהלומנים בגיוה הזהה לכל היצואנים הד אחרים. יצויין, כי תעשיית היהלומים היא היחידה שלא קיבלה

„צים" ו„כלל" — שותפות בחברה לתיקון אניות

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

„צים", „כלל" ו„מריקו שיפינג" הקימו חברה שבבעלותה יהיו בתי המלאכה לתיקון אניות בשלושת נמלי הארץ. החברה תפעיל את בתי המלאכה ותדאג להרחבתם.

החברה החדשה נקראת „מריקו" והיא בעלת הון מניות של כ־2 מיליון ל"י. חלוקת הבעלות תהיה: 71 אחוז מהמניות בידי „אוברסיס קומרס" (שבבעלות משותפת של „צים" ו„כלל") ו־21 אחוז מהמניות בידי „מריקו שיפינג".

באחרונה הוחל בהקמת בית־מלאכה לתיקון אניות בנמל אילת. בהקמת בית בלאכה זה יושקעו 640,000 ל"י.

מניות ושערים

ירידות בשוק המניות

השפל בשוק הכבות נמשך, ר' אילו הפעילות המוגברת בשוק אגרות החוב היא בשיאה. לא היו אתמול אדועים מיוחדים.

המדד הכללי של שערי המניות ירד אתמול ב־0.24 אחוז. הסתכם ב־1.3 מיליון ל"י, כתוך זה בשלב של שערים משתנים 800 אלף ל"י.

ההתעניינות והפעילות במניות „אריה" נמשכת. אתמול עלו הבניות ב־3 נק' ל־243, הוך מחזור של 15.7 אלף ל"י ע.נ. מחזור גדול היה גם במניות הכשרת הישוב שירדו ב־2 נק' ל־204.5 הוך מחזור של 77.4 אלף ל"י ע.נ.

עליה בולטת היתה גם במניות תע"ל. המניות עלו ב־8.5 נק', הוך מחזור של 15.8 אלף ל"י ע.נ.

הביקוש למניות חברות נפט בשמכת, ובעיקר למניות „נפטא". היום נפתחת ההתמה של הנפקה של החברה להשקעות של בנק הפועלים. קיימת ההתעניינות רבה בהנפקה של חברה זו, שהיא בחברות הרווחיות ביותר בבין חברות ההשקעה.

בשוק אגרות־החוב היתה מגמה בלתי יציבה. המחזור היה 6.3 מיליון ל"י.

מחזורים	
אג"ח	6,306.0
אג"ח נתונה להמרה	717.3
מניות	1,369.5
כמה במכתבים	806.6

בנקים מסחריים וחברות האחזקות בנקאיות

שם הנייר	השער	שינוי
א.ה.ה. ר	234	—1.0
א.ה.ה. ב	257	—1.0
אי די בי בב'	251.5	—1.0
אי די בי	206	—1.5
אי די בי ב'	252.5	—
אגוד	312.5	—0.5
אי' בריטניה בב'	352	—
אי' בריטניה ר	320	—
אי' בריטניה ב'	333	—
דיסקונט	1089	—
דיסקונט א	558	+3.0
המזרחי ר	161	—
המזרחי ב	161	—
הפועלים בב'	347	—1.0
הפועלים ר	332	—
הפועלים ב	333	—
בל"ל	297	—1.5
בל"ל — 60% דיב'	294	—1.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ר	223	—0.5
אפותיקאי ב	225.5	—0.5
כרמל ב	134	—5.5
משכנת' בבנין	234	—
פת' משכנת' ר	271	—
פת' משכנת' ב	274	—
שכון בב'	155.5	—
שכון ב'	184	—
טפחות בב'	223	—1.0
טפחות	220	—
מוסדות מימון עסקיים		
עלמון	115	—
אוצר להתעשיה	211.5	—
חקלאות	83	—
פת' תעשיה בב'	74	+0.5
ביטוח		
אריה	243	+3.0
הסנה	219	—16.0
סהר	217.5	—1.5
ציון	168.5	+0.5
מסחר ושירותים		
בית הרכב	66	—
דלק ר	177.5	—1.5
דלק ב	185.5	—4.5
קרור 1	242	—
קרור 10	189	—1.0
השקל	58.5	—
כפנות	197	—0.5
תעשיה		
אליאנס	517	—2.0
אלקו 1	121	+1.0
אלקו 2.5	112	+0.5
אלקטרה 1	235	—2.0
אלקטרה 5	229	—3.0
ארגמן בב'	321	+1.0
ארגמן ב	324	+4.0
ארגמן — 30% דיב'	312	—
אתא ב'	114.5	—0.5
אתא ג'	113	—1.0
אתא משנה	111.5	—
דובק	315	—
כבלים	205	—
טבע ר	1025	—1.0
טבע ב	1129	+9.0
כימיקלים	51.5	+0.5
לי אפשטיין	62	—
מילר	247	—
פניציה ר	113	—
פניציה ב	114.5	—
פניציה 10	117.5	—
ניר הדרה	333	—9.0
צמיגים	212.5	—3.0
נחושתן	331	+8.0
פרד	102	—
שמן	145	—3.5
תעל	299	+8.5
חברות להשקעה ואחזקות		
אלגר ר	87	—
אלגר ב	87.5	—0.5
אלרון ר	178.5	—2.5
אלרון ב	188	—0.5

שם הנייר	השער	שינוי
אבישר	55.5	—
מרכזית	254	—
מרגלים השק'	237.5	—
סו	96.5	—0.5
וולפסון 1	162	—
וולפסון ר	104.5	—
וולפסון ב	107.5	—
ידין	81	—0.5
אמפא	128.5	—1.5
דיסק' השק' ר	253	—1.5
דיסק' השק' ב	255.5	—1.5
מזרחי השק'	115.5	—
בל"ל השק'	212.5	—0.5
פריו	116	—
חסותה	97	—2.5
יציא השק'	67	—
כור	156.5	+0.5
כלל השק'	199	—
כלל תעשיות	199	—
שרו השק'	184.5	—0.5
עמה	59	—
מקרקעין בינוי פיתוח והדרים		
אזורים	196.5	—1.5
אפריקה 1	335	—
אפריקה 10	284.5	—
הכשר הישוב ר	203	—4.0
הכשר הישוב ב	204.5	—2.0
סריב ר	137.5	+0.5
סריב ב	147	—
סריב ג'	127	—0.5
נכסים	239	—1.0
ידורה	168	—1.5
מהדרין	205.5	—2.0
בתי הדר	97.5	+0.5
משקיעים	130	—
נאות אביב	73	+0.5
פרי אור	196.5	—3.5
רסקו בב'	95.5	—
רסקו	73	—0.5
ישפרו	114.5	—
מניות הנפקה במטבע חוץ		
אוניקו רג' א' ר	86.5	—
אוניקו רג' א' ב	85.5	—
אוניקו בב' ר	133	—
אוניקו בב' ב	95.5	—
אדנים	108.5	—
נספא	67	—2.0
לפידות ר	138	—1.0
לפידות ב	146	—6.0
אג"ח ניתנות להמרה במניות		
שמריהו בל"ל	144.5	—0.5
שמריהו בל"ל — 3	111	—1.0
פת' משכנת' אג"ח	122	—1.0
הכש' הישוב אג"ח	93	—
אתא אג"ח	83	—0.5
דיסק' השק' אג"ח	115.5	—0.5
מזרחי השק' אג"ח	100	—

ירידה גדולה בהספקת פירות קיץ

ירידה גדולה בהספקת פירות הקיץ הסתמנה השנה בהשוואה לשנה שעברה, וכתוצאה מכך פחתו העודפים על למיצוים ובמשך כל העונה נשמרה רמת מחירים גבוהה.

לפי נתוני מועצת הפירות סופקו השנה מה־1 באפריל עד ה־1 בספטמבר כ־92,000 טונות פירות, לעומת קרוב ל־116,000 טונות באותה התקופה אשתקד. כמות המיצים, בשנה שעברה 8,666 טונות, היתה השנה רק 1,114 טונות. לאור הפרי הנהלת השנה כדלהלן (בטונות — אשתקד): לשוק — 79,591 (88,025), ליצוא — 1,502 כתות (4,547), לתעשיה — 9,730 (14,513).

הירידה בהספקה לעומת אשתקד חלה בכל סוגי הפירות העיקריים: תפוחים, אגסים, אפרסקים, בננות, שזיפים, משמש וענבים, כשהירידה הגדולה ביותר היתה בבננות, בבית ואגסים.

שערי מטבע חוץ מקובלים באירופה — יום ד', 12.9 — מכירה ברירות

דולר ארה"ב	2.4060/70
מרקים גרמניים	2.4390/4405
פרנקים שוויצריים	3.0225/75
פרנקים צרפתיים	4.2900/88
לירות איטלקיות	565/566
פרנקים בלגיים	37.30/40
פלורינים הולנדיים	2.6615/45
יינים יפניים	265.40/50
זהב — מחיר אונקית זהב	102.75—103.25 דולר

ל"י לירה שטרלינג / ל"י דולר ארה"ב

צ'קים ב־580 מיליון ל"י — ללא כיסוי בחודש מאי

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

צ'קים בסכום של 580 מיליון ל"י הוחזרו על־ידי הבנקים בחודש מאי, בשל חוסר כיסוי. סכום זה מהווה 7.6 אחוזים מכלל הצ'קים שהוצגו לפרעון. מתברר מנתוני הספקה על הבנקים להחזר מאי.

החזרת הצ'קים בחודש מאי היתה הגבוהה ביותר זה שלוש שנים, ומבטאת את מצב האשראי הדחוק בשוק הכספים. בחודש דיוד הכללי של החזרי צ'קים בסכום של 22 מיליון ל"י, שהם 7.1 אחוזים מכלל הצ'קים שהוצגו לפרעון.

בחודש מאי היתה ירידה בפיקדונות המגולות של הבנקים. הפקדונות הסתכמו ב־275.7 מיליון ל"י, לעומת ברזונות של 416.4 מיליון ל"י בסוף אפריל 1973, ועודף בגילות של 63.1 מיליון ל"י בסוף מאי 1972.

בנק ישראל והבנק הבין־לאומי רוכשים מלון „עדן" בירושלים

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

בנק ישראל והבנק הבין־לאומי הראשון מנהלים משא ומתן עם משפחת ליפשיץ לרכישת מלון „עדן" בירושלים, הבנ"ם נמצא על כף ביצוע.

דוברת בנק ישראל אישרה אתמול בשיחה עם סופר „דבר" שבנק ישראל כנהל מו"מ לרכישת הלק במלון „עדן". היא הסבירה, שבנק ישראל נמצא במצוקת דיור ולפני שנים כספר שכר חדרים בבנין של המוסד לביטוח לאומי, הבנק התחיל בהקמת בנין בקריה בירושלים.

אך עם פרסום צו ההקפאה לבניית מיבנים ציבוריים, הפסיק את הבניה. עתה צריך הבנק לפנות את החדרים שבשכרו בבנין המוסד לביטוח לאומי ולכן החליט לרכוש הלק במלון „עדן".

כפי שנודע, רוכש בנק ישראל בבנין רק קומה אחת, ואילו הבנק הבין־לאומי הראשון רוכש את יתר הבנין. בקומת הקרקע הוא מתכוון לפתוח סניף.

מלון „עדן" היה במשך שנים אחד מבתי המלון הידועים בירושלים, חלק מהשרים וחברי הכנסת נהגו להתגורר בו. בקרב אנשי המלונאות בירושלים הובע צער שלא הצליחו למנוע את מכירת המלון והפיכתו לבנין משרדים, ושמשרד התיירות לא התערב למניעת הסולם של המלון.

תביעה לראורגניזציה בכל מערך הייצוא

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

תביעה לראורגניזציה בכל מערך הייצוא, קביעת מדיניות לפתוח ארוך על־ידי הממשלה שתקבע את האמצעים לעודד הייצוא לפיתוח התעשיה, הן לגבי ענפים חדשים והן לגבי הטעיבר מענפים קיימים הנשענים בעיקר על השוק המקומי לענפי הייצוא — העלה יו"ר מכון הייצוא בנימין ג'יבלי, בישיבת מועצת מכון הייצוא.

ג'יבלי אמר כי יש להתחיל גם על חדירה לשווקים חדשים ועל פיתוח מוצרי ייצוא חדשים ע־יקבלו תמיכה כספית מן הממשלה, עד לזמן שבו יהיה באפשרות המפעלים לשאת בעול הוצאות בכוחות עצמם. הוא התריע על סכנות בשעת הספנות טרם באו על פתרונן, דבר המונע פיתוח והתרחבות יצוא הסחורות הישראליות. הבניה בנמל אילת — העדר אניות בבירה מספקת. הנהלת המכון אינה מקבלת את טענת „צים" להחזר רווחיות בקוים אלה.

בעיה בתוספת אחרת לכל המנהלים נובעת כמחסור התארגנות בקצב בתאים של המפעלים האחרים. העדר הבירות המתאים גורם לכך שהיצואנים מאבדים את היתרונות בשיווקים במכולות.

מנהל מכון היצוא, אברהם דר, אמר שההסדר על חלוקת הסמכויות התפקידים בין מכון היצוא לממשלה והמוסדות האחרים העוסקים בקידום היצוא, אינו עונה על הפיצול הקיים בכצרכת קידום היצוא. פיצול שמכביד על היצואנים, מייקר את ההוצאה ומגדיל סיכון הבאמן.

סר מייקל הדו, כי שהיה השגריר הבריטי בארץ לפני כ־5 שנים, הגיע אמש לביקור בישראל.

„מרכז ההודו" חייב בהכשר חדש

מאת סופר „דבר" בחולון

שופט ביהמ"ש המחוזי דוד ע. לובנברג, ביטל אתמול את ההכשר הזמני שנתנה המועצה הדתית בחולון, בו אסר עליהן לבטל את ההכשר למסעדת „מרכז ההודו" ברחוב הנקין 69.

השופט קבע בפסק־דינו, כי מכיון שהמפעל עבר לאחר הי תעשיה ושינה את יעדו, כתוצם למכירה. בשר למפעל תעשייתי, הרי הצו שהוצא בעבר אינו חל עוד על המפעל החדש. בעלי המפעל חייבים איפוא לבקש הכשר חדש מן הרבנות והמועצה הדתית בעיר, כמקובל.

מוטורולה משווקת מחשב־כיס לכספים ומסחר

מאת סופר „דבר" לענייני פיתוח

„מוטורולה" החלה בימים אלה בשיווק מחשבי־כיס, כתוצרת תוצרת חברה „קאנון" ביפאן. בשם „קארדי" מחירו 3995 ל"י.

זהו מחשב הכיס הראשון המוכן מראש לנושאי כספים ומסחר והוא מיועד לתת שירות מלא. תכונה נוספת שלו — דיוק בקסימלי עד כדי אגורה בחישוב של מיליוני ל"י.

מפעל לשקיות מבדי יוטה יוקם בתל־אביב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מפעל לייצור שקיות מבדי יוטה יוקם באיזור תל־אביב. מרכז ההשקעות אישר את הקמת המפעל.

המפעל ייצר שקיות מודפסות העשויות מבדי יוטה מתוצרת הארץ. ייתכן כי בשלבים מאוחרים, יצטרף המפעל לייצור שקים מבדי, ניילון וחמרים אחרים, ההשקעה במפעל תסתכם ב־382,000 ל"י.

המחזור של המפעל החדש יגיע תוך שנתיים ליותר ממיליון ל"י, כשחלקו הגדול מיועד ליצוא. המפעל יעסיק כ־17 עובדים.

הארגז בע"מ

תל־אביב, רח' החרש 4, טלפון 32231

חדש!

«בונקל»

הפתרון האידיאלי לכוננית רב־שמושית, דקורטיבית וחזקה

„בונקל" למשרד, לספריה, לחדר ילדים ועוד ועוד...

„בונקל" קלה להרכבה ולפירוק ללא ברגים, ללא מכשירי עזר וללא כל ידע מבני.

„בונקל" מאפשרת שינוי מרווחי המדפים בקלות ע"י העברת כפתורי הקביעה בלבד.

ניתן להשיג בצבעים שונים ובמידות שונות.

משרד התחבורה

המפקח על התעבורה — מחוז ת"א והמרכז

הגבלות תנועה בת"א

בתוקף סמכותי לפי תקנה 17 ו־18 לתקנות התעבורה תשכ"א—1961 הנני מודיע כי לרגל עבודות בכבישים יסגר לתנועת כלי רכב

רח' ראש פינה בקטע מרחוב נוה שאנן ועד רח' לבנדה

מיום רביעי 13.9.73 שעה 24.00 ועד לסיום העבודות.

ציבור הנהגים מתבקש לציית לשלטים שהוצבו ולהוראות המשטרה.

ר. טהון — רשות תמרור מרכזית

משרד הסעד

הודעה חשובה להורי התלמידים

משרד הסעד מודיע בזה להורי התלמידים בכיתות א' ועד יב', אשר טרם הגישו להנהלת בית ספרם את בקשתם למענק לימודים, כי עליהם לעשות זאת מיד בצירוף המסמכים הדרושים. טפסים להגשת הבקשה ניתן להשיג במזכירויות של בתי־הספר.

החלה ההרשמה לקורס אחיות מעשיות

שייפתח בנובמבר 1973, בבית הספר לאחיות ליד בית חולים קפלן ברחובות וליד בית החולים הרצפי לטבק נצולה.

מתקבלות מועמדות בנות 17—40 בעלות השכלה של 8—10 שנות לימוד לפחות.

לאחיות תינתנה הקלות מיוחדות.

לפנות להנהלת בית הספר במקום.

מדינת ישראל — האוצר אגף החשב הכללי

מכרז מספר 25/73

מתבקשות בזה הצעות לאספקת ציוד משרדי, צרכי משרד ומוצרי נייר למשרדי הממשלה בכל הארץ.

פרטים נוספים וטפסי המכרז ניתן להשיג לפי דרישה במחי הרכישות באגף החשב הכללי הקריה, י—ם, או לפי טל. 02-39211/248.

אין משרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הועדה המקומית לתכנון ולבניה — חיפה

הודעה על פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה ע"י חב דניה בע"מ באמצעות מהנד מוסמך מר מ. ברליצר לאחוד וחלוקה לגבי החלקות 34—40, 55—66, 80—83, 85—92 החלקות זמניות 93/15, 93/18 בגוש 12252 ע"ב תב"ע חפ/1141/ב' המאושרת בתכניות מסוימות במפרו החלקות. אפשר לעיין בבקשה בחדר מס' 416 בהיכל העיריה, בימי א', ג', ה', בשעות 08.00—12.00.

המעונין להגיש התנגדות לבקשה, ימציאה לפי הכתובת דלעיל תוך שבועיים מיום פרסום זה.

י. כהן — מהנדס העיר

חולה קצרת! נשום לרווחה

בעזרת היונוטרון של אמקור, מכשיר אלקטרוני ראשון בסוגו המשפר את איכות האויר.

היונוטרון מעשיר את האויר בחלקיקי חשמל (יונים) בעלי מטען שלילי והרי זה כאילו האויר בביתך והחלף באויר הרים צלול כיין. היונוטרון מטהר את האויר המזוהם סביבך. הוא מונע מבכך לנשום גוים מרעילים: פיח, עשן, אבק ולכלוך, ובאפשר לך לנשום אויר נקי. אתה חי בעיר גדולה, אולם הנשום אויר כל בקום מרפא.

מחקרים רפואיים קפדניים קובעים כי לגבי קצרה ר בחולות דרכי הנשימה הורגשה ב־93 אחוזים מן המקרים הטבה ניכרת. אם היונוטרון לא יקל עליך תוכל להחזירו אלינו תוך 30 יום ולקבל את כספך בחזרה.

התקנתו של היונוטרון אינה מסובכת. אין צורך בפריצת קירות או בהרכבה. עליך רק לחבר את תקע המכשיר לשקע החשמלי בביתך. השיג את היונוטרון בסניפי אמפא ואצל סוכנים מורשים.

יונוטרון — אמקור

צים ZIM

אניות משא צפויות להגיע

לנמל חיפה

HILLA	15.9
LILAC	16.9
לאה	16.9
POSEIDON	17.9
LONDIS	18.9

לנמל אשדוד

אירוס	13.9
POSEIDON	13.9
אסתר	16.9
LONDIS	16.9
SALZBURG	16.9
LILAC	18.9
לאה	18.9

לנמל אילת

MARITA	13.9

ביתן לשינויי ללא הודעה מוקדמת

צים חברת השיט הישראלית

הסוכנים הכלליים: ש. דיזנגוף ושות' בע"מ

הוקמה מינהלה לפרוייקט „גמל מזרח" בנמל חיפה

מאת סופר „דבר" בחיפה

מינהלת פרוייקט „נמל מזרח" של נמל חיפה, הוקמה בימים אלה בנמל. המינהלה הדישה בתכננת הארכת שובר הגלים הראשי של הנמל והקמת מסוף מכולות שני על שטח היכרבע של 400 דונם בחלקו המזרחי של הנמל, סמוך לקישון. בראש הצוות עומד מהנדס נמל חיפה אשר שהוא מתפקידים אחרים עד לגמר תיכנון הפרוייקט.

מנהל הנמל יצחק רהב מסר שהתכנית החדשה כרוכה בהשקעה של כ־200 מיליון ל"י. לפי התחזית אשר נתקבלה במשרד, תגדל תנועת המכולות בנמל חיפה מ־6000 מכולות לחודש השנה ל־8200 מכולות לחודש החל בינואר קרוב. תנועה כזו של מכולות נחשבת גדולה בקנה מידה בין־לאומי.

י. רהב מסר עוד שהתפוקה של עובדים במסוף המכולות הגיעה לרמה מקובלת בנמלים מתקדמים בחו"ל — 25 מכולות לשעה. למרות זאת עבודים במסוף המכולות במתח רב ומתלוננים. גם במנופים קונוונציונאליים. הגידול הצפוי בשיפור של יותר מ־25 אחוז בתנועת המכולות עלול להעמיד את הנמל במצב מסובך כל עוד אין מנוף נוסף שני בחופה.

יצויין שרשות הנמלים אישרה כבר תקציב לרכישת מנוף נוסף, אך רכישתו, הבאתו והרכבתו בנמל חיפה יקשכו זמן רב. הפעלת מנוף זה צפויה במחצית הראשונה של 1974.

לנדסברגר נעצר שוב

יורם לנדסברגר ויצחק שרייבר נעצרו אתמול כחשודים בהחזקת כלי פריצה לכספות ובשוד. השניים נעצרו ברחוב חיסין בתל־אביב, כאשר הגיעו עם מכונית של יהלומן וכה תכשיטים יקרים.

החשודים הובאו אתמול לבית־המשפט השלום בתל־אביב, שם טען הפקח אריה קנפל, כי הם מכרנים לציבור וביקש שלא לשחררם בערבות.

300 אנשי מדע — לועידה על מחלת בלוטת־התריס

דרכים חדשות למלחמה במחלת „גיבור" שהיא תפקוד־יתר של בלוטת התריס החיונית להתפתחות האדם — יידונו בוועידה השנתית החמישית של האגודה האירופית לבלוטת התריס, שתתקיים בשבוע הבא על הר הצופים בירושלים.

בוועידה יהיו קרוב לבאה מדוקים הרצאות מדעיים שנערכו בארצות שונות במשך השנה האחרונה על דרכי הפעולה של בלוטת התריס, בלוטה זו נמצאת בצוואר והפרישה הורמונים, שהשפעתם היא בעלת חשיבות ראשונית להיות האדם.

כ־250 אנשי מדע, אנדוקרינולוגים והוקרים, יבואו לועידה מחו"ל ולצידם יתהתפו בדיונים כחמישים מדענים ישראלים. הוועידה תיפתח ביום ב' בבוקר ב„מרכז סורוקה" בקרית האוניברסיטה העברית על הר הצופים בירושלים, ותימשך חמשה ימים.

בין המדענים־האורחים יהיה רק אנדוקרינולוג יהיד מארצות הגוש המזרחי — איש מדע מרומניה. המדענים מארצות אחרות בגוש המזרחי, לרבות ברית־המועצות, הודיעו כי לא יוכלו לבוא. גם איש מדע מצרי, ד"ר בחברת, החבר באגודה לבלוטת התריס בקאהיר, לא השתתף בוועידה. בעיית מחלת „הגויטר" קיימת בין אזורים הרריים, דלים במקורות יוד. הדרוש לגוף האדם כדי לייצר את הורמוני בלוטת התריס. כתוצאה במחסור זה תופחת הבלוטה וגדלה, בעיקר צפויה המחלה במידה ניכרת בעיקר בהרי הגליל, וכן היא נפוצה באזורים מסויימים ללידיד בבסרביה.

בדיוניה תקיף הוועידה גם בעיית הגגעות למגנגנוני הבקרה של הפרשה ההורמונלית בלוטת התריס ובתפקודה בלוטת יתרת־המוח, מחלות הנובעות מהפרשות־יתר של הורמונים מן הבלוטה, שיטות חדשות של אבחון מחלות הורמונאליות ומחלות הקשורות בתורשה־ליקוים תורשתיים, וכן דרכי הפעולה של ההורמונים על תא החי — דבר שהוא עדיין סוד מדעי נסתר מעיני האדם.

ליד הוועידה הוקם תצוגה מיוחדת של מכשירי מדידת חמרים רדיו־אקטיביים מתוצרת חברת „אליסקט" בחיפה, מיסודם של בגרי הטכניון העברי, וכן חמרי בדיקות ומיכשור לצרכי אבחון מחלות מתוצרת חברת הבת של האוניברסיטה העברית „איסם — יישום" בירושלים. (ע)

סימפוזיון על מחזות כלי־הדם

סימפוזיון, בו יקוו חלק מומחים מבדינות שונות באירופה ובישראל שיעסוק במחלות כלי־דם, סיכר תיתן הקשר שקיים בין מחלות אלה לבעיות הסביבה ואקולוגיה — ייפתח ביום ב' במלון השרון הרצליה. בנוכחות סגן שר הבריאות עבדול עזיז זועבי, רופאים, מדענים ואורחים רבים.

בסימפוזיון ישמיעו את דעתם רופאים ומומחים על הקשר ההשפעה שיש לאקולוגיה הסביבה על מחלות כלי הדם.

„היאס" תפסיק לטפל ביורדים

מאת סופר „דבר"

ארגון „היאס" („המוכנות להגירת פליטים יהודיים") הודיע השבוע, כי משרדו ברומא, יפסיק בקרוב להגיש סעד לפליטים יהודים מברית המועצות, שנשארו ברומה בדרכם לישראל או שירדו כישראל והגיעו לרומא.

החלטת „היאס" נתקבלה בתאום עם ארגון ה„ג'וינט" ועם הסוכנות היהודית.

ההחלטה על הפסקת הסעד נובעת ל־800 יהודים שהגיעו לרומא מרוסיה ומהארץ כיורדים, רובם יוצאי ברה"מ. הסעד הכספי ניתן לאנשים אלה „כפליטים בארצות מצוקה". הם מרוכזים ברומא ובאוסטיה „תחנת מעבר" לארץ היעד — בעיקר לארה"ב וקנדה — עד שיקבלו רשיון כניסה לשם.

הסוכנות היהודית מתנגדת בזמן למצב זה בו ניתן סעד כארגון יהודי ליהודים שעלו לישראל כעולים ולא כ„פליטים מהגרים". מצבם של ראשי „היאס" היתה כל הזמן, כי הסעד לא ניתן כעזרה ל„יורדים", אלא בעצמם „הומניטריים".

מנכ"ל המחלקה לעליה וקליטה בסוכנות, עוזי נרקיס אמר, כי לא ייתכן שתינתן עזרה כספית ל„יורדים" לאחר שהסוכנות היהודית נשאה בהוצאות עלייתם ושהוצאה אלה הן ממקורות כספי המגבית הנועדים לעלייה ולקליטה. נרקיס הוסיף, כי אין זה מתפקידה של הסוכנות רשל אפליה להאוג לעצמם ל„ירידתם", בגופים יהודיים לסייע ליורדים. וכי

שופט פטור מהליכים רגילים לתיקון גיל

נשיא בית המשפט העליון קבע, בהחלטה עקרונית, כי שופט הד מבקש לתקן את גילו אינו צריך להליכי דיון בשפטי כמקובל והצהרתו בלבד חייבת להתקבל כי אסמכתא במשרד הפנים.

השאלה התעוררה בעקבות פניה של שופט שהיה סכוך לגיל הפרישה לבית משפט מחוזי שיפר כי לשם קבלת פסק דין של תיקון גיל. השופט טען כי הלה טעות ברישום וכי הוא צעיר יותר.

פרקליטה המחוז הביעה הסתייגות מקיום הליכי הדין באיסור שיפוטו של אותו השופט. הדבר הועבר בסופו של עניין לבית המשפט העליון והנשיא פרופ' ש. אגרנט קבע, כי בתורת שופט יש לקבל את הצהרתו בדבר הטעות בגיל ועל משרד הפנים לתקן זאת ברשומות.

הושלמה תכנית פיתוח לביה"ח „אסף הרופא"

מאת סופר „דבר" בדרום

משרד הבריאות השלים תכנית לפיתוח בית החולים „אסף הרופא" בצריפין. במכתב לראש עיריית ראשון לציון מסר מנכ"ל המשרד ד"ר ב. פלח כי הקמת אגף הניתוח, ליאל שפה והדיים ייוקם על ידי חברה בחו"ל, תושלם עד סוף ספטמבר 1974. בהקמתו יושקעו עשרה מיליון ל"י. כן יוקם בבית החולים מבנה כדי שישרת את בתי החולים בבאר־שבע ובנס־ציונה. יושקעו בו שני מיליון ל"י. כן יוקם אגף לגריאטרי בהולים שיהיו בו 100 מיטות בהשקעה של 15 מיליון ל"י.

תוקף החוזה פג והמשפחה המפונה פתחה בשביתת־שבת

משפחה שפונתה אתמול מדירתה, פתחה בשביתת־שבת ליד בית משרד הסוכן בתל־אביב.

צו הפינוי הוצא לבקשת בעל הבית של משפחה זילבה וגבריה בקרדנה ברחוב י"א אדר 8 בחולון. בפנייתו לבית משפט השלום בתל־אביב טען בעל הבית כי הוקף חוזה־השכירות עם המשפחה פג. אך היא מסרבת לפנות את הדירה. הוצאה פקודת פינוי, אשר בוצעה אתמול בבוקר. בני המשפחה פנו לעזרת המבקרים הסוציאליים. אשר הורו להם להעביר את רכושם להובלת כרוך הסוכן ולשבת שם. (ע)

נפתלי אברמיהו — איש העליה השניה

יליד קרינקה (פולין), רוסיה, עלה ארצה בגיל 18, בשנת תרס"ח (1908). עבד במושבי פתח־תקוה, עקיבים ועוד מושבות ביהודה ובגליל התחתון. היה במייסדי הברכה המקולאית, והשתתף בוועידה המכוננת של „הפועל הצעיר" והצטרף לאיחוד „הפועל הצעיר" עם „אחדות העבודה".

בין בוהבת הצלם הראשון הנהיגו לנמה העברי. נבחר כהנהגה לועידת הדיון באיחוד באחדות, בה הוקמה „אחדות העבודה".

אחרי שהתגייס כמתנדב בגדוד של העבודה. החבר הראשון של האוניברסיטה העברית, משמש ביישובי חיל לאבודי ולעבודה בלי לבנות לעצמו.

הוא ממייסדי של שלום שערי ירושלים בבזיק השלום. הנה בזקן זה במכתבים אל נשיא ארצות הברית האל אחרים בשלום, התהלך עם רעיון המצוה של השפה העברית בקלאבית, חיפש דרכים לפרסום הכתיב הצוותי ובהבחנת של נוסח זה לכל נוחה בגולה. ועוד, בנוסח כח"נ ביאליק, וכהם מקולוב.

הרים בהתכתבותו הרבים לבניית כפרותיו, לצורכי הפרדסים ההרשוב וסייע לביצור כמו גלבוע. המבד לעבודה בפרדס, להביא לאור הבורות של „רביבים".

י. פ.

ברוך (בני) בנימיני

הלך לעולמו ברוך (בני) בנימיני, איש האבטלה, אדם הד במורה בהר הארץ. נאמן ומסור להגרמת העבודה (אף כי לא התייחד לשום מפלגה), נהנה ביחד לעניני עבודת הבניה.

באו ראשית 1921, עם עלייתו לארץ, בשלב היה בתנועת העבודה הזו את חייה. בימי המכן רבים ידיעות מקצוע הבנין השפיעו לכל ענפו. מאנשי הפועלים של קבלנות הבנין „סולל־בונה" בשנים הראשונות הפועל השכירה הנהגה הבנין ומקבל עבודות בהיקף גדול בהצבא הבריטי בכורות והיכון וכביש עם הקמת תחנות חולדבונה יומי בחוף הארץ. אופקי ראייתו הרחבות והם שעבדו לו כשאלך הנה בגבל הולקריידה. לצאת את סולל־בונה, סמוך לקום המדינה עבר למשרד הבטחון, והתעסקה בו עסק כפקיד בכיר בתכנון היבוא השינה.

בשנתיו האחרונות עבד במשרד השיכון בו חשף עבודה השכות דבר רבה בבשטעו ירושלים.

ידידיה

יחידת המיעוטים סיימה אימוני־הקיץ

אימוני הקיץ של יחידת המיעוטים הסתיימו השבוע בדרום־הארץ, במסדר חגיגי בנוכחות מפקדים בכירים. קדם למסדר „תרגיל קטן", בו שולבו כוחות חי"ר של יחידת המיעוטים, אשר נעו על גבי זחל"מים, כוח שריון, ארטילריה ומטוסי חיל־האוויר. תחילה ריככו מטוסי חיל־האוויר, בשילוב עם הכוח הארטילרי והכוח המשוריין, את היעדים המבוצרים. עם סיום פעולת הריכוך, פרץ הכוח המזוחל"ם קדימה, ובסיוע אש־רתק כבש את היעדים. לפני אחד היעדים נתקל חלק מהכוח בשדה־מוקשים, נאלץ לאגוף את היעד ברגל ולכבוש אותו תוך הסתערות.

בסיום נערך מסדר בהשתתפות הכוחות שנטלו חלק בתרגיל.

מפקד יחידת המיעוטים, סגן־אלוף עמוס גלבוע ציין בדבריו, כי האימונים עברו בהצלחה מירבית.

אמצעי בטחון בהופעת עד־מדינה במשפט רצח חיים אפרגן

אמצעי בטחון מתגבים ננקטו אתמול בבית המשפט המחוזי בחיפה ובסביבותיו, לאבטחת שלומו ובמהלכו של עד מדינת העדים להעיד במשפט רצח חיים אפרגן שנתפתו בהריגה למחזה נתבעלתה לפני כשלושה חדשים על מדרגות הכרמל.

העד, מחמוד עבאסי, הופיע הפעם במעמד־ספח הקפוד בפרשה זו. במשפט זה עומד לדין ראובן וגנר, תושב חיפה בן 25, באשמת נסיון־כפל לרצח את אפרגן בהזדמנות קודמת — כחודשיים לפני הרצח. נסיון־הרצח המיוחס לוגנר אירע בליל 24 באפריל. בעת קטטה בין וגנר ואפרגן בבמהלכה נורו שתי יריות לעבר האחרון. שופטי בית המשפט המחוזי בהישג — צ. סלונים, א. פרידמן ול. שרמוטה — מנסים לברר במשפט זה מי ירה את שתי היריות הללו. לדברי התביעה ניצל אז אפרגן בנס, לאחר שהירה החטיא את המטרה.

אפרגן נבצא הדשיים אחרי כן ללא רוח חיים, בעת שהנאשם ראובן וגנר היה כלוא בבית הסוהר והיכה לבירור במשפט. משטרה היתה הגישה כתבי אישום באשמת לצח נגד שלושה נאשמים בפרשה זו (אחד מהם, ציון אביטבול ושמה הנינו). ואילו מחמוד עבאסי, שהחשוד אף הוא בהתשתתפות במעשה־הרצח. זכה למעמד של עד המדינה והורחק מחיפה.

אתמול הופיע עבאסי בבית המשפט המחוזי בחיפה תחת משמר שוטרים כבד, כדי למסור עדות על אותה קטטה בין וגנר ואפרגן. בחשש לשלומו נקט נגד העד הרבה המשטרה גדודית בטחון במבואות בית המשפט.

מחמוד עבאסי סיפר, כי היה עד לקטטה ובמהלכה אכן שמע שתי יריות אך לא ראה אקדח בידי הנאשם או אפרגן, שהתגוששו על הרצפה.

בתשובה לשאלת התובע, עו"ד בראונר אמר עבאסי: „עד היום אינני יודע כי ירה. לא ראיתי בידי אף אחד כלי נשק. זו לא אבה שהנאשם ונגב עמד ביל אפרגן עם אקדח בידו. אני יחד עם חיים ליברסי הוצאנו את האקדח מידי הנאשם. וכידוע הד העלה הצד ליברסי בהוהו בבית המשפט).

עדה אחרת היתה אמור גגורי, „ידידתו" של חיים אפרגן. צעירה זו היא שגילתה לחוקרי המשטרה את מקום הסתר קבו הוטבן הד אקדח לאחר הקטטה. אשר גם היא היתה עדה לה. היא סיפרה כי כשנתיים העסיק אותה אפרגן הד בגנות בזונות ונסה אותה לאחר שמצא צעירה אחרת. לאחר מכן, סיפרה, הכירה את הנאשם ראובן וגנר ויצאה בחברתו. לטענתה, היה אפרגן חייב סכום של 1000 ל"י למחמוד עבאסי בעקבות משחק קלפים. בהמדרש לשלם את החוב, הפנה אפרגן את עבאסי אל חיים וגנר לבירור היטל הד החוב, בטענה כי זה האחרון „יוצא עם נערתו".

התובעים הזי את המשך המשפט לסוף השבוע. לשמיעת סיכומי הסניגור, א. קיהה. (ע)

מנופאי נהרג בתאונת־עבודה

מנופאי נהרג בתאונת עבודה שאירעה אתמול לפני הצהרים בסביבת נחל־שאנן בחיפה.

הנכות הוא ישראל קליין, בן 40. תושב פתח־תקוה העובד בחברה „דרוקר". הוא קיפח את חייו בעת שעסק יחד עם עובד אחר בפירוק עגורן שהתנשא לגובה של כ־40 מטר באתר בניה של חברת „סיכן ועיתוני" ברחוב אבא הלל סילבר.

תוך כדי עבודה המנופאי נתק והצריה מחוץ את העובד מעדן תלוי בגובה של כ־40 מטר.

למקום הוזעקו מפקד משטרת מרחב חיפה, נצ"מ ברדלי דה, והמן ראש לשכת החקירות, רבפקר יעקב אלעזר, יחד עם צוות כבאים ואנשי מד"א. כן נקרא הליקופטר לסייע בחילוצו של הפועל. אך עוד בטרם הגיע המסוק הצליחו כבאי האש להוריד את גופתו של המנוח. רגשא שהוזעק למקום קבע את מותו. (ע)

פיטורי גזברים במועצות מקומיות — באישור הממונה על המחוז

שר הפנים ד"ר יוסף בורג, חתם על תיקון צו המועצות המקומיות א' תשי"א — 1950, הבתנה פיטורי גזברים במועצות המקומיות באישור הממונה על המחוז. הוראה דומה היתה קיימת עד עתה רק לגבי הפירוק וזאת על פי פקודת העיריות.

החלת ההסדר גם על המועצות המקומיות נבעה במצבים המיוחד של הגזברים במועצות. הגזבר חב על כל איסור להוצאת כסף מקופת המועצה בכסף למאמר בחוק, אולם היא עלול להודיע לאשר הוצאה שאין לה כיסוי בתקציב המאושר או שאינה מורה על פי הדין. במצב זה יש חשש שאם לא ייענה הגזבר לדרישה הבלתי־חוקית המופנית אליו יאיים המועצה בפיטוריו או אף הפסורה. ההוראה החדשה בגזבר נה על הגזבר כנגד אמצעים כזה.

שני חשודים בזיוף מכונית גנובה, נעצרו.

נדחתה בקשה לשחרור בערבות של נאשם ברצח אשתו

הושב רמלה יעיש קריספין, הנאשם ברצח אשתו, ביקש אתמול להשתחרר בערבות, בטענה שיש לו ששה ילדים ועליו לטפל בהם.

השופט אחר שחרור בערבות של נאשם ברצח ולכן הורה שופט המחוזי לעצרו עד תום ההליכים המשפטיים נגדו. הנאשם, בן 33, מתגורר ברחוב לוי אשכול ברמלה.

התובעת, עורכת הדין קלרה רגביאנו, האשימה את קריספין כי רצח את אשתו חנה באמצע אוגוסט השנה, על רקע קשריה עם חברה. יעיש וחנה קריספין היו נשואים 13 שנה ובסוף החדש יולי האחרון פתחו בהליכי גירושין ברבנות בתל־אביב. קריספין מואשם כי בלילה שבין 18 באוגוסט ו־19 בו, חיכה שכן בבית ושפך על אשתו בנשתה, ואחר כך דקר אותה בסכין.

הנאשם טען בבית המשפט כי לא התכוון לרצוח את אשתו. הוא אמר שהוא גבה והולני ולאחד רונה עבר ניתוח בצוואר, ולבסוף ביקש לשחררו כדי שיוכל לטפל בששת ילדיו.

התובעת השיבה כי הילדים סודרו במשפחות אומנות. (צ)

...טל צו המניעה הזמני ...אוסר להשתמש בתרומות ...משפחות חללי מינכן

...ד האולימפי יברר מטרות התרומה

מנמער על שהולקו הכספים בעניין התרומות למשפחות הספורטאים של הללי הובא בפני בית המשפט. זה הוא קודש וגוגע ללב ...הר מאתנו ובית המשפט המסגרת המתאימה לנוהה — צוין ביום ג' השופט שלמה להנגברג ביב.

...פט אמר את דבריו בהחלטה בעניין בקשה של תשע ...ת חללי מינכן. המשפחות ...להוציא צו מניעה נגד הוועד האולימפי הישראלי והועדה הציבורית למען משפחות חללי האולימפיאדה מינכן, שלא ישתמשו ב־160 אלף מרקים שהוצעו כתרומות.

בהחלטתו קבע השופט כי עד כה הסתכמו התרומות בכלל ב־5.8 מיליון ל"י הוועדה הציבורית הילקה אותן על הצד הטוב ביותר. בידי הוועדה הציבורית נותרו כ־800 אלף ל"י והוועדה ימסר לה לחלקן למשפחות בהתאם למפתח שנקבע בשעתו.

המחלוקת הנוכחית מתייחסת לסכום של 160 אלף מרק שהעביר יו"ר הוועדה המארגנת של המשחקים האולימפיים (מסף לסכום הנוכחי של 800 אלף ל"י).

השופט ציין כי הבקשה לצו נגד הוועדה הציבורית לא היתה מוצדקת מכיוון שהכספים נושא המחלוקת לא נמסרו לה כלל, אלא לוועד האולימפי הישראלי. השופט ביטל את צו־המניעה הזמני האוסר את השימוש בכספים אלה (ולא האריך את הצו, כפי שפורסם אתמול בטעות). הוועד האולימפי, מציין, הבטיח לברר את המטרות שלמענן נועדה התרומה זו, והסכים שעד לבירור לא ישתמש בכסף.

השופט סיים את החלטתו בהודעה כי: „מכיון שהעניין הובא בפני, אעשה כמיטב יכולתי להגן את הצדדים, מבלי שיתפרסם הדבר כאילו יש כאן ריב או סכסוך בשמפט רגיל". (ע)

...ההסתדרות הוטל לצאת בשליחות ההסתדרות ...ת הברית. את מקומו ימלא ...הוועדה המרכזית ישראל קי־

...ושב השיתופי „שורש", 25 שנה להיווסדו. יוקם ...כבוד התיירות המחלקה ...שבות בסוכנות היהודית ...רי קלאב", וכן יוחנב הד

יותר ממחצית הזוגות המתגרשים — ללא ילדים

יותר כ־52 אחוז מכלל 4,600 הזוגות שהתגרשו בשנים 1970 ו־1971 היו זוגות ללא ילדים. ליותר מרבע מהזוגות המתגרשים היה ילד אחד לזוג, ולנותרים היו שני ילדים ומעלה לזוג. בממוצע היו 17 ילדים בכל 10 זוגות מתגרשים. ליותר ממאה בין הזוגות המתגרשים, היו ארבעה ילדים ויותר בכל זוג.

השנתון הסטטיסטי החדש מוסר עוד כי 30 אחוז מכלל הזוגות שהתגרשו בשנים 1970—1971 היו נשואים פחות משנתיים. כ־12 אחוז מן הזוגות היו נשואים 20 שנה ומעלה.

ריקודי אנה סוקולוב — בתכנית הבאה של „בת־שבע"

להקת המחול „בת־שבע" תופיע בתכנית הדשה מורכבת מארבעה ריקודים, פרי יצירתה של הכוריאוגרפית אנה סוקולוב. התכנית תכלול שני ריקודים שיבוצעו על־ידי הלהקה כולה ושני ריקודי סולו בביצוע סולני הלהקה. פרטים אלה נמסרו במסיבת עתונאים שנערכה אתמול בבית סוקולוב בתל־אביב.

משרד החינוך והתרבות
מינהל החינוך
המחלקה לבחינות

הודעות ל„ניבחנים חיצוניים" במועד אוקטובר 1973

הינך מביאים בזה לידיעת „הניבחנים החיצוניים" (אקסטרנים), שנרשמו לבחינות הבגרות ולבחינות המוקדמות במועד אוקטובר 73, את ההודעות הבאות:

1. זמני הבחינות
הבחינות יתקיימו בתאריכים ובשעות כפי שפורסם בעיתונות.
דפי „לוח הבחינות" ניתן לקבל בשלוחות המחלקה. בבקשות הבא יחול השינוי הבא: גיאוגרפיה מוקדמות — הבחינה תימשך 90 דקות, ולא 60 דקות כפי שפורסם.

2. מקומות הבחינה
הניבחנים יקבלו הודעות אישיות על מקום הבחינה בכל מקצוע.

3. חומרי־עזר מותר בשימוש
בבקשות הבאים ניתן יהיה להשתמש בחמרי־עזר:
א. תנ"ך — בחלק לאשון של הבחינה לפי תוכנית א', ב' — מותר להיעזר בספר תנ"ך ללא פרשנים. אין להביא ספר תנ"ך בהוצאה צבאית לישראל. בחלק הראשון של הבחינה בתוכנית ב' — יינתן גם דף פרשנות מתוך „מקראות גדולות".
ב. גיאוגרפיה מוקדמות ובגרות: — מפת ישראל 1:250,000. מפה גיאולוגית של ישראל 1:250,000. אטלס כללי (פיזי, כלכלי ומדיני). אין להביא אטלס של המורה התיכון.
ג. אנגלית שפ"ז א': בחלק הראשון של הבחינה — מילון אנגלי־אנגלי מאת הורנבי.
ד. צרפתית שפ"ז א': בחלק הראשון של הבחינה מילון צרפתי־צרפתי.
ה. מתמטיקה — לוח לוגריתמים, סרגל חישוב, כלי שרטוט. עם השאלון יחולק דף נוסחאות מתמטיות בסיסיות.
ו. פיזיקה — לוח לוגריתמים, סרגל חישוב, כלי שרטוט. עם השאלון יחולקו דפי נוסחאות פיזיקליות בסיסיות וקבועים פיזיקליים.
ז. כימיה — לוח לוגריתמים, סרגל חישוב, טבלה מנדלייב.
פרט לחומר העזר הנ"ל אין להביא לבחינה ואין להשתמש בכל חומר נוסף.

4. קיום הבחינות בטבריה — הבחינות יתקיימו בביה"ס המקיף „צפאי" טבריה, שיכון ב' (אוטובוס מס' 4 מתחנת „אגד"). נבחנים שטרם נרשמו לבחינות בטבריה, והמבקשים בכך — יודיעו על כך ללא דיחוי ובכתב למשרד שלוחת חיפה (רחוב אלנבי 20/ג).
לנבחנים בטבריה לא תישלח הודעה נוספת על מקום הבחינה ועליהם להמצא במקום 30 דקות לפני תחילת הבחינה בכתב.

5. אי־ההודעות „זמני הבחינות" העקורים בהפתעות לנבחנים מהבחינה לא יהוה „זמני הבחינות", פרט לנבחנים בכל כדרת הבחינות בעל אישפוז, מילואים וכו'. במקרים אלה יש להביא אישורים מתאימים.

6. זיהוי הנבחנים: על הנבחנים להביא עמם לכל בחינה תעודת זהות ממשלתית. במקרים של תופר ת.ז. או אובדנה — יש לפנות לשלוחת המחלקה אשר קשור הנבחן לא דחוי ולהצטייד בתעודה אישית המאשרת זהויי הנבחן ואישור על אבדן התעודה. ללא תעודת זהות או אישור מקום לתעודה אחרת — לא יותר לגשת לבחינה.

גזור מודעה זו ושמור עליה!

נא הודע תוכנה לחבריך הנבחנים.

במלאות שנה לפטירתו של אבינו היקר

יחיאל בן־יהודה ז"ל

תערך **אזכרה** ביום א' י"ט אלול, 16.9.73.
נפגשים בשעה 3.00 ליד בית העלמין הצבאי בחיפה.

המשפחה

אבלים
על מותו ללא עת של עובדנו

עמרם ביטון ז"ל

ומשתתפים בצער המשפחה

ההנהלה והעובדים „לפידות"
חברת מחפשי נפט לישראל בע"מ

קרן לביטוח נזקי טבע בחקלאות בע"מ

עובדיה והנהלתה
אבלים עם המשפחה על מות עובדה

יוסף בן דוד ז"ל

לידידנו **מר שמואל רבינוביץ**
רואה־חשבון
קבל נא השתתפותנו הכנה באבלך
על מות אחיך

אפרים ז"ל

חב' משה י. מטלון ובניו בע"מ

להברנו **שמואל פיש**
אתך אנו באבלך הכבד
במות **אמך ז"ל**

חברי נ.ע.ז.
קרית־מוצקין

אנו משתתפים בצערו של חברנו
אברהם פוקס
במות עליו **אמו ז"ל**

אגד
ההנהלה והחברים

להברנו **עמוס ערן**
מנכ"ל מבטחים
תנחומים במות **האם**

מזכירות ארגון עובדי צה"ל

להברנו **יצחק בן־נון**
אתך באבלך על מותו הפתאומי של
אחיך ז"ל

סניף „אגד" ראש־פינה

אנו אבלים על
משה יונגשטיין ז"ל
יוצץ, מדריך וידיד

מועצה אזורית גליל תחתון
ספריה אזורית כדורי

המערך בירושלים שמר על כוחו

מאת סופר "דבר" בירושלים

המערך בירושלים שמר על כוחו בבחירות להועידה ההסתדרות. שיעור המצביעים הגיע לכ־60 אחוז מכלל בעלי זכות הבחירה. המערך צבר כ־52 אחוז מכלל הקולות (בבחירות הקודמות קיבל המערך אותו מספר קולות בירושלים). העובד הדתי (רשימה צ) קיבל 6 אחוזים — עליה של כאחוז לעומת הבחירות הקודמות.

1,634 קולות מתוך 1,790 קיבל המערך במזרח העיר. בעלי זכות ההצבעה במזרח ירושלים היו 6,200, אך בבחירות עצמן השתתפו רק 2,230 מתוכם נפסלו 71 קולות.

מחישובים, סיכומים והערכות שנעשו בירושלים בצורה לא רשמית מתברר כי למערך בירושלים ישנה ירידה בכ־4 אחוזים. הליכוד כמעט ולא עלה. כן מתברר כי השנה גדל מספר המשתתפים בבחירות במערב העיר בכ־3 אחוזים, אך לעומת זאת ירדה במידה ניכרת התוצאות במזרח ירושלים מכ־58 אחוזים בבחירות הקודמות לכ־39 אחוזים הפעם. ועדת הבחירות של מועצת פועלי ירושלים נתבצה אתמול להיכנס להערכות על תוצאות הבחירות ומועצת הפועלים בעיר לא הגיבו על התוצאות.

המערך שמר על כוחו בצפת

בצפת שמר המערך על כוחו וקיבל 13 מנדטים, כבעבר. הליכוד — 3, ל"ע — 1.

בבית־שאן נרשמה עליה קלה למערך שזכה בעשרה מנדטים. הליכוד — 5.

בטבריה קיבל המערך 14 מנדטים מתוך 21. הליכוד — 6 (7).

במנחמיה זכה המערך ברוב מוחלט. למרות שבמועצה המקומית יש רוב לגח"ל. בעבר היה למפד"ל רוב גם במועצת הפועלים.

בקריה־שמונה השיג המערך למעלה מ־52 אחוז.

57.3% למערך בתל־אביב

מאת סופרת "דבר" בתל־אביב

ועדת הבחירות בתל־אביב סיימה אתמול את ספירת הקולות פרט לקלפיות של עוברים וחיילים. יו"ר הוועדה מאיר זילברמן מסר לסופרת "דבר" כי בסה"כ היו 77,135 קולות כשרים.

המערך קיבל 43,539 מכלל הקולות שהם 57.3 אחוז, הליכוד — 18,745 קולות שהם 24.3 אחוז. ל"ע — 5,456 קולות (7 אחוזים). צ' (עובד־דתי) — 3,338 (4.3 אחוזים). ק"נ (מוקד) — 1,877 קולות (2.4 אחוזים), ר' (רק"ח) — 901 (1.2 אחוז), ע"נ — תנ"צ אחוז, פ' 0.3 אחוז, מר"י — אהוה אחוה, הפנתרים — 1.4 אחוז, נ"ר — 0.2, י"ת — 0.6, ר"ס — 0.3.

יו"ר ועדת הבחירות בת"א מאיר זילברמן מסר כי למועצת פועלי ת"א יפו נבנתו שמונה רשימות. הוא ציין, כי הבחירות עברו ללא תקלות וכל הסיעות חתמו על הפרוטוקולים. הוא הודיע כי עם גמר ספירת הקולות, לאחר שיתקבלו התוצאות מקלפיות של העוברים והחיילים, תכנס ועדת הבחירות לאישור התוצאות.

רצפת הקומה השביעית בועה"פ לאחר הרעש

אלמוגי: ירידת המערך בחיפה — לא מסיבות מקומיות

מאת סופר "דבר" בחיפה

המערך זכה בבחירות למועצת פועלי חיפה ב־58.93 אחוז מן הקולות לעומת 64.68 בבחירות הקודמות. בבחירות לועידת ההסתדרות זכה המערך בחיפה ב־56.61 אחוז לעומת 60.80 ב־1969.

רשימת הליכוד זכתה בבחירות למפ"ח ב־27.07 אחוז, ולוועידת ההסתדרות ב־26 אחוז.

ל"ע — 7.21 למפ"ח ו־6.93 לועידת ההסתדרות.

צ — 3.50 ו־3.36; ר — 1.46 ו־1.40; ק"נ — 1.83 ו־1.76. רשימת הפנתרים זכתה בחיפה בבחירות לועידת ההסתדרות ב־1.30 אחוז וש ב־0.90 אחוז.

מן הראוי לציין, כי זכייתה של רשימת הליכוד בחיפה ב־27.07 אחוז תאפשר לה לקרוא להתכנסותה של מליאת מועצת פועלי חיפה בכל זמן שתרצה בכך, שכן התקנון מאפשר את הדבר לכל רשימה שזכתה להיות ב־25 אחוז מן הקולות. זוהי הפעם הראשונה בחיפה שמפלגה כלשהי, מלבד מפלגת העבודה, זוכה באחוז זה של קולות.

ועדת הבחירות להסתדרות בחיפה אישרה אתמול בבוקר את תוצאות הבחירות למליאת מועצת פועלי חיפה. תוצאות הבחירות לועידת ההסתדרות טעונות עדיין אישור סופי של ועדת הבחירות המרכזית.

מכלל 170,083 בעלי זכות בחירה בחיפה הצביעו בפועל 113,920 איש שהם 67 אחוז, לעומת 62.27 אחוז בבחירות הקודמות. מספר הקולות הכשרים היה 110,882, ואילו פסולים וריקים — 3038.

בהגיבו על תוצאות הבחירות בחיפה אמר אתמול שר העבודה יוסף אלמוגי, שהוא גם יו"ר מטה הבחירות של המערך בחיפה, כי הירידה של המערך בעיר היתה מושפעת מהלכי רוח ארציים ולא מסיבות מקומיות.

מסיכומים שנעשו אתמול מתברר כי המערך בחיפה שמר על כוחו בכל השכונות הוותיקות. כמו קרית־חיים, קרית־ים וקרית־מוצקין. בישובים שבהם הוקמו מרכזי שיכון היה למערך רוב גדול כמו ברמת־ישי (80 אחוז) ובכפרים הדרוזיים דליית אל כרמל ועוספיה — 70 אחוז למערך.

לעומת זאת היתה ירידה תלולה למערך בטירת הכרמל, במחנה דוד ובקרית־אתא. ירידות אלה השפיעו על הממוצע הכללי. ירידה משמעותית היתה גם בריכוזי זוגות צעירים כמו ברוממה ובנוה־יוסף. במקומות אלה גם היה אחוז ההצבעה נמוך ביותר. ירידה מסויימת היתה גם בקרית־חיים המערבית ובנשר.

פעילי המערך בחיפה האשימו אתמול את לשכת המס בעיר בשיבושים המורים שהיו בפנקס הבוחרים ואשר מנעו מרבים את האפשרות להצביע. על פי נתונים של פעילי המערך הגיעו לקלפיות ביום ההצבעה קרוב ל־80 אחוז מבעלי זכות הבחירה. אך חלק נכבד מהם לא הורשה להצביע בגלל השיבושים בפנקס הבוחרים.

נתברר כי שמותיהם של חברי הסתדרות ותיקים, שהצביעו בעבר פעמים רבות לוועידות ההסתדרות נשמטו מפנקס הבוחרים והם לא הורשו להצביע הפעם. כך קרה גם עם כמה משפחותיהם של עובדי בית הפועלים ששמם נשמט מרשימת הזכאים להצביע. התופעה של השמטת שמות בפנקס הבוחרים לא היתה אופיינית לאזור מגורים מסויים אלא הקיפה את כל חלקי העיר.

בפגישת סיכום עם פעילי מטה הבחירות בחיפה ועם רכזי הגושים האזוריים הביע שר העבודה י. אלמוגי תודה והערכה לכל הפעילים על מסירותם ביום הבחירות. עם זאת קרא לפעילים להיכנס מיד ובלא התנופה להיערכות לקראת הבחירות לכנסת ולעיריה. אמש ערך אלמוגי חוג בית ראשון בפתיחה למסע הבחירות לכנסת ולעיריה בחיפה.

תוצאות הפורמות

תוצאות מפורטות של הבחירות למליאת מועצת פועלי חיפה: אמת — 62,760 קולות, 58.93 אחוז. חל—סעם — 28,830 קולות, 27.07 אחוז. ל"ע — 7,679 קולות, 7.21 אחוז. צ' 3,720 קולות, 3.50 אחוז. ר' — 1,553 קולות, 1.46 אחוז. ק"נ 1,951 קולות, 1.83 אחוז.

לועידת ההסתדרות: אמת — 56.61 אחוז. ה"ל—סע"ם — 26 אחוז. ל"ע — 6.93 אחוז. צ' — 3.36 אחוז. ר' — 1.40 אחוז. ק"נ — 1.76 אחוז. ש' — 0.9 אחוז. ד' — 1.446 קולות, 1.30 אחוז. ע"נ — 0.48 אחוז. נ"ר — 0.26 אחוז. פ' — 0.36 אחוז. י"ת — 0.34 אחוז. ר"ה — 0.30 [illegible].

אנדרטה לגובה של 6־5 מטרים ובאורך של 11 מטרים בתיכנונו ובביצועו של האדריכל ידידיה איזנשטט, הולכת ומוקמת ע"י הקרן הקיימת על פיסגת הר דבורה, סמוך לנצרת עלית· האנדרטה תעמוד במרכזו של יער בן מיליון עצים, שינטע לכבוד מלכת אנגליה ובעלה כמתנת יהודי בריטניה לחתונת הכסף של הזוג המלכותי· (בתצלום: דגם האנדרטה)·

המערך ימשיך לנהל את מועצות הפועלים בדרום

מאת סופר "דבר" בדרום

המערך ימשיך לנהל את מועצות הפועלים בדרום. רק בנתיבות קיימת אפשרות של הקמת קואליציה בין הרשימה המקומית והליכוד. ביבנה תאפשר הצלחת העובד הדתי למערך להמשיך בניהול מועצת הפועלים. הצלחתו הבולטת של המערך בדרום היתה באשקלון ובאשדוד. בדימונה, שדרות וירוחם שמר המערך על כוחו, בירוחם היתה עליה בולטת לליכוד ובשדרות — לרשימה המקומית.

באשקלון, בה הוגדל מספר חברי המועצה מ־23 ל־25, יהיו למערך 15 מנדטים לעומת 14 במועצה היוצאת, לליכוד — 6 (6), ל"ע — 1 (2), ולעובד הדתי — 2.

באשדוד קיבל המערך 13 מנדטים, עליה במנדט אחד. הליכוד ירד מ־8 ל־6, הל"ע שמר על נציגותו — 1, והעובד הדתי זכה במנדט.

בראשון־לציון הוגדל מספר חברי המועצה מ־25 ל־31. למערך 20 מנדטים (קודם — 18), לליכוד 8 (6), ל"ע — 2 (1), והעובד הדתי — 1. במועצת פועלי נס־ציונה לא חל שינוי בהרכב הסיעות, המערך — 13, הליכוד — 4.

בדימונה ירד המערך מ־18 מנדטים ל־13, ואילו הליכוד עלה מ־2 ל־9. ל"ע ירדו מ־2 ל־1. העובד הדתי השיג מנדט אחד.

בגדרה, שבה היו למערך 8 מנדטים מתוך 11, ישארו לו 8 מנדטים אך עתה מתוך 13. הליכוד — 3 (3), הרשימה התימנית זכתה ב־2 מנדטים.

בנתיבות הפסידה הרשימה המקומית שלטה במועצת הפועלים שלושה מתוך שש המנדטים שהיו לה. המערך הכפיל את יצוגו מ־2 ל־4. הליכוד נשאר עם שני מנדטים.

בקרית־גת איבד המערך שניים מתוך 12 המנדטים שהיו לו. הליכוד עלה מ־2 ל־6 ול"ע ירד מ־2 ל־1.

בשדרות זכתה הרשימה המקומית של יצחק סריקי שהיו לה 2 מנדטים ב־6 מתוך 15 שבמועצת הפועלים. המערך קיבל 8 במקום 10 והליכוד ירד מ־3 ל־1.

בקרית־מלאכי תלוי הצומד גורלו של המנדט ה־13 בין המערך 8 (9) הליכוד 4 (4).

ביבנה עלה מספר מצביעי הליכוד (933) על זה של המערך (890). המערך קיבל חמישה מנדטים לעומת שמונה שהיו לו במועצה היוצאת. הליכוד — 5 (4), והעובד הדתי שקיבל 2 יבטיח את שלטון המערך במועצת הפועלים. ל"ע שמר על כוחו — 1.

בבאר־שבע קיבל המערך 53.5 אחוז מקולות המצביעים ו־23 מתוך 41 חברי מליאת מועצת הפועלים.

במועצה הקודמת היו למערך 23 מתוך 31 חברי המועצה, ירידת המערך היא בכ־6 אחוזים לעומת הבחירות הקודמות.

שינוי משמעות נוסף במועצה הוא בכניסת סיעת "הפנתרים השחורים", שקיבלו 7.8 אחוזים מקולות המצביעים וזכו בארבעה נציגים.

הליברלים העצמאיים קיבלו שני נציגים במועצה החדשה לעומת נציג אחד במועצה הקודמת. לליכוד תשעה נציגים, והעובד הדתי זכה בשלושה נציגים.

בבאר־שבע היתה הצבעה חלשה יחסית — כ־52 אחוז מתוך כ־31,000 בעלי זכות הצבעה.

בדימונה זכה המערך בתוספת 2 מנדטים במליאת מועצת הפועלים, ועתה יגיע מספרם של נציגי המערך ל־11 מתוך 19 חברי המועצה.

הליכוד — 5 (8), הפנתרים — 2, הליברלים העצמאיים הפסידו את המנדט שלהם.

באופקים הפסיד המערך שני מנדטים ובמועצה החדשה יש לו תשעה נציגים. הליכוד — 5 (4). העובד הדתי קיבל מנדט אחד. באופקים נמסר כי תוצאות אלה עשויות להשתנות עקב הסכם העודפים בין המערך לעובד הדתי.

במועצת פועלי ירוחם לא יחולו שינויים לעומת הבחירות הקודמות. הרכב המועצה החדשה הוגדל מ־11 ל־13 מקומות. בשני המקומות הנוספים זכו שתי הסיעות המרכיבות את המועצה: המערך קיבל שמונה מנדטים לעומת שבעה, הליכוד — 5 (4).

במועצת פועלי ערד לא חל שינוי ביחסי הכוחות: במועצה החדשה יהיו 9 נציגי המערך כבעבר. לליכוד יהיו 3 נציגים לעומת 2 בעבר. ולליברלים עצמאיים יהיה נציג אחד לעומת 2 בעבר.

עתלית חוגגת 70 שנה לייסודה

עתלית, המושבה, חוגגת ביום שני הקרוב (כ' אלול) 70 שנה לייסודה, וזקוקה לגידול ולפיתוח. בארבע השנים האחרונות, מאז 1969, פחתה האוכלוסיה המקומית והיא מונה כיום כ־2400 נפש. על אף התנאים המיוחדים להתפתחות מהירה בנקודה השוכנת ליד חוף הים — עוזבים ילדי המקום את המושבה מפאת חוסר דיור.

על כך קבל ראש המועצה המקומית, אהרן גרינברג, בפגישה שהתקיימה אתמול עם עתונאי הצפון לקראת החגיגות. הוא סיפר כי בצפונה של עתלית מצוי שטח של יותר מ־250 דונם, שתוכנן על ידי משרד השיכון להקמת כ־200 יחידות דיור. אך שלטונות הבטחון שמו ידם על השטח ואינם מתירים את הבניה. חברת "דניה" מוכנה לפתח את השטח במישור התקלאי, אך הועדה לשמירת קרקע מתנגדת לשנות את היעוד. קיימים עוד 160 דונם מערבית לפסי הרכבת וגם נושא זה אינו מתקדם. ראש המועצה דרש ממינהל מקרקעי ישראל להפשיר שטחים לבניה.

בין היתר סיפר על פניות בכתב ובעל פה של תושבים רבים מהערים הגדולות המבקשים לעזוב את העיר ולעבור לעתלית כדי להקים בה דירות לבודדים או בקבוצות — אך אין עבודים שטחי קרקע.

מנהל מרכז ההסברה במחוז הצפון, מ. פוקס מסר על תכניות החגיגות. (צ)

אריה בנצורה, בן 18, [illegible] בקריה אקדח על רקע עבודת אביו במפעל לייצור לבנים בקרית־ארבע.

יעקב בן דור, ראש מחלקת סיור ומבצעים במטה הארצי של המשטרה, הועלה לדרגת ניצב.

80% מהורים־עולים באזורי פיתוח מרוצים מחינוך ילדיהם

כ־80 אחוז מן ההורים בני משפחות העולים שהשתקעו באזורי פיתוח שבעי־רצון מבתי הספר בהם לומדים ילדיהם ומרמת הלימוד בכיתות, כ־70 אחוז מעולים אלו הביעו שביעות רצון מהתקדמות ילדיהם בלימודים.

ממצאים אלו נכללים בסקר הקליטה השוטף, אשר נערך על ידי האגף לתיכנון ולמחקר בשיתוף המכון למחקר חברתי שימושי והלשכה המרכזית לסטטיסטיקה. מרואייני הסקר הם עולים שהגיעו ארצה בשלוש השנים האחרונות. הורי הילדים העולים ציינו, כי ילדיהם מקבלים באזורי הפיתוח את העזרה לה הם נזקקים בלימודיהם.

שני תחומים בנושא הקליטה החינוכית באזורי הפיתוח נתגלו לקויים. האחד הוא הקשר בין הורי התלמידים העולים לבין המורים בבתי־הספר העל־יסודיים, שהוא רופף לעומת הקשר הקיים בערים.

התחום השני הוא תחום בילוי הזמן הפנוי. רק 25 אחוז מהורי הילדים העולים המתגוררים באזורי הפיתוח מביעים שביעות רצון מוחלטת מבילוי שעות הפנאי של ילדיהם, לעומת 40 אחוז בין המתגוררים בערים.

מסקנתו הכללית של הסקר היא, כי אין בסיס לחששם של הורים עולים מבעיות מיוחדות בקליטתם החינוכית וההברתית של ילדיהם באזורי הפיתוח. שכן ברוב התחומים שנבדקו לא נמצא הבדל משמעותי בין המצב בעיירות הפיתוח לזה הקיים בערים הגדולות.

פילוג בסניף המפד"ל באשדוד

מאת סופר "דבר" בדרום

בסניף המפד"ל באשדוד חל פילוג לאחר שאנשי סיעת "למפנה" והצעירים במועצת הסניף, המהווים 38 אחוז מחברי המפלגה בעיר, החליטו להקים רשימה נפרדת שתיקרא "רשימת הפועל המזרחי".

מתומכי הסיעות הללו נמסר, כי החליטו לצאת ברשימה נפרדת נוכח המצב השורר בסניף אשדוד שבראשו עומד מ"מ ראש העיריה ע. עטשלום מסיעת רפאל.

דורשים מקום לקורן בכנסת

ראשי רשויות מקומיות ומועצות פועלים בגליל, עכו, שלומי, מעלות וכרמיאל, שיגרו שלשום מברקים לשר התחבורה שמעון פרס ובהם בקשה להבטיח מקום ריאלי ברשימת רפ"י לחבר הכנסת דוד קורן.

במברקים שלהם אומרים נציגי הרשויות המקומיות ומועצות הפועלים, כי הם רואים בחבר הכנסת דוד קורן את נציגם בכנסת וכי בארבע שנות חברותו בכנסת עשה רבות למען יישובי הגליל המערבי.

דוד קורן הוא חבר קיבוץ גשר הזיו בגליל המערבי והוא פעיל בסניפי המפלגה ובישובים. לא פעם הוא משמש כתובת לתלונותיהם של רבים מתושבי הגליל המערבי היהודים, ערבים ודרוזים.

כמות גדולה של סמים נתפסה בירושלים

פחות משבוע לאחר שנתפסו 6 ק"ג סמים בסוכנים בירושלים, הנחיתה חוליית הסמים של הלשכה לתפקידים מיוחדים במשטרת ירושלים מכה נוספת לסוחרי הסמים, הפעם נתפסו 64 סוליות חשיש, במשקל של כ־15 ק"ג, עלים מלווה נוכספת על סוחרי ועניים וחצי קילוגרם אופיום.

תפיסת הסמים באה לאחר מבצע מעקב של עיקוב אחרי סוחרי הסמים בירושלים.

על מבצע התפיסה פיקד ראש הלשכה לתפקידים מיוחדים במשטרת ירושלים, רב פקד יהודה סיגלבוים ואתו המפקח דן ברזילי וראש חוליית הסמים של הלשכה המפקח משה מזרחי. (ע)

הורשע גזבר מועצת נצרת לשעבר

אברהם וולק, מי שהיה גזבר המועצה המקומית בנצרת עילית בשנים 1964—65, הורשע אתמול בבית המשפט המחוזי בנצרת על פי הודאתו בגניבת כספים בסכום של 22,382 ל"י. גזר הדין יינתן ב־18 לחודש.

הודאתו של הנאשם היתה בבחינת הפתעה, לאחר שבתחילה הודה בכפש, שהוגש לפני מספר הדיונים ואשר בו הואשם וולק בגניבת כספים וזיופים בסכום כולל של 25 אלף ל"י, הוא כפר באשמה.

בתחילת הדיונים אתמול קם עו"ד ב. פז, סניגורו של הנאשם וביקש להודות בשם שולחו בחלק מן האשמות, בהתאם להסכם שהושג בינו לבין התביעה. אחת האשמות של הנאשם היתה שהוא לא השתמש בכספים לצרכיו הפרטיים. (צ)

נאשמים ברצח שושנה ראובני נעצרו עד תום ההליכים

פקודת מעצר עד תום ההליכים הוצאה אתמול נגד כדורי עובדיה, בן 28, ונגד רחמים חבשי, בן 40, הנאשמים ברצח שושנה ראובני בת ה־23, באמצע מאי השנה.

התובע, עו"ד יצחק זינגרד, טען בכתב האישום כי כדורי (המכונה אורי) עובדיה היה במשך שנים ידידה של שושנה ראובני. היא ידעה על עיסוקו בסמים והוא חשש שתלשין בפני המשטרה. חבשי נאשם כי שידל את כדורי עובדיה לרצוח את הצעירה ואחרי כן הפשיט אותה כדי ליצור רושם שנעשה אונס בגופה. הם הואשמו כי השליכו אותה פצועה קשה בנחל איילון, שם נמצאה גופתה.

הסניגורים, עורכי הדין אורי רון והרמלה חנוך, לא התנגדו לפקודת המעצר מכיון שהחוק אינו מאפשר לשחרר נאשם ברצח.

בדיון ישבה השופטת המחוזית בתל־אביב הדסה בן־עיתו. (צ)

אניית "השלום" עגנה באשדוד לתיקונים ואייבי נתן עמד בנדרו

מאת סופר "דבר" בדרום

"אניית השלום" של אייבי נתן עגנה אתמול בנמל אשדוד לצורך תיקונים. אייבי נתן עצמו עמד בנדרו שלא לרדת לחוף כל עוד לא הושג שלום ואכן נשאר בסירת דייג בים עד להשלמת התיקונים. האניה תצא כנראה מהנמל היום.

רב־החובלים הצרפתי של האניה דוחה את הידיעה כאילו משבר פוקד את אנשי צוותה. אניית השלום הניפה, בהתאם לנהוג הימי, את דגל ישראל בכניסתה לנמל.

זוג חרש־אילם ובעל מסעדה זכו ב־150,000 ל"י בפיס

בשתי הזכיות של 150,000 ל"י כל אחת בהגרלת מפעל הפיס 36/73, שהתקיימה ביום חמישי (6.9.73) זכו זוג צעירים חרשים אלמים, ילידי הארץ הגרים בחולון, ומשפחה בת שמונה נפשות, אשר עלתה ממרוקו וגרה בהרצליה.

בהגרלת ה"לוטו" 36/73 שהתקיימה השבוע מגיע מספר הנרשמים הנכונים לכ־100,000. זהו המספר המכסימלי של ניחושים מאז הפעלת התכנית החדשה.

5 ניחשו 5 מספרים נכונים, והמספר הנוסף וקיבלו — 9,706 ל"י כ"א.

154 ניחשו 5 מספרים נכונים וקיבלו — 630 ל"י כל אחד.

6,728 ניחשו 4 מספרים נכונים וקיבלו 21.60 ל"י כל אחד.

92,815 ניחשו 3 מספרים נכונים וקיבלו 4.10 ל"י כל אחד.

הלוח החדש דבר

הצעות עבודה

● דרושה בירושלים מזכירה למשרה חלקית אחה"צ או למשרה מלאה. נא לפנות אישית למשרד הנהלת כליבו ירושלים רח' המלך ג'ורג' ירושלים.

מכוניות

● כמה זמן תיסע אחר מכוניתך? טלפון אחד לב.ל.מ. יפתור לך את כל בעיותיך. כל תוצרה, אוטוקרס חדשות או משומשות מ.ל.מ. רח' בן־יעמן 10, (ימינה מגשר נחלת יצחק). טל. 251980.

● קנית אצלנו — קנית מכונית וקנית ידידים. כל תוצרה אוטוקרס חדשות או משומשות. מ.ל.מ. רח' בן־יעמן 10 (ימינה מגשר נחלת יצחק). טל. 251980.

נתניה

דירות למכירה

● בנתניה "דירה־דירה" מציעים למכירה דירות בנות 3—3½—4—5 חדרים ב־18 אתרי בניה בעיר. בשלבי בניה שונים עם מעלית והסקה מרכזית. "דירה־דירה" — הרצל 30 נתניה 25195—053.

● מולי סונה נתניה בונה למכירה דירות נהדרות עם כל הכלולים במקומות היפים בנתניה ליד הכרון. פרטים במשרד רח' הרצל 51. לפניים — 23958—053, 28934—053.

הודעות לציבור

משרד הבטחון — הממונה על המכירות — מכרז מספר 74/73/10

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:

כלים וחשמליים, כרכושים, מברזים, מקדחים, מכוני חריטה, שרטיים שונים, שימות (ידיה), משורי פרם.

אבני השחזה, חומרי חבור ופרזל שונים (ברגים, אומים, מסמרות, דיסקיות וכו'), מברשות פלדה ומברשות שונות, מקצות ניקוי ממתכת.

ציוד וחומרי חשמל, אלקטרוניות וחומרי רתוך, מנועים חשמליים, טרנספורמטורים, מיפסים ותותבים, רבצרות, אטמים וחומרי אטימה, חומרי אינסטלציה.

חלקי חלוף, ח/ח לרכב.

כבל פלדה, כבל מרכה פלסטי.

בדים שונים, הלבשה והנעלה, לבד (פילץ).

מתכות אל ברזליות (נחושת ואלומיניום).

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 74/73/10 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 4.10.73 שעה 10.00 לפנה"צ.

את הסחורה אפשר לבדוק במקום אחסנתה, בכמה מבסיסי האחסנה אפשר לבקר בסיורים מאורגנים בלבד. המעוניינים להשתתף בסיורים אלה מתבקשים להרשם במשרדנו עד יום 19.9.73. המעונינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 17.9.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון — הממונה על המכירות — מכרז מספר 88/73/10

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:

מחרטות למתכת ועץ

מקדחות עמוד

מסבצות למתכת ועץ

מכונת השחזה

ציוד שונה.

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 88/73/10 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 4.10.73 שעה 10.00 לפנה"צ.

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 17.9.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

הודעה על הגרלת הפדיון הרביעית של מילוה קליטה תשכ"ו — 1965

בנק ישראל מודיע לציבור על ההגרלה הרביעית לפדיון השעור השביעי של מילוה קליטה תשכ"ו — 1965, שתתקיים ביום שישי, י"ז באלול תשל"ג (14 בספטמבר 1973), במשרדי בנק ישראל, רח' נחלת בנימין 69, תל־אביב בשעה 10.00.

בנק ישראל

מינהל מיזהות המדינה — משרד הבטחון — הממונה על המכירות — מכרז מספר 93/73/10

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:

חלקים שונים מפירוק משאיות ג.מ.ס — גרוטאות.

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 93/73/10 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס. 10, לא יאוחר מיום חמישי 4.10.73 שעה 10.00 לפנה"צ.

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 17.9.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית או ערבות בנקאית, לפקודת משרד הבטחון, בשעור 10% מערך ההצעה. ההמחאות פרטיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהי.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כלשהו עלול לגרום לבטול ההצעה.

משרד הבטחון — הממונה על המכירות — מכרז מספר 90/73/10

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:

רשמי קול, מכשירי הקרנה, מגינות, מכונת צלום, כתיבה, חישוב, מיפוט וניקוב כרטיסים, מיקרוסקופים, סרטים מגנטיים, מבן אויר.

ציוד דפוס אופסט, ציוד רפואה, ציוד משקי מביח"ר, זרקורים, לוחות מחוררים ויקורטיבים להגנה.

הלבשה וציוד שונה.

הצעות יש להגיש על גבי טופס מיוחד שאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז ההצעות מכרז מס' 90/73/10 לפי הכתובת: משרד הבטחון / יחידת המכירות הקריה, רח' ג' מס' 10, לא יאוחר מיום חמישי 4.10.73 שעה 10.00 לפנה"צ.

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל בתאריך 17.9.73 בכל יום בשבוע (פרט ליום שישי) בשעות 08.00—14.00.

...

משרד הבטחון — הממונה על המכירות — מכרז מספר 92/73/10

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת:

גרוטאות אלומיניום, ברזל, ועץ.

...

תל־אביב

משפט ציבורי בבית סוקולוב

הקלטה פומבית של תוכנית הרדיו "משפט ציבורי" תתקיים ביום א' ב־9 בערב, בבית סוקולוב (רח' קפלן 4 ת"א) על הנושא: יש לקיים בישראל שבוע עבודה מקוצר, כן או לא? אב בית־הדין: ד"ר אמנון גולדנברג; התובע: אליקים גבריאלי; עדי התביעה: יעקב שייך — כלכלן במכון למחקר כלכלי וחברתי בועד־הפועל; עקיבא מאיר — חבר הנהלת תאגידים. הסניגור: ד"ר יובל לוי; עדי הסניגוריה: אריה גודאל — מנכ"ל משרד העבודה; אברהם שביט — יו"ר התאחדות התעשיינים. כרטיסים להשיג בבית סוקולוב בשעות 8.30 בבוקר עד 7.00 בערב. לחיילים במדים הכניסה חופשית.

אגודת סופרי יידיש, ת"א, רח' דב הוז 30 "בית־לייוויק" טל. 231830

במוצ"ש ב־15.9.73 בשעה 8.30 יתקיים ערב של שירה והומור בהשתתפות של: זונה ארני־שמש (פולה מרוסיה) — בשירה וזלמן הירשפלד בקטעי הומור, ע"י הפסנתר: קלרה שצקן.

כרטיסים להשיג יום־יום משעה 1—9 לפנה"צ טל. 231830 ובערב המופע בקופה משעה 6.30 בערב.

התזמורת הפילהרמונית — סניף הפועלים

התחלת החלפת המנויים לעונת 1973—74 בבית ברנר, הגרוף 1140, מס' 4 בשעה 8.30—12 לפנה"צ 4—6 אחה"צ.

אגודת סופרי יידיש "בית לייוויק"

הערב בשעה 8.30 ערב [illegible] מוקדש למשורר יוסף [illegible] לרגל הופעת ספרו "ירושלים שלי" ביידיש [illegible]. משתתפים: [illegible]. מרצה: נחמן ראפפ. הספר יקרא: מיכאל בן־אברהם.

כרטיסים להשיג יום־יום 1—9 לפנה"צ טל. 231830 ובערב ההרצאה בקופה בשעה 6.30 בערב. לחברי החוג של "ידידי בית לייוויק" ניתנת הנחה של 50 אחוז.

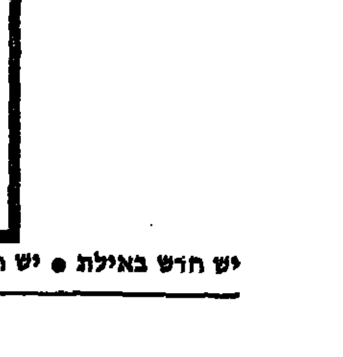

יש חדש באילת

לינה וארוחות בוקר כולל כל המיסים

35 ל"י ליום במלון ****

25 ל"י ליום במלון **

בתנאים אלה תוכל לבלות באילת ובסביבתה כראות עיניך מבלי להיות קשור לזמני ארוחות·

שפע האפשרויות לבילוי, ספורט, טיולים ובידור, יבטיחו לך חופשה מקסימה לפי טעמך·

המבצע יימשך עד 25-9-73 במלונות הבאים:

**** אילת, טל· 3104; נפטון, טל· 3131; הסלע האדום, טל· 3171; שלמה, טל· 3112; גני שולמית, טל· 3122; סן טרופז, טל· 3977; מלכת שבא, טל· 2111·

** קרוון, טל· 3102; כוכב הים, טל· 2362; בלוריסקי קרוון, טל· 3953; אואזיס, טל· 2414; סהרה, טל· 2128·

יש חדש באילת • יש חדש באילת • יש חדש באילת • יש חדש באילת יש חדש באילת • יש חדש באילת • יש חדש באילת • יש חדש באילת • יש חדש באילת

ח״י שנים לאופקים

בירת הנגב המערבי מתפתחת בקצב מעודד

מאת ע. משולם

אופקים הפתיעה את הכל בארבע השנים האחרונות, כאותה בת 14, המפתיעה את בית הספר היהודי בגי־יתיה נסוגים ולפתע מתאוששת כבית הספר ההיכון ועוקדת במבחני הבגרות כתוצאה מצטיינת...

דלמהי, אין זו ״רשימת בהירות״. באו לאופקים ותיווכחו. מה רב השינוי. ראשית כל, הירוק הזה, הנמצא כאן בשפע, כאילו לא דובר בעיירה נגבית שהוקמה אלא בעיר חוף מוריקה, המשופעת באדמה טובה ובמים.

״אנו משלמים קנסות ל״מקורות״ — אומר ראש המועצה הדינאמי, יחיאל בנטוב — ״בגיב, שהם מקציבים לנו, עלולים למות העצים והשיחים, שאנו מגדלים אותם במאמצים רבים כל־כך״...

מה אומר המחקר

אין בקריות. הירוק בנגב אינו בהוצאת יום מאיין. כל עץ ושיח צריך לקבל ״טיפול אישי״ זה עולה בזים — כפל למכסה.

אמרנו, שאין זו כתבת בחירות. אופקים בת 18 ויש לכתוב עליה, אפילו אירע הדבר בשנת הבחירות. 1955—1973 — זו תקופה לא קצרה, ולא רק משום שמקיפלות בה שתי מלחמות — של 1956 ושל 1967 — ולא רק משום, שראשוני הבנים כאן הפכו חיילים. בעיירת פיתוח מרגש הזמן שונה מאשר בעיר כמו תל־אביב, לכי־של. כאן — כל דבר בא בקושי ושלמה בשברים בתקופה הראשונה. כי יסנה, כמה כשברים פקוד את אופקים בשנות קיומה? אבל העיירה השכילה להתגבר עליהם ועתה גם כותבים מחקרים אוניברסיטאיים עליה, כלשון סטודנט התואר השני באוניברסיטת תל־אביב, ג. אביצורי, על אופקים.

״שנת 1960 היתה הקשה ביותר לעיירה. העזיבה ההדבר גרם להי־קשה ועזה קרואה... ב־1963 הוקבה ועדה ממונה... שבוותה על־ידי משרד הפנים, שחילק את המנדטים למועצה בין שלוש מפלגות: מפא״י, מפד״ל והירות. כך הוקמה הקואליציה של מפד״ל—חרות עד לבחירות 1965, שאחריהן הוקמה שוב קואליציה בראשות מפד״ל. במשך שבע שנות שלטון קואליציה של מפד״ל, שקע הישוב בסטגנציה (קפאון — המערתיק) והיתה אפילו נטיה בהורפתחות העיירה...״

שונתה התדמית...

ב־1969 הגיע המהפך דוב מהדלם במועצה אופקים והחלה תקופה חדשה:

● סוהלו לביצים הוחלפה צנרת המים הישנה, שבגללה הסדו מים באופקים כמעט כדי יום ביומו.

● הוקמה מערכת ביוב ובנו מאות דירות הדרכות — אחרי שנים רצופות של הפסקת בנייה. במעצה של במקום מבורות דירות ריקות ד״אין רוצים לגור כאן״.

● שונתה תדמית העיירה והיא קולטת כיום עולים מבריה המועצות ותרבבים תיקים — אף כבאר־שבע.

המבונה על פתח הדרים, יצחק ודיסון בסבה כאור את פצרלתה של ההנהלה החדשה.

באופקים מצויים כיום כ־11,000 תושבים, מהם כ־74% עולים, וכ־26% — ילידים, שרובם נולדו כאן. כ־70% מהתושבים הם בגיל עד 35 שנה. כל אנשי המקום עובדים. יתר על כן, הסרות ידים עובדות. כ־300 פועלים ערביים מועסקים כיום במפעלי הטקסטיל ובעבודות אחרות באופקים, כ־1000 פועלים ערביים כועסקים בחקלאות באיזור.

יחיאל בנטוב, ראש המועצה, ליוה את אופקים בימיה הראשונים והיה בה גם מזכיר מועצת הפועלים. בקבלו את מקהה ראש המועצה, היה עליו להכריז בפיפר נושאים דחופים ביותר:

● עובדי המועצה המקומית שבתהו, כי לא שולמה להם משכורתם.

● קבלנים לא ביצעו עבודות כי כספי המועצה עוקלו בבנקים, בגלל חובות בסך כ־2 מיליון ל״י.

בנטוב הפעיל מחדש את השירותים המוניציפליים. הוא גם לא נרתע מלאים בהתפטרות, כדי להשיג את המימון הדרוש לתשלום שכר העובדים במועצה.

כל בתי הספר וגני הילדים הופצו ושוב לא היו המקלטים ל״כיתות לימוד״ כבעבר. הוקמו בתי כפר מקיפים על־יסודיים, שבהם עלה לבד מספר התלמידים על 1000, שהם כ־25% מכלל התלמידים במקום, המהווים כ־40% מאוכלוסיית העיירה...

המועצה השקיעה כ־5 מיליון ל״י בעבודות פיתוח שונות, אשר שינו את מראה העיירה. ״בשנת 1969 היה תקציב הפיתוח של אופקים 100,000 ל״י״, מעיד ראש המועצה. ״כיום, תקציב הפיתוח שלנו גדול יותר כפי 50 לעומת אז...״

תוך כך גם לא הזנחו מדרכי הדת של התושבים, שרובם שומרי מצוות, וכך הוכיחה ההנהלה החדשה, כי סיפוק צרכי הדת של האוכלוסיה אינו בבחינת ״מונופול״ של המפלגות הדתיות דווקא, כשאמר הוגיתר את המיוחד הכילל של העיירה:

● הוקם בית שחיטה מודרני.

● הוקמו מקוואות בתי כנסת חדשים.

● המועצה מקיימת ערבי ״זמר״, מסיבות חגים ועלייה לרגל לקברות הקדושים.

המועצה סיפרה גם את המצב בתחום הסעד לתושבים:

● 11.5% מתושבי המקום נזקקים ומקבלים צורת קבועה או חלקית.

● 450 קשישים מקבלים טיפול של לשכת הסעד.

● תקציב הסעד הגדל ב־25% והתקרב ל־2 מיליון ל״י.

מצוקת הדיור

בנטוב אינו מסתיר את סיפוקו מכה שהושג, אבל הוא גם אינו רוצה לשכוח על קשיים:

״באופקים נבנות עדיין 500 משפחות בדירות של 2—3 חדרים, לברות כמן בנות 6—14 נפשות. עלינו לעשות הכל, כדי לפיתור מצוקת דיור זו של משפחות ברובות ילדים״, אומר ראש המועצה.

זאת ועוד: יש זקנות בעלויות באופקים — 135 רשומים כיום לדיור. לגבי 60 מהם נמצא פתרון בדיור הדיר. אך בינתיים נוכשים באופקים כדי שנה בבנה כ־150 דירות נוספות, שר השיכון זאב שרף הבטיח לעזור בנושא זה — בשך שלוש השנים הבאות.

בנטוב מסכם:

״בארבע השנים הבאות נשים את הדגש על בנייה מהבורה, כדי שנוכל להיענות לבקשות הרבות של צעירים וותיקים, הרוצים לגור באופקים, לצד עולים חדשים.

״הרבו בניון התעשיה — שיקומו גם מפעלי מתכת ומפעלים עתירי מדע, כדי שצעירים, משוחררי צה״ל, לא יצטרכו לנסוע מכאן לעבודה בקריות אחרים.

״אנו מתכננים גם מרכז מסחרי חדש ובו בנקים, חנויות כמשרדים, משרדי ממשלה שונים, בית עירייה חדש ולשכת סעד״.

בית עירייה? סליחה. ראש המועצה עדיין מתכוון לבית המועצה, אך כשתושלם הבניה זו, תהיה השנה 1977 ואז מספר התושבים יגיע לכ־20,000 — מספר המהווה בסיס לאישור מעמד עירייה על־ידי שר הפנים...

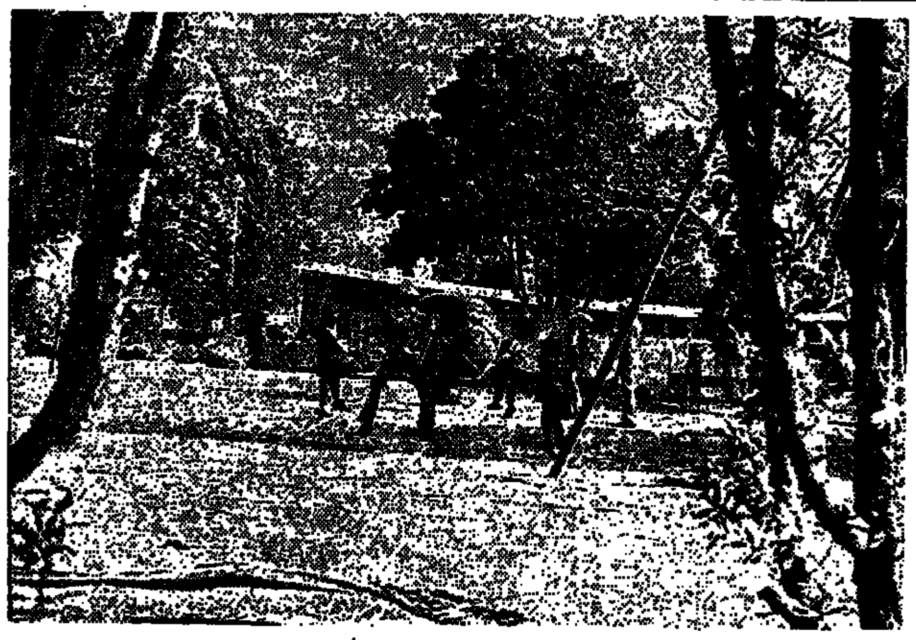

פארקים וגני משחקים ליד כל שכונה

40% מאוכלוסיית המקום — תלמידים

האוצר פ׳ ספיר לוחץ ידי י׳ בנטוב ראש המועצה המקומית

וילות באופקים

התושבים הראשונים של אופקים

שר הפנים י׳ בורג לוחץ ידי ראש המועצה המקומית י׳ בנטוב

ליו״ר המועצה
לסגניו ולכל תושבי אופקים
ברכת כה-לחי
לרגל מלאות 18 שנה ליסודה
המחסן למלאכה
באר־שבע

ליו״ר המועצה המקומית אופקים
לחבריה ולכל תושביה
במלאות 18 שנים
שלוחה ברכתנו להצלחה בפעולה
תצורת אדריכלים בע״מ
י. קסלר
ג. שבת
באר־שבע

ליו״ר המועצה המקומית אופקים
לחבריה ועובדיה
ולכל תושביה
ברכתנו הנאמנה
לרגל מלאות 18 שנה
חיים אביצרור
יו״ר המועצה המקומית ירוחם
חבריה ועובדיה

במלאת 18 שנה
לאופקים
שפע ברכות ואיחולים
ליו״ר המועצה
לחבריה
ולכל תושביה
״יהלומי אבני מרחבים״
לישע יוסף
טל. 83260

למועצה המקומית
אופקים
ולכל תושביה
שפע ברכות ואיחולים
לרגל מלאות 18 שנה ליסודה
אליהו שפירא
ראש המועצה המקומית
חבריה, ותושבי מצפה־רמון

במלאת 18 שנה לאופקים
שלוחה ברכתנו לשגשוג ופיתות
ליו״ר המועצה
לחבריה
ולכל תושבי אופקים
ירונפלסט בע״מ
אופקים

במלאת 18 שנה לאופקים
שלוחה ברכתנו
ליו״ר המועצה מר **בנטוב**
לחבריה
ולכל תושבי אופקים
כה-לחי
קירור ואלקטרוניקה
ש.ל.ה בע״מ

ליו״ר המועצה המקומית אופקים
מר **יחיאל בנטוב**
ולכל תושביה
שפע ברכות ואיחולים
במלאת 18 שנה
כה-לחי
״יהלומי עוז״
עזרן דוד
אזור־התעשיה, אפקים

לאופקים -
בירת הנגב המערבי
הצומחת ומתפתחת
עם צמיחתנו
לח״י שנים לקיומה
שלוחה
ברכת
מושבי הנגב
ארגון קניות הנגב
אהל סעיד

לרגל מלאת
18 שנים לאופקים
צרור ברכות נאמנות
ליו״ר המועצה
לסגניו
ולכל תושבי אופקים
ירון מרדכי
אדריכל גנים

לראש מועצת אופקים
מר יחיאל בנטוב
למזכיר המועצה
מר גדליה סטויצקי
למהנדס המועצה
מר יחיאל תמרי
ולכל תושבי אופקים
ברכות ליום חגכם
יעקב ברנד
מהנדס לחשמל בע״מ

למלאת 18 שנים לאופקים
שלוחה ברכה
ליו״ר המועצה
לחבריה
ולכל תושביה
כה-לחי
חביב שרבף
יו״ר המועצה האיזורית
מרחבים
חבריה ועובדיה

ליו״ר המועצה המקומית אופקים
לחבריה ולכל התושבים
לציון 18 שנים
ברכת פיתוח, שגשוג ופריחה
א. עיני
קבלן לעבודות פיתוח, גינון ונוף

במלאת 18 שנה
לאופקים
איחולי
שגשוג
והצלחה
ליו״ר המועצה
מר **יחיאל בנטוב**
לחבריה
ולכל תושביה
חב׳ עמיגור

לרגל מלאות 18 שנה
שאו ברכה
ליו״ר המועצה המקומית אופקים
לחבריה ולכל תושביה
כה-לחי
חזי מור
גרפיקאי

במלאת 18 שנה לאופקים
שלוחה ברכתנו הנאמנה
ליו״ר המועצה, חבריה
ולכל תושבי אופקים
מדידות נגב
משרד הנדסי טל. 6761
באר-שבע

במלאת 18 שנה לאופקים
מיטב הברכות והאיחולים
לראש המועצה ולחברי המועצה
חוה עזרה
אפקים

ליו״ר המועצה המקומית אופקים
חבריה ותושביה
שפע ברכות והצלחה
במלאות 18 שנה להיווסדה
מאחלים:
נחום את עמיר
באר-שבע

ליו״ר המועצה
המקומית אופקים
חברי המועצה
והתושבים
שלוחה ברכתנו
לפיתוח ושגשוג
לרגל מלאת 18 שנה
רסקו חברה להתישבות
חקלאית ועירונית בע״מ
סניף באר־שבע

במלאת 18 שנה
להיוסדה של
המועצה המקומית
אופקים
אנו מברכים את
יו״ר המועצה
חבריה
וכל תושביה
בברכת שגשוג
בניה ופיתוח
סולבביש בע״מ
רמת־גן, הרואה 7, טל׳ 724235, 731436

ליו״ר המועצה ולסגניו
ולכל תושבי אופקים
ברכות
דב עילם — אמרגנות ״כוכב״
המשחררים 9, טל. 3760
באר-שבע

אם תפקיד	תקבל לפחות
1,000.- ל"י	1,692.25 ל"י
2,000.- ל"י	3,384.50 ל"י
3,000.- ל"י	5,076.75 ל"י
4,000.- ל"י	6,769.00 ל"י
5,000.- ל"י	8,461.25 ל"י
6,000.- ל"י	10,153.50 ל"י

חסכון 4000

שאל בבנק שלך

באור-גרשטיק

עובדי בתי־המשפט בבאר־שבע פתחו בסנקציות

60 עובדי בתי המשפט וההוצאה לפועל בבאר־שבע פתחו אתמול בבוקר בסנקציות וחדלו לקבל קהל. עם זאת ממשיכים לבצע עבודות שוטפות באולמי המשפט. העובדים מנמקים את הפעלת הסנקציות בטענה, כי אין מינהל בתי המשפט מוכן להשוות את תנאיהם לאלה של עובדי בתי המשפט בתל־אביב (ע)

3 חדשי מאסר על חצייה באור אדום והעלבת שוטרת

חציית כביש בצומת באור אדום עלתה להולך־רגל תל־אביבי בשלושה חדשי מאסר.

הנאשם, יעקב לוי בן 22, חצה אשתקד את צומת ארלוזורוב ברמת־גן באור אדום. שוטרת ביקשה ממנו להזדהות כדי לרשום לו דו"ח. הלה סירב והשוטרת ביקשה ממנו להילוות אליה למשטרה. הנאשם ניסה להתחמק מן המקום, העליב את השוטרת ואף היכה אותה בידה.

השופט אריה אבן־ארי קבע כי הוא עונש את הנאשם במאסר בפועל, נוכח חומרת העבירה וכדי להגן על עובדי ציבור. (ע)

18,000 ל"י קנס תמורת 250 ל"י (הפקעת מחיר)

18.000 ל"י קנס הוטל אתמול על „סלון מרכזי" — בית מסחר למכשירי טלוויזיה ומכונות כביסה ברח' בן־יהודה 32, בתל־אביב ועל מנהלו, לאחר שנתברר, כי בבית המסחר נמכרו 10 מכונות כביסה במחיר של 2500 ל"י ליחידה, במקום המחיר הקבוע של 2250 ל"י. שופט השלום הראשי בתל־אביב יעקב סגל קנס את בית המסחר ב־15.000 ל"י ואת מנהלו, טוביה גרב, ב־3,000 ל"י.

התביעה הוגשה בעקבות תלונה של משרד המסחר והתעשייה.

בקשה להכריז על חייל צה"ל כבר־הסגרה

חשוד בזריקת פצצה למשרדו של האמרגן סול יורוק בארה"ב

בקשה להכריז על ג'רי זלר, חייל המשרת בצה"ל, כבר־הסגרה לארה"ב — הגיש אתמול היועץ המשפטי לממשלה לבית המשפט המחוזי לתל־אביב.

בהסכמת התביעה החליט בית־המשפט לשחרר את החייל בערבות של 50.000 ל"י. ג'רי זלר מואשם בארה"ב כי בינואר אשתקד שלח פצצת תבערה למשרדי גיירי זלר מואשם בארצות־הברית הבאת אמנים סובייטיים לארה"ב. הפצצה התפוצצה וגרמה דליקה במקום וכתוצאה מכך נהרגה מזכירתו של האמרגן, איריס קונס. בהבערה וברצח, הוא נמצא בישראל זה שנה וחצי ומשרת בצה"ל.

בעקבות בקשת ההסגרה של ממשלת ארה"ב, שהוגשה לישראל במרס השנה, הוגשה אתמול הבקשה להכריז עליו כבר־הסגרה.

סניגורו של זלר, עו"ד מאיר שכטר, ציין כי הצעיר משרת בצה"ל ואין כל חשש ואפשרות שיברח מן הארץ. עו"ד שכטר הדגיש כי זלר משוחרר בערבות זה זמן רב. לאור טענות אלה החליטה השופטת הדסה בן־עתו להגדיל את סכום הערבות ל־50.000 ל"י ולאסור יציאת החייל מן הארץ. (ע)

הוקל עונשו של עו"ד רויטמן על העלמות מס

עונשו של עו"ד מרדכי רויטמן, שהורשע בהעלמת מס במאות אלפי לירות הוקל אתמול לאחר שבית המשפט העליון זיכהו מחלק מהאישומים.

עו"ד רויטמן נידון בבית המשפט המחוזי לשמונה חדשי מאסר בפועל, שיבה חדשי מאסר על־תנאי ו־83.000 ל"י קנס. בית המשפט העליון המיר את העונש [illegible] נש כפול שיהא חופף) וב־23.000 ל"י קנס.

רויטמן הועמד לדין בבית המשפט המחוזי על עבירות־מס שעבר בשנים 1966—68 בקשר לעיסקי מניות כמאה תאלפי לירות. הוא הודה בחלק מן העבירות אך כפר ברובן. בית המשפט המחוזי הרשיעו ברוב סעיפי האישום וקבע כי הנאשם התחמק ממס על רווחים מעיסקות מניות, בדרך של תחבולות, ערמה והסתרת רווחים.

רויטמן עירער בבית המשפט העליון על הרשעתו באמצעות עו"ד רב כספי ולחילופין טען נגד חומרת העונש. לאחר ששמעו טענותיו ואת טענות התובע, סגן פרקליט המדינה צ. הרבין, הלחיטו השופטים ח. כהן, י. קיסטר וי. כהן להרשיע אותו בחלק מן העבירות ולזכות אותו מן העבירות הנותרות.

השופט י. כהן, שכתב את פס"ד, ציין כי בשלוש מן העבירות שיוחסו לנאשם הוכח, שהוא עשה עסקות מניות לא־אמיתיות והסווה בתחבולה ובערמה את הרווחים מן העסקות כרווחים הפטורים ממס. עם זאת קבע השופט, כי בשלוש העבירות הנותרות בהן הורשע רויטמן, לא הוכחה אשמתו למעלה מכל ספק, ולכן יש לזכותו מהן. (ע)

הושלמו ההכנות לפתיחת הצעדה ביום א'

צעדת שלושת הימים של צה"ל תיפתח ביום ראשון הקרוב במעמד הנציג בהשתתפות הרמטכ"ל, רב־אלוף דוד אלעזר, בעיר הצעדה שבבית־אל. בפתיחת הטקס ידלקו זרקורים צבעוניים, יעוטר דגל הצעדה, ותזמורת צה"ל תשמיע מנגינות־לכת.

מפקד הצעדה, אל"מ צבי לבנת, יברך את הצועדים ולאחר מכן ייערכו מופעים של להקת פיקוד ההדרכה, להקת בנות מעמק־הירדן ולהקה צ'רקסית. בימים האחרונים באו לישראל רוב משלחות הצועדים מחו"ל. המונות כ־1500 צועדים מ־10 מדינות.

בבית־אל הושלמו כל ההכנות והופעלו השירותים הנחוצים לקליטת למעלה מ־24000 הצועדים. בצעדה ישתתפו 93 קבוצות מאורגנות של אזרחים, 8300 גדנ"עים, 6000 אזרחים בודדים, 2000 אנשי צבא ו־12 תזמורות.

כ־500 סטודנטים עולים ותיקים יצעדו יחד בצעדה, במסגרת קבוצה המאורגנת על־ידי משרד הקליטה.

רופאים, אחיות וסנלדרים, עולים חדשים יסייעו כמתנדבים לקבוצת צועדי משרד הקליטה במשך ארבעת ימי הצעדה.

ביום השני לצעדה יארחו קבוצות הנח"ל השריון את הצועדים העולים בערב הווי משותף.

הרב גורן מכחיש לא נתן היתר

דוברו של הרב הראשי לישראל, שלמה גורן, אמר אתמול כי אין שחר לידיעות שפורסמו כאילו נתן הרב הראשי היתר להובלת חלב מן המשקים למחלבות ביום טוב שני של ראש השנה ולהפרדת השמנת מן החלב באותו יום.

הדובר אמר כי הרב הראשי הודיע טלפונית למנכ"ל מועצת החלב כי מסתמן פתרון, לפיו תותר הובלת החלב על־ידי גויים, אך בשום אופן לא על־ידי נהגים יהודיים. כן לא התיר הרב הראשי את הפרדת השמנת מן החלב אלא העביר את הנושא לבדיקה למכון המדעי לחקר בעיות ההלכה. (ע)

ב"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה

"מקורות"
חברת מים בע"מ

עצרת "מקורות"

לציון 35 שנה ליסוד החברה
ו־10 שנים למוביל הארצי

תיערך הערב, יום חמישי (ט"ז באלול) 13.9.73 בשעה 19.30
באגמי אשכול (בית־נטופה)

בתכנית:

ברכות:
כב' שר החקלאות מר חיים גבתי
כב' שר האוצר מר פנחס ספיר
יו"ר מועצת המנהלים גב' סנטה יוספטל
המנהל הכללי מר זאב קריב
מזכיר ארגון העובדים מר שמואל קלם

חזיון מים אור - קולי, בהשתתפות:

שושנה דמארי, גדי יגיל, יוסי ידין, אריק לביא, חנה מרון, שושיק שני, להקת המחול של עמק הירדן, תזמורת ילדי קרית־אונו ומקהלת בית־רוטשילד בניצוחו של אפי נצר.

המחבר: חיים חפר
הבמאי: גרשון פלוטקין
הצייר: דן רייזינגר
ניהול מוסיקלי: יצחק גרציאני

הכניסה לבעלי הזמנות בלבד.

המשטרה תכוון את המוזמנים החל מנצרת־עלית במזרח, ומשפרעם במערב אל מקום העצרת. המוזמנים מתבקשים להביא אתם את ההזמנה, המשמשת כרטיס־כניסה לאתר, וכן להדביק את תו החניה על השמשה הקדמית של מכוניתם.

המוזמנים מתבקשים להצטייד בלבוש חם, משטרת ישראל לא תרשה כניסת ילדים לעצרת.

פרסום בלקין

הועדה הבין מושבית
מתכבדת להזמין
את חברי המושבים

ליום המושב

שיערך בגני התערוכה בת"א
במסגרת התערוכה
לציון 100 שנה להתישבות העובדת
ביום ראשון, י"ט אלול, 16-9-73 בשעה 20.00

דברי פתיחה:
בן־ציון חלפון, סגן שר החקלאות

בשעה 20.30 יוצג באמפיתיאטרון המופע:
„איזה מין מושבניק"

המעלה באומר, בצליל, בזמר ובמחול קטעי הווי והומור מחיי המושבים

כתב וביים: יובב כץ
ניהול מוזיקלי: עודד פנחסי

בהשתתפות: עוזי מאירי

להקות פולקלור, מחול ודרמה של המושבים

עירית פתח תקוה מוזיאון „יד לבנים" אגף זכר הראשונים

ראש עירית פתח־תקוה, מר י. פיינברג
מתכבד להזמין את בני הראשונים, אנשי העליה השניה, מייסדי מחנה־יהודה, עין־גנים וצאצאיהם

לטקס פתיחת אלבום ב'

שיערך באולם המרכזי של מוזיאון „יד־לבנים" בפתח־תקוה · הערב
13 בספטמבר 1973 בשעה 7.00 בערב

ישיבת הועדה המיעצת

היום, יום ה', 13.9.73, בשעה 09.00 תתכנס הועדה המייעצת של המטה הצעיר, באולם הישיבות של מרכז מפלגת העבודה, הירקון 110, תל־אביב.

הפותח: מיכה חריש.

ישיבת המטה הצעיר

היום, יום ה' 13.9.73, בשעה 14.00, יתכנס המטה הצעיר, בבית המטה, רח' ארלוזורוב 148, תל־אביב.

על סדר היום:

א. סיכום מערכת הבחירות להסתדרות — שמואל בהט, יו"ר המטה לבחירות להסתדרות.

ב. פתיחת מערכת הבחירות לרשויות ולכנסת — יחיאל לקט, יו"ר המטה לבחירות לרשויות ולכנסת.

בוא עם הצעירים באמת

המערך / מפלגת העבודה הישראלית · מפ"ם

לאבא, לסבא ולרב סבא שלנו
שיפי אנוש
וטוב אדם
חברו בך
בכל מאודם

לאברהם צורף

בהגיעך לגבורות
שלוחות לך כל הברכות

מאשתך: חנה

מבניך: משה וזהבה צורף, יעקב ושולמית צורף, קלמן ורבקה אברמסון, עקיבא וטובה צורף

מנכדיך: רפי ועפרה קינן, אהוד ושולמית אברמסון, אורי וטובה צורף, עמיר ופנינה אברמסון, צדוק וברכה סואירי, חנוך, חן, זיוי, ויואב צורף

מניניך: אילה, דוד, תמר, אורן, שרון, אבישי, יאיר וכנרת

וממשפחות: שריג, שהם, מאוב וסלבין, גוטליב, אברמסון, אורן, אילון, קנטי, סתתי, קרמן, סואירי, שבץ

היום
הגרלת
מפעל הפיס

* כרטיסים אחרונים ביום ההגרלה, ליד אולם ה"מפעל רחוב הפסמן 3, ת"א עד 6.45 בערב.

מפעל הפיס

אנו מודיעים בצער על פטירת יקירתנו

לאה ביצן (וולפנזון)

ההלויה תצא ביום ששי, י"ז באלול תשל"ג, 14.9.73 מבית החולים רמב"ם, חיפה, בשעה 10.00 בבוקר.

אוטובוס מיוחד יצא מבית המנוחה בקרית־חיים, רח' הראשונים (ב) 67, בשעה 9.15.

המשפחה המתאבלת

במלאות 14 שנים לנפילת יקירנו

יוסי דגן ז"ל

נעלה אל קברו ונתייחד עם זכרו בבית העלמין במושב בית חנן ביום ראשון, י"ט אלול 16.9.73, בשעה 4.30 אחר הצהריים.

המשפחה

במלאת שנה למותו של יקירנו

בצלאלי דוד ז"ל

נתייחד עם זכרו של המנוח ביום א', י"ט אלול תשל"ג — 16.9.73.

מוקירי זכרו יוכלו לצאת באוטובוס להר המנוחות בשעה 3.30 אחה"צ מרח' בן־דוד 3 בשכון קרית־משה ירושלים.

המשפחה

עירית בת־ים

מזמינה את הציבור להשתתף בטכס

הנחת אבן הפינה למרכז תרבותי ובית יד־לבנים

שייערך ביום ראשון, 16.9.1973 בשעה 5.30 אחה"צ
בשכונת רמת־הנשיא. הכניסה מרחוב רזיאל.

מ. רוטשילד, ראש העיריה

לאטל ואגון פרידלר

מונטיוידיאו

ברכות לנשואי
הבת עם בח"ל

בית „דבר"

המוסד לבטיחות ולגיהות
ליד משרד העבודה

חברת החשמל לישראל בע"מ היחידה לבטיחות הצרכן

הועדה הציבורית לבטיחות בעבודה לאזור חיפה והצפון

שבוע הבטיחות בשימוש בחשמל 9 - 14 בספטמבר 1973

בבית ובמפעל - בטיחות בחשמל.

ארבע ההפתעות בבחירות

הצבעת־מחאה נגד המערך, אך לא הצבעה ניכרת בעד מישהו אחר

מאת דניאל בלוך

בשעת כתיבת שורות אלה עדיין אין בידינו התוצאות הסופיות הר־ סמיות של הבחירות להסתדרות, ואנו יכולים רק לנתח את המגמות העיקריות המסתמנות. דומני, כי אפשר לדבר על ארבע הפתעות בבחירות:

● הירידה למערך, הגדולה מ־ כפי שציפו; ● אי־העלייה של ה„ליכוד" הימני; ● הישגם של הפנתרים; ● עלייתו של העובד הדתי. ברור כי לצורך הבנת תוצ־ אות הבחירות יש צורך במערכת מורכבת ומסועפת של נתונים הפזור אתיים. זאת, כשום שהתוצאה ה־ סופית מראה לנו את התנגדות נטו בין כל הרשימות. אך בהצבעה ב־ קלפיות מערכת התנודות היא רב־ צדדית. יש זרימה אל רשימה מ־ כיוונים שונים, וממנה לכיוונים אחרים. כלפי חוץ אנחנו מקבלים את התוצאה הסופית בלבד, ש־ היא סיכום סך הכל התנודות. כדי להבין את התנודות עצמן יש ל־ נתח כל מקום ישוב, כל שכונה וכל אזור, וזאת, כמובן, אי־אפשר לע־ שות בשלב זה.

מכל מקום, ניתן לומר, כי התוצ־ אה העיקרית של הבחירות היא שהיתה הצבעת־מחאה גדולה נגד המערך. אך לא היתה הצבעה ני־ כרת בעד מישהו אחר. הציבור רוצה להלקות את המערך, לנגוס בקצתו, אך אין הוא רוצה, חלי־ לה, להוציאו לגורש או להחליפו במישהו אחר. זהו ההסבר לכך שעיקר התנודה מן המערך היתה אל מרכז מתון או במקצת שמאלה, אך לא ימינה. ה„ליכוד" הימני לא הצליח להחיל אף שינוי קל, ולא הצליח לצרור אף אפס קצהו של רודים. כאילו מישהו רואה בו בלם, שלא לדבר על אלטרנטיבה. ניתוח ראשון של תוצאות ההצבעה בעד ה„ליכוד" גם מוכיח בעליל. מה ש־ נטען בזמנו, כי הרשימה הממלכ־ תית, או יותר נכון שרידיה, הם בלון נפוח שאין בו אלא אויר דליל. בכל המקומות בהתיישבות ובאזורי הפיתוח שבהם היתה תמיכה בע"ם ב־1969, יש ירידה ברורה ל„ליכוד" ועלייה למערך או לליע"ז. זוהי, בוודאי, תופעה מש־ מחת.

מעניינת העובדה כי עיקר ה־ תנודה מן המערך היא לרשימת „העובד הדתי" ובמידה מסוימת לתנועת העבודה הליברלית. נר־ אה, כי בתנודה זו יש ביטוי ל־ התנגדות של חלק מן הבוחרים המסורתיים של מפא"י למדיניותו של יצחק בן־אהרון. שוב, גם כאן קשה להעריך מהי התוצאה נטו של השפעת בן־אהרון. יש להניח כי כשם ש„הבריח" אחוז מסויים של בוחרים, כך משך ציבור אחר, שבבחירות הקודמות לא תמך ב־ מערך. נראה לי כי בסיכום כולל אי־אפשר לדבר על מפלה או כשלון של בן־אהרון, אך גם אי־ אפשר לדבר על אותו הישג, לו קיוו חסידיו ותומכיו. אני יכול ל־ תאר לעצמי אדם אחד המרגיש ב־ סתר ליבו הרגשת־סיפוק, והוא אהרון בקר, המזכ"ל לשעבר. אמ־ נם סך הירידה של המערך עתה היא קטנה מאשר ב־1969, אך אחוז המצביעים לא גדל, ולא חל שינוי יסודי במגמת ההצבעה. אין כל ספק שהנהגת המערך תזדקק לחשבון־נפש נוקב לקראת ועידת ההסתדרות, כדי לערוך בדק־בית יסודי במבנה מוסדות ההסתדרות, הרכבם ואנשיו ודרכי פעולתם, כדי לעצור את ההתדרדרות הנמשכת מאז 1965, והיכולה להגיע בעוד ארבע שנים לממדים קריטיים.

הופעת העובד הדתי בהסתדרות היא הופעה מעניינת. אין ספק כי הרב מנחם הכהן ואנשיו ניהלו מערכת הסברה מכובדת ושקולה, המותאמת לסוג הציבור שאליו הם פונים. נראה כי בעובד הדתי תמ־ כו שני סוגי ציבורים — ציבור דתי ומסורתי, שרובו נמנה על מחנה תנועת העבודה, וכן ציבור חילוני, שלא רצה, מסיבות שונות, להצביע בעד המערך, אך גם לא רצה להתרחק ממחנה העבודה. ו־ מצא פתרון נאות בעובד הדתי. גם מבחינת הגישה של „דרכי נועם" ויחס ליברלי ומתון, המאפ־ יינת את מנהיגות התנועה. אפ־ שר לומר כי אם „העובד הדתי" לא היה קיים, היתה מפלגת העבו־ דה צריכה להמציא אותו.

את העלייה המתונה, אך ה־ ברורה, של ליע"ז יש להסביר משני כיוונים — גם הצבעת־מחאה של תומכי המערך לשעבר, וגם מצבור של יסודות מתונים שהצביעו ב־ עבר בעד אחת ממרכיבות ה„לי־ כוד", בעיקר צ"ם. לא הייתי מ־ מהר כל־כך לייחס זאת לנצחון אי־ שי של הלל זיידל, דווקא, אלא לתדמית המתונה, ליברלית ו„יו־ נית" של המפלגה כולה, החל מ־ השר קול, הדרך הצעות ועק האוד־ נר בענין „פסולי־חיתון", מבלי לבטל את ערך עבודתו ההסתד־ רותית של הלל זיידל.

מניתוח ראשוני של תוצאות הבחירות להסתדרות מתבלטת ב־ עליל תופעה, שכבר סקרי דעת־ קהל הצביעו עליה, והיא חולשת המערך בקרב הדור הצעיר. אין בידי מספיק נתונים כדי להעריך את אופיה של ההצבעה, אך נר־ אה, כי בקרב חלקים ניכרים של הדור הצעיר היתה הצבעת מחאה בעלת סיבים. ראשית, מחאה סוציאלית שהתבטאה בהישג הני־ כר של הפנתרים. זוהי מחאתו של נוער מצוקה ונוער שוליים שהת־ בגר, חיילים משוחררים שאין להם לאן לחזור, בני משפחות מרובות־ ילדים וזוגות צעירים. זוהי, בלי ספק, מחאה אותנטית וכנה, שלא ניתן להילחם בה בדרכי שכנוע, אלא רק בדרך של פתרון הבעיות עצמן. הסוג השני של המחאה, הוא הרצון לשנות, להחליף את שלטון הותיקים של המערך. כאן, נראה, כי יחסית היתה הצבעה גדולה של צעירים בעד ה„ליכוד". הסוג השלישי הוא הצבעת־מחאה אידי־ אולוגית, דבר זה מתבטא בהצבעה בקרב צעירי ההתישבות, סטוד־ נטים ואקדמאים צעירים בעד „מוקד". נראה לי כי גם חלק מסו־ יים מהצבעת המחאה האידיאולו־ גית, שאיננה בכיוון שמאלי, הופנתה אל תנועת העבודה הלי־ ברלית.

ניתן לשער כי המצביעים בעד ה„פנתרים" לא היו מצביעים, ב־ כל מקרה, בעד המערך. אלה מצ־ ביעים פוטנציאלים של „חרות", ואולי של „העולם הזה" בעבר. אגב כך, אחת התוצאות הבולטות היא ירידת העולם הזה. אם בשנה החדש מרי, השדרן אורי אבנרי — אסתר וילנסקה לא הוסיף לו דבר. ונראה כי, למרות הכל, שלום כהן היה ל„עולם הזה" נכס לא מבוטל. מכל מקום, בשלב זה, נטל מוקד פעיל את הבכורה ב־ מחנה השמאל היהודי.

תוצאות הבחירות להסתדרות מחייבות ניתוח מעמיק יותר מזה הראשוני, והסקת לקחים רציניים לקראת מערכת הבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות. כמה מועמ־ דים לראשות־ערים צריכים להיות מודאגים מירידת המערך במקו־ מותיהם. במקומות שונים היתה גם השפעה לבעיות לוקאליות על תוצ־ את ההצבעה. אני מעריך כי לו היתה הצבעה בקלפיות נפרדות לועידת ההסתדרות ולמועצות ה־ פועלים, כי אז היה המערך מקבל שיעור הצבעה גבוה במקצת ל־ ועידה, אך היה מאבד את הרוב, התלוי עתה על חוט השערה בלא־ מעט מקומות, במספר לא מבוטל של מועצות פועלים. כזה המצב בקריית־שמונה, רמלה, לוד, באר־ שבע, ובמידה יותר קטנה בירו־ שלים, תל־אביב, חיפה ורמת־גן. אלה הן תופעות האזהרה הרציני, והמחייבות התייחסות חדשה אל מועצות הפועלים ואל מזכירויהן.

צפוייה עתה מערכת בחירות קשה לכנסת. אם־כי ה„ליכוד" לא הגיע להישג מרשים, הרי סכנתו לא חלפה, בפרט אם יצליח להת־ גבר סופית על חבלי־לידתו. עם זאת, ברור כי יש סכנה רבה ב־ פיצול הקולות בין הרשימות ה־ בינוניות הקטנות.

תוצאות הבחירות להסתדרות מלמדות כי העלייה החדשה איננה מהווה בעיה ניכרת. הבעיה ה־ עיקרית היא בקרב הדור הצעיר. מקרב הציבור המבוגר יותר יש להניח, כי מרבית מצביעי־המחאה יחזרו ויצביעו בעד המערך לכנ־ סת. אבל יש צורך במאבק קשה על נפשו של הצעיר, הן בתחום הרעיוני והן בתחום המעשי, של מחדלים, שגיאות ופרישות. והיה צורך במחשבה יסודית על רענון נרחב ברשימת מועמדי המערך ל־ כנסת, כדי להציג דמויות ואישים המדברים יותר אל הדור הצעיר, ואנשים בקרב דור זה, היכולים לייצגו ולהיות לו לפה. אם ילמדו הלקחים הנכונים מתוצאות הבחי־ רות להסתדרות — תהא זו לפחות חצי־נחמה.

אזהרה בלי זעזועים

הצבעת הבחור בקלפי ההסתדרותית ראויה לעיון ולימוד מע־ מיקים יותר מכפי שאפשר לעשות בהערכה שבהערת הבחירות. ביחוד אמור הדבר לגבי ניתוח השוואתי של התוצאות קלפי־ קלפי, שיעלה את הקווים הספציפיים לכל מקום ולכל סקטור, עם מניעיהם המיוחדים על רקע רעיוני, חברתי או אישי.

אולם התמונה הכללית בהיקף ארצי ברורה כבר עתה וקשה להניח, שיחולו בה שינויים של ממש עם ספירת שבעת האחוזים של קולות „העוברים". היסוד הבולט ביותר בתמונה הזאת הוא ירידה קלה בכוחו של המערך תוך שמירת הרוב שלו במאזן הכוחות הפוליטיים בהסתדרות. המערך ירד באר־ בעה אחוזים בקירוב. אך חלק נאה של הפסד זה מתאזן על־ידי העליה בכוחה של רשימת צ', שהיא הפלג הדתי של מפלגת העבודה. אם אפשר לדבר על מגמת הבוחר, צריך להסיק שבכאן שביקש לשמור על עמדת־הרוב של המערך, מבלי לחזק בטחונו העצמי.

תופעה מיוחדת היא העובדה, כי ירידת כוחו של המערך לא חיזקה את הימין ולא את השמאל. הכוחות שמשמאל למערך אף ירדו, בסיכום ארצי. אולם אותה שעה לא נהנה גם הימין. הסתערותו נבלמה ויומרותיו אכזבו.

הפסדי המערך התחלקו בין הרשימה הדתית, שהיא חלק ממפלגת העבודה, והרשימות העדתיות שבצירופן קיבלו כשלו־ שה וחצי אחוזים מהקולות — חלק מזה על חשבון רשימות מחוץ למערך. עקרונית אין חידוש בהופעתן של רשימות עד־ תיות. בהולם יש חידוש בהצלחתן היחסית שזיכתה בעיקר את „הפנתרים השחורים". תופעה זו צריכה להדאיג את כל חלקי הציבור במידה שווה, וראוי שתידון ברצינות, לגופה, וללא חשבונות פוליטיים.

מבחינה כלל־הסתדרותית יש משום עידוד בעובדה, כי שיעור ההצבעה עלה על זה שבפעם הקודמת. הרגיעה הבטחו־ נית, שחיזקה את ההתעניינות בעניינים חברתיים וכלכליים, ודאי היה לה חלק בהישג זה, הבולט במיוחד לאור גידול מספר הבוחרים.

בסיכום ניתן לומר, כי התנודות היו מתונות ועל אף סימ־ נים הצריכים להדאיג את החברה בכלל ואת המערך בפרט נשארה היציבות קו־ההצבעה היסודי גם בבחירות אלה. צריך לברך על יציבות זו, לא רק משום שהיא מבטיחה את הרוב הברור של הכוח הפועלי גם בעתיד, אלא משום שהיא מעידה על חוסנה הפנימי של החברה הישראלית.

מאמץ להחייאת החזית המזרחית

שיחות נשיאי מצרים וסוריה עם מלך ירדן נסתיימו אתמול ללא סיכום מעשי בעל משמעות מיידית. בניגוד לידיעת „אהראם" אף לא הוזכרה בהודעת־הנעילה האפשרות של חי־ דוש היחסים הדיפלומטיים, אך במציאות הבין־ערבית אין לכך ממילא חשיבות מיוחדת.

מה שהיה חשוב בשיחות קאהיר היה לא עמדת המלך הירדני, אלא מגמת בני־שיחו: המאמץ לרתום מחדש את ירדן למרכבת־התוקפנות המתוכננת נגד ישראל, תוקפנות סדירה באמצעות החייאת החזית המצרית, ותוקפנות לא־סדירה באמצעות החזרת המחבלים לתחום הממלכה ההאשמית. יהיו אשר יהיו ההשערות בדבר היענות אפשרית של חוסיין בטווח קצר או רחוק יותר לפתויי הדריכות הללו, הרי אין ספק בעצם המגמה המצרית־הסורית שעליה נסבו השיחות עם חוסיין. מגמה זו משתלבת בהקשחת עמדתה של קאהיר כלפי כל סיכוי של התקדמות להסדר, הקשחה שבאה לידי ביטוי בראיון הנשיא סאדאת ל„לה־מונד" שבו הכריז, כי מו"מ כלשהו יוכל להיפתח רק לאחר שישראל תיסוג מכל השטחים — תנאי שפירושו ביטול־מראש של אפשרות מו"מ.

הנסיון המצרי־סורי לחדש את כיתורה של ישראל במזרח בא על רקע המיתקפה המדינית בוועידת אלג'יר ובמוסדות בין־לאומיים אחרים, מיתקפה שתוחזר עתה ללא ספק שוב לעצרת או"ם שתיפתח בשבוע הבא. מאז וכתמיד היתה ל„מית־ קפה" מסוג זה כוונה אחת ויחידה: להשיג „לגיטימציה" בין־ לאומית לסירוב הערבי למו"מ ולהמשך איומי המלחמה. פתגם לאטיני אומר: „גם אם אין הכוח, יש לשבח את הרצון"; ואף כי רצונה של קאהיר, כפי שהשתקף בשיחות עם חוסיין, אינו ראוי לשבח, הרי עצם נסיונה לשדל את מלך ירדן לחידוש החזית המזרחית ולהתרת סיבת המחבלים הוא עובדה, אשר כל המדברים על יוזמת־הסדר חדשה מוטב שירשמוה לפניהם.

בחירות — גם בנורווגיה

תוצאות הבחירות הכלליות בנורווגיה, שנערכו בתחילת השבוע ושיקבעו את יחסי הכוחות הפרלמנטריים במדינה זו בארבע השנים הקרובות, הוכיחו כי מדינה זו טרם התגברה על הזעזוע שנגרם למערך המפלגתי שלה במאבק על ההצטרפות לשוק האירופי המשותף. הנפגעת העיקרית ממאבק זה, שהוכרע אשתקד במשאל־עם בו היה רוב לשוללי ההצטרפות, היא מפלגת העבודה הנורווגית שנהנתה שנים רבות מרוב מוחלט בפרלמנט ושירדה הפעם ל־40% מכלל המנדטים, המספר הנמוך ביותר מאז תום מלחמת העולם השניה. ואילו הזוכה העיקרי היה גוש בחירות של השמאל הקיצוני שכלל קומוניס־ טים, סוציאליסטים שמאלניים ופורשי מפלגת העבודה, שרשמו על דגלם התנגדות נמרצת לשוק האירופי ולנאט"ו. חידוש אחר שנסתמן באחרונה גם בדניה היתה הופעת מפלגה פופו־ ליסטית ימנית שקיבלה 4 מנדטים.

נוכח חילוקי־הדעות המוסיפים לשרור בקרב שלוש המפלגות האזרחיות — השמרנים הפרו־אירופיים וכן הדמו־ קרטים והחקלאים המתנגדים לשוק (הליברלים המפולגים כמעט נעלמו מן האופק) — נראה שאם תאשר הספירה הסופית של הקולות חלוקת המנדטים, לפיה יש לשמאל יתרון של מנדט אחד לעומת הימין, תוקם ממשלת־מיעוט סו־ ציאל־דמוקרטית, שתהיה תלויה בעיקרה בתמיכת חזית השמאל. למעשה, שולטות כרגע ממשלות־מיעוט סוציאל־דמו־ קרטיות כאלה גם בדניה ובשוודיה הנערכת לבחירות ביום א' הקרוב. אלא שנוכח המאבק המריר בין חלק מהשמאלנים הפורשים לבין מפלגת העבודה בנורווגיה עשוי שיתוף־הפעולה העקיף להיתקל שם בקשיים רבים יותר מאשר בארצות הסקנ־ דינאויות האחרות.

מבחינתנו יש לקוות, כי הממשלה הסוציאל־דמוקרטית הבאה תמשיך במדיניות הידידות המסורתית ולא תושפע מהגישה הביקורתית השלילית, הרווחת כלפינו בין פעילי הגוש השמאלני שיהווה לשון־המאזניים בפרלמנט.

המרוצים והמאוכזבים

הבחירות להסתדרות אינן משמשות קנה־מידה להערכת הבחירות לכנסת

מאת אליהו אגרס

חנוך סמית, שהפך דמות לאומית בישראל בלילות בחירות, כותב בהקדמה לספרו „הכל על הבחי־ רות בישראל": בלילה זה (ליל הבחירות — א.א.) הריני מעמיד כבין כיילד סטאטיסטי. אני קולט את מתארי גופו הראשונים של הרך הנגיח מן הרחם, מדווח עלי־ הם לאם היולדת — הלא הם תושבי ישראל — — — ותמיד יוצא התינוק שונה במקצת מן הציפיות שתלו בו. ותמיד יש כאלה ה־ שמחים לשינוי ויש הנעצבים".

גם הפעם, בבחירות להסתדרות, יצא התינוק קצת שונה מן הצי־ פיות, וגם הפעם יש מרוצים ויש מאוכזבים.

לפני הבחירות נחלקו הדעות בין פסימיסטים ואופטימיסטים ב־ מערך. ההבדל ביניהם לא היה גדול. רואי השחורות ניבאו, כי המערך יפסיד בבחירות אלה לפ־ חות עשרה אחוזים, כלומר הבוחר יעניש את המפלגה הגדולה על חוסר הקו האחיד שלה בהסתד־ רות ועל הניגודים האוכלים בה בתחום זה. בעלי המשקפיים ה־ ורודים קיוו, כי המערך יעמוד על מקומו; גם הם לא העזו להלום, כי צפויים למערך עליה מעבר ל־ 62 האחוזים שלהם הוא זכה בבחי־ רות של 1969. ניתוח ראשון של התוצאות מראה, כי המטוטלת של ההערכה נעמדה באמצע — בין רואי השחורות לבין בעלי ה־ אמונה והבטחון. נראה, כי בסופו של חשבון יישאר המערך עם 59 אחוזים בערך — והירידה בשלושה אחוזים — אין להפריז בחומרתה. מן הראוי להזכיר, כי בבחירות להסתדרות בשנת 1965 קיבלו ה־ רשימות המלוכדות עתה במסגרת המערך — 77.5 אחוז. בבחירות 1969 קיבל המערך 62% ויחד עם העובד הדתי (שבבחירות של 1965 לא הופיע ברשימה כיחידה אלא במסגרת המערך) — למעלה מ־ 65%. כלומר מ־1965 עד 1969 ירד המערך ב־12.5%. בבחירות של אתמול הירידה היא בשעור של 3—4 אחוזים.

הנסיון בארץ הוכיח, כי בכל מקרה של איחוד בין גופים ציבו־ ריים גדולים נגרמה ירידה בסו־ פת בהצבעה לגבי הגוף הגדול שהתאחה.

אם כי אין להגזים בהערכת תו־ צאות הבחירות ולייחס משמעות מפליגה להפסד של 3—4 אחוזים, הרי אין לזלזל גם בעצם התופעה של ירידה מתמדת בשיעור האמון בכוחן של המפלגות הציונית־ סוציאליסטיות בהסתדרות. רבים הם הגורמים לירידה זו. השינויים בחברה הישראלית מטביעים את חותמם על ההסתדרות, ותהליך ההסתגלות לשינויים בעלי אופי שלילי מצד תנועת העבודה ביש־ ראל הוא בעיצומו. תהליך זה משולב בתהליך של ירידת הכוח ביום בחירות. הסיבה העיקרית לחולשה בהוו של המערך נעוצה בתופעה שהנהגה נבנתה על־ידי פנקס לבין כפרקציה מופרזת. העבודה בתנועת הפועלים בארץ תפוסה כולה בעניינים מעשיים וחדלה לחשוב מחשבה יסודית לאן היא מוליכה את האומה והחברה בישראל ואיך היא רוצה לעצב את דמות החברה — עובדה זו הביאה להגברת מהר של מבנין ולהחזקת רגליהם של כל מי שאי־ נם נבנים עם מבנין זה ואף ליחס של בוז וזלזול כלפי אנשי רוח.

דברים אלה אמורים בעיקר ל־ גבי בחירות להסתדרות — ההס־ תדרות לא כ„טרייד יוניון" בנוסח אמריקה או אנגליה (כפי שרבים בהוגה רוצים להפוך אותה) אלא כתנועת העבודה בישראל, על הגנה ומהותה המיוחדים. לבחי־ רות אלה הולך הבוחר אחרת מ־ אשר הוא הולך לבחירות לכנסת או לרשויות המקומיות.

נשאלת השאלה: האם הבחירות להסתדרות הן בבחינת חזרה כל־ לית לבחירות לכנסת? התשובה היא שלילית. הנסיון הוכיח, כי תוצאות הבחירות להסתדרות לא שימשו בעבר, וכנראה לא ישמשו גם בהווה, קנה־מידה שלפיו ניתן להעריך את תוצאות הבחירות לכנסת.

אפשר להבטיח מראש, כי תופעה אחת שהטביעה את חותמה על הבחירות להסתדרות וקבעה במי־ דה רבה את התוצאות — ההימנ־ עות מהצבעה של 35 אחוז מכלל בעלי זכות הבחירה — לא תחזור בבחירות לכנסת. די להזכיר, כי בשנת 1969 היה אחוז ההשתתפות בבחירות להסתדרות — 65, ולכנסת — 82. הסיבות ידועות ולא נעמוד עליהן.

אם הנהגת המערך תלמד את הלקחים מן הבחירות של שלשום — תוכל לתקן באוקטובר את מה שנפגם בספטמבר. הליכוד הימני יתרום ודאי תרומה נכבדה ל־ סימוי הנצחון של המערך בבחי־ רות לכנסת.

אחריות סובייטית למעשי המחבלים

מאת דב אפל

לא הייתי מופתע, אילו יתברר שהטילים הסובייטיים, שנמצאו ב־ רשותם בידי המחבלים, ונועדו לפגוע במטוסי „אל־על", הגיעו לאיטליה לא ממצרים או מסוריה אלא מיוגוסלאוויה דרך הגבול ה־ איטלקי־יוגוסלאבי, ליד טריסט. השלטונות היוגוסלאבים אמנם מס־ תייגים מפגיעות בתעופה האזר־ חית ומפעולות רצח דומות של מחבלים. אולם יש לזכור שב־ בלגראד קיימת זה מכבר נציגות לארגון לשחרור פלשתין וערפאת ביקר לא פעם בבירת יו־ גוסלאוויה.

לא הייתי גם מתפלא, אילו יתברר שהטילים הועברו לידי ה־ מחבלים בידיעתם המלאה של שי־ רותים סובייטיים או מזרח־גר־ מניים, שהבטיחו באחרונה לערפאת לא רק „תמיכה" פולי־ טית „בתנועת ההתנגדות הפלס־ טינית" אלא סיוע של ממש ב־ מאבק נגד ישראל.

[illegible] דומה, שהתנאי היחיד ש־ [illegible] ברלין ובמוסקווה הציבו ל־ [illegible] ערפאת הוא, שהארגונים ה־ פלסטיניאים הרשמיים יגבירו תצ־ [illegible] במבצעיהם האירופיים של קבוצות הקיצוניות". העתונות [illegible] כפרה גם בעבר באח־ [illegible] כל ארגונים אלה למעשי [illegible] שבוצעו נגד יעדים ואישים ישראליים באירופה. אפילו לגבי „ספטמבר השחור" נקשר „טאס", „ראיזרה" ו„גובייה" ורמיזות גר־ [illegible] דו־משמעיות. [illegible] של הארגון הזה, בשנת [illegible] פיגע בידיעתה של „הגר־ [illegible] התנגדות הפלשתינאית". אר־ [illegible] יחד עם זה הבהירו לקור־ [illegible] שהמדובר בפעולות צעירים [illegible] אנשים שבאו כתגובה למעשי [illegible] הישראליים. „טאס" [illegible] בבירות את הידיעה, ש־ [illegible] הירוט של המטוס הלבנוני [illegible] קשור בכך, שג'ורג' חבש [illegible] לטוס במטוס זה. אולם ה־ [illegible] שהופיעו בקשר לפרשה [illegible] בעיתונות הסובייטית התעלמו [illegible] קטן זה, והסתפקו בהוקעת „[illegible] גנגסטרים ומעשי הפיראטיות [illegible] התוקפנים הישראליים".

המקורות הסובייטיים לא הזכי־ [illegible] כה, שג'ורג' חבש ביקר ב־ מוסקווה, כשם שהתעלמו מהצה־ [illegible] על דבקותו במארקסיזם־לניני־ זם ובהערצתו לתורת מאו־טסה־ טונג. אולם אין ספק, שבמוסקווה [illegible] קשר הדוק עם ג'ורג' [illegible] אף כי בחירה ראשית היא [illegible] לשאת ולתת עם יאסר ערפאת, מנהיגו הרשמי של „ה־ ארגון לשחרור פלשתין" — או־ [illegible] הגג של „תנועת ההתנגדות הפלשתינאית", הכוללת גם את [illegible] „הכפסיות" על כל שלו־ [illegible].

ג'ורג' חבש הוליט עם זאת [illegible] את הקו ולקבל את עצות [illegible] בעניין דרכי הפעולה ה־ [illegible] של ארגונו. על כך בעי־ [illegible] בביתור השיחה, שקיים ב־ [illegible] עם סילוואנו וילאני, כת־ [illegible] של העיתון האיטלקי „קוריי־ רה דלה סרה". עתון איטלקי [illegible] זה נוקט מדרך־כלל [illegible] אוהדת לגבי ישראל. [illegible] בדירה מתה בירידה ב־ [illegible] לכדי על הבדיות „הגיק־ שה" של ממשלתה. אולם דווקא משום כך כדאי להתייחס באמון לדיווח שהופיע בעתון זה על ה־ קו המדיני „החדש" של ג'ורג' חבש ועל יחסן של ברית־ם ובע־ לות בריתה לארגונים פלשתינאים ופעילותם.

מנהיג „החזית העממית לשח־ רור פלשתין" נפגש עם העתו־ נאי האיטלקי סילוואנו וילאני ב־ אחד מ„הפרברים העממיים" של עיר סורית, שהעתון איננו נוקב בשמה. השיחה נערכה בתנאי קונספירציה קפדניים, מתוך חשש מפגיעה ישראלית. סילוואנו וי־ לאני מספר שכאשר התיישב ליד חבש, רמז להם אחד משומרי־ הראש של המנהיג להזיז את כס־ אותיהם לפינה צדדית, משום ש־ מתוך היסח הדעת התיישבו מול חלון פתוח. „צייתתי יחד עם חבש להוראה ברצון רב" — כ־ [illegible] הכתב בראיון.

סילוואנו וילאני מזכיר, שראש ממשלת ישראל אמרה בנאומה על פרשת המטוס הלבנוני, שחבש אר־ גן את הטבח במינכן ובלוד ואת ההתקפה האחרונה בשדה התעו־ פה של אתונה. אולם — אומר כתבו של „קורייירה דלה סרה" — זה לא בדיוק כך. „החזית ה־ עממית לשחרור פלשתין" קיבלה על עצמה בפומבי את האחריות לטבח בלוד, אולם קרוב לוודאי שלא היה שותפה „למעשים ב־ מינכן", לידיעת באתונה ול„אפ־ יזודות" עקובות־דמים אחרות ש־ אירעו בשנים האחרונות (המר־ כאות הן של ההגדרות של הכתב האיטלקי — ד. א.).

כדברי מנהיג „החזית העממית" מסתבר, שהארגון הופך כעת ל־ „מפלגה פוליטית שמאלית קיצו־ נית", המשתדלת להשתלב ב־ שמאל הבין־לאומי הליגאלי. „מפ־ לגה זו פועלת בתוך מדינה ש־ אזרחיה נפוצים בארצות שונות. לדיבורה של מדינה זו (כלומר, „פלשתין" — ד. א.) עומדים ש־ לוחיה בצבאות ובגוף מינהלי כל־ לי" — אמר ג'ורג' חבש. „האר־ גון לשחרור פלשתין" שהחזית ה־ עממית מהווה חלק ממנו. חרף עמדה שמאלית קיצונית — ציין — מתקרבת עתה „החזית", ש־ היא חלק מהארגון לשחרור פלש־ תין, „מטעמים אסטרטגיים" ל־ עמדה המתונה יותר של „פתח", המונהג על ידי יאסר ער־ פאת, המכהן גם בתפקיד יו"ר „הארגון לשחרור פלשתין". אילו שיקולים גרמו להתקרבות זאת? על כך ענה ג'ורג' חבש בצו־ רה גלויה ביותר — הצלחתה של האסטרטגיה של ערפאת: הו־ פעתו בפסטיבאל הנוער בברלין המזרחית, פתיחת המשרד של ה־ ארגון לשחרור פלשתין בבירת ד.ד.ר., ההסכם בינו לבין המפ־ לגה הקומוניסטית המזרח־גרמנית, נוכחותו על בימת הכבוד של ה־ אוניברסיאדה במוסקווה, והפירסום שניתן לפגישתו עם המנהיגים ה־ סובייטיים.

אכן, חבש ראשי חייב היה ל־ הסיק לקח הגיוני מהישגים אלה. יאסר ערפאת לא זכה עד עכ־ שיו להופיע על בימת כבוד ב־ מוסקווה יחד עם קוסיגין וללחוץ בידידות את ידו של ראש ממ־ שלת ברה"מ. גם כתבתר שהוא „נפגש", כלומר, קיים שיחה, עם המנהיג הסובייטי. ידיעה זו כאר־ לפת במיוחד לאור העובדה, ש־ בהודעת „טאס" המפורסמת במפורש על ביקורו של יאסר ערפאת ועל השיחות שקיים במוסקווה, רק צו־ יין, שהוא נפגש ושוחח עם נצי־ גי הציבוריות הסובייטית.

בכתבה שמנהיג „הארגון לשח־ רור פלשתין" בא על שכרו. הבו־ רה אי־הזדהות עם מבצעי רצח, כגון הטבח בלוד ובמינכן, זכה לחתום על הסכם רשמי עם ה־ מפלגה הקומוניסטית הגרמנית, ל־ הופיע על בימת כבוד במוסקווה ולהיפגש עם ראשי ברה"מ. ג'ורג'

(המשך בעמ' 15)

ליל הבחירות בטלוויזיה

מאת עלי מוהר

ניכר שאנשי הטלוויזיה הק־ דישו מחשבה רבה לתכנון סד־ דר ליל הבחירות להסתדרות שהיה בשבילם לא רק מיבצע גדול בפני עצמו, אלא גם הכנה מעשית לקראת ליל ה־ בחירות לכנסת. אנשי הטל־ וויזיה ניסו להקיף את הכל, ולמצות את כל האפשרויות. ו־ אכן, הגישה הכללית היתה נכו־ נה: דיווח מוקף של תוצאות, תחזיות של חנוך סמית, דברי פרשנים, תגובות של נציגי ה־ מפלגות, ואתנחתות בידוריות — כל אלה אכן צריכים היו להיכלל במשדר מקיף זה. ואיך אלמלי בתל־אביב, חיפה ואף בירושלים היו כליפים ומקומ־ שיים [illegible] הכל שוי עבודה טו־ בה.

מה שהיה בעוכרי המשדר היתה להיטותם של אנשי ה־ טלוויזיה להפעיל במהירה ל־ כה כל האפשר את כל חלקי רשת הדיווח והפרשנות ש־ הקימו. נדמה היה שאחרי הצי־ פו שהמקימים [illegible] לראות כיצד „עובד" כל הנעם. ולכן דנקי מוקדם מדי אל הפרשנות והתגובות גם בזמן שעוד לא היה מה בה לפרש ועל מה להגיב. הרקע ההולם בת־ חילת התכנית על מבנה ההס־ תדרות היה במקומו ומעשה היבי ומהכיר. אך אחר־כך החלו העניינים לצלוע. ציות הפרשנים, שהיה גדול מדי, נגד רר לענות על שאלות לא מעניינות בביהוד התגדרות על עצמן, במקום להתמקד באלבמי־ שיות הבעירו דברים, הבכל.

גם הפניה אל נציגי המפלגות חזרה פעמים רבות מדי במהלך התכנית ונטלה אף היא יותר מקומם מדי. אנשי הטלוויזיה לא גרמו איפוא רוב טובה הן לפרשנים והן לצופים, גם מכיוון שלא גילו גמישות מספ־ קת. ערכו בקפידה „סיבובי שאלות" כדי לא לקפח איש. אך דבר זה לא סייע הרבה לנציג רשימת התומכים לחשל, שנדרש להגיב על תוצאות ראשוניות שלא נגעו למעשה ל־ מפלגתו.

כמובן, נציגי המפלגות נראו באולפנים לא רק בגלל מראי־ ניהם, כי אם גם בגלל המקצב המאפיין אותם בדרך כלל. קשה להבין כיצד מטילים אנשים אלה לזקלם מיני טקסטים שאין להם כל נגיעה למתרחש, ועיק־ רם הבעה מקומה של אינסטי־ פיות. משל היו מדברים אל קהל אסיפת בחירות ולא אל אנשים שהתוצאות לעיניהם. מזכ"ל העבודה אהרון ידלין נשאל (אכן, בשלב מוקדם מ־ דיי) לדעתו על הירידה המסת־ מנת למערך בהתיישבות העו־ בדת, ובתשובתו מצא לנכון לו־ מר כי בסופו כללי יעשה מאוד כללי!) הרוב בהתייחסות זאת תומך במערך, כשל היתה זאת חדשה או הישג. יש לציין כאן הבהוב ניצוץ עיתונאי אצל דן רביב, אשר התעשת ב„לא טוב, לא מובן" שיולידו פלוני לעברו מחוץ לשידור (ליותר דייק, ב־ מדרגות) כדי ללחוץ קצת את המזכ"ל ולהפיק ממנו תשובה ענינית.

גם השדך ספית הועמד במצב לא נוח, מכיוון שגם אליו פנו מוקדם מדי, כיד לאחר קבלת תוצאות מישובים קטנים ספו־ רים.

דומה שצריך היה לזהות את תחילת התכנית, וכדי להפיק על רצף השידורים אפשר היה להקרין תכנית בידור או — יותר טוב אפילו — איזה „הוואי 50" שבחוץ לבניין. ב־ דרך זאת אפשר היה לפתוח את המיקזר בדברים מבטיחים יותר, וכן להעלות את הציפיה והמתח לקראת התוצאות. כדי־ זון שעה שהורגש במשדר זה יותר בכל הוא חוסר המתח שנבע בין השאר מהוסתן ה־ אישית של התוצאות וההתחלה המוקדמת מדי של הבנות. נר־ אה לי שדחיית תחילת המש־ דר, מיוחד הפניות אל נציגי המפלגות והבאת פרשנות מ־ צומצמת וענייניות יותר עשויים לשפר את משדר ליל הבחירות לכנסת.

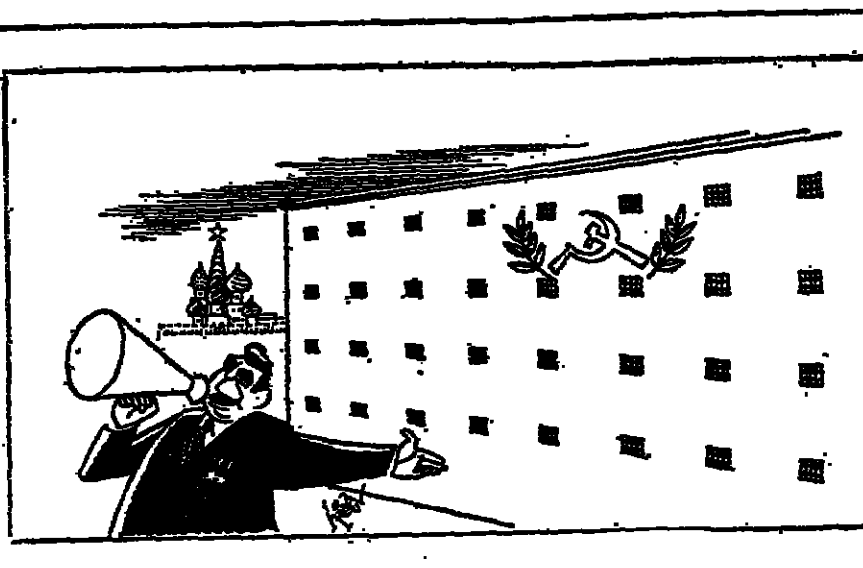

„...וזהו ידידי, מן המערב, היכל התרבות שלנו...!"

הקרמלין גובר על הליברלים

הפרסומת הרבה במערב עלולה להיות „נשיקת־מוות" לתנועת ההתנגדות בברה"מ

מאת דייב מוראקה

בשפטם של פיוטר יקיר וויקטור קראסין נסתיים, פסק ההסתה נגד אלכסנדר סולז'ניצין והפרופסור אנדריי סאחארוב נמשך אם גם שניים אלה יובאו לדין בהאשמות הדומות לאלה אשר לפיהן נגזר עונש מאסר של שלוש שנים ועוד שלוש שנים גלות בארץ נידחת, כפי שנגזר על יקיר וקראסין או „יוסלחו" בדרך אחרת. צלול ל־הקיץ הקץ על כל תנועת ההתנגדות, לפחות לכשך השנים הקרובות.

הבעת בהירות־הדעת הסלידה מ־בשפטים אלה מחוץ לברה"מ היא טבעית וקלה. אין זה עולה דבר. אפילו לא משבש את עיסקי המסחר. ייתכן שאין דרך מבטיחה אחרת בה ניתן בחו"ל להצדיע לגבורה ולעמידה ללא רתיעה של ה„נונ־קונפורמיסטים" בחברה הקונפור־מיסטית הסובייטית. אולם להבעות ההזדעזעות במערב אין כל הש־פעה על תנועת ההתנגדות ב־ברה"מ.

המציאות האכזרית היא זו, ש־בברה"מ יש נתונים מתנגדי ה־משטר לגורל הטראגי שהיה מנת חלקם של כל מתנגדי השלטון כ־מעט ימיה של רוסיה. מאז קדמת דנא היתה תנועת ההתנגדות למשטר תנועה מבודדת ונרדפת עד אשר היתה לבלתי כזיקה לשלטון. כתמיד, תרמה תנועת ההתנגדות הרוסית במידה רבה להרס עצמי בגלל האינטלקטואלים הכר ה־אויבית, בגלל הבריחה מן המצי־אות ולאחרונה — בגלל התגובות לשליטי ברה"מ סיבות טובות להיות מרוצים בעצמם ובהצלחתם [illegible] השלטון [illegible] בסופם של רוחות העם והאינ־טרסים לטובת הארץ.

לגבי מתנגדי השלטון הסובייטיים, שהסלכם הצליח לסתום את פיותיהם, השעה היא עתה של חש־בון נפש נוקב. ובצדק לאלה ש־קיבלו על עצמם את הדין והולך בגל גילויי התנגדות או מחרות־גילאה פיהם כים ו„התבוגר" שקט בתוך המון הסובייטי ה־אילם. מה שפגע באלה זה לאו דווקא בשפטם של יקיר וקראסין, אפילו לא „ידידיהם" המבוהרים ב־משפט. מה שקרה כאן היה צפוי מזמן. מה שפגע קשה יותר זוהי ההוכחה שעוב לא מובטחת להם התמיכה הבלתי־מסוייגת אפילו של הליבראלים והאינטליגנציה ב־ארצם. עד כה שאבו המתנגדים את סיפוקם המוסרי הרב ואת כו־חם הנפשי בקוצר ידו של ה־שלטון לשדל את האינטלקטואלים המוכרים, בעלי מעמד היוקרה ב־חוגי האמנות והמדעים, כי יפ־תחו ביקורת על מנהיגי קבוצת הליבראלים וכי יסתייגו מהם בפומ־בי. ואילו עתה מתקשים מאד ה־ליבראלים המעטים לזכות ב־תמיכת חבריהם האינטלקטואלים נגד השלטון. אל מסע ההסתה ו־ההשמצה, המתנהל נגד המדען ה־דגול סאחארוב וסולז'ניצין, הצ־טרפו עתה אנשים אשר עד כה הי־ו בחוגי מסרבים לתת חתימתם על מכתב גלוי מסוג זה שפורסם. בין החותמים מופיעים שמות כגון של חברי האקדמיה למדעים פרומקין ואנגלהארט, הבמאים אייזנשטיין וגאמאטוב, המלחינים שוסטקוביץ' וח'אצ'אטוריאן — אישים יקר־ים עם הנהגים מיתם של כבוד בוגות צפירים הצבורה ללא חת וא־הלותם בשלטון. אם גם אלה הצטרפו עתה אל מקהלת הגנ־נים את המתנגדים הליבראלים, אין בכך רק היגוב לשלטון אלא גם ראייה שהמתנגדים הרחיקו ב־עצמם את קבוצת האינטלקטואלים החשובה ביותר, זו שהיתה צריכה להיות מישענתם העיקרית. מכאן ואילך יקל על השלטון למצוא הצדקה לצעדיו, לפחות בעיני האח־רים הסובייטיים, כאשר יחליט לנקוט בצעדים דראסטיים נגד סאחארוב וסולז'ניצין. משמעות מכתב [illegible] בה שהוא יודע היטב כי אכן אמר כי לעתונאים המערביים נתן את אשר הם רצו ממנו. [illegible] של המתנגדים ה־סובייטיים עלה וגדל במדורי העתו־נות המערבית. אך בבית הם הלכו וההולכו הקרקע החלה להישמט מתחת לרגליהם.

מה גרם לכך?

לפחות אחת הסיבות העיקריות לכך היא הקיצוניות הגוברת ל־הילכת של סאחארוב וסולז'ניצין, קיצוניות שגרמה להתנכרות לי־בראלים רבים. כאשר דיבר סולז'־ניצין לאחרונה באוזני עתונאים זרים על המיהה לרצוח נפש, ו־אילו סאחארוב קרא למערב להכ־ריח את ברה"מ לשלם מחיר מלא בעד הפשרת המתיחות. ראו בכך האינטלקטואלים הליבראלים ה־פגנה בלדראמטית מוגזמת ומזיקה לעניינם. גילויי־דעת אלה לא תר־מו דבר לשאיפתם של המתנגדים ואף הוכיחו את עצמם — במצבי את העליונות הקיימת — כאסון ממש. השלטון נהדרו ומייד ניצל למטבעו נקודה. תרמה זו במתנה המתנגדים.

מה קרה בעצם? מה לא הלך כשורה?

מזה כמה שנים היה ברור ש־תנועת ההתנגדות בברה"מ עלתה על דרך שאסור היה לה לעלות עליה. בבהרה בשעל מאפשי את ההזדקקות לתמיכה הציבורית, הפך „נשק העתונות הזרה" מאמ־צי למטרה בפני עצמה. בשנים האחרונות מצב הדברים שתנועת ההתנגדות הסובייטית קיימת אך ורק בעתונות המערבית ולמען או־תה עתונות. כתבי העתונות המע־רבית, היושבים במוסקווה נפלו על הפגישות עם המתנגדים ופירסום סיפוריהם המוגזמים לעתים על ה־רדיפות ומעשי השוד לכל מציאה כשרה ובמלאכה קלה. מה גם ש־אותם הכתבים המערביים הציגו בעיני הקוראים בארצותיהם כ„גי־בורים" המאלים „שליחות מסו־רתית" למען עניין ליבראליזם ו־החירות.

את המחיר הבלתי־נמנע שילמו המתנגדים. הם התרחקו יותר ו־יותר מהמציאות המקיפה אותם ואף הקשר עם תומכיהם הטבעיים הלך והתרופף. הם הוסיפו לפרסם „מאניפסטים", „מחאות", שזכו אמנם לפירסום ולשבח בחו"ל, ודי היה להם בכך. ברוסיה עצמה ידעו אך מתי מעט על „המחאות" וה„מאניפסטים" שבאו מפי המת־נגדים בברה"מ עצמה. [illegible] להפגנות המוסאה לכלביהם גדולה אתה. גם בוודאי הכביש של יקיר יש בזעין של אמת [illegible]

עתה יכולים כולם לראות את התוצאות הטראגיות. ואף זה מק־רה אם קרה מה שקרה. שכן תנו־עת ההתנגדות מורכבת מולה מ־אינטלקטואלים בני המעמד הבי־נוני הנוגים מחיי רווחה. התנו־עה נולדה עם גל הדה־סטאלינ־זציה של שנות החמישים והיא שקעה עם עצירת הדה־סטאלינ־זציה שבאה לאחר חרושצ'וב. ה־תנועה עצימה את המתנגדים הי־אינטלקטואלים עצמם. אך להמו־ני העם לא היה עניין בה. פשוטי העם לא מצאו עניין במאבק על ה־זכות לבקר בחו"ל, על הגישה ל־מקורות המידע בחו"ל ובחופש ה־ביטוי. ממילא לא הם עמדו ל־הרודה סוג. המוני העם מעוניי־נים יותר בהעלאת רמת החיים, בדברים „הפעוטים" אך היסודיים, העושים את החיים קלים, נוחים יו־תר ושבעים יותר. דברים שהאינ־טלקטואלים המיוחסים נהנים מהם ממילא. לכן יש להניח שהאזרח הסובייטי המצוי לא זו בלבד ש־אינו מתלהב מהליבראלים המע־טים לקרוא תגר על המשטר, אלא אפילו דוגלים עליהם כעל „שמרט־טי בורגנים" („למפנבורז'ואזי" — על משקל „למפן־פרוליטארים" — של מארקס). מבחינתו של האזרח הסובייטי הפשוט, אין המשטר רע כל כך. יוצא מכאן ששאיפותיהם של המתנגדים הליבראלים זוכים להבנה ולהערכה במערב יותר מ־ברוסיה עצמה.

המתנגדים הסובייטיים טועים ב־אמונתם שניתן „לייבא" מהפיכה מן החוץ. ברוב תמימותם אין הם מבינים שלא ייתכן להוליל מהפיכה בבלי להכין לה תחילה את היסו־דות. הם מרבים להסתמך על ה־דוגמה של לנין שפעל מחו"ל ל־מען המהפיכה ברוסיה. אך הם שוכחים שמאחורי לנין עמד ב־רוסיה עצמה ארגון חזק ומושרש בעם. מאחורי המתנגדים עתה לא עומד ברוסיה ארגון דומה ולא מספר הגון של אוהדים ולכן נת־גלו עתה תקוותיהם כאשליה תמ־מה ובאשליה.

נראה המהרה יותר שגו המת־נגדים בנסותם להסתייע בעתונות המערבית. שכן בכך המציאו בידי השלטון אמתלה נוחה להוקיעם כ„קושרים עם חו"ל להפלת המש־טר", כלומר נגד רוסיה, ולהוקיעם כ„בוגדים במולדת הרוסית". ה־האשמה ב„בגידה" עשויה להתקבל בקלות על דעת העם הרחוק מפו־ליטיקה ומהמידע.

המתנגדים עומדים עתה בפני בעיה אכזרית: מצד אחד אין הם יכולים לקוות להצלחה מינימאלית אלא אם כן יצליחו לשכנע חלק ניכר של דעת הציבור בארצם שעניינם ומאבקם צודק. אם לא יצלח בידם להוכיח זאת בעזרה מחו"ל, הם צפויים לכשלון חרוץ. אולם אף איש מחוץ לרוסיה אינו יכול לעזור להם או להבטיח להם עזרה כזו.

הכל שהמתנגדים הסובייטיים לא לבזוז את הלקח ההיסטורי־רוסי האומר שהפירסומת והאהדה למתנגדים ב־חו"ל צפוי „מיתת נשיקה".

(„ניו סטייטסמן")

עיריית פתח־תקוה

מכרז מס' 92/73

עיריית פתח־תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להנחת קו ביוב בשכונת בילינסון.

טפסים למילוי ההצעות, תכניות, הסכם עבודה לדוגמה של העי־ריה, הסברים ופרטים נוספים, אפשר לקבל, תמורת תשלום של 75.— ל"י, שלא יוחזר, במחלקת ההנדסה, מדור הביוב והתעול.

המעוניין להשתתף במכרז זה יגיש הצעת מחירים, בשני עות־קים, לתיבת מזכיר העיר לא יאוחר מיום א', 30.9.73, שעה 12.00.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות במזומנים או ערבות בנקאית בשעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חודשים, אחרת ההצעה תיפסל.

כל מציע שלא ימלא את כל סעיפי הפרטים, או יכניס שינוי בסעיפי המכרז, הצעתו תיפסל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות מסוג זה לפי חוק רישום הקבלנים לעבודות בניה הנדסית משנת תשכ"ט 1969.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
י. פינברג, ראש העיריה

עיריית פתח־תקוה

מכרז מס' 84/73

עיריית פתח־תקוה מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים להקמת מגרשי ספורט בבי"ס בקרית [illegible] בשכונת בילינסון והת־קנת האורה בביה"ס עמל ג'.

טפסים למילוי ההצעות, תכניות, הסכם עבודה לדוגמה של העיריה, הסברים ופרטים נוספים, אפשר לקבל במחלקת ההנדסה.

המעוניין להשתתף במכרז זה יגיש הצעת מחירים, בשני עות־קים, לתיבת מזכיר העיר לא יאוחר מיום שני 1.10.73, שעה 12.00.

על מגישי ההצעות לצרף ערבות במזומנים או ערבות בנקאית בשעור של 5% מהיקף ההצעה לתקופה של 3 חדשים, אחרת ההצעה תיפסל.

כל מציע שלא ימלא את כל סעיפי הפרטים, או יכניס שינוי בסעיפי המכרז, הצעתו תיפסל.

רשאים להשתתף במכרז זה רק קבלנים רשומים לעבודות מסוג זה לפי חוק רישום הקבלנים לעבודות בניה הנדסית, משנת תשכ"ט 1969.

העיריה רשאית לקבל את ההצעה כולה או בחלקה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

בכבוד רב,
י. פינברג, ראש העיריה

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3496/73

בענין: עזבון המנוחה אנה (הי־דועה גם בשם חנה) פרידר־ולר־דה־שפילר, ת. ז. 0802261, ש־נפטרה ביום 30 ליוני 1973.

המבקשות: 1) הני פרידר־ולדה ת. ז. 802226 2. אידה פרידר־ולדה ת. ז. 802227.

ע"י ב"כ עוה"ד ש. פ. האז ו/או ד"ר גליקסמן ו/או צ. יעקבי ו/או מ. שרון, אשר מענם להמ־צאת כתבי בי־דין הוא ברחוב אלנבי 108, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה לקיום צוואתה של המנוחה הנ"ל ולמינוי המבקשות למנהלות עזבונה.

הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון ה־מנוחה הנ"ל והרוצה להתנגד לצו קיום ולמינוי מנהלות עזבון, להג־יש תוך 15 יום מיום פירסום הז־מנה זו התנגדות לצו המבוקש, ש־אם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם (—)

יהדות איראן נתונה במשבר

הצעירים מעדיפים קריירה על פני חיים יהודיים

מאת עזריה לוי

בעתון „הלבנון" בשנת תרל"ג הובאה ידיעה בזו הלשון: „בהיות הוד השאה מושל פרס בלאנדאן, בא אחד מרואי פני־יהודה אל כבוד הרב ראש רבני בריטניה, ויביא בידו בכתב חתום מאת היהודים בני טהרן בירת פרס, אשר בו יודו לאחינו בבריטניה, בשם כל יהודי פרס, על טוב ליבם וגודל חסדם, אשר הראו לנו בעת שרר הרעב הנורא בארצם. וכן ירבו הלל את מושלם השאה באומר א דין..."

ידיעה זו מעידה על פעולת הסיוע שהגישו יהודי בריטניה לי־הודי פרס. באותה שנה, 1873, ביקר השאה נצר־אדין באירופה, ובין היתר נפגש עם מנהיגי היהו־דים שם. נסיעתו של השאה באה אחרי שנות רעב שירדו על פרס. החל משנות ה־60 של המאה הי"ט, באה על פרס תקופה קשה: אוצר המדינה התרוקן בשל חוסר הכנ־סות ותשלום חובות, בצורת ממו־שכת, מגיפות — כל אלה הביאו למצב כלכלי קשה, ואכרים רבים נתפתו וזרעו אופיום, בזנחם את שדות החיטה הדורשים מאמץ רב יותר.

בפרס השיעית היה הישוב הי־הודי (40.000 בסוף המאה הי"ט) נרדף ונעשק. בדת השיעית קיים מושג הטומאה, והיהודים היו טמ־אים בעיני הפרסים, על כן הת־רחקו משכונותיהם, לא קנו מן הי־הודים דברי מאכל לא לימדום מלאכה, לא נתנו להם לבחור מזון בחנות, וביום גשום אסור היה ליהודי להלך ברחוב, כיון שהמים הם חומר מעביר. נראה ש„קבוצת־הטמאים" באה לפרסים כמורשת מן התרבות הזורואסטרית העתיקה, ש־שלטה בפרס בטרם האיסלם.

היהודים יושבים בפרס מימיהם של אסתר ומרדכי, וריחוקם ממרכזי היהודים האחרים גרם לניתוק היסטורי ותרבותי. ברבע האחרון למאה הי"ט גברה בפרס השפעת המעצמות ועימה גבר הקשר בין יהודי פרס לקהילות אירופה. בש־נות הרעב הגדול קם ליהודים מליץ, שגריר בריטניה בטהרן, שהודיע לקהילות לונדון על מצבם החמור. גם היהודים עצמם כתבו מדי פעם לקהילות אירופה ושליחים שבי־קרו בפרס שבו לא"י וסיפרו את שראו עיניהם.

שלושה כוחות עיקריים שלטו בפרס, ביחוד בימי ממלכת שושלת הקג'ר, שהאחרון במלכיה הודח מ־כסאו על ידי ריזה שאה, אביו של השאה הנוכחי, שביצע הפיכה ונטל את השלטון בשנת 1921. שושלת הקג'ר עלתה לשלטון על סף המאה הי"ט עם אגא מוחמד שאה. הכוח הראשון הוא השאה, שלא תמיד היה בכוחו להשליט סדר ברחבי המדינה הגדולה. כוח אחר הם ה־עלמא, כהני הדת, שהשפעתם על ההמונים היתה גדולה הן בכוח מנהיגותם הדתית והן הודות לקר־נות ההקדשים שעברו בידיהם. בהם השתמשו למתן הלוואות ומענקים. גורם שלישי, היו המשפחות הגדו־לות המעשירות שמיצר בעלים ופ־קידים.

בסוף המאה הי"ז קמה בפרס שושלת הצפווים. שושלת זו שלטה כמאה וחמישים שנה. בימיה נהפכה הדת השיעית לדת המדינה והגב־לות על מיעוטים דתיים נעשו חרי־פות ומדכאות. נראה ששרשי היהו־דה ההתבדלותית של היהודים והנוצ־רים מצויים באותם ימים. בכל אר־צות המזרח התיכון תרמו המיעו־טים לפריחתן הכלכלית של האר־צות בהן ישבו הודות לחינוך המעו־לה שנתנו לילדיהם, עמם והודות לקשריהם עם אחיהם בארצות אח־רות, קשרים שתרמו להידוק המסחר עם המרכזים הכלכליים בארצות שברחבי האיזור. לא כך היה בפרס שבה נרחקו היהודים לקרן זוית, למקצועות שוליים כגון צורפות, מכירת תבלינים וכלים משומשים, כתיבת קמיעות וריפוי חולים, שדי־כות, וכדומה. היו אמנם יהודים שהצליחו לעלות בסולם הכלכלי וניהלו עסקים עם ארצות חוץ, בקנה מידה רציני. אך, בדומה לכי־קומות אחרים, שילמו יהודי הגי־לות הכלכלית והחברתית בניתוק מאחיהם ולעיתים בהמרת־דת.

בעיית הבעיות של יהודות פרס היתה הניתוק מאחיהם שבארצות אחרות. הקהילה הקרובה ביותר היתה יהדות עיראק, ואמנם נת־קיימו בינה לבין יהודי פרס קש־רים שונים, כגון מתן תשובות על ידי רבני בגדד לשאלות בהלכה ומסורת שבאו מצד קהילות פרס. יהודי אפגניסטן ובוכרה, שהם כמ־קורם יהודים פרסים, אף הם קיימו קשרים הדוקים עם יהודי פרס, אך, קשרים אלה הוגבלו בקשרים עם יהודי צפון פרס בלבד. קהילות קטנות אלה לא יכלו לבוא לעזרת יהודי פרס הנדכאים. נוסעים אירו־פיים מציירים בספריהם כי נוכחותם של אירופים בערי פרס תרמה בדרך כלל להשקטת הרוחות, כאשר ביק־שו המונים מוסתים להתנפל על בתי היהודים. עצם נוכחותו של קונסול או רופא אירופי, שימשה משענת למיעוטים הנרדפים.

בעקבות פגישותיו של נצרא־דין שאה, עם מנהיגי היהודים באי־רופה, הורשה המלך לחברת „כל ישראל חברים" מפעים לייסד בפרס בתי ספר ליהודים. בשנת 1898, כעשרים שנה אחר ההבטחה, הוקם בטהרן בית הספר הראשון. עד מלחמת העולם הראשונה נפתחו בערי פרס כ־20 בתי ספר לילדים היהודים במסגרת כי"ח. קונפינו, מנהלו הראשון של אליאנס בפרס, כתב ספר רב עניין על מאבקיו הקשים לפתיחת בתי הספר, על התנגדות כהני הדת ובעלי אינטר־סים אחרים כגון רשויות הביטחון. יהודים רבים גילו אף הם התנגדות לבתי־ספר אלה.

לראשונה בתולדותיהם בעת החד־שה יכלו יהודי פרס להתגאות בהיותם יהודים ולחוש תחושת בט־חון, הנובעת מן הקשר עם יהודים בעלי יכולת בארצות אחרות.

כעבור חמישים שנות פעילות אליאנס, הגיע לפרס מארץ־ישראל הרב יעקב מאיר לוי, שאירגן את רשת בתי הספר היהודיים מטעם „אוצר התורה" מניו־יורק. הרב לוי היה איש אגודת ישראל והתנגד לפעולה הציונית, אולם כעבור זמן שיתף עמם פעולה.

מלחמת העולם השניה, העליה הגדולה לארץ ישראל, וכן הנהירה מערי השדה אל עיר הבירה טהרן, דלדלו את היישובים הקטנים בערי השדה. כיום יושבים בטהרן כ־45.000 יהודים ובערי השדה כ־20.000. חיסול הקהילות הקטנות והריכוז הגדול בטהרן הביאו להת־רופפות המסורת, לגידול ההתבול־לות, ונתרבו הסימנים המעידים על חוסר זהות יהודית והתארגנות ב־מסגרת ציונית. נראה שבתי הספר של „אוצר התורה" לא הצליחו ל־הטביע את חותמם על החיים היהו־דיים, הן משום מספרם המוגבל והן משום כוחם של החיים המודרניים שהם חילוניים בעיקרם. גם ההשכ־לה האירופית־הכללית שניתנה על ידי בתי הספר של אליאנס, תרמה להתרופפות המסורת היהודית.

בצד בתי הספר היסודיים והמק־צועיים, קיים בעיר שיראז מוסד להכשרת מורים לבתי ספר דתיים אך תלמידיו מועטים. לאחרונה ה־גיעו לישראל צעירות כדי לקבל הכשרה בבתי מדרש למורות. מס־פר התלמידים היהודיים המבקרים בבתי ספר יהודיים בפרס הוא כ־12.000.

בשנים האחרונות חל גידול ניכר במספר הסטודנטים הלומדים ב־אוניברסיטאות. כ־1200 צעירים לומדים במכללות, מהם כ־700 ב־פרס, והיתר באירופה, בארה"ב ובישראל. הסוכנות היהודית מעו־דדת עליית סטודנטים לישראל. רוב הסטודנטים לומדים רפואה ואחרים לומדים מקצועות טכניים.

הפעילות מחוץ לכתלי בתי הספר נתונה בידי המפלגות מישראל. אולם שיתוף הפעולה עם המנהי־גות המקומית טרם מצאה לה יורשים בין הצעירים, אינו עומדת במבחן המציאות. יהדות איראן נתונה במשבר. דור הצעירים נמשך לקריירה ולא לחיים יהודיים. לא מעטים נושאים באירופה ובארה"ב נשים נוכריות.

באיראן קשה היום ליהודי להת־בולל, הן בגלל ההגבלות בקבלת תפקידים בממשל, והן בגלל אופיה של החברה הפרסית. על יהדות העולם ועל ממשלת ישראל לתת את דעתם למצב זה.

הברירה לפני המצביע השוודי

מאת תומאס מאנץ־פטרסן

אם אכן יש ממש במסקרי דעת־הקהל ואם יש לסמוך עליהם כ־על „מודדי" הלכי הרוחות, יש להסיק מהם שממשלתה הסוציאל־דמוקראטית של שוודיה עומדת בפני האפשרות של אבדן מעמדה השליט בבחירות ביום א', כ־שהסכנה עתה גדולה יותר מאי־פעם מאז תום המלחמה. נוכח ה־סכנה שיקיץ הקץ על ארבעים שנות שלטון הסוציאל־דמוקרא־טים, „מחדדים" הפוליטיקאים ה־שוודיים את לשונותיהם ומחדי־דים את ניבם נאמניהם עד ש־מערכת הבחירות הפכה לחריפה ביותר מזה שנים רבות. אמנם ב־שבועות האחרונים התנהלה ה־מערכה בשקט יחסי ובעצלתיים, אך הסיבה לכך היתה בשני אי־רועים שוליים ש„גזלו" את כל תשומת לב הציבור, והם: מחל־תו ותמותו של המלך וכן „ה־דראמה בבאנק". היו אף כאלה ש־העלו את הסברה כי „הדראמה בבאנק", שמרטה את העצבים ב־משך ימים ארוכים, תהפוך את השאלה „לחוק וסדר" לנושא חשוב גם במערכת הבחירות. אך לם קיצה של הדראמה „ללא שפי־כת דמים" דווקא הוסיפה יוק־רה לממשלה.

למערכת הבחירות נכנסו הסו־ציאל־דמוקראטים כיורש נחות ש־צפויה לו מפלה. מה שבעוכריהם עתה זהו בעיקר השפל הכלכלי ה־עובר על שוודיה מאז הבחירות ב־1970 ואשר נגרם, לפחות בחלקו, על־ידי מדיניות מכוונת של ה־ממשלה במגמה להתגבר על ה־גירעון במאזן התשלומים. בינתיים הספיק המשק להתאושש ועתה עובר עליו תהליך התפסות, אלא שהמיפנה למוטב בא אולי באי־חור מכדי שיספיק להשפיע על הבוחרים במערכת בחירות זו. שיעור האבטלה מוסיף להיות גבוה, למרות העליה בייצוא. ב־כל מקום, המצב הכלכלי הוא עתה הבעיה העומדת בראש הבעיות השנויות במחלוקת במערכת ה־בחירות ופוגעת בסוציאל־דמוקרא־טים. אולאף פאלמה, לאחר ש־נבחר לראשות הממשלה לפני ארבע שנים, פתח במערכה למען „שוויון גדול יותר", שפירושו המעשי הוא נסיון לצמצם את ה־פער בהכנסות. מדיניותו נחלה הצלחה כשסיימת בכך שרמת־החיים של בעלי ההכנסה הנמוכה עלתה במידה ניכרת בשנים ה־אחרונות, אולם הישג זה נקנה במחיר תגובה חריפה בצד המע־מד הבינוני, ומרירות רוחו באה לה ביטוי בגל השביתות בצד עובדי „הצווארון הלבן" שעב־רו על שוודיה לפני שנתיים. לאח־רונה נראה שהממשלה „הנמיכה את הטון" והיא ממעטת בדיבו־רים על „שוויון". אך המעמד ה־בינוני לא שכח והוא שומר טי־נה לממשלה על שהעלתה את עול המסים, והיינו של מס ההכנסה, לאחוז הגבוהים ביותר בעולם.

תחת שלטונו של פאלמה הס־תמנה תזוזה שמאלה גם בתחום הכלכלי. הביטוי המפתיע ביותר הוא החוק החדש המתיר לממ־שלה להשתמש בכספי קרנות ה־פנסיה לקניית מניות של ה־תעשיה הפרטית. לחוק זה נודעה משמעות רבה, ובפרט לגבי ה־עתיד, שכן ההון שהצטבר והמו־סיף להצטבר בקרנות הפנסיה, הוא ההון הגדול והחזק הפנוי ל־השקעות בשוודיה ולכן התנגדו לחוק כל המפלגות השמרניות והליבראליות. בעתוני האופוזיציה מופיעים בתכיפות מאמרים המא־שימים את הממשלה בניהול מדי־ניות „מארכסיסטית" שתכליתה ה־סודית היא להפוך את שוודיה ל־מדינה סוציאליסטית בעלת משק

אולוף פלאמה

מתוכנן וריכוזי. את פאלמה מת־קיפים כקנאי מבריק תלוש מן ה־מציאות. האשמה זו אמנם מוג־זמת כאן, שכן בשנים האחרו־נות חל גם צמצום כוחו של ה־שלטון בתחום המשקי, וההבדל בין פאלמה לבין קודמו בראשות הממשלה, טאגה ארלאנדר, הוא יותר הבדל שבנימה ושל השיטה מאשר הבדל מהותי במדיניות.

מלבד בעיות אלו המעוות בו־שא למערכת הבחירות, קיימת גם מרירות עמוקה יותר בחברה ה־שוודית הפוגעת בסיכויי הסוציאל־דמוקראטים: מאז המלחמה הפכה שוודיה מחדש לחברה צנטרא־ליסטית וביורוקראטית. ירידה מצטברת של החקלאות וההרכזות הגבוהה ההולכת של התעשיה במוק־דים מבויימים אילצה שוודים רבים, ובמיוחד בצפון המדינה, לנטוש את בתיהם ולעקור לכר־כים העירוניים שבסביב לשטוק־הולם, גוטנבורג ומאלמו. מרירות רוחם של „העקורים" האלה ושל האחרים הסבורים שהשלטון הוא רחוק מהם ואינו ער לרצון ה־עם, נוצלה יפה על־ידי מפלגת ה־אופוזיציה החזקה ביותר היא „מפ־לגת המרכז". זוהי המפלגה שהי־תה לה השקפה החזקה של ה־איכרים בכפר ועל תרבי העיי־רות והיסטכות של המבים האח־רונה לביזור (דה־צנטראליזציה) זוכה להד רחב. מפלגת המרכז הובעה להחזיר את נקודות ה־עבודה והתרבות לאיזורים שנת־דלדלו מאוכלוסין ולהעביר את מוקד הכוח משטוקהולם למרכזים האיזוריים. בהיותה המפלגה האו־פוזיציונית האמצעית השמאלית ב־יותר, מקווה עתה מפלגת המרכז לזכות בקולותיהם של בוחרים סו־ציאל־דמוקראטים רבים.

הסוציאל־דמוקראטים עומדים איפוא בפני המתקפה עליהם מ־שני כיוונים: בצד שהשמרנים והליבראלים מנסים למשוך אליהם את בני המעמד הבינוני בצדדים את הפחד מפני הסוציאליזם, מנ־סה מפלגת המרכז לרכוש את ה־סוציאליסטים הבלתי־מרוצים ב־עזרת הסיסמה לדה־צנטראליזציה וההבטחה ליצור 100,000 מקומות עבודה נוספים. ברם, נקודת־התורפה בהסתערות זו היא היע־דר האחדות במחנה האופוזיציה. ה־אלטרנאטיבה המעשית היחידה ל־המשך שלטון הסוציאל־דמוקרא־טים היא קואליציה בין השמר־נים, הליבראלים ומפלגת המר־כז. אלא שחילוקי הדיעות בין ה־מפלגות האלה גדולים; השמר־נים והליבראלים מייצגים את ה־מעמד הבינוני בערים ואילו מפ־לגת המרכז נשענת על השכבות הנמוכות ביותר ויש לה נטיה של שיתוף־פעולה עם הסוציאל־דמו־קראטים. ועדיין לא ברור אם אכ־ן תקום קואליציה אוהדת אנ־טי־סוציאליסטית כזו.

ה„קונצנזוס" השוודי המכונה [illegible] יעזור לשוודיה בהפ־ריה. עתה ברורים ומבוקים יותר ההבדלים בין המפלגות. [illegible] במצב של התגו־ננות, אך היא נלחמת בזה. ה־סוציאל־דמוקראטים מרבים לשים את הדגש על [illegible] הקיפוחים. [illegible] ביותר בשוודיה [illegible] את מלאכת ניהול [illegible] הסוציאל־דמוקראטים לא [illegible] בשעה שהבוחר [illegible] במפלגה שהביאה לשוודיה [illegible] אופוזיציה [illegible] מנוסה בניהול המדינה, [illegible] סדרי השלטון.

(„[illegible]")

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3635/73

בענין: עזבון המנוח [illegible] ז"ל, שנפטר [illegible] ביום 29.4.73, [illegible] ע"י ב"כ עוה"ד [illegible] רח' [illegible] תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה [illegible] הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון [illegible] והרוצה להתנגד [illegible] להגיש תוך 15 יום מיום פירסום הזמנה זו, [illegible] שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

רשם בית המשפט המחוזי

•בינג־ליבאל•

כ"ה שנים למדינת ישראל — מרכז ההסברה
משרד החינוך והתרבות — האגף לחינוך ההתיישבותי

כנס הנוער מאיר שפיה
כנס בוגרים ועובדים

במלאת יובל (50 שנה) לייסוד הכפר

ייערך ביום שני, כ"ז באלול תשל"ג (24-9-73)
בכפר הנוער מאיר שפיה.

הבוגרים והעובדים שטרם נרשמו מתבקשים למלא את הספח ולהעביר לכפר הנוער מאיר שפיה.

— — — גזור כאן — — —

לכבוד
כפר הנוער מאיר שפיה
דאר מאיר שפיה

שם ושם משפחה ______
כתובת ______ מחזור או שנת סיום לימודים ______ אבוא עם ______ מלווים.
אני מצרף המחאה מס' ______ ע"ס — 15 ל"י (המשפחה)
לירות) לפקודת „כנס בוגרים — מאיר שפיה".
לא זקוק / זקוק לתחבורה ציבורית ______ מקומות לכנס וחזרה.
חתימה ______
מחק המיותר

כ"ה שנים למדינת ישראל — מרכז ההסברה
כנס גולני — הוועדה המארגנת

כנס גולני

יערך ביום ג', י"ג תשרי תשל"ד (9-10-73) בפארק הירקון מול מגרשי התערוכה בתל־אביב.

משתתפים בכנס כל החיילים והמפקדים אשר שירתו בגולני מ־1948 עד היום ובני משפחותיהם ובני המשפחות השכולות.

מוזמנים אנשי ההגנה המרחבית ומגיני הישובים במרחב גולני מתש"ח.

דמי הרשמה לכיסוי הוצאות הכנס והמדליון בסך 20.— ל"י לפקודת „מרכז ההסברה — כנס גולני" יש לשלוח עם התלוש המצ"ב ללשכות המחוזיות של מרכז ההסברה:

ירושלים, בנין משרד ראש הממשלה, הקריה.
תל־אביב, רח' אחד העם 15.
חיפה, רח' אחד העם 5.
באר־שבע, מרכז הנגב.

— — — גזור ושלח — — —

הנני מאשר את השתתפותי בכנס גולני.
שם ושם משפחה ______ כתובת ______
טלפון ______ מס' הנלווים ______
יחידה/גדוד ______ השנים בהן שירתתי ______
חתימה ______

החברה לפיתוח עכו העתיקה בע"מ

מומחים לשרותך

במסגרת מדור זה מעמיד „דבר" לרשות קוראיו שרות מיוחד. צוות מומחים שישיבו על שאלות בתחומים שונים * חוק ומשפט * מסים וביטוח * השקעות וחסכון

מטרתו של מדור זה אינה לשמש תחליף לשרותיו של עורך-דין, רואה חשבון או יועץ להשקעות. תפקידו להעמיד לרשות השואלים אינפורמציה מוסמכת שתסייע להם להעריך את בעייתם ולהבהיר להם את האפשרויות הפתוחות בפניהם, לעתים לקראת התייעצות עם עורך-דין או יועץ מורשה בתחום אחר.

על שאלותיך ישיבו המשפטנים עמיהוד בן-פורת וד"ר עמוס שפירא. ישראל ביל ישיב על שאלות בענייני עבודה ביטוח לאומי וגמלאות. השאלות בתחומי השקעות חסכון ומיסוי ירוכזו על-ידי רואה החשבון דן בבלי בסיועו של ד"ר מיכה אנגל ומומחים נוספים לפי העניין.

את השאלות יש לשלוח במכונת כתיבה או בכתב יד ברור ל„דבר". ת.ד. 199. למדור „מומחים לשרותך".

כספים והשקעות

הימנעות או השתמטות

שאלה: מדי פעם אני שומע על הימנעות מס ועל השתמטות ממס. מה ההבדל שבין שתי צורות אלו של אי-תשלום מס?

א. כהלו
תל-אביב

תשובה: על הימנעות והשתמטות ממס נכתבו ספרים, קיימים מקרי-גבול רבים בין ההימנעות וההשתמטות. עקרונית, הימנעות ממס ניתן להגדיר כבצוע עסקה בדרך ובצורה (מתוך כמה אפשרויות) הבדלה מבחינת החוק האפשרות התשלום מס מינימלי. השתמטות ממס הינה העלמת עיסקה החייבת בתשלום מס, או מתן תאור עובדתי כוזב לצורך בצוע של עסקה, מתוך כוונה להוציאה — ע"י התאור הכוזב — מגדר חיוב במס.

ודוגמא הבאה תבהיר אולי את ההבדל: —

מעסיק יכול לשפר תנאי העסקתו של עובד בכך שיחזיר לעובד הוצאות הנסיעה במקום המגורים למקום העבודה. תשלום זה של המעביד בגבולות ותנאים של הוראות מס הכנסה פטור ממס בידי העובדים. בסבת תנאים בדרך זו, במקום הגדלת שכר, יש בה משום הימנעות ממס. אולם, אם שלם המעביד לעובד סכומים, שיראו לכם כהחזר הוצאות נסיעה כשאותו עובד אינו נושא בהוצאות כאלה הרי שיש בכך השתמטות ממס, שהיא פעולה אסורה.

מהו הניכוי החוקי

שאלה: ביולי 72 פרשתי לגמלאות בגיל 65. אני מקבל פנסיה מ„מבטחים" (שעליי מרכזי הקואופרציה) בסך 530 ל"י לחודש. מבטוח לאומי אני מקבל 175 ל"י לחודש. אשתי, שהגיעה לגיל 60 היתה מבוטחת בביטוח לאומי, בתור עקרת בית, מקבלת גם 175 ל"י לחודש. כהייב הכנסותי הן, איפוא 880 ל"י.

במאי 73 קבלתי ממקום העבודה שפרשתי ממנו הפרשי שכר של 2,730.— ל"י. כמה צריך היה לנכות מהכנסה הנ"ל מס-הכנסה ומלווה בטחון? אם נלקח יותר מדי, האם רשאי המעסיק להחזיר לי את העודף, כדי שלא אצטרך לחכות ולפנות למשרדי מס-הכנסה?

מ. ש.
(שם הכותב שמור במערכת)
תל-אביב

תשובה: בהתאם לנהוגים שמסרת, המס הכבוע מכך, על הפרש השכר שקבלת, יגיע לסך של כ-550 ל"י, ומלוה הבטחון לסך של כ-180 ל"י.

במידה ונוכו מכך סכומים גדולים יותר, יוכל פקיד השומה (בבית הדר בתל-אביב), לאור הנתונים שמסרת, להורות על נכוי מס בסכום המגיע, והמעביד לאור אשור זה יוכל להחזיר לך את ההפרשים.

הקמת חברה בע"מ

שאלה: לשני שותפים שלי ולי מוסך ומפעל פחח קטן באיזור חולון. מחזור העסקים שלנו מתקרב למליון ל"י לשנה. ולאחר שאנו מעסיקים עם 8 הפועלים השכירים, משלמים הוצאות הכלליות, לדברי מנהל הספרים, נשאר לנו בשנת הכספים השנה, עודפים של כ-200 אלף ל"י, לאחר תשלומי שכר ההוצאות כלליות ושותפות. לדעת מנהל הספרים כדאי לנו להקים חברה בע"מ.

מה הם היתרונות והחסרונות בהקמת חברה בע"מ לעומת המשך קיום השותפות?

האם ניתן לחסוך מס הכנסה ו/או מסים אחרים על ידי הקמת חברה בע"מ?

האם הקמת חברה בע"מ תסייע בחסכון לטווח ארוך, לנו ולעובדינו? המדובר באפשרות החסכון לפיצויים וכו'.

א. ש.
(שם הכותב שמור במערכת)
חולון

תשובה: היתרון העקרי בהקמת חברה (פרט ליתרונות מסיים) הינו אחריותם הכספית המוגבלת של הבעלים לתשלום חובות בעת כשלון עסקי. החסרונות העיקריים הם: א. נטל כספי (טפול בהקמה, הנהלת חשבונות מסודרת, מנוי רואה-חשבון); ב. הזדקקות לפורמליות בהרבה מהפעולות.

חסכון במס הכנסה יהיה קיים בהכנסה לפני מס של מעל 27,000 ל"י לשנה לכל אחד מהבעלים. באם הכנסה זו לא תמשך מקופת החברה מאחר והכספים דרושים לתפעולה השוטף. במידה והריווחים אינה מגבלה בתפעול ובצעת אך ורק לצורך החסכון במס — יכולים שלטונות המס להתעלם ממנה, כלומר שיתרונות המס שבהקמת חברה יעלמו.

הקמתה של חברה אינה חוסכת מסים אחרים (מס עסק, ארנונה וכו') פרט למסי בטוח לאומי ומס מקביל של הבעלים, המוכרים כהוצאה, במידה והם שכירי החברה.

כל חסכון לטווח ארוך למטרות פיצויים ומטרות אחרות אפשרי באותה מידה הן בחברה והן בעסק יחיד.

חישוב הפרשי הצמדה

שאלה: בתאריך 19.1.67 הפקדתי בבנק 2,500 ל"י בתכנית „חו"בבקשתך" לחמש שנים.

מה היה המדד ב-2.4.72 וכמה מגיע לי מ-הפרשי ההצמדה.

יהושע זהבי
תל-אביב

תשובה: כאשר הפקדת בינואר את כספך בתכנית כמ היה מדד דצמבר 1966 — 118.7. בתחילת אפריל 1972 לא היה ידוע עדיין מדד מרץ, שהרי המדד של חודש מסוים מתפרסם רק ב-15 לחודש שאחריו, ולכן נעשה החישוב על פי מדד פברואר 1972 שעמד על 158.58.

אחרי 25 שנה של חישוב הפרשי הצמדה אפילו רבינוביץ התמוטט

לפי מדדים אלה הגיעו הפרשי ההצמדה שלך לכ-840 ל"י. סטיות קטנות במספר זה עשויות לנבוע מכך, שישנם בנקים המחשבים את המדד הרלוונטי לפי המדד הממוצע של 3 חדשים.

תשואה-רווחים

שאלה: אשתי ואני מקבלים שילומים מגרמניה בסכומים ובמדינני ישראל מכובדים לי-בני. לצערי, קשה לי לעתים להבדיל בין מלים של „בית ברוקרה" למושגים המקובלים בכלכלה, למשל הערך — תשואה. נדמה לי אף כי אינני בטוח אם אני מבין מה זה.

האם תוכלו להסביר לי מדוע בנקאים ויועצים פיננסיים מדגישים, כי התשואה על מניה מסויימת הינה בין 11% כשזה עתה הבריזה החברה על דיבידנד בן 7%?

א. ברנע
קרית-אתא

תשובה: „התשואה" אינה זהה להכנסה במזומנים והיא כוללת את כל הרווח שנצבר בגין השקעת בנייר ערך, בין אם נתקבלה במזומן ובין אם לא.

מכאן שאם רכשת נייר ערך כאשר שערו בשוק היה 100 ולאחר שקבלת דיבידנד במזומן 7% היה שערו בבורסה 104 (כלומר במקרה של מימוש תקבל 4% נוספים) הרי שסך כל התשואה של השקעתך הגיעה ל-11%.

מהו ה„מכפיל"

שאלה: מדי פעם, בעת עיון בעתונות על מסחר במניות אני נתקל במושג ה„מכפיל". מה בעצם פירוש המושג ובאיזו מידה כדאי לי להתייחס אליו כאם אשקיע כ-12 אלף ל"י שברשותי במניות סחירות בבורסה בתל-אביב?

האם קיים מכפיל מתאים בו כדאי להשקיע ו„מכפיל" אחר, שבו כדאי למכור?

יוחנן יריב,
ירושלים

תשובה: המכפיל הינו מספר המשקף את היחס בין מחירו של נייר ערך לסכום הרווח החזוי לשנה הקרובה. לדוגמא: ברשותך מניה בת ערך נקוב של 100 ל"י שמחיר השוק שלה הוא 300 ל"י. ולפי התחזית יסתכם הרווח בשנה הקרובה, ב-50 ל"י לכל 100 ל"י ערך נקוב של מניותיה.

במקרה כזה יהיה ה„מכפיל" 6. מכאן שככל שהמכפיל קטן יותר הרווח החזוי לשנה הקרובה ליחידת מחיר (השקעה) גבוה יותר. אולם מאחר ומחיר נירות הערך (ובעקבותיו ה„מכפיל") מושפע לא רק מסיכויי הרווחיות של החברה (וסיכויים. וסיכונים לטווח ארוך יותר וכד') אין להסתמך בשיקולי רכישה או מימוש השקעה של ה„מכפיל" בלבד אלא יש ללמוד את הגורמים שהביאו לאותו ה„מכפיל".

חוק ומשפט

זכות מתפטר לפיצויי פיטורין

שאלה: אני מחזיק עוזרת בית זה כשנתיים וחצי. היא עובדת ששה ימים בשבוע, כל יום שלש שעות. אני משלם לה כל שלושה ימים 50 לירות. בזה כלולים דמי נסיעה. עתה היא עומדת להתפטר מסיבות פרטיות, לא מתוך מחלה ולא בגללי.

אני מבקש לדעת, כמה פיצויים עלי לשלם, אם בכלל.

פ. י.
(שם הכותב שמור במערכת)
תל-אביב

תשובה: חוק פיצויי פיטורים אינו מחייב את המעסיק לשלם פיצויים לעובדו המתפטר כך סתם מעבודתו. אבל אותו חוק מכיר בהתפטרויות מסויימות כאילו הן פיטורים לעניין זכות העובד לפיצויי פיטורים, ואלו הן, בעיקר: התפטרות עקב מצב בריאות של העובד, או בן משפחתו הסמוך על שולחנו (בתנאי שהמחלה אושרה בתעודה רפואית הנסיבות הן כאלה שהעובד נאלץ להתפטר מעבודתו בשל אותה מחלה); התפטרות יולדת תוך 9 חדשים מיום הלידה על מנת לטפל בתינוק; התפטרות עקב הרעה מוחשית בתנאי העבודה, היינו פגיעה בשכר העובד או במעמדו; התפטרות עקב עקירת מקום מגורים בשל נישואין מישוב לישוב המרוחקים זה כזה 40 ק"מ לפחות; התפטרות עקב עקירת מקום מגורים לישוב חקלאי או לאיזור פיתוח או להיאחזות מסויימות בשטחים המוחזקים — בתנאי שהעובד מתגורר בישוב החדש 6 חדשים לפחות.

אם אין התפטרות העוזרת נופלת בגדר אחד המקרים שבחוק המזכים בפיצויים — אין לה זכות לקבל פיצויים.

אילו היתה לה זכות כזאת — היה סכום הפיצויים המגיע לה: שכר שבועיים לכל שנת עבודה, היינו כ-500 ל"י פיצויים בעד 2.5 שנות עבודה.

לאלמנה בת 60 מגיע חלק מקיצבת שארים

שאלה: לאחר שהתאלמנתי קיבלתי מהמוסד לביטוח לאומי קיצבת שארים. כשהגעתי לגיל 60 התחלתי לקבל קיצבת זיקנה, אולם לא שילמו לי יותר קיצבת שארים.

נאמר לי שעתה התקבל חוק חדש המתיר לאלמנה, שהגיעה לגיל 60 לקבל שתי קיצבאות, גם קיצבת שארים וגם קיצבת זקנה. האם החוק הזה רטרואקטיבי?

נחמה פינצוקי
פרדס חנה

תשובה: עד 31.3.73 המצב המשפטי היה, שאלמנה אשר הגיעה לגיל 60 לא היתה זכאית לקבל בו-זמנית 2 קיצבאות מהמוסד לביטוח לאומי — אלא אחת בלבד: או קיצבת זיקנה או קיצבת שארים, הגדולה שבין השתים.

אולם החוק תוקן. החל מיום 1.4.73 נקבע, כי אלמנה כנ"ל זכאית לקבל קיצבת זיקנה מלאה, ועוד חלק מקיצבת השארים: בעד אפריל 73 — מרץ 74 — 25% מקיצבת השארים, ובעד אפריל 74 ואילך — 50% מקיצבת השארים.

אם יש לך שאלה נוספת — פני למוסד לביטוח לאומי שבאיזור מגוריך ותיעצי.

השואלים בתחומי השקעות, ומיסוי מתבקשים לציין את הכנסתם, מצבם המשפחתי וגילם. פרטים אלה יסייעו להכנת תשובה שתתאים לצרכיהם המיוחדים של השואלים. הצוות ישקול ויציע אפשרויות שונות של חסכון והשקעה, אך ימנע מלהמליץ על הבניותיו של בנק זה או אחר.

המכון לפריון העבודה והייצור
מכון החדרכה

אזור ת"א והמרכז

מודיעים על פתיחת קורסים בחודשים: ספטמבר, אוקטובר, נובמבר.

- קורס למשפט העבודה
- קורס לניהול משא ומתן קיבוצי
- השתלמות בחוק הביטוח הלאומי
- יחסי עבודה לעובדים בכירים במחלקות כוח-אדם

הקורסים מיועדים: לחברי הנהלות בדרגים שונים, לחברי ועדי עובדים, ולנציגי עובדים בדרג ארצי ומקומי.

- קורס לניהול מחסן
- קורס לניהול קניות
- קורס לאוטומציה תעשייתית

- קורס לניהול אחזקה
- קורס לבקרת איכות
- קורס לניהול תעשייתי

(מתקיים גם בחיפה. פרטים בטלפון 04-666388)

קורס לניהול כח-אדם מתקדם

הקורס מיועד: למנהלי כוח-אדם ולעובדים בכירים ביחידות כוח-אדם המעונינים לרכוש ידע עדכני ומתקדם בנושאים הקשורים בניהול כוח-אדם.

משך הקורס: כ-9 חודשים. הלימודים יתקיימו פעמיים בשבוע בשעות הערב.

פרטים והרשמה: במכון, ת"א, רח' סולד 4, ת"ד 33010, טלפון 253131, שלוחות 324, 311, 317

העקר הבריאות בריאות המשפחה

הופיעה מהדורה חדשה מורחבת ומעודכנת

אנציקלופדיה לבריאות המשפחה

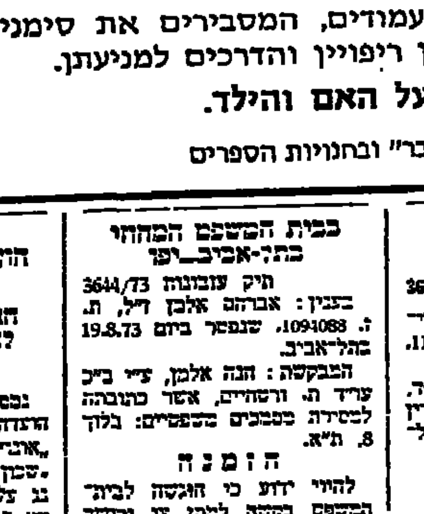

שי נאה לידידים וגם...לעצמך!

רכוש את האנציקלופדיה לבריאות המשפחה, שהותאמה במיוחד לתנאי הארץ.

בספר מאות עמודים, המסבירים את סימני המחלות, אופן ריפויין והדרכים למניעתן.

פרק מיוחד על האם והילד.

להשיג בסניפי „דבר" ובחנויות הספרים

המחיר 42.50 ל"י.

ספרית דבר

הבא לילדך שי לחגים!

* יומנו הפרטי של עזי תפוזי

מאת נורית שחם

* היומן שהתפרסם בהמשכים „בדבר לילדים" וזכה בפרס יציב.

המחיר: 15.50 ל"י

לכבוד ספרית „דבר"
ת.ד. 199 תל-אביב.
אבקש לשלוח לביתי את „עזי תפוזי".
רצ"ב צ'ק ע"ס 15.50 ל"י.
שם
כתובת
חתימה

ספרית דבר

כל הסיכונים לדירות!

„הסנה" מעניקה לך כיסוי ביטוח הרחב ביותר הניתן לדירות מגורים. כולל גם הנזקים התאונתיים לתכולה בדירה ומחוצה לה.

פרטים במשרד הראשי אצל סוכני „הסנה" ובסניפים.

הסנה
החברה הישראלית לביטוח בע"מ
הראשונה בישראל בגודלה, ביציבותה ובוותיקותה

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 3604/73

בענין: עזבון המנוח משה שפר ז"ל, שנפטר ביום 11.10.72 בת ים, קליפורניה, ארה"ב.

המבקש: אריאל נורני, עו"ד, שמענו להמצאת כתבי בי-דין הוא: רחוב מטמסיודו 39, תל-אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקבל עזבון הנ"ל.

כל המתנגד למתן הנ"ל יגיש תוך הגישה כתב יום מיום פרסום הזמנה זו, את טעמי התנגדותו. שאם לא כן יתן בית המשפט כמבוקש.

דוד ...., שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 3644/73

בענין: אברהם אלבן ז"ל, ת.ז. 1094088, שנפטר ביום 19.8.73 בתל-אביב.

המבקשת: חנה אלמן, ע"י ב"כ עו"ד ה. ורטהיים, אשר כתובתה להמצאת כתבי בי-דין: בלוך 8, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו ירושה של המנוח הנ"ל הריני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד למתן הצו הנ"ל, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש.

דוד ...., שופט
רשם בית המשפט המחוזי

הועדה המקומית לתכנון ובניה „אונו"

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

נמסרת בזאת הודעה כי בפני הועדה המקומית לתכנון ובניה „אונו" נמצאת בקשה של חברת „שכון אזרחי" לבנית שתי דירות גג על בית בן שש קומות הנמצא ברחוב יהודה המכבי בקרית-אונו גוש 6493 חלקה 152 המהווה סטיה מהתכנית המפורטת.

התנגדויות אפשר להגיש למשרדי הועדה הנ"ל בקרית-אונו תוך 14 יום מיום פרסום הודעה זו.

(—) יואל פרנקל
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה „אונו"

עכשיו

שולמית אלוני: אני המפא"יניק האחרון

„הברירה שלפנינו: מדינת חוק או ארץ ביזאנטינית"

מאת ישראל אבי־יהודה

יש דבר־מה כפלא בישיבת מצ־עים „פרטיים" על־ידי אישים ש־במפלגת העבודה, והבאתם לפני הציבור הרחב ולא לפני מוסדות המפלגה. המשקיף על התופעה זו מן התוך חייב לשאול את עצמו, האם אין היא משקפת התייאשות מן הנוהל המקובל של דיון בוועדת המצע ובמרכז.

שבועיים בכפר לאחר פירסום המצע של אריה (לובה) אליאב באה עתה שולמית אלוני ומגישה „הצ־עת מצע לתנועת העבודה היש־ראלית". בעיקרו של המצע — ביטוח חוקה כתובה, לכל אורח; הכרה בכל הזרמים הקיימים בקרב ה־יהדות הדתית; חיסול בעיית „פסו־לי החיתון". שוויון זכויות מלא ל־נשים; הבטחת סיכוי לכל צעיר, המשתחרר משירותו. את זכות ה־אזרח לבחור בנציגיו הוא ושאי־פה לצירוף המפלגה הליבראלית אל הממשלה הבאה.

שאלתי את שולמית אלוני מה הצידוק שבגישת הצעת מצע פר־טית, ובפירסומה, במקום במאבק ב־וועדת המצע.

„אני כפנה את ההצעה קודם כל אל ועדת המצע, מכבידה ג. אלוני. „אני המפא"יניק האחרון שנותר — אין בהצעת המצע שלי שום נושא, שלא בא לכלל ביטוי בעבר במיסמכי המפלגה או בקווי היסוד של הממשלה. אני אלחם על ביסוס החוקה מפני שאני משוכ־נעת שהיא חיונית, אם אנחנו רו־צים להיות מדינת חוק דמוקראטית, שבחוקתה בשורייניות נורמות ש־אפשר לחיות על פיהן. יש לכפות בכוח החוק ריסנים על השלטון. לא יתכן הדבר שנבטיח לבחור חוקת יסוד הזכויות אזרח, כפי ש־עשינו כבר בעבר — ונבהל אחר־כך את העניינים לפי נוהלים ביר־זאנטיים. שבורה היא כי ממשלת ישראל יכולה כיום להכתיב את רצונה, ללא כל הגבלות, בעזרת הרוב שלרשותה בכנסת. הדבר כר־לל חוקים ריטרואקטיביים, ביטול פסקי־דין של בית־המשפט העליון והפליית האזרח, כבחינת מוצא, דת ומין".

„מה היית רוצה להשיג באמצ־עות המצע שניסחת? ומה מטרתך המוחשית הקרובה?" — שאלתי.

„אני רוצה שיתקבל העקרון ש־אנו זקוקים לחוקה ושנחזור אל העקרון של שוויון, כפי שנקבע במגילת היסוד".

ושולמית אלוני מציגה לפני כר־זיה של „הליגה" של מאיר כהנ־א, המחייבת הפרדה בין יהודים לערבים. תוך כדי יהוד הראשי־נים עם „אחרי האחרונים עם „חר־שד". „דברי ההסתה של כהנא נגד עיד הנוער בירושלים ונגד פגישה של יהודים צעירים עם ער־בים, בגלל „סכנת נישואי התערובת", נקלטים בציבור מפני שהדעותיו נשמעות גם בפי אישים אחרים, אף־כי מתוך כוונה אחרת. חייבים לעגן בחוק את עקרון השוויון".

„ניקח לדוגמה נושא מעמד ה־אשה. איך יתכן הדבר שבמדינה דמוקראטית קובע בית־דין (רב־ני) שהאשה היא יצור נחות, היא פסולה לעדות, קניין הבעל — ו־היא חייבת להישפט לפני בית־דין ריאקציוני זה, כיש לו דעות קדו־מות כלפיה?"

שולמית אלוני

מה קרה לכל אותן ההבטחות ה־יפות שנכללו במצעים בעבר וש־שולמית אלוני הסודרנית באה להז־כירן? ההבטחות נגנזו. לדבריה, על־פי קנוניות שנעשו עם המפ־ד"ל, באחורי דלתיים סגורות. „אם לא נהיה למדינת חוק, ניעשה למדי־נה ביזאנטית. שבה קובעות את הענ־יינים חצרות, לפי הכלל של „שמור לי ואשמור לך"".

אני מצביע לפני ש. אלוני על כך, כי המונח „סוציאליזם" אינו מופיע כלל במצע שניסחה.

„הבעייה איננה אם אני מש־תמשת במונח או לא. כל התפיסה שלי היא של מתן ערביות הכויות סוציאליות לאזרח, ולא עשיית חס־דים על־פי חוק העניים האנגלי בן המאה הקודמת, או לפי הנהוג בעיירה היהודית במזרח אירופה. אני מתנגדת להדבקת תו של „טעוני טיפוח" לילדים, תו שדבק בהם לכל ימי חייהם. המדינה חיי־בת להגיש שירותים שווים לאזר־חים. חלוקת האחריות לבעלי פ־פוח ולמשתחררים, לשווים פתוח ר־כוזים יותר נושאת בחובה ההפלה ריבעי קיפוח".

הצירותי: את אומרת בעצמך שכל העקרונות בהצעתך המצע שלך כבר נתקבלו בעבר — הד־בר לא הועיל. מה ישתנה הפעם, אם העקרונות היפים יאושרו?"

„השאלה היא במקומה. נכון כי באישור העקרונות לא די. הבעייה היא מי הם האנשים שייבחרו ב־כנסת. אם היכולה? שיטה המינ־יים כלפעלה, אבל גם לבוא חברות בכנסת ההיה בגדר טיפה המבצ־חות מסכורות לפונקציונרים, לא יעיל המצע היפה ביותר ולא כלום. המפלגה זקוקה לכוגעים לבעיות תזזיקה, זכות הפרט וכיוצא בזה — לבעיות הבטחון יש לנו כבר מחוגעים די הצורך".

„מה הרגשתך בימי מאבקך על המצע? האם את חשה סיפוק ו־תקווה להישגים?"

„עלי להודות כאני נמצאת ב־קונפליקט פנימי קשה. אני מרבה להרצות — ואחד הדברים שכומעי בשיחים בפני הוא, כי אנשים כמוני משמשים פתיון לציד קולות למען מפלגת העבודה — וכי זו מבצעת אחר־כך מדיניות שאני מתנגדת לה. אני מודה שזו לדידי דילמה. אני נתונה ללחצם של אנשים, מבחוץ ומבפנים, לעזוב את ה־מפלגה, כפרוטסט".

„האמת היא שאם המטרה היא להגיע לכנסת, קל יותר היה לי להשיגה מחוץ למפלגה. הציבור מכיר אותי, עשיתי למענו יותר מ־חבר כנסת בודד כלשהו, אך אי־נני עושה את הצעד הזה משום שהוא יהיה בגדר הודאה שמ־אבקי בתוככי המפלגה נכשל. ו־איני משוכנעת כי הכשלון הוא מלא. המוני אנשים שבתוך המפ־לגה חושבים כמוני. אלמוגי, ד"ר ישראל כץ ואחרים עשו עבודה נפלאה בתחום הסוציאלי. ברוב הקיבוצים חושבים כמוני במושגי הדת וזכויות הפרט. קשה לאדם לוכר, כי התנועה, שהוא מאמין בה, משקרת בהתחייבות לציבור, אי־נה עושה לייסום רעיונותיה ה־דמוקראטיים וכיוצא בזה".

„פעם אמרה לי גולדה מאיר ש־הצרה שלי היא כי אני יורוסיסית כדי. אך הרי בפרלמנט לא עוס־קים באהבה, כי־אם בחקיקה, לא כן?"

„מה מקור החולשה העיקרי של המפלגה?" — ביקשתי לדעת.

„יש לך חוגים, שהפכו את ה־פרגמטיזם לאידיאולוגיה. העניינים שהם פרי מצוקה קואליציונית ל־מיסטיקה ולאידיאולוגיה. הם נכר־גים לקדש בשמה קיפאון ועיוור תים. בקלרוס המדשחת ראוי אם רוח ישראל סבא".

„הנושא הפלשתינאי והערבי א־נו בכלל לא בהצעת המצע. האם נושא זה — והבידודות הבחמירות של ישראל בזירה הבין־לאומית — אינם מטרידים אותך?"

„לא נגעתי כלל בנושאי החוץ ובשאלת היחסים עם הערבים מ־שום שלובה טיפל בהם ביסודיות — ואני מסכימה עמו ברוב ניסוחיו. בשטחים נוהג כבוש, שבו ישובים, זה לצד זה, יהודי בעל זכויות מלאות, וערבי הנתון לממשל צב־אי, שהוא מקור החוק, השופט והמבצע גם יחד. איך לא יראה נער בן 15, הנתקל במציאות זו, בנו עם של אדונים? ההנהגה שלנו איננה רגישה לנושא, משום שבמלקה טרם עברה כגישה של בן מיעוט מתגונן להתרעה של רוב שליט חזק, שלרשותו הצבא, המשטרה ובתי המשפט. היום היה משתנה, אילו איכצנו לצבכנו את התודעה שהערבים הם „היהודים" של המדינה, בדומה ליהודים כל רוסיה, פולין וכו' בעבר. אך אין אנו חשים בכך — והדור הצעיר גדל עם הרגשה של „אתה בחר־תנו".

„לשיא התדקנות אנו מגיעים כאשר מופיע שר המשפטים ומכריז שתקנות ההגנה לשעת חירום מ־שנת 1945 הן חרפה — הוא האיש שכדידי לשנות תקנות בריטיות אלה. ולמותרת מפעילים אותן תק־נות נגד הבריה, היוצאים לאיק־רית ולבירעם. אם השר עובד ו־מבקר את התקנות — ומה אתה יכול עוד לעשות?"

„מה מונים לפעולתך ולמאבקך?"

„יש אווירה של חוסר אמון ו־אפילו פחד, שאני מתקשה להס־בירה ולהשלים עמה. הדברים מגי־עים עד לידי כך שכאשר אנשים נתקלים בעיוותים, יש הפונים אלי ואומרים לי: „את אמיצה, תעלי־בא את העניין לדיון! אך למען השם, אל תזכירי את שמי". המדובר באנשים מבוססים, בעלי מעמד, ש־אינם צריכים היו לחשוש. וידידים אחרים אומרים לי: „מדוע מוסרת את האזהרות מרגיזות כאלה? הרי הן עוד מסמר על ארון המתים ה־פוליטי שלך?"

„מה יש לעשות? כשמשאלים או־תי את השאלה בציבור, אני עונה: האשמה היא אשמת הציבור. ה־שלטון תמיד רוצה לשלוט — ועל הציבור להיאבק על זכויותיו".

„כך אני אומרת כלפי חוץ. אבל בלבי פנימה התחושה היא קשה, סבוכה ומעיקה הרבה יותר".

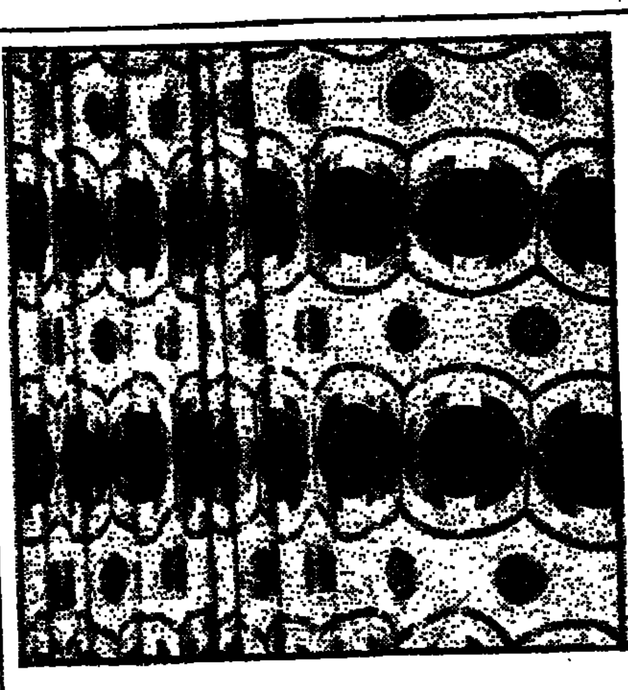
וילון בדגם סקנדינאבי

מה מסתתר מאחורי הוילון

מאת סופרת „דבר"

וילונות כבדים אינם מקובלים כל כך בישראל. היצרנים המקו־מיים מייצרים לרוב וילונות דקים ושקופים (סרוגים) בגוונים לבנים או בגוני פסטל. אלה האופנה היום, המוכתבת על ידי הסקנדינ־בים ומאומצת בעיקר על ידי ה־דור הצעיר. גורסת וילונות כבדים באריגת דקארד בדוגמאות וב־צבעים התואמים את השטיחים ה־סקנדינביים המפורסמים. שטיחים כאלה, עם יצורות בולטות ודוג־מאות אבסטרקטיות מיוצרים ביש־ראל, בעיקר על ידי „שטיחי כר־מל" וקרויים „שטיחי פירורי". משום כך מצא יצרן זה לנכון להוציא עתה לשוק גם וילונות מתאימים בסגנון זה. וכן בדי ריפוד חדישים.

„מקובל היום בעולם לייצר את כל טכסטיל־הבית תחת גג אחד", אומר אברהם שפירא, בעליו ו־מנהלו של „שטיחי כרמל". חברתו קשורה עם החברה הגרמנית ה־גדולה מסוגה בענף זה — „רייכר" — ורוכשת את הידע לייצור.

עתה יצאו לשוק מתוצרת הארץ וילונות כבדים (410 גרם למטר רץ לעומת 200 גרם למטר בוילו־נות הקלים) עשויים אקרילן באורי־גת דקארד. הם צבעים מראש הצבעים בשמש. יש שמונה דוג־מאות בשישה צבעים. המחיר לוילונות שבהם הוא 40—43 ל"י למטר (ה־רוחב הוא 1.5 מ') ויש דוגמאות שמחירן 70 ל"י ו־50 ל"י המטר (בהתאם לטיב החוט).

הריפוד החדיש המתאים לסג־נון הסקנדינבי הוא אריג ואלור עשוי דראלון בדוגמת אריגה דמו־יית ספי קורדרוי, בצבעים חלקים יפים מאד. המחיר 80 ל"י למטר (הרוחב 1.30 מ') יש גם קטיפת ולור (בלי פסים) עשויה כותנה שמחירה 50 ל"י למ' (רוחב 1.40 מ') המתאימה הן לריפוד והן ל... עמלות וכן אריגי ריפוד בדגם סקנדינבי באריגת דקארד. חידוש הן גם כריות מוכנות (ללא המלוי) בדוגמאות דקארד בגודל 38 × 38 ס"מ במחיר 22 ל"י היחידה.

אברהם שפירא אינו מחמיץ אף הזדמנות כדי להזכיר את השטי־חים החדשים שהוא מייצר. בעיקר שטיחים מקיר לקיר (בשני מפע־לים הישים בנתיבות ובנצרת־עלית) והוא מנסה לשכנע את עק־רת הבית הישראלית ללכת בעק־בות חברותיה בחו"ל שאינן סובלות היום רצפה שאינה מכוסה שטיח מקצה לקצה. מטר מרובע של שטיח מטטיבי תוצרת „שטיחי כרמל" עולה 110 ל"י, אלא שהחברה אי־נה דואגת להתקנתו ועל הלקוח לעשות זאת בעצמו. הוא אישית מעדיף אמנם שטיחים בסגנון אור־ייבטלי (וכאלה יש בביתו). כי הם עמידים יותר. אולם אין הוא מס־תיר את גאוותו על „שטיחי ה־פיורד הסקנדינביים" שהוא מייצר וטוען שבאירופה הסחורה הסקנדי־נבית בהספה מהעונות.

המוצרים החדשים — וילונות ו־אריגי ריפוד — נמצאים למכירה לעת־עתה רק בחנויות בקומות מכירה בתל־אביב ובחיפה (בין ה־שאר ב„מרכז המרכזי" ובכל־בו־שלום ובחנויות לווילונות ואריגי ריפוד), בתכנית לפתוח תערוכה בתכנית של כל מוצרי החברות. בתערוכה זו לא יבקרו אלא יוזמנים את עקרת הבית.

משוק בשוק

מכונת כביסה קטנה

„אמקור" הציגה מכונת הכביסה החדשה „קומפקט דה־לוכס" — הקטנה ביותר המצויה בשוק (40 × 60 ס"מ). היא נבנתה בביזור לכושר קיבול של כמות כביסה גדולה ויכולה לכבס עד 4.5 ק"ג כביסה. למכונה מבחר תוכניות המותאמות לכל הבדים והסיבים המהדרגים המקובלים כ־יום בשוק.

שני המפסקים המצויים במע־רכת הפיקוד מאפשרים ואריאצ־יות נוספות לתכניות הבסיסיות. במפסק אחד משאיר את המכונה עם המים (בשביל כבסים „כבס ולבש") ובמפסק שני מבטל את הסחיטה הקיימת בכל התכניות ומעניק שליטה מלאה בנושא ה־סחיטה לפי הצרכים.

ראויה לציון התכנית המיוחדת לכביסת צמר (בלי חימום). כן קיימת תכנית קצרה מיוחדת ל־שטיפה, סחיטה, עמלון, ועוד.

לתוף המכונה מבנה מיוחד. בו שהחורים בו שקועים בלי כל בליטות ולכן, טוען היצרן, אין הכבסים בתוך התוף נפגעים ו־מחוץ להתוף אין הידיים יכולות להיפגע. סיבוב התוף נעשה ב־מהירויות שונות בהתאם לסוג ה־כבסים (עדינים צבעוניים ועוד).

המכונה מצופה אמאייל לבן ומחירה — 2175.— ל"י.

טבליות קפה למניעת עייפות

„קפיפל", טבלית קפה המסייעת להתגבר על העייפות הנגרמת בעבודה מאומצת, נהיגה מפרכת, ספרטיבית ולחות בגדים, בימי־קת בימים אלה על־ידי חברת כ.צ.ס כימיקלים וציוד טכני ב־ע"מ. טבלית ה„קפיפל", שטעמה כטעם הקפה, מכילה כמות קופ־אין (החומר המעורר שבקפה) כבו בספל קפה ומשמשת תחליף יעיל לשתיית־קפה בשעה שאין אפשרות לגשת לבית־קפה או לבי־זוג ספל קפה.

ה„קפיפל" כונע עייפות, כבי־נום ורצון כמגבר לשינה מצד אחד ומשפר את כושר החשיבה ומגביר את הערנות, כושר ה־תגובה והפעילות הגופנית מצד שני.

את טבליות ה„קפיפל" אפשר למצוץ, ללעוס או לבלוע, כמספר פעמים ביממה. ראוי להדגיש כי השמוש ב„קפיפל" אסור על חולי סכרת ועל הסובלים מלחץ דם גבוה.

מחיר הפיסה „קפיפל", שעוצבה בצורה הנוחה לנשיאה ומכילה 12 טבלאות הוא 3.25 ל"י. להשיג בכל בתי המרקחת.

אבקה חדשה לניקוי אמבטיה

החברה הדרומית לשיווק החלה לשווק בימים אלה את „כבו אבן לימון", אבקה לניקוי אמבטיות, כיורים וכלי הרחצה. החומר בפיץ ריח לימון. אף כי התכשיר מכיל חומר פעיל על בסיס כלור, אין ריחו מורגש.

עם התחלת השימוש בו בתכשיר הופך צבעו מלבן לצהוב, כדי יהי־קל על עקרת הבית באיתור הכ־לימות שבהם דרושה שטיפה ב־כפה.

התכשיר מיוצר ב„מפעלי ברי־גוס בע"מ" ונוהה בבעבודה ה־חברה. המחיר המומלץ לצרכן הוא 1.60 ל"י למיכל בן 600 גרם.

הוראה אינדיבידואלית בכתה א'

מאת אסתר פישר

שנת הלימודים החדשה תשל"ד תביא באמתחתה בשורות חד־שות: נוסף על הניסויים לצירוף חיפרים דרכים מוצלחות יותר בהו־ראה יונהגו במקומות שונים ב־ארץ שיטות לימוד חדשות. יבבא־חוריהן תקוות נסיון מבורכה.

אחת השיטות הללו היא שיטת ההוראה של הפסיכולוגית צפורה כץ. הנוסקת בהדרכת מורים ב־מטם מכון החינוך ובמטעם של הסתדרות המורים. שיטה זו מתב־ססת על גישה התפתחותית ותונהג השנה בכיתות א' של קריית־שמו־נה והסביבה.

כבר המראה הכללי של כיתה א' מעיד על רוח חדשה. לא תמצא כאן עוד שורות שורות של שול־חנות נבוכים וכסאות זעירים. רהי־טים אלה, לא סולקו מהחדר אלא פוזרו בו; סביבם יושבים התלמי־דים שחלקם עוסק במשחק לימודי הולך בבישחק לימודי, שבו שני תתפים שניים, שלושה או ארבעה ילדים. פה ושם משחק גם תלמיד בנפו, ליד השולחן או על הרצפה, ונהנה מהעיסוק.

שלא ליד הלוח, כרוב המורים המעבירים שיעור פרונטאלי. אפ־שר למצוא את המורה ליד אחד הילדים, כשוהות עבל או כסבירה לו משהו — אחר כיטת ההוראה האינדיבידואלית. דרכי הנחת הח־מר הסברהו שונות כאן מאשר בבתי ספר עיוניים אחרים (בקי־בוצים רבים אין שיטה זו זרה) והן מבוססות על 15 דרגות הוראה, בהתאם לשלבי התפתחותו של ה־ילד.

אך לפני שמתחילים בלימוד־לפי דרגות ההוראה, יש להכיר את הילדים והכינם. בראשית שנת הלימודים עושה המורה הכרות אישית עם כל תלמיד ותלמיד ל־חוד. שנה שנשאר לידי הכיתה עוסקים במשחקים קדם לימודיים, בפעילות יוצרה ובאמצעי מובנות ללימודים. במורה לך בייחסת להם בהקל רב — אימונים אלה אינם נוגעים ישירות לתהליך רכישת הקריאה והכתיבה, אך הם כשיר־צים לקידומה של הבשלות הלו־בית, שבה הלויה יכלתו של הילד הצעיר לראות את המלה הכתובה כאמצעי של הבעה.

חלק מסוים של אימוני המוכ־נות, כפי שמתברר מדברי המסבר של צפורה כץ, עייך גם לפיתוח הפסיכו מוטוריקה, להסתגלות הריתמית (הכוונה היא לריתמוס של מלים ומשפטים מדוברים) ולתפ־קוד הזכרון, כפי שידרש כן הל־דים כאשר, יתר, בשעת לימוד הקריאה.

לאחר שהמתיים שלב הכרות ואימוני המוכנות, מגיע תורן של 15 הדרגות שעליהן מבוססת ה־שיטה. כל דרגה לדרגה מותאמת לשלב התפתחותי מסוים. הדרגות הראשונות מיועדות להקניית קריאה וכתיבה, תוך התחשבות בשרידי התפיסה הילדותית. „בש־רידים אלה" — מסבירה ממציאת השיטה — „קיים עדיין ערבוב האוסים בין הגישה הרגשית ובין הגישה השכלית האובייקטיבית".

כדי לפתח בילד את הגישה השכ־לית ואת התיפקודים השכליים והפסיכו־מוטוריים, מנחה אותו צפורה כץ על ידי משחקים דידאק־טיים; בעזרתם הוא מתאמן בחומי־כלים, ולומד להבחין באופי המב־נה של המלה.

דרגות הביניים מיועדות בעיקר לגיבוש יכולת הפיענוח של מלים ומשפטים, שמירת מורכבותן בדקה והולכה. בדרגות הגבוהות, שבהן מו־פיעים לפני הילד מלים קשות ל־מדי, המשפטים ארוכים ומורכבים, משמשים המשחקים לשילוב קריאה וכתיבה הקיימים לבין הב־נת התוכן.

אף שבמשחקים דידאקטיים אלה עובד המורה עם כל ילד לחוד, אפשר להשתמש בהם גם למשחק קולקטיבי.

הרמה הלוגית של המשחקים עולה בכל דרגה ודרגה. אך בשעת משחק קולקטיבי אפשר לחלק את התפקידים לפי יכלתו של כל מש־תתף. אחד היתרונות הגדולים של השיטה הוא, ללא ספק, התאמת הד־רישות ליכולת: איש אינו דוחף את התלמיד להתקדם בקצב מסוים, שאינו תואם את יכלתו, והמורה מחליפה את דרגת ההוראה הנמ־כה בדרגה גבוהה יותר רק כאשר היא נוכחת לדעת כי התלמיד אכן מוכן לכך. היתרון הנוסף הוא־ קידום מתבטא בעובדה שהש־גיו הלימודיים של הילד אינם נמ־דים לביקורת הכיתה כולה. הישגים אלה הם עניין שבין התלמיד והמורה, וזו מתייחסת לכל ילד לחוד.

זהו אם כן גם שיטה מונעת ושיקומית כאחת שתוצאותיה ניכ־רות לא רק ברכישת הקריאה וה־כתיבה אלא גם בהתנהגותו הכל־לית של הילד וביכולת הסתגלותו לחברה.

על ידי חלוקת ההוראה לדרגות אפשר להתגבר, במסגרת השיטה, לילד כשון שיטת הנמצא בכיתה רגילה, ומאידך גיסא — לא לקפח את התלמיד המחונן, העולה בק־צב מהיר יותר מדרגה לדרגה.

השיטה מבטלת את שיעורי ה־בית, שכן ההנחה היא, כי השיעון והכתיבה המרובים לא רק שאינם מועילים אלא אף מזיקים לתהליך רכישת הקריאה והכתיבה. גם הצי־יונים בטלים ומבוטלים בשיטה זו, כדבר המובן מאליו.

צפורה כץ מקווה כי שיטתה, המוסקת בכל ילד בהתאם לרמתו, תצליח להקטין פערים התפתחו־תיים, תצמצם את הצורך ביצירת מסגרות טיפוליות מיוחדות לילדים מתקשים, ותסייע להקטנת פערים חברתיים.

מתנות אלה צפונות הפתעה בצורת מיכל בושם קטן

תמרוקים לכל המשפחה

מאת סופרת „דבר"

איננו יודעת מה תעשה ראש הממשלה גולדה מאיר במתנה ש־תגיע אליה היום והמכילה סידרת תמרוקים מתוצרת „איבונך", חב־רת תמרוקים צרפתית, התחילה עתה לשווק את תוצרתה בישראל. מכל מקום היא תהיה האשה הרא־שונה שלה יביאו את המוצר עד הדלת. שיטת „מדלת לדלת" מקובלת אצל „איבונך" בארה"ב אך איננה מת־כוונת להנהיגה בישראל. השיטה של „איבונך" למכירת תמרוקיה (1300 מוצרים לכל גיל החל מגבו תינוקות, תכשירים למתבגרת, רצד בשמים ושאר תמרוקים ל־אשה ולגבר), היא העסקת מאות אלפי נערות־מכירה שיש לכל אחת מהן מחוז מכירה משלה, ההולכות מדלת לדלת ומשרות את ההזמנה. בישראל לא תונהג שיטה זו — מסביר ז'אק פרנסייה, המנהל ה־מסחרי של „איבונך" באירופה ש־בא לארץ לרגל פתיחת המכירות כאן. הסיבה — הצורך להוציא חוברות חדשות מפעם לפעם ב־שפות שונות המצריך הוצאות רבות. מי שרוצה לרכוש תכשירים אלה, שהם יקרים למדי (לפחות ב־25 אחוז יותר מאשר בצרפת), ימצא אותם בתמרוקיות.

לקראת פסח יביאו לארץ גם את סידרת המתנות שבשווקה ה־חברה. אלה הם צעצועים שונים המכילים בושם, לבכל מקטרת, מכונית וכו'. כדי שיהיה לכם מו־שג באיזה עסק מדובר, נציין רק שהמחזור של החברה הסתכם אשת־הקד במיליארד דולר.

אין פלא אם המחיר לשמן אמ־בטיה, לדוגמה, יהיה 22 ל"י לבקב־בוק של 4 אונקיות, קרם ידיים יעלה 13—30 ל"י, מסקרה 27 ל"י וסבון רחצה — 6.5 ל"י הסוסכה. המוצרים מיובאים מ„מפעלי ה־חב־רה (שהוא אמריקאית) באירופה.

52 חוברות
52 שבועות של הנאה וענין
נכונו לילדך עם דבר לילדים
„דבר לילדים" ערוך בידי צוות סופרים ועתונאים, המבינים ללב הדור הצעיר

חתום עתה על דבר לילדים וילדך יקבל גם את ספר הפרס —
ישראל 25 שנות מעש
המוסיף 20 ל"י יקבל במקום הספר גלובוס פיזי־מדיני מואר.
דמי המנוי לשנה —.56 ל"י.

לכבוד „דבר לילדים" ת.ד. 199 תל־אביב.
רצוני לחתום על עתונכם בשביל בני/בתי. אני משלם את דמי החתימה לשנה כראש בסך —.56 ל"י ומבקש לקבל: *
□ שי חינם את הספר „ישראל — עשרים וחמש שנות מעש" (מחירו בחנות —.17 ל"י).
□ גלובוס מואר — פיזי־מדיני במחיר —.20 ל"י בלבד (מחירו בחנות —.42 ל"י).
הריני מצרף בזה צ'ק/המחאת דואר על סך ______
שם הילד ______ שם המשפחה ______
כתובת ______
* סמן × במשבצת המתאימה

מראש השנה עד ראש השנה - שנה טובה עם
דבר לילדים דבר לילדים דבר לילדים

ועלזת בחגיך עם אליעז

היקף הייצור ביקבי אליעז־בנימינה, בחירת הזנים המתאימים, הקפדה אישית על ההפקה וההשבחה מאפשרים ייצור יינות, ליקרים וברנדי־ים המבוקשים בארץ ובעולם.
ברנדי אגורים, ברנדי 1818, ברנדי ויליאמס, רוזה־בנימינה הם רק חלק מן השמות הבלבדיים הידועים ברמתם ובאיכותם המעולה.
לימות החג או לימי־חול, לארוח או לשתייה עצמית, כשי לעובדים או למארחים, אין כמו משקאות אליעז להתכבד ולכבד בהם אחרים.

עז עליז נועז מיקבי אליעז

שם

תוצאות הבחירות בישובים

סימני הרשימות
אמת — המערך — העבודה — מפ"ם.
חל-טעם — הליכוד — גח"ל, רש"מ, מ"מ.
לע — ליברלים עצמאיים.
צ — העובד הדתי.
ו — רקח.
קנ — מוקד.
ש — מרי הוה השמאל.
עג — התנועה לאחדות.
נר — למען בחירות אישיות.
פ — חזית השמאל.
יה — יוצאי תימן.
רה — רשימת התימנים.
ז — הפנתרים השחורים.

אבן-יהודה
אמת — 645, חל-טעם — 95, ... — 369.
אבן מנחם
אמת — 43, חל-טעם — 21, ... — 1, צ — 15, עג — 1, נר ...
אביהוד
אמת — 171, חל-טעם — 24, ... — 20, צ — 4, קנ — 1.
אופקים
אמת — 1,427, חל-טעם — ..., לע — 27, צ — 60, ו — 2, ... — 13, ו — 23, עג — 4, נר ..., פ — 2, יה — 2, רה — 7.
אזור
אמת — 1148, חל-טעם — ..., לע — 71, צ — 24, ו — 11, ... — 10, ש — 3, ו — 22, עג ..., נר — 2, פ — 8, יה — ..., רה — 1.
אחיהוד
אמת — 20, חל-טעם — 15, ... — 2, צ — 54, ו — 2, נר — ..., — 3.
אילת
אמת — 2003, חל-טעם — ..., לע — 176, ש — 414.
איילת השחר
אמת — 311, חל-טעם — 32, ... — 10, צ — 2, ו — 1, קנ ..., — 1.
אלישמע
אמת — 73, חל-טעם — 60, ... — 34, צ — 13.
אלרום (באחוזים)
אמת — 93.65%, קנ — 3.15%, ו — 1.6%.
אפיקים
אמת — 613, חל-טעם — 33, ... — 22, צ — 2, קנ — 3, ו ..., עג — 1, נר — 1, יה — 1, ... — 3.
ארבל
אמת — 45, חל-טעם — 7, צ ..., קנ — 1, יה — 1.
אשבול
אמת — 104, חל-טעם — 23, ... — 3, ו — 10, קנ — 1, ... — 2.
בית השיטה
אמת — 509, חל-טעם — 3, ... — 5, ו — 1.
גבעת עדה
אמת — 323, חל-טעם — 125, ... — 24, צ — 14, קנ — 2, ... — 1, עג — 1, רה — 1.
גדרה
אמת — 896, חל-טעם — ..., יה — 269.
גונן (באחוזים)
אמת — 71.4%, חל-טעם — ..., לע — 7.8%, צ — 5.2%, 1.3%, ש — 9%, ... — 5.2%.
גורן
אמת — 114, חל-טעם — 2, ... — 4.
גינוסר
אמת — 211, חל-טעם — 4, ... — 2, ש — 2, ו — 1.
גן השלושה
אמת — 5, חל-טעם — 1, לע — 112, קנ — 1, ש — 1, ו — 1.
גן יבנה
אמת — 340, חל-טעם — 145, רשימה מקומית ג — 263.
געתון
אמת — 142, לע — 1, קנ ..., ו — 1, פ — 2, — 3.
...חזון
אמת — 125, חל-טעם — 5, לע — 11, צ — 1, קנ — 11, ו — 1, — 1.
דגניה א'
אמת — 183, חל-טעם — 14, לע — 5, צ — 1, קנ — 1, ו — 2, ו — 1, נר — 1, יה ..., — 2.
דגניה ב'
אמת — 250, חל-טעם — 15, לע — 1, צ — 3, קנ — 2, ש ..., ו — 2, נר — 1.
דפנה
אמת — 349, חל-טעם — 6, לע — 1, קנ — 2, ש — 3, רה — 1.
האון (באחוזים)
אמת — 92%, חל-טעם — ..., לע — 4%.
הרצליה
אמת — 6501, חל-טעם — ..., לע — 1360, צ — 550, קנ — 190, ש — 102, ... — 62, עג — 118, נר — 33, ... — 280, יה — 0, רה — 44, ... — 40.
זכרון יעקב
אמת — 1349, חל-טעם — ..., לע — 36, צ — 36, ו — 23, ... — 49, ... — 5, ש — 2, ו — 19, עג ..., פ — 3, יה — 2, רה — 5.
חולון
אמת — 14,327, חל-טעם — ..., לע — 1712, צ — 1065, קנ — 769, ש — 227, ... — 156, עג — 328, נר — 16, ... — 431, יה — 101, רה — 75, ... — 99.
[illegible]
אמת — 175, חל-טעם — 1, לע — 1, קנ — 1.
חצור
אמת — 1,073, חל-טעם — ..., לע — 35, צ — 16, ו — 3, ... — 10, ש — 6, ו — 21, ... — 2, פ — 5.
חרות
אמת — 158, חל-טעם — 34, לע — 12, צ — 1, ש — 1.
יבנאל (באחוזים)
אמת — 60.27%, ו — 0.15%, ... — 28.54%, 0.38%, נר — 0.30%, 0.08%, פ — 0.30%, צ — 0.30%, קנ — 4.57%, רה — 0.45%, ש — 0.80%, 0.91%.
יחיעם
אמת — 235, חל-טעם — 2, קנ — 21, ש — 1.
יפעת
אמת — 161, חל-טעם — 2, לע — 3, קנ — 20.
ירדנה
אמת — 65, חל-טעם — 16, צ — 5.
יקנעם
אמת — 693, חל-טעם — 248, ... — 693, צ — 59, קנ — 4, ש — 3, ו — 5, עג — 2, נר ..., פ — 2, יה — 1, רה — 1, — 1.
ירוחם
אמת — 835, חל-טעם — 533, לע — 10, צ — 17, קנ — 2, ש — 7, ו — 42, עג — 7, — 1.
ישעי
אמת — 64, חל-טעם — 13, לע — 3, ו — 1.
כברי
אמת — 281, חל-טעם — 1, לע — 3, ו — 2, ו — 1.
כיסופים
אמת — 108, חל-טעם — 1, לע — 1, צ — 1, ו — 1, קנ — 2, ש — 1, יה — 1.

כפר אז"ר
אמת — 130, חל-טעם — 25, לע — 10, צ — 1, ש — 1.
כפר חרוב (באחוזים)
אמת — 66%, חל-טעם — 17%, צ — 17%.
כפר יובל (באחוזים)
אמת — 6.7%, חל-טעם — 27.3%, לע — 1%, צ — 4%, ו — 1%.
כפר יחזקאל
אמת — 156, חל-טעם — 14, לע — 6, צ — 4, רה — 1.
כפר מסריק
אמת — 326, חל-טעם — 2, לע — 2, קנ — 3, ש — 1.
כפר נטר
אמת — 6, חל-טעם — 8, צ ..., — 38, ש — 1, ו — 3.
כפר סילבר
אמת — 261, חל-טעם — 2, לע — 3, קנ — 7, פ — 1.
כפר עזה
אמת — 68, חל-טעם — 5, לע — 4.
כפר קיש
אמת — 66, חל-טעם — 10, לע — 2, צ — 5, קנ — 2, פ ..., יה — 1, רה — 1.
כרמיאל
אמת — 1203, חל-טעם — 311, לע — 73, רשימה מקומית למען כרמיאל — 208.
להבות הבשן (באחוזים)
אמת — 90.7%, לע — 13%, קנ — 7.9%.
לימן
אמת — 85, חל-טעם — 14, לע — 3, קנ — 1, ש — 1, פ — 1.
מבועים
אמת — 29, חל-טעם — 7, לע — 1, צ — 3.
מבטחים
אמת — 52, חל-טעם — 17, צ — 14, ו — 7.
מגן
אמת — 90, קנ — 4, ש — 4.
מבקיעים
אמת — 85, חל-טעם — 46, לע — 34, צ — 3, קנ — 8, ש — 1, ו — 1, פ — 1.
מדרך עוז
אמת — 80, חל-טעם — 10, צ — 61, קנ — 1, ש — 1, יה — 8, רה — 1.
מזרע
אמת — 338, חל-טעם — 4, צ — 1, קנ — 8.
מסדה (באחוזים)
אמת — 97%, חל-טעם — 3%.
מעלות
אמת — 791, חל-טעם — 398, לע — 75, צ — 17, ו — 57, קנ — 5, ו — 11, עג — 1, פ ..., רה — 1, — 3.
מצובה
אמת — 171, חל-טעם — 1, לע — 4, ו — 1.
משמר הנגב
אמת — 287, קנ — 6, ש — 1.
נאות הגולן (באחוזים)
לע — 4%, צ — 96%.
מעגן (באחוזים)
אמת — 95.9%, לע — 3%, צ — 1.5%.
נאות מרדכי
אמת — 287, חל-טעם — 7, לע — 12, צ — 4, קנ — 13, — 1, פ — 8.
נהלל
אמת — 219, חל-טעם — 48, לע — 19, צ — 2, ו — 1, קנ — 1, ש — 1, ו — 3.
נוה יעקב
אמת — 104, חל-טעם — 5, לע — 17, קנ — 2, ו — 3, עג — 1.
נחף
אמת — 199, חל-טעם — 61, לע — 6, ו — 63, ו — 2, פ — 1.
נוה ימין
אמת — 84, חל-טעם — 78, לע — 5, צ — 1, ו — 1, עג — 2.
נוה ירק
אמת — 213, חל-טעם — 15, קנ — 2.
נחל עוז
אמת — 113, חל-טעם — 5, לע — 1, ש — 1, פ — 1.
נטועה
אמת — 73, חל-טעם — 12, צ — 5.
ניר משה
אמת — 42, חל-טעם — 5, לע — 1, ש — 2.
נס ציונה
אמת — 2,936, חל-טעם — ..., לע — 141, צ — 90, ו — 960, קנ — 84, ש — 17, ו — 17, עג — 23, נר — 19, פ — 16, — 89, יה — 37, רה — 20.
נצרת
אמת — 3,459, חל-טעם — ..., לע — 278, צ — 21, ו — 283, קנ — 31, ש — 7, ו — 2408, עג — 14, נר — 6, פ — 6, — 38, יה — 10, רה — 14.
נתיב השיירה
חל-טעם — 40, לע — 2, ו — 1, ש — 2, ו — 3, פ — 1.
נתניה
אמת — 8,518, חל-טעם — ..., לע — 1,399, צ — 3,001, ו — 1,429, קנ — 72, ש — 260, ו — 88, עג — 93, נר — 599, ו — 2, פ — 44, יה — 21, רה — 47.
עברון
אמת — 253, חל-טעם — 1, לע — 3, קנ — 12, ש — 3, ו — 2.
עדנים
אמת — 76, חל-טעם — 6, צ — 1, ש — 1, ו — 1.
עין גב
אמת — 58, חל-טעם — 1, לע — 1.
עין דור
אמת — 267, חל-טעם — 1, קנ — 35, ו — 1.
עין המפרץ
אמת — 380, חל-טעם — 1, לע ..., — 1, קנ — 7, ש — 2.
עין חרוד (איחוד)
אמת — 264, חל-טעם — 21, לע — 19, צ — 2, קנ — 1, ש — 2, ו — 1, נר — 2, פ ..., — 1.
עין חרוד (מאוחד)
אמת — 434, חל-טעם — 5, לע — 1, צ — 1, קנ — 5, ו — 7, עג — 1, פ — 1, יה — 1, רה — 1.
עמקא
אמת — 43, חל-טעם — 76, צ — 57, ו — 2, יה — 2, רה — 1.
עכו
אמת — 54.44, חל-טעם — 22.45, לע — 2.31, צ — 4.17, קנ — 7.22, ש — 0.67, ו — 1.29, עג — 0.32, ... 0.45,

נר — 0.15, פ — 0.22, יה — 0.28, רה — 0.21.
פרדס חנה
אמת — 2037, חל-טעם — 773, לע — 495, צ — 99, ו — 6, קנ — 37, ש — 22, ו — 32, עג — 13, נר — 4, פ — 13, יה — 14, רה — 12.
פתח תקוה
אמת — 16043, חל-טעם — 6588, לע — 1236, צ — 1361, ו — 208, קנ — 391, ש — 208, ו — 531, עג — 813, נר — 46, פ — 94, יה — 168, רה — 162.
קדש נפתלי
אמת — 78, חל-טעם — 7, לע — 1, צ — 4, נר — 1.
[illegible]
אמת — 71, חל-טעם — 7, צ — 8.
קרית אונו
אמת — 166, חל-טעם — 57, לע — 9, צ — 20, ו — 5, קנ — 3, ו — 4, עג — 10, נר — 1, פ — 1, יה — 3.
קרית שמונה
אמת — 2203, חל-טעם — 1135, לע — 132, צ — 599, ו — 5, קנ — 26, ו — 29, עג — 15, נר — 2, פ — 7, יה — 4.
ראשון לציון
אמת — 9,871, חל-טעם — 4,279, לע — 833, צ — 531, ו — 83, קנ — 222, ש — 156, ו — 194, עג — 58, נר — 12, פ — 35, יה — 139, רה — 10.
רגבה
אמת — 133, חל-טעם — 23, לע — 10, קנ — 5, נר — 1, פ — 2.
רמות
אמת — 10.
רמות נפתלי (באחוזים)
אמת — 91%, חל-טעם — 4.5%, לע — 1.1%, צ — 3.4%.
רמת-גן
אמת — 14099, חל-טעם — 6492, לע — 2029, צ — 1356, ו — 190, קנ — 556, ש — 250, ו — 352, עג — 1518, נר — 37, פ — 68, יה — 157, רה — 74.
רמת הגולן צפון (באחוזים)
אמת — 87.3%, חל-טעם — 7%, לע — 1.4%, קנ — 1.4%, ש — 0.75%, ו — 0.75%, רה — 1.4%.
רמת השרון
אמת — 2566, חל-טעם — 1040, לע — 310, צ — 193, ו — 25, קנ — 105, ש — 62, ו — 75, עג — 49, נר — 13, פ — 13, יה — 14, רה — 17.
שבטים בדואים
אמת — 299, צ — 1, ו — 4, ש — 2.
שדה צבי
אמת — 34, חל-טעם — 14, לע — 3, צ — 22, ש — 2, פ — 3.
שומרה
אמת — 74, חל-טעם — 8, צ — 10, ו — 1.
שמיר
אמת — 178, קנ — 1.
שער אפרים
אמת — 26, חל-טעם — 28, צ — 85, ו — 2, יה — 3.
שער הגולן (באחוזים)
אמת — 99.4%, קנ — 0.6%.
שפר (בדואים)
אמת — 48, חל-טעם — 14, עג — 1.
שרונה
אמת — 39, חל-טעם — 3, לע — 1.
תאשור
אמת — 53, חל-טעם — 2, צ — 3.
תל-מונד
אמת — 757, חל-טעם — 133, לע — 0, צ — 97, כה צעיר — 68, הדר לדור — 96, רשימה מקומית — 226.
בארי
אמת — 248, חל-טעם — 1, ו — 1, קנ — 5, ש — 1.
באר שבע
אמת — 8410, חל-טעם — 3373, לע — 817, צ — 1176, ו — 69, קנ — 250, ש — 164, ו — 1230, עג — 126, נר — 4, פ — 91, יה — 0, רה — 4.
בית אלפא
אמת — 374, חל-טעם — 16, לע — 1, פ — 2.
בית העמק
אמת — 89, חל-טעם — 10, לע — 7, קנ — 12, ש — 3, נר — 1, פ — 1.
בית יוסף (באחוזים)
אמת — 61%, חל-טעם — 12.5%, לע — 2.8%, צ — 20.8%, ש — 1.4%, רה — 1.4%.
בית שאן
אמת — 2067, חל-טעם — 1054, לע — 6, צ — 3, ו — 3, עג — 1, נר — 1, יה — 3, רה — 2.
בני דרור
אמת — 77, חל-טעם — 14, לע — 13, צ — 3, קנ — 1, ש — 1.
בנימינה
אמת — 766, חל-טעם — 316, לע — 18, צ — 23, ו — 4, עג — 2, נר — 3, פ — 2, יה — 8, רה — 5.

(הנשיא אפרים קציר מצביע בקלפי בירושלים
צילום: „פוטו אמקה"

בן יעקב
אמת — 46, חל-טעם — 2, צ — 25.
בן-עמי
אמת — 60, חל-טעם — 28, לע — 16, צ — 1.
בן-שמן
אמת — 84, חל-טעם — 11, לע — 11, קנ — 9, ש — 2, עג — 2, נר — 1.
ברוש
אמת — 50, חל-טעם — 17, צ — 8.
ברק
אמת — 35, חל-טעם — 20, לע — 1, ו — 6.
בת שלמה
אמת — 35, חל-טעם — 19, לע — 1, צ — 1, קנ — 1, עג — 1.
ישובים ערביים
אום אל פחם
אמת — 514, חל-טעם — 22, לע — 53, צ — 4, ו — 634, ש — 6, עג — 1, פ — 1, יה — 2.
בועינה
אמת — 84, חל-טעם — 9, ו — 20, ו — 1.
בענה
אמת — 214, חל-טעם — 14, לע — 1, ו — 63, קנ — 1, ו — 2, עג — 2.
כוכב
אמת — 51, חל-טעם — 2, לע — 2, ו — 19, ו — 3, עג — 1, נר — 1.
ג'ת הגלילית
אמת — 79, חל-טעם — 25, ו — 10.
דבין
אמת — 137, חל-טעם — 4, ו — 19.
כפר גדידה
אמת — 31, ו — 13, קנ — 1, — 3.
כפר גירים
אמת — 230, חל-טעם — 14, לע — 54, ו — 17, ו — 40, ו — 2, עג — 1, פ — 1.
כפר גדידה
אמת — 145, חל-טעם — 36, לע — 15, ו — 167, ו — 3, עג — 1.
משירפה
אמת — 26, צ — 2, קנ — 2.
משהד
אמת — 165, חל-טעם — 3, לע — 30, ו — 111.
מוסמוס
אמת — 111, חל-טעם — 5, לע — 19, ו — 83.
עבדון
אמת — 79, חל-טעם — 6, לע — 2, צ — 1, ו — 1.
עוזייר
אמת — 32, לע — 2.
פקיעין
אמת — 52, חל-טעם — 14, צ — 8.
רומנא
אמת — 32.

לחברת החשמל
ברכות נאמנות
לחג היובל
מאחלת:
תכנון המים לישראל בע"מ

ועדת הבחירות המרכזית לכנסת השמינית

הודעה לציבור

הודעה בדבר הגשת רשימות מועמדים לכנסת השמינית

על פי סעיף 57 (ב) לחוק הבחירות לכנסת (נוסח משולב) תשכ"ט—1969 ותקנה 13 לתקנות הבחירות לכנסת, תשל"ג—1973, נמסרת בזאת הודעה כי רשימות המועמדים לכנסת השמינית יוגשו ליושב ראש ועדת הבחירות המרכזית, במשרדי הועדה שבבנין הכנסת ירושלים, בימים ובשעות דלהלן:

ביום שני, כ"ז באלול תשל"ג, 24.9.73
בשעה 10.00 עד 12.00
16.00 עד 18.00
ביום שלישי, כ"ח באלול תשל"ג, 25.9.73
בשעה 10.00 עד 12.00
ובשעה 17.00 עד 22.00

מדינת ישראל
משרד הפנים
מינהל מחוז המרכז
תאריך: כ"ג באב תשל"ג — 21 באוגוסט 1973
מספר: 1159/1

לכבוד
יו"ר הנהלת האגודה
בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות
שליד מכללת בית-ברל
באמצעות עו"ד מאיר את אפרת
רח' דוד המלך 7
תל-אביב

אדון נכבד,
הנני מתכבד לאשר קבלת הודעתכם מיום 18.7.73 על יסוד האגודה לפי החוק העותומאני בדבר אגודות העגודה כדלהלן:
שם האגודה: בית המדרש הממלכתי למורים ולגננות שליד מכללת בית-ברל.
כתובת האגודה: בית ברל.
מטרות האגודה: להכיר, להחזיק, לקיים ולנהל את המוסד הידוע בשם בית המדרש למורים ולגננות שליד מכללת בית ברל, כבית מדרש ממלכתי (להלן — „בית המדרש"), על [illegible].

בכבוד רב,
א' היין
הממונה על מחוז המרכז

עירית תל־אביב־יפו

חוק עזר לתל-אביב—יפו (סלילת רחובות) תשל"א — 1971

הודעה לפי סעיף: סלילת כבישים חדשים

1. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב המלך הורדוס (3327) בקטע המשתרע בין רח' ריאל (3002) — עד' ירושלים 7071 חלקות: 1, 18, 19, 20, 25, 26, 27, 28, 93, 117, 17; לצורך הערכת מס הרכוש העירוני היינו לבעלי הנכסים בגוש 1071 חלקות: 1, 18, 19, 20, 25, 26, 27, 28, 93, 117, 17; ובגוש 7017 חלקות: 1, 2, 3, 4, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 58, 59, 60, 61, 69, 70, 73, 77, 79, 80, 12. כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה לסלול ולהרחיב כביש אספלט מדרכות ואי תנועה בקטע האמור של רח' מלך הורדוס. כביש ברחבים שונים, מדרכה ברוחב 15—30 מ', אי תנועה ברוחב 2 מטר.
2. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב בני אפרים (801) בקטע המשתרע בין רח' רומנו מרדכי (808) — הדרך הרצליה (802) שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6625 חלקות: 8, 9, 598, 7, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 159, 272, 275, 454, 255, 254, 253, 252, 251, 250, 249, 260, (179) 48 זמני, 178, 177, 176, ובגוש 6414 חלקות: 226, 241, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 230, 229, 228, כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה לסלול ולהרחיב כביש אספלט מדרכות ואי תנועה, בקטע האמור של בני אפרים. כביש אספלט צד צפון ברוחב 10.50 מ', מדרכה ברוחב 3.5 מ' צד צפון, אי תנועה ברוחב 4 מ'.
3. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב המשך אבן גבירול (2040) בקטע המשתרע בין רח' רשפון (805) — ו־150 מ' צפונה, שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6633 חלקות: 14, 15, 16, 17, 37, 36, 5, 6, 201, 260, 261, 207, 273, 275, 276, 292, 297, 298, 299, 302, 303, 304, 305, 388, 389, 390, 391, 397, 246, 208, 209, 262, 300, 277, 278, 7, כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה להרחיב ולסלול כביש אספלט ואי תנועה בקטע האמור של רח' המשך אבן גבירול, כביש אספלט ברוחב 4.50—7 מ' אי תנועה ברחבים שונים.
4. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב רשפון (805) בקטע המשתרע בין אבן גבירול (2040) ולוי אשכול (2106), שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6632 חלקות: 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 38, 272, 290, 291, 295, 296, 297, 298, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה להרחיב ולסלול כביש אספלט אי תנועה בקטע האמור של רח' רשפון כביש ברוחב 2×7 מ', אי תנועה ברוחב 4 מטר.
5. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב 4176 בקטע המשתרע בין רח' מחניים (4176) — חניה מס' 4156 (כולל חלק מהחניה), שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6146 חלקות: 12, 13, 20, 21, 22, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 23, 24, 25, 26, 37, 28, 29, 30, 46, 53, 60, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 83. כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה לסלול כביש אספלט בקטע האמור של רח' 4175 ברוחב של 10 מטר.
6. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב הצבי (1122) בקטע המשתרע בין רח' הבצלת (1120) ודרך הטייסים (744), שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6163 חלקות: 12, 18, כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה לסלול כביש אספלט ברוחב של 3 מטר.
7. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב פאת השולחן (725) בקטע המשתרע בין רחוב גבורי ישראל (644) — סוכת שלום (724) שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני היינו לבעלי הנכסים בגוש 7110, חלקות: 85, 86, 87, 88, 82, 83, 81, 84, ובגוש 7105 חלקות: 59, 51, 66, 68, 69, כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה לסלול כביש אספלט ברוחב 6 מטר, מדרכה ברוחב 1.80 מטר.
8. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים בסמטאה כסי 429 בקטע המשתרע בין רח' רש"י (500) 50—52 עד סוף הסמטאה, שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6932 חלקות: 70, 71, 73, 74, כי מועצת העיריה בישיבתה מיום 22.7.73 החליטה לסלול כביש אספלט ברוחב 3.75 מטר.
9. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב לאונרדו דה-וינצ'י (1002) בקטע המשתרע בין כביש קיים — 70 מטר דרומה (כולל הרחבה), שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 7100 חלקה 7, ובגוש 7099 חלקות: 79, כי מועצת העיריה בישיבתה ביום 22.7.73 החליטה להרחיב ולסלול כביש אספלט מדרכות קירות גבן וגדרות בקטע האמור של רח' ל. דה־וינצ'י, כביש ברוחב של 12—14 מטר, מדרכות ברוחב 3 מ' צד מזרח.
10. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב אהבת ציון (1095) בקטע המשתרע בין [illegible] (594) — 50 מ' צפונה מכביש קיים, שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6108 חלקות: 33, 34, 17, 16, 15, 17, 18, כי מועצת העיריה בישיבתה ביום 22.7.73 החליטה לסלול כביש אספלט ברוחב של 7 מטר.
11. מודיעים בזה לכל בעלי הבתים והמגרשים ברחוב לוחמי גליפולי (647) בקטע המשתרע בין רח' נגבה (1005) — הפלמ"ח (1007) שנכסיהם מסומנים כדלקמן במספרי הגושים והחלקות לצורך הערכת מס הרכוש העירוני, היינו לבעלי הנכסים בגוש 6134 חלקות: 32, 33, 416, 417, 418, 419, 420, 40, 46, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 109, 110, 111, 113, 542, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 35, 36, 37, 58, ובגוש 6133 חלקות: 475, 377, 388, 381, 380, 431, 439, 480, 751, 752, 759, 754, 755, 341, 342, 306, 308, 309, 310, 311, 312, 341, 282, 278, 338, 339, 340, 347, 337, 346, 334, 345, 333, 335, 332, 270, 268, 331, 285, ובגוש 7097 חלקות: 101, 102, 103, 104, 105, 106, 107, 108, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 83, 84, 85, 86, 37, 88, 89, 90, 91, 127, 8, 5, 6, 7, כי מועצת העיריה בישיבתה ביום 22.7.73 החליטה לסלול כביש אספלט ברוחב 4 מטר, מדרכות ברוחב של 4 מטר.

יהושע רבינוביץ
ראש העיריה

אל תטרח בכל עניין לבית העיריה, לשכות המודיעין העירוניות לשרותך.

בריכת „הנצחון" חולון
נסגרת
במוצאי־שבת, 15-9-73 לקהל המתרחצים
שנה טובה
ההנהלה

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו
תיק עזבונות 2497/73
בעניין: עזבון המנוחה [illegible] ברקוביץ לבית גלספלד, ת.ז. 0046758 שנפטרה בחיפה ביום 18.5.73.
המבקש: היינץ ברקוביץ, ע"י ב"כ עוה"ד ש. פ. האז ו/או דיר ה. בליקמן ו/או צבי יעקבי ו/או ב. שרה, אשר מענם להמצאת כתבי בי־דין הוא ברחוב אלנבי 108, תל־אביב.
הזמנה
להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לקיום צוואה של המנוחה הנ"ל.
הנני מזמין בזה כל אדם הטוען כי יש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד לצו הקיום, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לצו המבוקש, ואם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בבקשה.
[illegible], שופט
רשם בתי המשפט המחוזי
התאריך: 26.8.73

בבית המשפט המחוזי בירושלים
תיק עזבונה בז/430
הזמנה
בעניין: עזבון המנוחה [illegible] ז"ל ת.ז. 6844951 שנפטרה בירושלים ביום י' בתמוז תשל"ג 10.7.73.
המבקש: [illegible] ע"י ב"כ עוה"ד ש. [illegible] ו/או א. פרי ו/או [illegible] ממשרדם ברח' בן־יהודה 13 ירושלים.
להווי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו הצהרה על ירושת המנוחה הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוחה הרוצה להתנגד להצהרה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו התנגדות לצו המבוקש, ואם לא כן יתן בית המשפט צו כמבוקש בבקשה.
יהודה [illegible], שופט
בית המשפט המחוזי בירושלים

סכנת־כליה צפויה ללוויתנים

לוויתן על סיפון אניית־ציד סובייטית. עיבוד הלוויתן מתחיל בלב־ים.

מאות בשנים עורך האדם ציד על הלוויתנים ברחבי הימים. בעבר נעשה הדבר בספינות קטנות ובעזרת צלצלים שהושלכו ביד. בימינו מפעילים לשם כך תותחים ואניות שהן בתי־חרושת צפים לעיבוד הלוויתן עוד בלב ים. מאות שנות הציד הפראי גרמו את אוכלוסיית הלוויתנים. ובדורנו עומדים היונקים הענקיים לפני סכנת השמדה. לפחות חמישה מינים שונים של לוויתנים צפויים בקרוב לכליה, ביניהם — הלוויתן הכחול שהוא היצור הגדול ביותר שחי אי־פעם על פני כדור־הארץ.

מכיוון שהלוויתנים הגדולים נעשו נדירים, החלו הציידים לפנות את נסקם לעבר המינים הקטנים יותר. ואף הם הולכים איפוא ומתמעטים.

סכנת ההכחדה הצפויה ללוויתנים היא כה חמורה, עד כי לפי דעת האו"ם לבעייתי הסביבה כינוס בשטוקהולם פנתה בבקשה לארגון הבין־לאומי של ציידי הלוויתנים, — הקובע את מכסת הלוויתנים השנתית המיועדת לכל מדינה החברה בו — להכריז על הפסקה גמורה של ציד הלוויתנים במשך עשר שנים. אך הבקשה נדחתה על־ידי הארגון הבין־לאומי. לאחר שהוטל עליה וטו להן כבד. ולאחר שאישי ציבור ואקולוגים מכל העולם פרסמו גילוי דעת בו הם מתריעים על ההכחדה הצפויה ללוויתנים אם ימשיכו לטבוח בהם בקצב הנוכחי של לוויתן בכל עשרים דקות, נסוג בפס ארגון הציידים מעמדתו הקשוחה. הוא הודיע כי יפחית במקצת את מכסת הקטל ל־37,500 לוויתנים לשנה, ומשנת 1976 יטיל איסור על ציד אחד מן המינים הנתונים בסכנת כליה חמורה ביותר, במימי האנטארקטיקה.

למרבה הצער, גם מחוות אלו עלולות להיות ריקות מתוכן, כיוון שלארגון אין למעשה כוח לכפות את החלטותיו על המדינות החברות בו. ברה"מ ויפאן ששללן המשותף כהווה 85 אחוז מן הלוויתנים הניצודים, רמזו כבר כי הן עשויות להתעלם מאיסורים שיטיל הארגון.

האקולוגים ממשיכים במאבקם, אך ציידי הלוויתנים ממשיכים במלאכתם, ויש חשש רציני כי בעתיד הלא רחוק ייעלם הלוויתן מן הימים ויישאר רק בסיפורים ובתמונות.

המינהל לפיתוח מרחב שלמה
מודיע כי
לרגל פטירתו של הארכיבישוף
ג'ורג'יוס השני
ביום ג' ה־11.9.73 באתונה — יוון,
יהיה מינזר סנטה קתרינה
סגור
לקהל מבקרים ביום ה' ה־13.9.73

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
לתושבי באר־שבע והסביבה
חדוש כרטיסי המנוי ורכישת מנויים חדשים לסדרת הקונצרטים של התזמורת הפילהרמונית הישראלית. יתחיל ביום שלישי, 18.9.73 בבית העם בשעות 10—12 ו־5—8 אחה"צ.

מחר בגליון של
דבר
תתפרסמנה מודעות רבות על קניה ומכירה, תיווך ועבודה, היצע וביקוש.
עיין במודעות אלו ביום ו' ובשבת ותמצא מה שאתה מחפש באמצעות „הלוח החדש" של „דבר".
הלוח החדש דבר

עם חילוף העונה בקאמרי

שיחה עם י. וויינברג

מאת אריה כנרתי

מנהל „התיאטרון הקאמרי של תל־אביב" כפי שהוא מכונה רש־מית, לאחר שהפך לבעל כוונה עירוני, מאז השידוך עם עיריית תל־אביב, לפני כמה שנים — בראש ונשבע אופטימי, עם סיום עונת תשל"ג ופתיחת העונה ה־חדשה בתיאטרון. אמנם, כהקרבים ל„ימים הנוראים", אבל בגביל הקאמרי, ישעיהו וויינברג, סבור, שהמצב לא נורא. סיכם: „עונה לא רעה בהתלם ולכבר עומדים בראשית עונה חדשה הבאה על ה־קאמרי לטובה — הפעילות ב־תיאטרון היא כבר בעיצומה".

מנכ"ל הקאמרי אינו כתאונן על המצב הכספי. גם השנה גמר ה־תיאטרון את העונה בלי גרעון, אך כי ישנה אינפלציה ההתייק־רות בהפקות, תמיכת הממשלה הי־תה השנה מליון ו־300 אלף ל"י ושל העירייה — 400 אלף ל"י. המיכות אלו מהוות 40% מהתקציב השנתי של „הקאמרי". לדבאר, צרי־כה לדאוג קופת התיאטרון. הכנה דאגו ל־60 האחוזים הנותרים מ־התקציב. 324 אלף צופים ב־581 הצגות, של 10 מחזות שהועלו.

ואף על פי כן, מכון וויינברג לעשות בשיחה איתו השבוע, גם „חשבון נפש" וכאן אבהתי של „הקאמרי" ולא רק להאכיל אותי מספרים וסטטיסטיקה. כפרובוקציה קטנה אני מבסס בפניו כדפס של מבקר אחד או שניים ב„בימת ובדים" ברדיו, עם סיכום העונה בתיאטרונים. שם נאמר: „כמעט שלא נשארה בזכרוני הצגה אחת חשובה בקאמרי, מחוץ ל„יעקובי ולידנטל". העונה היתה אפורה". „שייקה" וויינברג מתקומם נגד מסקירין קטלני זה של מבקר פלו־ני ועמית פלמוני: „פתאום, לכתר המבקרים את הצגות שהם עצ־מם הללו ושיבחו, נוסף ל„יע־קובי ולידנטל" ונוסף ל„שעיר אחד לעזאזל". לא נשארו בזכרונם הבקורות החיוביות של הצגות, ה־מתייקות אצלנו בקטעי הביקו־רת"...

„ולסיכומה של העונה הנוטה ב־ידי מבקרים מה שנים: האמת היא שישנה הגזמה הפרוזה של מבקרים ועתונאים במאזני השנה התיאטרונית שלהם, גם לחייב ד־גם לשלילה ולא תמיד ניתן אי־זון של מאזן העונה, אף כי אין אני מבקש דווקא איזון עדין של הבקורת המסכמת את העונה".

לוויינברג יש סיפוק, כי הבקו־רת התיאטרלית בשנה החדשה כבר התחילה ב„רגל ימין" ב„קא־מרי", בהצגת הבכורה של „כטוב בעיניכם", שקיבלה כבר „מפרעה" חיובית לעונת תשל"ד.

אם כי היו ש„ההידור" שאלוני לא ילך רש„שעיר אחד לעזאזל" לא ימשוך קהל רב ולמרות ה„מסוח־הדיסרטציות" שנכתבו על ידי כמה מבקרים ועתונאים על הצגה זו — העביר „הקאמרי" את ה־הצגה לעונת תשל"ד ווינברג מק־ווה שהיא תאריך לילות.

ומכבן שהועברה גם הצגת „יע־קובי ולידנטל" ש„רצה" כמאה פעמים, ב„צוותא" (400 מקומות). וויינברג מתקומם שוב נגד ה־טענה של מישהו, שהצגת הקאמרי „דווקא" באולם קטן („צוותא") הצליחה בעוד שהצגות מסויימות באולם הגדול ירדו או שלא מילאו את האולם שבספרי דיזנגוף. „מה

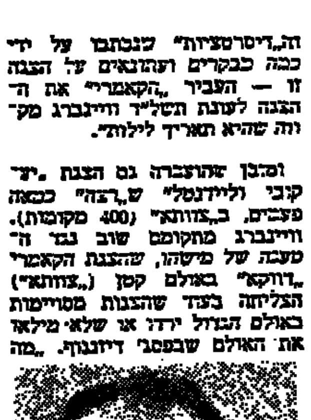

ישעיהו וויינברג: עונה לא רעה

השטות הזאת? ומה ההשוואה עם תיאטרון אחר בעיר הצליח „זוד קא' באולם הקטן שלו? למרות הצלחתה של „יעקובי ולידנטל", מודיע וויינברג, שהתצגה לא הו־עבר לאולם הגדול, כדי לעשות קופה גדולה. זו הצגה המתאימה במיוחד לאולם „צוותא" ומה רע בכך?

ועד הצגה תועבר לעונת תשל"ד — „יחי התופש" (הצגה 58 פעם). אגב, וויינברג מציין, כי הנימוק העיקרי שיש בהעברת הצגה לעונה שנייה ובהחלטה ל־המשיך בה, היא בכך „שהקהל רו־צה לראות אותה, אין תיאטרון בלי קהל. כי אם הקהל לא בא — לא תעזור אפילו ביקורת טובה. על כן הצבענו את אלוני לתשל"ד לא מטעמי יוקרה, מפני שזה אלוני — כמפני שאלוני זקוק ל־פרסטיזה". לדעתו של וויינברג היתה גם הצגת „החטא ועונשו" — הצגה טובה. אבל הקהל פסק ולא בא את האולמות וזהו.

ומה בנוגע לעונת תשל"ד? הפעם לא יוצא „הקאמרי" עם תוכנית של־רפרטואר לעונה. משיב וויינברג. „למה לנו לפרסם על שורת הצגות ולהבטיח ואחר כך, לא נעמוד בפרסומים ובהבטחות, בגלל „פנצ־רים" ושיבושים שונים"? או מה עשתה הנהלת הקאמרי? פירוכה, מה היא תמשיך להציג בתשל"ד, מהרפרטואר הקודם וכן הודעה על שתי הצגות חדשות „האלכימאי" של בן ג'ונסון ו„שוהיי" של חנוך לוין. ההודעה על „האלכימאי" כבר מתחילות השבוע והצוות הוא לא קטן: אבנר חזקיהו, הדרירה זו־פאי, שלמה וישינסקי, אורי לוי, יהודה פוקס, יוסי כרמון, אלברט כהן ודמי קיל. ומהחוץ כאורחים: ישראל גוריון ושמואל רודנסקי. אשר ל„שוהיי" — עוד לא נקבע ה־צוות. ולמרבן — יש מו"מ עם מחזאים ובמאים ושישה מחזאים ישראליים יושבים וכותבים בתש־לום „על חשבון" בשביל „הקא־מרי". כך שיהיו עוד מחזות מקו־ריים ויהיה גם בימוי פנימי (פלוט־קין בתוים). אגב, גד ל. שאך נוד־שב כבמאי פנים.

ואם זה כל כך טוב ואם ישנה פעילות גדולה ופוריה פעילות רבה בתשל"ד ויהיו שחקנים־אורחים, אז למה שני שחקנים כאורנה פורת ד־יוסי ידין, מראשוני הקאמרי ומב־כיריו, שחקניו, אינם מופיעים על במתו? למה תופשה כה ארוכה? ואם זהו „יחי התופש" של הש־נים? „שייקה" וויינברג יודע ש־שאלה זו הלויה בחלל בית „הקא־מרי" זה כמה שנים והוא משיב: „אשר לאורנה, היא קיבלה בשנ־תה חופשה לשנה וחצי לפי בק־שתה והחופשה הוארכה לה, כדי להקים ולעבוד עם תיאטרון חיל־דים, היא היתה ונשארה שחקנית „הקאמרי". היא תיכנס עוד בעונה זו להצגה ובתפקיד ראשי, באחת ההפקות החשובות. אשר ליוסי ידין. העניין שונה וקצת מורכב. הוא שיחק תקופה ארוכה בינה ב„כנר על הגג" (אנמבקה). אחר כך בא אלינו ל„חגיגת קיץ" של אלתרמן. הפסיק כדי להשתתף ב־הסרטת סרט בחו"ל. הוא כיום ב־אופן פורמלי לא ב„קאמרי", שלא באשמתנו. אנו לא וויתרנו עליו בשעתו, כשהתפטר. ולא רק זאת, — הוא השתתף בכמה הפקות ש־לנו עוד בעונה זו. מבין השיטין של דבריו, הבנתי, כי „הקאמרי" עשוי אפילו לקבלו לשורותיו אם ירצה חזק (אם כי „שייקה" לא אמר לי זאת).

אישור לדבריו של המנכ"ל, ש־יוסי ידין יכחק בעונה זו, מצאתי בהודעה של המזכירות, שיש לסייג את הראיון, מפני שידין מחכה ל־יד הדלת, לפגישה עם וויינברג, כ־ששאלתי את יוסי הנכנס וכבא־תי, אם נראה אותו השנה ב־קאמרי. הוא לא הכחיש והוסיף: „אינשאללה". הוא אפילו הזמין „פעמיים קפה", לו ולמנכ"ל. סימן שיוסי מרגיש את עצמו בבית ה־„קאמרי".

על הפרק – מוסד הנישואין

מאת יהודית ליבנה

מה בין צורה גיאולוגית לבין מסגרת נישואין? שתיהן עשויות להפך פסיבדומורפה, שפירושו — צורה כוזבת. מינרל שאיבד את תוכנו אך שמר על צורתו החיצו־נית הפך לפסיבדומורף. כך גם מגדיר המחזאי האנגלי אדוארד וויטהד את נישואיהם של פראנק ונורמה, גיבורי מחזהו „אלפא בי־תא". המועלה באולם „צוותא" ב־בימויה של הלן קאוס־האוזן ד בהשתתפותם של מישה אשרוב ו־מרים זוהר.

„אלפא ביתא" היא פרשת הדר־דרותם של נישואים בעלרכה של־בים: החל בעימות עם המציאות המאכזבת של קשר שתחילתו — יש להניח — הרמונית ומבטיחה, ועד שמגיעה לנקודה שממנה כל המ־שך הוא בלתי אפשרי. דרך ההדדר המשפיל המחייב העמדת־פנים כלפי חוץ והנהגות כאוהבי מבעל וברית, וכד ההתמוטטות הבלתי נמנעת המביאה את שני בני הזוג אל סף הפירוק כמעט.

מהו מקור כוחו של מחזה סג־בוריו ועליליתו באנאליים כל כך? משיב מיכה אשרוב: „אני הר־שב שוויטהד מציג כאן שאלות שיש לחשוב עליהן בכובד ראש: „בעיית התא המשפחתי והדיה של מוסד הנישואין היא אחת הבעיות המרכזיות של תקופתנו. יש יותר ויותר מסגרות שהן למעשה הוד־סות. החיים סביבך מתקדמים. מכ־תיבים צורות חדשות של שותפו־יות, והתא המשפחתי חייב להיאבק על קיומו. מבלי שיוזבו אלטרנ־טיבות חדשות לאלה שנהרסו. יש אומרים שזהו מחזה שדקו. — אך הם לא יודעים להרגם דברים. יש כאן אמת וחשיפה הדורשים אומץ לב וראיה מעמיקה. דווקא כדי לתפוס אותה באנאליות החיצונית".

פנים אל פנים עם אמת בלתי נעימה

הצופה במתרחש על הבמה, הוא בבחינת מציץ דרך חור של מנעול. שבשלב מסוים — בסיטו־אציה זו או אחרת — מוצא עצמו בבית כאילו לתוך מראה גדולה ובהירה. רוו הרגשה שאינה נעי־מה... על התגובות המפתיעות מס־פר מיכה אשרוב: „המחזה הוא, שהמחזה נוגע עמוק בצופים בני גיל שלושים—חמישים. מתחת ל־גיל זה הוא בצורך סקרנות ושאר־לית ואילו הצופה הקשיש יותר מתייחס לדברים בביטול. כאילו אמר: נו, מה כבר חדש כאן?". אחד הסיגים של ההצגה היא סצי־נת המכות, והיא מעוררת תגובות קיצוניות: „יש צופים שאמרו לנו כי היא ריאליסטית מדי וסרבו ל־קבלה. ואילו פעם קרה שבא אלי־נו צופה נלהב וצעק: זה היה נפ־לא. רציתי להצטרף אליך ולהכות אותו ועוד..."

מרים זהר ומישא אשרוב בתמונה מההצגה

ביתה של ה„אלפא ביתא" עם מיכה אשרוב או מרים זוהר. אינה יכולה שלא להוליך אותך ל„וירג'יניה וולף" ול„רק אתמול" גם אם הבסיס המשותף הוא חיצוני בעיקר וחסר משמעות עמוקה. מי־שה אשרוב מהרהר בקול: „ג'ורג' ומרתה (גיבורי „וירג'יניה וולף") מבוילים לשניים הניצבים על סף לשות גביהם. כל אחד בועט כדי להפיל את השני תוך נסיון להחזיק מעמד. שם העימות הוא אינטלק־טואלי־פילוסופי, שאינו בסבל הר־מוניה סקסואלית. שם יש מוצא, יש תקווה, ומה עם „רק אתמול"? „גם במחזהו של פינטר מוצב תא משפחתי מתפרק. אתה חש כל ה־זמן במציאותו של צד שלישי ה־מאיים על המשך קיומו. אך שם ה־דברים נשארים מעורפלים עד ה־סוף. נותר אישור מתוח... הוא שרבר לרגע: כאן, ב„אלפא ביתא" יש ריקנות. חיים של זוג שכל האופציות המביאות גבר ואשה להדר משותף פג תוקפו. כאן אתה חש את רתיחת הבשר. נוהרו רק החיים מסביב, ללא כל אחיזה."

האינו סבור שהמחזה עושה עוול מסוים לנשים בהטילו את כובד האשמה על נורמה?

תשובתו של ברישיו מבהירה לך מיד שאינו נוגע עם אוהדית המושבצים של הלינה למען שחרור האשה: „אני מאמין באמונה של־מה שהגבר חף מפשע. הוא אשם אולי בהמשך התהליך. אך לא ב־התחלתו. אשה נבונה צריכה ל־התאמץ בכל הדרכים כדי לשמור על התא המשפחתי. ראי באיזו דרך מוביל וויטהד את נורמה שלו: זוהי דרך של עקשנות ו־חוסר ויתור, היא אינה עושה כל מאמץ ממכי כדי להכיב לעצמה את בעלה." ובהבנה חולמנית: „הייתי רוצה שמישהו יכתוב פעם מחזה על אהבה מושלמת, על הר־מוניה סנטימנטלית, אינטלקטוא־לית וסקסואלית. אנשים אומרים לי, שזה ישעמם. אך זה כנראה בלתי אפשרי. זאת הבין כבר שקספיר הגאון, וכשכתב את „רו־מיאו ויוליה" שלו הכניס את מק־סימום האינטימיות המכבשלת מעום שידע כי זה לא יעמוד ב־מבחן המציאות."

האין הוא חושש לחזור ולשחק את טיפוס ה„בעל המתועלל" ש־גילם כבר מספר פעמים? „אנשים אומרים לי שכבר איתוקתי תפקי־דים טובים יותר. זה כאילו אמרו לכנר: „כבר ניגנת את הסונטה של בטהובן. מה פתאום אתה מנגן את פאול בן־חיים?" אני אוהב כל כך את התפקיד. הוא שונה מרוב התפקידים שעשיתי. יש בו הרבה גוונים. אני אוהב את ה־מעברים ממערכה למערכה וש־ביש כאילו הנני שותף לסלובו יצירה."

בכל המחזות שהתכוה והופיעה לצידו מרים זוהר, ניתן לומר שם מתעללים אחד בשני מתוך הרגל כמעט. אומר מישה אשרוב: „זוהי פארטנריות נפלאה. שוכשות, בע־לת נסיון, ולא אגואיסטית. תפקי־דה במחזה, שהוא עמוק ופנימי, קשה יותר משלי. ואילו התגובות נוטלות לעיתים קרובות בחלק. לשחק לצידה זו הנאה עצומה."

פורשי „בת־שבע" מקימים אגודה חדשה למחול

מאת אולי בצלאל־כהן

משה אפרתי ונטליה שקרובה בפגישה בברלין

חובבי המחול בארץ הרגישו ב־אחרונה בהיעדרו של אחד מכוכ־בי הצצרת במופעי להקת „בת־שבע": זהו הרקדן והכוריאוגרף משה אפרתי, מראשוני הלהקה ו־מטובי רקדניה. שפרש מהבמה ל־אחר שנפצע ברגלו באפריל 1971. שעתיים לפני הצגת הבכורה הצי־בורית של יצירה מפרי עבודתו בכוריאוגרף („פציעתה, לפי מוסי־קה של קרלוס סוריק שהוקדשה אישית לרקדן ולא הוצלחה עד היום הזה). אולם הפרישה שנכפ־תה עליו הביאה לכימוס תוכניות ישנות שהיו לרקדן, ולאחר שנת־יים של הכנות נפתח בימים אלה בית־ספר לאמנות המחול ומרכז לפעילות אמנותית בהנהלת משה אפרתי, בבית המשותף, ברחוב המלך ג'ורג' 103 בתל־אביב. הד־קדנים סטודיו, שבו יורו חמישה רק־דנים: משה אפרתי, יעקב שריר, צליליה גולדשטיין, אסתר נדלר, נורית שטרן ויחיאל דויד — כולם יוצאי להקת „בת־שבע".

מה הביא אותם לחיפוש אחרי דרך משלהם, מתוך להקה במבנה צמוד? נראה כי טרם פציעתו החל משה אפרתי חולק על דרך עבוד־תה של הלהקה יחד עם הקבוצת אחרות על דרך ארגון החזרות וניצול היכולת של הרקדנים בה. „בעיית ערב הופעה במסגרת „בת־שבע" נעשתה תוך ניצול ואי התחשבות בכושים של הרקדנים" — שלא זה מה ששבר את הליכוד שבהם הייתי מופיע בארבעה עד חמישה. מהוללות וזה היה פותח אותי ומוריד את הרמה האמנותית של המופע. בחוץ לארץ הדבר איננו כך. כשרקדן יודע שהוא נותן שני נושאים בערב אחד הרי הוא נותן את מיטבו. אך כאשר הוא יודע שיש לו עוד שלושה תפקידים במשך הערב אזי מחש־בותיו אינן נתונות לביצוע המ־עולה ולשיא הליטוש שהוא מסוגל להם. רקדן מנוצל מפתח כבניקות כיצד לשמור את כוחו להמשך הערב ואינו נותן במסירות לביצוע האוב".

יש לחפש התבטאות חדשה

גם על התנאים החמריים — משכורות וזמנה יחסית, הבטחת פנסיה לרקדנים ופיצוי על תוספת באמץ שלא ניתנו. מספרים אפרתי ואחרים מקבוצת ה„פורשים" בש־בץ של בישה. אבל — מסתבר — שלא זה מה ששבר את הליכוד הביא לפרוד 13 הרקדנים נגד ה־מסגרת הקבועה שהיתה אמורה להוות בית חם וחוף־מבטחים לרק־דנים.

„כל שיטת החזרות והעבודה על יצירות היתה בלתי נכונה ולא מתאימה, מפרש אפרתי את דעתו. — כוריאוגרף זר מאקלים אחר ל־עולם לא יבין כהלכה את המנטא־ליות של רקדן ישראלי. כאן מזג האוויר שונה. מתעייפים מהחום והלחות ויש לתכנן את העבודה על סמך הכרת נתונים אלה. מה עשה את „בת־שבע" ללהקה מן הטובות בעולם? — שואל הוא לשם הכתשה — המהירות והכוח שבישאו בהופעתם. אך אי־אפשר להרשים במסדים אלה לאורך ימים; יש לחפש התבטאות חדשה. אינדיבידואלית לכל רקדן".

וככה, אלה הן הטענות. פורשי „בת־שבע" בראשותו של משה אפרתי יוצאים עתה, לאחר כשנ־תיים של הכנות. להגשמת. הדרך האחרת, עם פתיחתו של המרכז לאמנות המחול ברחוב המלך ג'ורג' בתל־אביב. נוסף על ה־הוראה ימשיכו הרקדנים בקריי־רות עצמאיות משלהם. מטרת בית הספר היא להכשיר עתודה של רקדנים מקצועיים ולשמש, לרא־שונה מזה שנים רבות, מרכז עבו־דה מתמיד לרקדנים מקצועיים. מחוץ לאגודת „בת־שבע — בת־דורי". אולם לא ההוראה בלבד עומדת נגד עיניהם של מייסדי האגודה החדשה. אלא בעיקר מתן האפשרות לערוך ניסויים בתנועה ולבטא גישות אמנותיות חדשות.

תכניות לעתיד

תוצאות ניסויים אלה יועלו ב־ערבי יצירות למחול. בערב הרא־שון יועלו יצירות של משה אפ־רתי. כנראה בתחילת חודש פב־רואר. בהשתתפות רקדנים יוצאי „בת־שבע" ורקדנים אורחים מ־חו"ל. אפרתי שעבד בשנתיים ה־אחרונות ככוריאוגרף בלהקות אי־רופיות נודעות, קשר קשרים עם אמני־מחול בינלאומיים (כמו עם בוריאל בלמונדו סולנית הבלט ה־מודרני הצרפתי) שאחדים מהם הוא מקווה להביא לארץ. בעת שהותו האחרונה במערב־ברלין נתהדקו קשריו עם הבלרינה הנו־דעת נאטאליה מאקארובה. שערקה לפני שלוש שנים מברית המועצות ואמורה היתה להיות בשעתו בת־זוגו הקבועה של רודולף נורייב. (בשבועות אלה פירסמה מאקרו־בה את הערכתה השלילית לכוכבו של נורייב והודיעה כי לא תופיע לצידו). אפרתי מקווה להביא ל־ארץ גם את נאטליה מאקארובה.

ומה יחסו עתה ללהקה „בת־שבע"?

לא יילחם ב„בת־שבע"

בפגישה עמו ערב פתיחת המרכז האמנותי החדש, הצהיר אפרתי: „אף כי המסגרת הקבועה הור־סת את הרקדן ומשעבדת אותו לסטאגנאציה, דבר שליכד סביבי את הרקדנים המורדים של „בת־שבע", אין בדעתי להילחם בגוף שאני עצמי הייתי שותף ב־בנייתו; ברצוני לאפשר לרקדנים לפעול במסגרת התקבלות חצי־שבתית ולהרגיש עצמם חופשיים לאחר כל עבודה. גישה זו תסייע להתפתחותם מבלי שיאבדו את ה־זיקה לגוף החדש שהתקבץ".

ערבי עין־הוד

האמפיתיאטרון הקטן של כפר האמנים עין־הוד התגלה באחרונה כמקום אידיאלי לעריכת קונצר־טים קאמריים ורסיטאלים. בזכות המסגרת האינטימית והציורית ש־לו. השנה נערכו במקום, זו ה־פעם הראשונה. קונצרטים קאמ־ריים במסגרת הפסטיבאל הישר־אלי, והנסיון עלה יפה.

עם תום הפסטיבאל חזר האמ־פיתיאטרון למסלול שהותוה לו באחרונה — להארחת הצגות תיי־אטרון, מופעי מוסיקה קלה וכיי־דור בלילות שבת. בשבוע שעבר הוגשה שם התכנית „באו לתוך הלילה", שהועלתה כבר על במה זו לפני הפסטיבאל; מחר בערב תופיע שם, בבכורה ארצית, חוה אלברשטיין בתכניתה החדשה. ב־ליווי להקת ה„פלאטינה". בשבוע הבא יארח האמפיתיאטרון בעין־הוד את ההצגה „אלפא ביתא", מחזהו של אדוארד וויטהד בביצוע מרים זוהר ומישא אשרוב ובבי־מויה של הלן קאמט האוזן. לאחר מכן יועלו שם תכנית באז צוספה ומופעים אחרים.

לחג הסוכות מכין הכפר אט־ראקציה מיוחדת למבקריו — בא־זאר האמנות המסורתי, שהתקיים בו מדי שנה במסגרת שבוע הציור והפיסול בישראל. אלא שהשנה יהיו ממדיו של הבאזאר גדולים יותר — לציון עשרים שנה לייסוד הכפר.

תחרות הנבל בירושלים

מאת טוביה מנדלסון

בתיאטרון ירושלים נפתחה בת־חילת השבוע התחרות הבינלאומית החמישית לנגינה בנבל, שמשתת־פים בה 29 נגנים, או ליתר דיוק — 28 נגניות ונגן־נבל אחד.

במסיבת עתונאים שנערכה ב־ירושלים בתחילת השבוע, הת־ברר כי ישראל יכולה להתפאר ב־כך שהביאה להווייתו של הנבל ויותר מזה: להקמת האיגוד הבינ־לאומי למנגני נבל. מנהל התחר־רות, אהרון פרופס וכמה מחברי ועדת השופטים סיפרו כי התחרות הראשונה נערכה בישראל בשנת 1952 ומיד אחריה הוקם האיגוד הבינלאומי. קטרין גוסהופר, מ־חבר השופטים הדגישה שתחרות הנבל הבינלאומית בישראל היתה למעשה הכח הגדול ברנסאנס של הנבל, ושהתחרות בישראל הגבירה את העניין בארה"ב בכלי נגינה מיוחד זה ושאיגוד מנגני הנבל בארה"ב מרגיש עצמו קשור מאוד לתחרות זאת.

מעניין הדבר: אם כי היוזמה לתחרות הזאת באה מישראל ועל אף העובדה כי התחרות המת־קיימת כאן היא היחידה בעולם בכלי נגינה זה, עד כה לא היו לישראל נציגים שהשתתפו בתח־רות ואילו השנה, זו הפעם הרא־שונה, תייצגנה את ישראל חמש מנגנות נבל.

התחרות, תתנהל באולם „וייז" באוניברסיטה העברית ותהיה פתו־חה לקהל הרחב. כרטיסי הכניסה נמכרים במחיר מוזל במיוחד.

גם קונצרט הנעילה של התח־רות יתקיים — כמו טקס הפתי־חה — בתיאטרון ירושלים בו יופיעו שלושת הזוכים במקומות הראשונים. למנצח בתחרות יי־נתן פרס — נבל יקר שערכו 3,800 דולר ואילו הזוכים האח־רים יזכו בפרסים כספיים הנעים בין 1,750 דולר ל־400 דולר.

אהרן פרופס מסר כי על פי כללי התחרות יהיו הזוכים במקו־מות הראשונים חייבים לציין את עובדת זכייתם בפרס בתחרות ש־נערכה בישראל, בכל אחת מה־פעותיהם הפומביות בשלוש ה־שנים הקרובות. פרופס מסר גם כי עשר חברות שידור ותזמורות אחדות בארה"ב ובאירופה כבר הבטיחו להזמין את הזוכים להק־לטות ולהופעות פומביות.

יש לציין כי נוסף למתחרים ולשופטים יגיעו מחוץ לארץ גם 18 מוסיקאי נבל, שיהיו אורחי הכבוד של התחרות. הם ישתת־פו גם בסימפוזיון שייערך במק־ביל לתחרות ויוקדש לדרכי הר־חבת הפעילות של איגוד מנגני הנבל. בשבוע הבא, בהפסקה בין השלב השני לבין השלב השלישי בתחרות, תפעל סדנה מיוחדת ל־טיפול ותיקון נבלים, בהדרכתו של מומחה מדנמרק, שיגיע לארץ ל־מטרה זו. מוזיאון ישראל נוטל חלק בפעילות ה„נבלי" בירושלים ו־פתח, במקביל לתחרות, תערוכה מיוחדת המוקדשת לנבלים עתי־קים.

מלכת שבא – בכורה חדשה באופרה הישראלית

הנהלת האופרה הישראלית אדיס דה־פיליפ סיימה לפני מספר חד־שים את הרכבת תכנית ההצגות לעונת 1973—74 אשר תיפתח ב־15 בחודש עם הצגת הבכורה ה־ישראלית של האופרה הרומנטית „מלכת שבא" מאת המלחין ה־יהודי־הונגרי קארל גולדמרק.

כל המנצחים הם ישראלים: גי־אורגזי נגר, פרנקלין צ'וסט, אלכ־סנדר טרסקי ואריה לבנון. פנים חדשות בין המנצחים שני עולים חדשים שמואל זיסר (ברה"מ) ו־סאנטיאגו קורצ'יצר (ארגנטינה).

בהכנה המוסיקאלית משתתפים גם מנצח המקהלה ד"ר הלל פינ־קוס, והקורפטיטורים שרה לאנג־בין ומיכאיל ברויאנטציק.

את בלט האופרה הישראלית ינ־הל הכוריאוגרף פימה צ'ארסקוב (עולה מברה"מ).

ההפקות החדשות

● „מלכת שבא" — אופרה מאת קארל גולדמרק (בכורה ישרא־לית).

● „נסיכת הקרקס" — אופרטה מאת אמריך קאלמן (בכורה יש־ראלית).

● „נישואי פיגארו" — אופרה מאת ו.א. מוצארט.

● „דון פאסקואלה" — אופרה מאת גאטנו דוניצטי.

● „פאוסט" — מאת שארל גונו.

● „דון ג'ובאני" — אופרה מאת ו.א. מוצארט.

● „מדם בטרפליי" — אופרה מאת ג'אקומו פוצ'יני.

● פרט להצגות אלה יועלו עוד 14 יצירות מהרפרטואר הקבוע של האופרה.

המשתתפים: פרט לעשרות ה־אמנים המקומיים אשר ישלו את חלק הארי של התפקידים בהצ־גות השונות יופיעו מספר כוכבי אופרה בין־לאומיים, בהן: זמרת האופרה היפאנית ג'יני סאטו, ה־בריטון הארגנטיני ריקארדו יוסט. כוכבת המטרופוליטן־אופרה ג'ואן גרילו. הטנור הדראמאטי האמרי־קאי ריצ'ארד קנאס. הבריטון ה־ראשי של האופרה באתונה לואיס מאניקס. הסופרנו האיטלקיה פילי־ילה. הטנור הארגנטיני אדוארדו סאראמידה, ותיתכן גם הופעתו של הכוכב הבין־לאומי הגדול של התקופה הטנור פלאסידו דומינגו אשר קיבל את הכשרתו האופראית המלאה באופרה הישראלית בין השנים 1962—1965.

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת אדיס דה־פיליפ

פתיחת העונה ה־27 ● 1973/74

הצגת בכורה ישראלית

תל־אביב בית האופרה 15.9 ● 22.9 | ירושלים בנייני האומה 17.9.73 | חיפה ארמון 20.9.73

הצגות נוספות בת"א 24.9 ● 29.9

החלה מכירת הכרטיסים לחודש אוקטובר

מלכת שבא

אופרה רומנטית מאת גולדמרק

ההצגה: אדיס דה־פיליפ

עברית: אהרון אשמן

המנצחים: אלכסנדר טרסקי ● פרנקלין צ'וסט

מנצח המקהלה: ד"ר ה' פינקוס

כוראוגרף: פ' צ'ארסקוב

המשתתפים: נתניה דברת ● חנה חיניץ ● אסתר כאומול ● לילית שני ● מרשל ריינור ● קלאודיו אולה ● בוריס בר־לב ● מרדכי בן־שחר ● מיכאל גלוקסמן ● יהודה שמואלי ● אנט סאלין

סולניות הבלט: אנה מריה חפ ● קורה בנאדור

כרטיסים: אלנבי 1 ת"א, טל. 57227

ירושלים: בן־נאים

חיפה: קופת מכבי

בכל ביתך תנ"ך

הִנָּךְ יָפָה רַעְיָתִי, הִנָּךְ יָפָה עֵינַיִךְ יוֹנִים מִבַּעַד לְצַמָּתֵךְ, שַׂעְרֵךְ כְּעֵדֶר הָעִזִּים
שֶׁגָּלְשׁוּ מֵהַר גִּלְעָד: ב שִׁנַּיִךְ כְּעֵדֶר הַקְּצוּבוֹת שֶׁעָלוּ מִן־הָרַחְצָה, שֶׁכֻּלָּם מַתְאִימוֹת
וְשַׁכֻּלָה אֵין בָּהֶם: ג כְּחוּט ... שִׂפְתֹתַיִךְ וּמִדְבָּרֵיךְ (ק') נָאוֶה, כְּפֶלַח
הָרִמּוֹן ... כְּמִגְדַּל דָּוִיד צַוָּארֵךְ בָּנוּי לְתַלְפִּיּוֹת, אֶלֶף הַמָּגֵן
תָּלוּי ... שְׁנֵי שָׁדַיִךְ כִּשְׁנֵי עֳפָרִים תְּאוֹמֵי צְבִיָּה, הָרֹעִים
... לָלִים, אֵלֶךְ לִי אֶל־הַר הַמּוֹר וְאֶל־גִּבְעַת
... בָּךְ:
... תָּשׁוּרִי מֵרֹאשׁ אֲמָנָה, מֵרֹאשׁ שְׂנִיר וְחֶרְמוֹן,
... אֲחֹתִי כַלָּה, לִבַּבְתִּנִי בְּאַחַד (בְּאַחַת ק')
... דֹּדַיִךְ, אֲחֹתִי כַלָּה, מַה־טֹּבוּ דֹדַיִךְ מִיַּיִן,
... שִׂפְתוֹתַיִךְ, כַּלָּה, דְּבַשׁ וְחָלָב תַּחַת לְשׁוֹנֵךְ,
... אֲחֹתִי כַלָּה, גַּל נָעוּל, מַעְיָן חָתוּם: יג שְׁלָחַיִךְ
... עִם־נְרָדִים: יד נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם, קָנֶה וְקִנָּמוֹן עִם
... כָּל רָאשֵׁי בְשָׂמִים: טו מַעְיַן גַּנִּים, בְּאֵר מַיִם חַיִּים,
... מִן־לְבָנוֹן: טז עוּרִי צָפוֹן וּבוֹאִי ... הָפִיחִי גַנִּי, יִזְּלוּ בְשָׂמָיו, יָבֹא דוֹדִי לְגַנּוֹ
וְיֹאכַל פְּרִי מְגָדָיו:

בארבעה כרכים

מפורש על ידי פרופ. א.ש. הרטום

לפי שיטת פרופ. מ.ה. קאסוטו

בהוצאת "יבנה"

ספרית דבר

ב־129 ל"י במקום 210 ל"י

הרוכש עתה מקבל שי

אנציקלופדיה לאישים בתנ"ך

שני ספרים בכרך אחד מאת דב קמחי

(מחירה בחנות 22 ל"י)

הרכישה והסדר התשלומים בכל סניפי „דבר" ברחבי הארץ ובמרכז — תל־אביב, רח' שינקין 45, טל. 286141.

לכבוד ספרית „דבר" ת.ד. 199 תל־אביב

הנני מבקש לשלוח לי את כל התנ"ך ב־4 כרכים לפי שיטת פרופ' קאסוטו. מהדורה „דבר" בהוצאת „יבנה" לפי המסומן למטה (סמן את המשבצת המתאימה).

□ הנני מצרף בזה המחאת דואר/צ'ק מס'

על סך 129 ל"י.

□ הנני מצרף בזה המחאת דואר/צ'ק מס'

על סך 29 ל"י ואת היתרה בסך 100 ל"י אני מתחייב לשלם ב־4 תשלומים שווים ורצופים של 25 ל"י כל חודש.

שם | מס' ת.ז.

כתובת | חתימה

האוצר — אגף החשב הכללי

מכרז מספר 23.73

מתבקשות בזה הצעות לאספקת נייר רציף

סטנדרטי ו„זברה" לפי תקן ישראלי 847, למשרדי הממשלה. טפסי המכרז ופרטים נוספים ניתן לקבל לפי דרישה במח־לקת הרכישות באגף החשב הכללי, הקריה, ירושלים, או טלפון 02/39211—248 בשעות העבודה.

מועד אחרון לקבלת ההצעות הוא 30.9.73.

אין משרדנו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הלוח החודש דבר

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.40 — "דקטרי" — צ'יטה לספר".

18.32 — "סרטים מצויירים".

20.00 — "תעודה" — "נדרים והמבצרים". סרט דוקומנטרי שתאר את הדרכים ואת המבצרים בישראל בתקופות קודמות [illegible] בין הארצות [illegible] המובילות בישראל.

20.50 — "הוואי חמש-אפס" — [illegible].

21.40 — "מורשה" — "בעקבות האמונה". סיפורו של דב [illegible], בן הקיבוץ [illegible].

רדיו

19.02 — "לא כל יום שומעים" — בתכנית הפעם: להקת [illegible], הזמר אל כרטוב, הזמרת אריאלה ברסי, [illegible] יונה עטרי, לוסי, ארנון [illegible] (ה).

21.05 — "מפתח הכורי" — [illegible] עולה הרב מבריתי [illegible] הכותנות, מגיש תכנית של קטעי מוסיקה קלאסית האהובים עליו במיוחד (צ).

* 23.05 — "שיחתו של יצחק ליבני" — כיצד אפשר לבצע מהפכת מיזוג אויר בישראל? (צ).

קולנוע

ירושלים:

* "זכים מהדרכים" (ארמון) [illegible] — [illegible] על השלג הסמיך [illegible] סרט [illegible] ההזדמנות [illegible] שלו.

* "קובלץ'" (עדן) — מחזמר ישראלי שאפרוני [illegible] [illegible] אקשן, [illegible] ההפקה [illegible] מזכיר [illegible] ספקטקל [illegible] — התוצאה צפויקסת.

* "הבהלה עם הנעמה השחורה" (אדיסון) — קומדיית-רגל [illegible] סמיון של אוסף רבאק ("אלכי סכדר האוצרים"). גיבור הסרט: בוגר שלה בקולנוע הצרפתי הד קוטיקאי פייר ריטאר. ביים[?]: [illegible].

תל-אביב

* "פריץ החתול" (אורדין) — הכוונה המאסיבית נהייתה מארכה פראית שאינה מפארוה שום הלי[?] קה [illegible] סרט מצויר ארוך בעל סגנון [illegible] [illegible] הקיום.

* "הגנב שבא לסעוד" (פאר) — סרט בידור נעים בלתי-מחייב. [illegible] [illegible] (בייגנד בשיום הפוח) התופעה משכנעת של ריאן אוניל, חדן [illegible] יאוסטין [illegible].

* "שאנגו אחרון בפאריס" (סמידור) — [illegible] שונה מהאנושי [illegible] על אהבה [illegible] [illegible] סמלית בכי הסיפורים [illegible] — [illegible] ויהיו כאלה.

* "קובלץ'" (סינרמה) — ראה "עדן" ירושלים.

* "חקן עם הרדיה" (אורלי) — הסרט ההוליבודי הנצחי (נוצר ב-1939) החוזר ומוקרן בפני כל דור [illegible] ליסיה הברחית, סיים בו ההוהר ה[illegible] באקספלוי של "ציד החלומות" ז"ל. [illegible] תופס ויתפוס המיה.

* "זכים מהדרכים" (גת) ראה "ארמון" ירושלים.

* "מנגו אחרון בפאריס" (הן) — ראה "סמידור" תל-אביב.

* "הלוויה שלה ביוזף" (הן) — הופעה נהדרת, בעלת עוצמה דרמטית [illegible] הולידיי. זמרת תבלוז האגדית שמתה בגיל 44 [illegible] [illegible] גלוסת [illegible].

* "זעקות ולחישות" (צפון) — סרטו האחרון של אינגמר ברגמן. הנבא: יחסים סבוכים בין שלוש אחיות ומשרתת נאמנה [illegible] של אינגריד טולין, הארייט אנדרסון, ליב אולמן וקארי סילואן. צילומים פנטסטיים.

* "כי אשם" (ציון) — סרט בן [illegible] על ההידרדרות של נערה בלונדית בגלל סיבות משפחתיות והברתיות. [illegible] [illegible].

חיפה:

* "הקונפורמיסט" (בית-רוטשילד) — סרטו של ברנארדו ברטולוצ'י, על פי ספרו של אלברטו מורביה — סיפורו על פאשיסט בצפי [illegible] — יצירה קרטלת [illegible] לספר. אולם כמוכ"ארית. כיצי [illegible] [illegible] — סרט בלתי נשכח.

* המשחקים לאהבה (בית העם) — אהבה הארה בין [illegible] נגיות, שניהם [illegible] דבעות.

* גברים במסכנות ("ציון") — סרט אמריקאי על ארבעה חברים היוצאים לבילוי סופשבוע בחיק הטבע. הפיקניק נהפך לסיוט ולי[illegible] להפקת הגיבורים באותה השבת. הבאי: [illegible].

* קובלץ (עצמון) — ראה "עדן", ירושלים.

תיאטרון ובידור

* "סיפורי פונד — להקת בולדלת" — הליאוביב (הקאמרי) — להקת "תבמות" מגי[illegible] [illegible] שה ערב נפלא של הזמר מתוש[illegible] כל הנמשכים שבים [illegible] יוצר של דני סנדרסן, מבוצעים להפליא על ידי שבצה [illegible] בתווים.

המבחר נכתב על ידי מבקרי הקולנוע והתיאטרון הקבועים.

אחריות

(סוף מעמ' 9)

חבש החליט, כמסתבר, ללמה ב[illegible] עקבותיו של עופאת והוא מזהה בשיטתו את הכתב ה[illegible] מבצעים עקוביים[illegible] עבר נגעלו על ידי התעמולה הר[illegible] איספריאליסטית הציונית לדעתה של "הנועה ההתנגדות הפלסטי[illegible] נאית". כלומר, בדיעבד הוא נקף בל את מעבהיה של מוסקווה.

אולם אין סיוטי של דבר. כי להבא יהספק "בפעילות פוליטית". "החזית" — אמר — "שומרת לעצמה את הזכות להמשיך ולפגוע בישראלים בכל מקום בעולם. בעלי בריתנו (והכוונה היא ב[illegible] ראש וראשונה לבריה"מ — מפיר מילוואבו ולאנו) בישימים להבין את האופי המיוחד של עמדינו ויביעת המאבק שלנו נגד האויב — לפגוע באינטרסים ה[illegible] ציוניים והאימפריאליסטיים בחוץ לפלשתין — והן עי אסטרטגי ולא טאקטי.

הנה כי כן מבחיר ג'ורג' חבש, שארגונו ימשיך בהתאם ל"קו ה[illegible] איסטרטגי" של המאבק נגד [illegible] אל לבצע מעשי כרור נגד ה[illegible] אינטרסים הציוניים והאימפריא[illegible] ליסטים, כתוך לישראל, אך יב[illegible] שה זאת ביתר זהירות, כיאה ל[illegible] בפלגה פוליטית-שמאלית. בהתאם לקו אסטרטגי זה הוכה להבהה מצד ברה"מ המפעל החזית העבר[illegible] בית באורח דעמי נגד המסמ[illegible] רים הריאקציונים הערביים ונגד ישראל ("אין הבדל בין הציון הדיין — אמר חבש לכראיין"), ואילו קבוצות "מרכזואניות עצ[illegible] באיות" יפעלו על אחריותן נגד ישראלים בכל מקום שהוא ב[illegible] עולם. "בכל מקום", כלומר, גם מעמדות ליד שזות תעופה במער[illegible] רב, ובאכוצות טילים בהובלת ברייסטיה.

מבחינה מעשית לא השוב, כי ב[illegible]בן, אם הסילים הגיעו לידי המחבלים בכבדים, בסוריה או על[illegible] מהצדן. אולם כתבקעת השאלה, אם לא הגיעה העת להעביר ב[illegible] אודה רשמי — ולו גם מעשכים הסמרתיים גרידא — את עמדת הממשלה ואת דעת הקהל העול[illegible] מית על סיכמתה ההרשמות של ממצבה, ההולכת להלכה בישוב פוליטי של הסכסוך במזרח התי[illegible] כון, תוך כיבוד עצמאותן ורובר נותו של כל כדינות האיזור. אפ[illegible] שר לבצוא דרך כדי להציג את השאלה, כיצד מיישבת ברה"מ את עמדתה זו עם הענקת אבבצ[illegible] להיבה מתגמכויות לאירגונים, המ[illegible] נצלים אותם במאבקם להשמדת ישראל בכוח ארוך ולהכעים באנטשטסרים נגד התחבורה האוו[illegible] רית הישראלית בכל מקום ובכל "הזדמנות".

דב אפר

תיאטרוני ישראל

הערב 13.9

הבימה:
תהילה על גג פח לוהט: בית קטה

הקאמרי:
כמה בעיניכם: הל-אביב

בקולנוע

תל-אביב
אופיר — המקצוענים
אסתר — גבר עם כבוד
אורלי — חלף עם הרוח 4—8
אלנבי — בלש ושמו קולומבו
בן-יהודה — דקמרון 69
גורדון — הבלונדיני עם הנעל השחורה
גת — זכים מהדרכים
דקל — בלכודת לביבי סוסר דרייב אין
ב־7.15 — הלפיד והחץ
ב־9.30 — בלכודת לבפקת
הוד — הבריתה
המרכז — רחוב המיתנים
זמיר — תאות התשוקות
חן — לידי ערה בלה
לימון — עד שהגם יפריד ביניהם
כורכבי — מה תאמר לגברת ערומה
כתמיד — קרוב האש
מקסים — בתנקה בגיבנסיה
סינרמה — קובלץ
סמידור — הטנגו האחרון בפריז
עדן — מוכמה
פאר — הגנב שבא לסעוד
פריז — כי אשם
צפון — זעקות ולחישות
רמת-אביב — לידי קארוליק לאבא
תכלת — סוד הקסם הבורגני
תמר — הפיתוי לאהבה
תל-אביב — הרפתקה במצולות יפו
גגת — הוק יותר חברים
צליל — קובלץ
בת-ים
רכבת יובק — תאוה לסכנה הזהב
ארמון כלבי הקש 7.15, 9.30
ב־4: האיש שירה בליברטי
מכה? — במבצע נזירים
ירושלים
אדיסון — אהבה ובגידה
אוריון — קוראים לי רוח הקודש
אורגע — סוד הקסם הבורגני
ארגון — זכים מהדרכים
אור גיל — הבלונדיני עם הנעל השחורה
הבירה — כל מה שרצית לדעת על הבין
חן — בלכודה לבייבי סיטר
ירושלים — הראש
סמדר — לילות בוקאצ'יו
עדן — קובלץ
רון — נקמתו של סיציליאני
חיפה
אוריון — הסקרן הבצייר
אורה — בקסמר
אורלי — הטנגו האחרון בפריז
אמפיתיאטרון — קוראים לי שכיל
ארמון — אימת שאסר
בית רוטשילד — הקונפורמיסט
6.45 — 9. הצגת חצות — אקסטזה
עממי — מעבר לרחוב 110
מירון — הבוס הגיע
עצמון — קובלן
פאר — כמשות קנטרבורי
רון — הגברים בבלכודת
שביט, הר הכרמל — מסכבי הבאפיה
קרית מוצקין
[illegible] אור — הנלחמו של לא [illegible] 6.15—8.45 [illegible]
זהר — קבלני 6.30—9.00
רמת-גן ובבעתיים
הדרך — סיגאר ורוזלי
אואזיס — המקצועי
ארמון — אנגס בפרק
גל אור — קוראים לי שכיל
הדר — מסעות עם דודתי
לילי — הרדיפה
רמה — קוכמיירוס
רמת-גן — קבארט
שבים — אנקת גבהים
נתניה
אסתר הרפתקה בפוסידון
ביוכיה: בוקר הוצם
מסודיר — בפתוח: סיפול בחלום
בסגור: מירוף בערבה 7—9
שרון — אנגס בפארק 7 9.15
ב־4.15: זכרונה ליבי
הרצליה
דניאל — הוק יותר חברים 7—9
כפר סבא
עכו — צעירים ושוטרים 8.15
חן — אנגס בפארק 8.30
בית הפועלים — מספר הזק 8.30
חדרה
הוה — קובלן
פלה הקוה
אורון — הוי זכים במערב ב־8.15
הדר — וידוי כאונס 4, 7, 9.15
היכל — הצגה באוקיינוס, בסוס[illegible] בשמחה
קרית שמונה
הרמון — דרקרב בקוקוראזו 6.15 —8.30
שביב — כמעטן הסרס הסוב 8.30

האופרה הישראלית
מנהלת ומייסדת אדיס דה פיליפ
פתיחת העונה ה־29 1973 / 1974
בכורה ישראלית
ת"א: 15.9, 22.9
24.9, 29.9
ים 17.9, חיפה: 20.9
מלכת שבא
אופרה רומנטית
באה קאדל גולדמרק
ת"א: 23.9, 30.9
פלדרמאוז
אופרטה מאת שטראוס
ת"א: 18.9
הנזל וגרטל
[illegible]
ת"א — 25.9
לה טרוויאטה
של 57227
כרטיסים: אלנבי 1

טלוויזיה כללית

17.30 — חדשות; הכניות ילדים: 17.32 — קרקס; 17.40 — דקטרי; תכניות ערבית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — סרטים מצוירים; 18.45 — יש לי שאלה; 19.30 — חדשות ועניני היום; 20.00 — תעודה; 20.30 — מבט לחדשות; 20.50 — הוואי חמש אפס; 21.40 — מורשה; 22.15 — פסוקו של יום מתוך פרשת השבוע כי תבוא דברים כ"ח, י"יא; חדשות.

הגל הקל

06.00 — כה טובו; 06.05 — הדבות; 06.10 — התעמלות בוקר; 06.20 — שעון מוסיקלי; 06.59 — רגע של עברית; 07.00 — חדשות ו"הבוקר הזה"; 07.20 — זמר זמר לך; 07.30 — הודעות על מופעים של רשות השידור; 07.35 — זמר זמר לך; 07.55 — אור ירוק; 08.00 — חדשות; 08.10 — בוקר טוב; 08.55 — היום לפני 25 שנה; 09.00 — חדשות; 09.05 — בוקר טוב; 09.49 — פינת המודעה הקטנה; 10.00 — חדשות; 10.05 — לעקרת הבית; 11.00 — חדשות; 11.05 — לעקרת הבית; 11.40 — לאן הערב — מוסיקה קלה; 12.00 — חדשות; 12.05 — במקצב יוצרי; 12.30 — בחצי היום; 13.00 — חדשות; 13.05 — בחצי היום; 14.00 — חדשות; 14.10 — באך רבקה מיכאלי; 15.00 — חדשות; 15.05 — לי ולך; 15.53 — הדרך; 16.00 — חדשות; 16.05 — רגע של עברית; 16.07 — מהדורה צבאית; 16.30 — בתקווה שתבין את הרמז; 16.35 — מהדורה עברית; 17.00 — חדשות; 17.05 — על כוס קפה; 18.00 — חדשות; 18.05 — שירים שאהבנו; 18.45 — היום בספורט; 18.55 — הודעות; 21.00 — חדשות; 21.06 — שירי עמים; 22.00 — חדשות; 22.05 — דרום-זמר עוד; 22.52 — נעימות קלות; 23.00 — חדשות; 23.05 — אני שלך ואת שלי; 24.00 — חדשות; 00.10 — אני של ואת שלי.

רדיו רשת א

08.00 — חדשות; 08.05 — בחדשות 1973; 08.10 — בינוני אכנים: עם להקת "קונסורטיום מוסיקום", המנור הטי בירדלינג, החליל[illegible] ריבה גורון, הכנר פנחס צוקרמן; להקת "בואנוס איירס 8", כנגן האורגן אנדרה מרינה, להקה [illegible] הגיטריסט לאורינדו אלמיידה, זמרת הסופראן שירלי וורס, שליליית "יובל" ובבנגת הי[illegible] בבל בילדורף [illegible]; 09.00 — חדשות; 09.05 — קטעי אופרה: גונו: מתוך "רומאו ויוליה"; הדי[illegible] ניצטי: אריה מתוך "רוזמונדה כי אנגליה"; ואריה מתוך "רוברטו דבורי"; 10.00 — חדשות; 10.05 — מוסיקה קלאסית קלה: כאות וילי אנטון, ביזה; וייניאבסקי, ודורזי להזה; 11.00 — צבורית לעם; 11.15 — שיעורים להלמידים בבתיהם היסודיים; 11.35 — [illegible]; 12.00 — חדשות; 12.05 — שיר ופזמון; 12.15 — שיעורים להלמידים בבתיהם התיכוניים; 14.00 — [illegible]; 14.10 — לאם ולילדה לפעוטות — "הן השועל"; עמק ישראל וגבורות [illegible] 15.00 — חדשות; 15.05 — היום לפני 25 שנה; 15.10 — תזמורות קלי[illegible]; 16.00 — חדשות; 16.06 — ספר הדור; 16.10 — ספרות ל[illegible]; 16.30 — באולמי הקונצרטים: התזמורת הפילהרמונית הישראלית [illegible]; 18.00 — חדשות; 18.05 — על אנשים ושבי פרים; 18.25 — גלי קול; 18.55 — תקלאי; 19.00 — חדשות; 19.30 — שירים עברים; 19.50 — פרקי היום ב[illegible]; 20.00 — חדשות; 20.06 — לקט בתכניות אומר; 20.30 — פרקי נגינה; 21.00 — "בלילים הדשים" (סמרא'); [illegible]; 22.00 — חדשות; 20.06 — בנגן למשפחה; 23.00 — חדשות; 23.05 — אבנים דגולים — לאונרד ברנשטיין — בלחק, [illegible]; 24.00 — חדשות; 00.10 — רגע של שיר.

גלי צה"ל

שידורי בוקר-צהריים

11.00 — חדשות. 11.05 — הביט ושמע; 11.15 — פסגת בצי[illegible]; 11.30 — בא לש[illegible]; 11.35 — המים השקט; 12.00 — חדשות; 12.05 — הביט ושמע; 12.30 — בה הדה; 12.35 — המים השקט; 13.00 — חדשות; 13.05 — הביט ושמע; 13.30 — יש בצי[illegible]; 13.35 — הביט ושמע; 13.55 — הודעות לחיילים; 14.00 — הוד[illegible]; 14.05 — הודעות אישיות.

שידורי ערב

15.00 — חדשות; 15.05 — נא לצלצל; 16.00 — חדשות; 16.05 — נא לצלצל; 17.00 — חדשות; 17.05 — ד"ש עם שיר; 17.40 — ייבן צה"ל; 18.00 — חדשות; 18.05 — הערב — אולפן בשי[illegible]; 19.00 — חדשות; 19.05 — בשי[illegible] הק הדיה; 20.00 — חדשות; 20.05 — בה נשבע; 21.00 — חדשות; 21.05 — כפתה כולה; 22.00 — חדשות; 22.05 — הלילה; 23.00 — חדשות; 23.05 — שיחתו של יצחק ליבני; 23.15 — הלילה; 24.00 — חדשות; 00.05 — קיהת הציה.

בתי-מרקחת

רמת-גן
רמה השיטנסקי 65
בת-ים
בלמוה, בתי-ם, רח' בלפור 90
[illegible]
[illegible], רח' גאולים 44, הרצליה [illegible]
אלרם רמה השרון, רח' [illegible]

10 מוסכים חדשים ברשת צ'מפיון תוך שנתיים

השבוע נחנך ביפו "מוסך דרומי" — המוסך ה־24 ברשת השרות של צ'מפיון לרכב פולקסואגן.

זהו המוסך החמישי שנחנך תוך השנה האחרונה בנוסף למוסכים שנפתחו באשדוד, אילת, ירושלים ונצרת (שני האחרונים — מוסכי צנק הדיזל שנבנו במקום מוסכים קודמים).

ועד השנה הקרובה יפתחו עוד 5 מוסכים ברשת צ'מפיון: בתי"ם (מרכז צנק שבניתו מתקדמת בקריית-שמונה (מוסך גדול במקום המוסך הקיים), באר-שבע (כ"ל), באשקלון ושכם. עם השלמת המוסכים אלה יגיע מספר הכוסכים ברשת צ'מפיון ל־29.

המיוחד את רשת השרות המסועף של צ'מפיון במקום, הוא העובדה שכל מוסכי הרשת נמצאים בבעלותו או בפיקוחו הכלא של היבואן. מוסכי רשת צ'מפיון עוסקים בטיפול ברכב פולקסואגן בלבד [illegible] עם בנוד [illegible] מאפשרות התמקצעות [illegible] (בלבד), ונהנים ללקוחות [illegible] ההולכה, ההכרה, ההכרה וכן החלפים מקוריים.

עד סוף שנת 1973 יגיע מספר המועסקים בעבודה ברשת ל־553 ומספר העובדים ל־1000. בימים אלה נמסר את ליבואן המכונה הראשון בביה"ס התעשייתי צ'מפיון — הנדה ומלאכה ובמגורי העבודה למוסכים ברשת.

בישראל נעים כיום כ־45.000 כלי רכב בתוצרת פולקסואגן.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

חדוש כרטיסי המנויים

תל-אביב
נותרו יומיים בלבד לחדוש

סדרות 1—8 וסדרה "מוסיקה קלסית קלה" — במשרדי התזמורת בהיכל התרבות (הכניסה מרח' דיזנגוף) בכל יום בין השעות 10—13, 16—18 וביום ששי מ־10—13 בלבד.

תאריך האחרון לחדוש — יום ששי 14.9.73

ירושלים
סדרות 1—2
במשרדי התזמורת, בסוכנות כתבא, כבר ציון בכל יום בין השעות 10—13, 16—18, ביום ששי מ־10—13 בלבד.
תאריך אחרון לחדוש — יום ששי 21.9.73
לבוגרי בנק הפועלים — בבית ההסתדרות [illegible] עד יום חמישי 20.9.73

חיפה
במשרדי התזמורת רח' הרצל 16 (בית הקרנות) בכל יום בין השעות 10—13, 16—18 בימי ששי מ־10—13 בלבד.

להתהוך חדש את כרטיסי המנוי בדואר באמצעות התלוש המיועד לכך שבפרוספקט

בית הספר הימי
מבואות-ים
לעבודה עם נערים בגיל 14—18
דרושים לנו:
מדריך חברתי
אם-בית מטפלת
מדריך לימאות
המעוניינים יפנו בכתב להנהלת מבואות-ים, דאר מכמורת.

ישראל
כ"ה שנים למדינת ישראל
מרכז ההסברה
בימים שני ושלישי, כ'—כ"א אלול תשל"ג, 17—18.9.73
בשעה 18.45 יתקיים
חזיון אור קול
במלאת 1900 שנה לנפילת מצדה
התמליל: דן אלמגור
מוסיקה: נועם שריף
בימוי: ארנון אדר
הפקה: יאיר גלבוע — המחלקה לאירועים
הזמנות ניתן לקבל בלשכות המחוזיות של מרכז ההסברה.
ההזמנה מקנה זכות לרכישת כרטיס נסיעה בסך 5.— ל"י מערד למקום החזיון במצדה וחזרה לערד.
האוטובוסים יופעלו מבריכת השחיה בערד החל משעה 13.30 עד 17.30.
הגישה למקום האירוע תותר אך ורק לרכב ציבורי.
רכב פרטי לא יורשה לעבור בכביש ערד — מצדה.
מספר המקומות מוגבל!
נא להצטייד בלבוש חם ולהביא כריות ושמיכות.

ללא מקוריות

טלוויזיה

מאת עלי מוהר

ביום ו' האחרון הוקרנה תכנית בידור כנקראה. אם איגני טועה, לא טוב היות האדם לבדו ועפ[illegible] לה לפעבת הבגיה. ביחסים בין הגברים לבין הילדות [illegible] אבל זה נאמר בעיקר לתפארת המליצה שכן רוב הזמן התרכזה הכבית בהתגוגות, כמו שאומרים. הוי נראה הרב שאפשר להבין בו ביטויים, ולהתבונן בו מבקודות הצפית שונות, אפשר להראות בו[illegible] הני ההתנות אצל צוות שונות ב[illegible] ארץ ולהפיק הכבית פולקלור [illegible] היה, אולי. לא רעה. אך כאמור, הבטרה הפעם היתה לבדר, ועל כן התרכז הבמאי יגאל שילון בהתו[illegible] זה אל אבכולות מתוקות שהוא כנרי את הבמבדרת ביותר.

התכנית [illegible] על [illegible] לבדר, כלומר אפשר היה לצפות [illegible] בה. הקצב היה מהיר, היתה מוזיקה, והיה גם אוסף של כל קטעי ההומור הקשורים בנושא, כפי ש[illegible] נאמרו בפי בדולי הבדחנים אשר בארץ. אוסף שהוא בנחוק, פחות או יותר. גם כשהוא עובר בפני עצמו, ללא ליווי ודיוואלי. אבל הבילוב היה לא רע.

יחד עם זאת, קשה להגיד ש[illegible] מישה הבמאי יסודה במחשבה מקו[illegible] רית כבריקה. כמו כל אחד יודע גם יגאל שילון שבהתגוות נוהגים האנשים לאכול. לכן מתנה, והוא אף יודע שאפשר לצלבה מזה בדיק, לכעכה, באלבים הם — להיזלל לאוחר מצב ממחק בין הם ערבים את הפה על כגת לבלוע משהו. ואת, אם מצלמים אותם, זה מצחיק, אילה, את מישה, כביכול, גם הקטעים המבדיים, כבאחר מ[illegible] הם יראינו כיצד כתבודדים ההתן והכלה וסופרים את הכסף (!) הצ[illegible] רוקר את אותו מישה. על טריקים [illegible] צבעים. אך הציפיה להצגה הדבורים בצורה קצת פחות שגרתית לא התגשמה. כילא.

הקיטש שנדחה עד הסף

ההכוונתי לצפות ביום ב' בתכנית "הקירה" שאמורה היתה להר[illegible] את בוקרת לבעיה עיקה על הח[illegible] ליתה. [illegible] בכמה הסיפורים הבוד[illegible] הרים המוסיקאים המהוללים מדי פעם בלוח המבדרים. נקלעתי לי[illegible] תכנית לא נוברת. לא צפויה, הר[illegible] עה כנראה, שמשלה בנושא הר[illegible] קוסה.

לבנושה, אמנם אחריספטי, ישבנה בנראה הלשה (שמקודה עוד ב[illegible] תבנית הרדיו שלו) "ידידים", "רעים" וכחומה. לפולם אין הוא יודע. המכל הוא "מסכל" עם ביי[illegible] שור. הדיון שבהמחזיתו אינו יכול אישא. להיעדך מתם כך. סיגוס, בצורה עצינית, כי אם היה לקבל אופי של מסיבה לא רשמית. שאר מקוה הוא כי קלעה אליה גם צלמי הטלויזיה "הצבעי בבקרה בשבבלה".

לעתים יש אדם כי בכל כוהו להתפלוות. ואם לא צפיתי בתכנית הרי זה בקום שפתיחותה "האורי הת" [illegible] להיו לבצלה כבוחו. מרגיז היה לראות את מסיבת היין האחרי לית (ואולי גם הקוקטייל). אך אינו יודע כיצד הוגדר עם הבדבג. ר' דב" היה שאבנים מצויינים בגבדי[illegible] גרגליה, רפי לביא ואחרים אינם מורדים להכיר את גה דיים בפיתם לומר בבלי לבבת סביב שולחן קטן ויין ההסיבה היתה להתמצאות בצלבוחי היא חוכהו המופרות של [illegible] אחריכמו לשכיבת רעים ולאוירה מיוחות המהנבת על ה"ידידים".

כמובן, יוהכן וכל אלה אך חושה הבה, אך לי זה הסטיק כדי לסגור את המקלט. מה גם שהמושא עצמו בישיפטין הזבנה, גידול כבר בהוד הבה בכל כדור התרבות. וריח אינעוה הפעם הצליה כן החיגגים המרובבים התחיל כבר לנדור שאם נפש.

(על סיקור הבחירות בטלוויזיה — ראה עמוד 9)

ההזדמנות השניה

רדיו

מאת יוסי ביילין

(אוניברסיטה פתוחה, בעריכת אבנר ברזל, רשת א')

השיחה אודות האוניברסיטה ה[illegible] פתוחה, אחר ההקירה בעקבות בסדית בסקנותה של רצוה שרם בנושא זה. נכתיבה בדבריה של בערכת ההבנה, כי אכן מטממת האוניברסיטה הפתוחה פתרון ל[illegible] המשך השכלתם של הלקי אוכלוסיה שונים. כיבוב זה חשוב ב[illegible] מקבה, כיוון שבמהלך הזיעוד לא התקיים ויכוח על האוניברסי[illegible] טה הפתוחה כבכשיר להשכלה, ל[illegible] לא נמסר בו אלא מידע בלבד על בכורתה של דרך זו. חסרונו של הויכוח הורגש ביותר, כיוון שלא הכל מסכימים שזוהי שיטה כוצלחת, ואנשי המדע, שהתחבר בדבריהם להשגות השונות, הבליגו אותן במידה רבה.

המשתתפים — פרופ' שניאור ליפסון, ד"ר ביהול הנמן וד"ר יחזקאל כהן — סיפרו שאנגליה היא מולדת האוניברסיטה הפתוחה. וידעה שם הוא, בעיקר, ל[illegible] הגבות השכלה גבוהה לאנשים עובדים שלא הצליחו להגיע ל[illegible] אוניברסיטה בכל סדרה מרכזה. כך הופכה האוניברסיטה הפתוחה להזדמנות שניה בשביל כל אותם אנשים, המוכנים לשבת בביתם אחר שעות העבודה וללמוד ב[illegible] עצבם. הלימודים כוללים שמה ריודסים, בין שלוש לשש שנים, והתכנוהלים, בעיקר, בכתב. כדי שביע בקבל על הלמיד חינה, קורא ספרים. מבין מבהו קטן ד[illegible] שילת איתו אל המרכז האוני[illegible] ברסיטאי כדי לקבל הדובה לא[illegible] חר זמן קצר. כדי לבנה נוצר[illegible] כות פגישות בין התלמידים לבין המורים, וחלק כן הציעורים ניתנים על ידי טובי המרצים ב[illegible] טלוויזיה וברדיו. תנאי הקבלה ה[illegible] יחיד לאוניברסיטה הפתוחה היא העדות לידה, תיתנת העדפה ל[illegible] אנשים בוגרים ובעלי נסיון.

בישראל מצויים מדי שנה, 55 אלף בני נוער בגיל בינה י"ב. כהם זוכים עשרת אלפים בתעו[illegible] דת בגרות ועשרת אלפים נוספי[illegible] כים את לימודיהם ואינם בגיינים להעודה. האוניברסיטאות הקיימות מסוגלות לקלוט כמעט את כל בצ[illegible] לי התעודה, בעוד כהאוניברסי[illegible] טה הפתוחה תוכל לאפשר גם לאחרים להגיע להואר אקדמי. אלם זו איבה המטרה העיקרית הגובדת לנגד עיני הוגי הרעיון. הם סבורים כי בעיקר צריכה ה[illegible] אוניברסיטה הפתוחה לשמש עיר לתורים המלמדים בפריפריה וה[illegible] זקוקים להשתלמות, מדי שבמושו על דבר תעלה גם רמת הלימו[illegible] דים בפריפריה. בטרה אחרת דומה לזו האנגלית, והיא, כתן הזדמנות שניה לאנשים עובדים, ובטרה שלישית היא עזרה לעולים הד[illegible] שים שאינם מסוגלים להשתלב ב[illegible] מסגרת האוניברסיטאית הרגילה. כיוון שהמדינה קטנה, ניתן יהיה לקיים מיפגשים מרוכזים יותר בין מורים ותלמידים, והתכנית היא לייסד אוניברסיטה זו תוך שנ[illegible] תיים בערך, כשמורי בתי הספר התיכוניים יהיו הלמידיה הראשו[illegible] נים.

השאלה המתעוררת בעקבות ה[illegible] דברים הללו, ואשר לא עלתה ב[illegible] דיון, היא מה הם סיכויי אר[illegible] תם אנשים שלא הגיעו למסגרת הלימודית הרגילה בעיקר בשל כישורים בלתי מתאימים, להג[illegible] יע דווקא במסגרת של "תואר בהואר" שבה נזקקים התלמידים ל[illegible] משמעת עצמית נדירה. הוכחה שגם התלמידים לבצלה בעיבוניים מוכנים לצבור על הזכר הלימ[illegible] דים בעיקר בגלל ה"טיפוי" של ה[illegible] מגע בין התלמידים והמורה. וי[illegible] תכן מפני שמירה הטייקאות בסבי כיתה וכדורה. שום זה אינו [illegible] ייב בליטוד בתכתובת, ואין לו החליף, לבד מזאת — מפעילו[illegible] [illegible] שבין התלמידים לבין [illegible] יבינו לבין המרצה היא

חינוך חובה וחינוך חינם

(על מסכרים ואנשים, בעריכת צבי קסלר, רשת א')

הנושא המרכזי שבו עסקו ה[illegible] שבוע כלכלני "על מסכרים ו[illegible] אנשים" היה ההוצאות הקבורות בלימודי בית הספר היסודי. צבי קסלר קבל מרה על כי הוא חייב להוציא מדי שנה כ־140 ל"י ל[illegible] קניית ספרים לבתו, וכי יש הו[illegible] רים החייבים גם בקניית תלבושת אחידה העולה להם כ־300 ל"י ל[illegible] שנה. הוא דאב על התופעה של כבידי ספרים מסובכים על ידי ילדים ברחובות ירושלים, וריחם על התלמידים שיאלצו ללמוד כ[illegible] הוק ספרים בסיכובים... יובל אלי[illegible] [illegible] גם ההוצאות ה[illegible] כרוכות בכיכי ועד כיתה ובטיו[illegible] לים, אילם הוא הצדיק מצב זה, כיוון, שלדבריו, הנוער האהבה הד[illegible] בב הוא כה לגרביב, ולאנשים אבודים אין כל צורך בהענצה זו, ולכן אם הם כשלבים תכר[illegible] רת ספרים ותלבושה. אין הכר[illegible] בירא כל כך. לדברי הוצאות א[illegible] לו, בטילי החינוך היסודי, כמר[illegible] כות יותר בעיני המיתות ובאוחרי בעיקה. גם יצחק מיטלר הבעריך [illegible] של אליצור, אך הציע ש[illegible] ההלכתה האהודות יובנו על ידי בסעלים רבים וייםמבדו על ידי חנויות רבות וכך יבוטל המונ[illegible] פל צליהן והוויין יוזל. הוא סבור שיש לאסור על המורים ל[illegible] הוציא מדי שנה מהדורה חדשה של ספר הנלבד במשך כל ה[illegible] שנים, כדי שהלמידים יקנו ספ[illegible] רים מכיתתם. אחד המרכזים המרכוזים בלימוד האוניברסיטאי, ובמהלכה מכהים גם כתות המוקר הצעירים: ב[illegible] כישה לא קיבלנו תשובה לשא[illegible] לה, אם יש אפשרות למציאת התליף לסעילה זו בבסגרת ל[illegible] מדי הדואר. אם האוניברסיטה ה[illegible] פתוחה תקים דור של בעלי הא[illegible] רים בסוג ב' — ספק אם הצליח בבחרתה, וחבל שהבעיין לא הו[illegible] עלה בצורה גלויה בשיחה זו.

רים מסובבים המדבר הייה להם [illegible] זול יותר. בניגוד לקסלר אין הוא רואה כל פסול בלימוד מתוך ספ[illegible] רים מסוכלים.

בהדור "דין מישהו" סיפר פרופ' [illegible] לר כי חברת "בילקבר" פירסמה כהודעה אודות סכיבה מארכת כלים כסף בתשלומים. בבלי שהודיעה כהי גובה הריבית האמיתית על תשלומים אלה. לפי חישוב שלו בגיעה הריבית, לכדי 38 אחוז, ריבית יהיה גבוהה בהרבה בכל ריבית בקובלת. ולדעתו היבה של החברה לפרסם זאת. כדי שלקוחו[illegible] תיה לא יקבו ההיל בעק. אליצר יבא כנגד הכנית הבנקים ההבנקיות עשרה אחוזים מבוגה הפקדון למפקדים. לדעתו יש ל[illegible] הפיך את המפנק לריבית ולהגדיל את הריבית הבנקאית על פקדו[illegible] נות. כיוון שלקהל אין כושג כהו הערך האמיתי של המענק שהוא מקבל.

בחלקה האחרון של התכנית עס[illegible] קו הכלכלנים בבורסה, והצביע אליהם יצחק גרוסמן מבנק ישרא[illegible] אל, הוא דיבר על שגשוג בשוק אגרות החוב ועל ירידה בבור[illegible] סת המניות עד כדי כחזור יומי של 1.5—2 מיליוני ל"י. אליצור [illegible] צין, שלא ניתנה לבורסה אפש[illegible] רות לפתח את התעשיה, כיוון ש[illegible] הממשלה לא הספיקה להספיק הל[illegible] וואות לפיתוח העציה. אילו הי[illegible] תה מספיקה הלוואות אלו היו ה[illegible] מפעלים מנפיקים מניות חדשות הבנים למבירתן.

התכניה הכלכליה היתה מלאת ענין למדות הזמן הקצר המוק[illegible] צב לה ואולי בגללו. בחלקת ה[illegible] ראשון, שדן בהוצאות לחינוך ה[illegible] יסודי, לא השתתף נציג משרד החינוך. כשם, שלדברי קסלר, כבר הופיעו נציגי המשרד בדיו[illegible] נים שנערכו על אותו נושא ב[illegible] שנים קודמות ולא חידשו כלום. רצה לקבל מסקנה זו, והוכח, כי אם החולם להדן בנושא שנית ל[illegible] רות שהוא חוזר. הסמבנות הה[illegible] ריה, כן הדין היה לשתף פעם בוספות את אנשי משרד החינוך.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
ת. מ. 3670/73
בענין: צוואתו של המנוחה זיגם לבה הי"ל, ת. ז. 6,476613, שנפט[illegible] רה ביום 25.7.73 ברמת-גן.
המבקש: בנו גרינברג עו"ד תנוי גור, עו"ד ברחוב הרא"ה 63 רמת גן.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה לקיום הצוואה האחרונה של המנוחה הנ"ל.
הריני מזמין בזה כל דאם המבר ען שיש לו טובה הבאה בעני[illegible] בין המנוחה הנ"ל והרוצה ליתן טעם מדוע לא הוכח, לא תקום ולא תירשם הצוואה האחרונה של המנוחה הנ"ל — להגיש תוך 15 יום כיום פרסום הזכבה זו התנ[illegible] גדות לקיום הצוואה הנ"ל, שאם לא כן יגש ביהמ"ש ליתן הצו הנ"ל כאמור.
דוד הדר, שופט
רשם ביהמ"ש המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו
תיק ירושות 3629/73
בענין: עזבון המנוחה לב יהודה, ת. ז. 0964673.
המבקש: יהודית לב, ת. ז. 0964674, במסר ויהוקין על ידי ב"כ ש. קרבה, עו"ד, מתל-אביב, רחוב יהודה הלוי 113.
הזמנה
להוי ידוע כי הוגשה לביהמ"ש בקשה לבתן צו הכבריו על ירושת המנוח הנ"ל, והנני מזמין בזה כל אחד הטוען שיש לו טוב[illegible] בת הנאה בעזבון המנוח לב יצ[illegible] חק, שנפטר ביום ז' אדר ב' תשל"ג (11.3.73) והרוצה להתנגד להכרזה, להגיש תוך 15 יום מ[illegible] יום פרסום הזמבה זו התנגדות ל[illegible] הכרזה המבוקשה. שאם לא כן יתן בית המשפט צו כמוב בצי[illegible] ביו.
דוד הדר, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

עירית כפר-סבא
בית תרבות ע"ש ח. רייזל
רח' גאולה
ביום א' 16.9.73 בשעה 8.00 בערב תיפתח סדרת הרצאות
אוניברסיטאית בנושא:
ביוגרפיה פסיכולוגית
ע"י המרצה משה שורץ מאוניברסיטת ת"א.
ההולה בעילת הנוער בית לטבטבי.
באולם התרבות: המועצה של העירה [illegible]

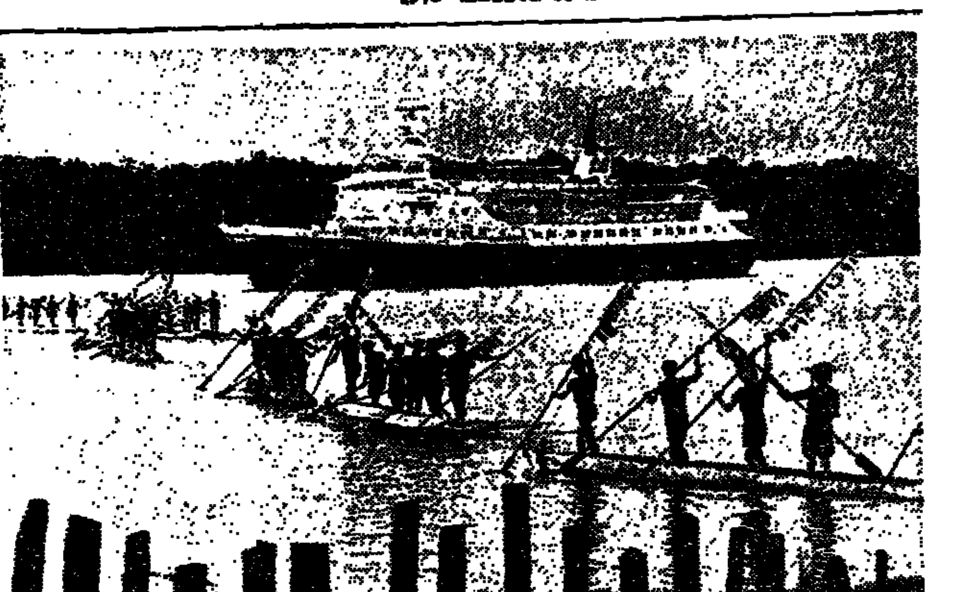

פגישה בין שני עולמות: בני שבט מגיר־גיניאה, החיים בתנאים של תקופת האבן, יוצאים בסירות המלחמה שלהם לקדם פני ספינת תיירים שבאה לבקר בארצם המסתורית.

דברים

כשרות למניין

התנועה לשחרור האשה הובנה בנצחון נוסף, הפעם בבית־הכנסת: נקבע ונפסק שנשים כשרות למנ־יין. אמנם לא על־ידי הרבנים ה־אורתודוקסיים. אך גם לא על־ידי הרפורמים. הזרם הקונסרבטיבי של יהדות ארה"ב — הגדול בין הזר־מים ביהדות זו — הוא אשר חידש את החידוש המהפכני הזה.

ועדת ההלכה של הקונסרבטיבים, שקיבלה החלטה זו, המשיכה בכך בקו של היתרים למען שוויון ה־אשה: לפני שנים היא התירה על־יית נשים לתורה. אולם רוב בתי־הכנסת השייכים לזרם הזה אינם מפעילים את ההיתר („יוצא־מן־הכ־לל בולט הוא בית־הכנסת של „פארק אוניו" בניו־יורק) ואין ל־דעת כמה מהם יפעילו את ההיתר החדש. שכן, פסקי ועדת ההלכה מחייבים את רבני הקונסרבאטיבים רק במידה שמדובר באיסורים.

התגובות להחלטה זו יהיו שו־נות מאיש לאיש, לפי השקפותיו; והרוב ודאי יתייחס אליה בחיוך. משמעותה סוציולוגית יותר מתיאו־לוגית. היא מראה כי ציבור יהודי ממוסד גדול — התנועה הקונסר־באטיבית בארה"ב מונה מיליון ו־שלושת רבעי מיליון חברים — אינו סבור שהוא יכול לסגור עצמו בפני הלכי־הרוח בתוך החברה ה־כללית.

ח. ז.

הבוחר החדש – הוזנח

אחד הלקחים החשובים שיש ללמוד מתוצאות הבחירות להס־תדרות וגם מאחוז ההצבעה ה־לא־גבוה, הוא הזנחת הבוחר ה־חדש.

מספר בעלי זכות הבחירה ה־צעירים־החדשים מגיע בהסתדרות לרבבות רבות ועוד יותר גדול ב־קרב הבוחרים לכנסת ולרשויות המקומיות. אולם מתקבל הרושם שגילאי 18־22, שזו להם ההזדמ־נות הראשונה להצביע, נשכחו ו־נשארו במידה לא־מעטה מחוץ ל־תחום ההסברה.

סטודנט הלומד בטכניון או ב־אוניברסיטת תל־אביב, למשל, לא ה־כיר כלל את ידן של המפלגות (כן הפלגות), שבדרך כלל אינן מקפ־צות בהרצאות על הסברה בכתב ובעל פה ערב הבחירות. נכון אמ־נם, שזו עונת החופשות במוסדות להשכלה גבוהה (ואולי כדאי לה־ביא זאת בחשבון לגבי קביעת התאריך לבחירות הבאות להסתד־רות), אולם לא נוצלה כראוי ה־אפשרות לשתף צעירים בחוגי בית ובאסיפות אחרות. אפשר היה ל־צפות שלפחות יישלח חומר הסברה בכתב לבתים של סוג הבוחר ה־חדש. אבל גם זה לא נעשה.

נראה שהיו גם תקלות לא מע־טות ברשימת הבוחרים החדשים והצעירים שבאו (לא אחת בהשפעת ההורים) לקלפי התאכזבו לא למ־צוא את שמם ברשימה, אף כי ב־ידם היה הפנקס האדום.

ישנו פרט קטן הנוגע לאסתטיקה של פעולת ההצבעה. לבוחר הרוצה להדביק את המעטפה שבתוכה ה־פתק, אין טורחים להכין לו ספוג לה לבשרה זו וצליו להשתמש ב־רוק שבפיו. גם זאת אפשר עוד לתקן לקראת הבחירות הקרובות לכנסת ולרשויות.

מרים גורן

באילת „לא שומעים"

ביום ב' השבוע (10 בספטמ־בר) בין השעה 8 ו־10 בערב נ־סיתי להתקשר בטלפון מתל־אביב למלון „בקעת הירח" באילת בשל עניין דחוף. חלקן של השיחות לא יצא לפועל בשל „תפוס". אולם בחלקן האחר, כאשר קיבל־תי תשובה מהמלון, אמרה לי ה־מרכזנית שאינה שומעת אותי ו־סגרה את הטלפון. לעתים אמרה לי „לא שומעים" עוד לפני ש־הספקתי לומר אפילו מלה אחת.

ניסיתי איפוא לשלוח מברק, אולם נאמר לי שהוא יגיע רק למחרת היום.

האמנם כבר התמוטטה לחלוטין מערכת התקשורת הפנימית ביש־ראל?

אריה ארד

יש לחסל השחיתות באניות

בימים אלה נתפרסם דו"ח שנמ־סר לחברת „צים־שירותי נוס־עים" ע"י הברית־חקירות פרטית — ומסופר בו על שחיתות, הבר־חות והתארגנות מעין „מאפיה" באניות הנוסעים של „צים נוס־עים".

אינני יודע, באיזו מידה דו"ח זה הוא אותנטי. לפי הידיעה נער־כה החקירה ע"י משרדו הפרטי של קרל דיגנר שיצאו לו מוניטין כחוקר מעולה במשטרת ישראל. לא אכנס לפרטי הפרטים של הדו"ח המספר על שותפות בין גורמים שונים באניות, בנמלים בארץ ובחו"ל וכו' לצרכי הבר־חות סחורות בממדים גדולים. דו"ח זה מטיל חשד חמור על עובדים בענפי המשק הימי ועל ואני עובדים אחרים בנמל חיפה. וכן קשורים למעשים אלה עובדי אספקה לאניות, סבלים, אנשי אב־טחה ושמירה, וקבוצות ימאים העובדים באניות נוספים.

מסופר בדו"ח על גניבות מצרכי מזון ממחסני האספקה ובארונות המטבחים באניות, לפי הסכמים בין עובדים רבים הקשורים לא־ניות. וכל זה נעשה כאשר בעלי התפקידים מסודרים באניות ובנמל עוצמים עין. כל זה מתחיל מבטן האניה — עד הירידה בנמל. החוק־רים מספרים, שלמעשה אין ספי־רת מלאי במחסני האניות; כן מסופר איך משיגים ימאים כמו־יות גדולות של סחורות המסורות ממכס; קיימת שיטת הברחה מה־אניות, מבריחים סחורות לאניית הנוגנת בחו"ל. מסעינים סחורות למשאיות המביאות הספקה לא־ניות — וכל המעשים מבוצעים תוך שיתוף בין גורמים שונים באניות ובנמל.

במציאות זו מבעי איפה שיש ריצת אמוק לקנית פרודוקטים המובאים מנמלי חו"ל לנמלי הא־רץ. וכאן קיים ארגון שלם הדואג להורדתם מהאניות. כך הוקמה מס־גרת של „מאפיה" באניותינו, המ־ביאה לדמורליזציה בעבודה ובמ־שק וכל תשומת הלב של הקצי־נים נתונה להברחה ולא לעבודה.

בדו"ח של החוקר דיגנר נמסרה בברור תמונת האינפורמציה הידו־עה לנו זה שנים. נוסעים ומסיי־רים באניות, ספרו על מעשים שנמסרו ע"י החוקר — אם זה ב„בארים" של האניה, בחנויות, או בבוא מכוניות לקבל סחורות, בנמלים זרים בחו"ל שמועברים בזמן הירידה מהאניות.

האמנם אלה הם הימאים הצב־ריים בצי הסוחר הישראלי? האומ־נם כל המאבקים על שכר עבודה עם חברות הספנות אינם חשובים בשבילם? האמנם עיקר ההכנסה הכספית באה ממעשים כבעם פלי־לים, הנמשכים זה שנים וצריך לקבוע בצער רב, שלא נעשו מעשים של ממש לביעור הנגע. הרי עמנו עוד לפני פרסום דו"ח זה שהשכר ותשלום „טיפים" ע"י נוסעים אין להם כל חשיבות בשביל הימאים באניות הנוסעים. הימצאותם באניה היא אמצעי לע־שות עיסקות המבישות את המדי־נה, את ההסתדרות, אגוד הימאים והקצינים, וכל עובד בדרגים אי־שיים. אם אמנם יש יסוד ליד־יעות על שיתופה בין סוגי עוב־דים באניות ובנמלים, צריך לש־אול, היכן היו החובלים, הקצינים הראשיים, משטרת הנמל, וגורמים ממלכתיים אחרים שמתפקידם לפ־קוד הפקרות זו.

חובה זו הובתה של המשטרה לבדוק את כל החומר, למרות שידועים כל המעשים והחברים באניות ובנמל חיפה. מחובת המש־טרה להיכנס לפרטים ולהגיע למס־קנות ואף לעונשים בלי רחמנות; אין להטיל, כמובן, אשמות שוא — ואין להאשים אדם בלי בסיס.

מה שכבר ברור הוא שחברת הספנות לא תוכל לעבור בשקט על דו"ח זה וחובתה הראשונית להגיע למסקנות קשות מבחינת אחריותה הצבורית והמשקית. אין לקיים בתנאים כאלה משק אניות נוסעים. השאלה היא מה תהיה עתה עמדת אגוד הימאים ואיך יגיב על הדו"ח? האם יתן יד להפקרות ולמעשים פליליים? האם יאבתו רק לקיים שביתות מוצד־קות ובלתי־מוצדקות — ולעבור לסדר היום על מעשים פליליים?

האחריות להמשך המצב הזה מוטלת על הממשלה, ההסתדרות, החברה לישראל, הסוכנות היהו־דית — וקודם כל על העובדים במשק זה. הנהלת „צים־נוסעים" בלבד לא תוכל לפקוד נגע חמור זה. אם איגוד הימאים לא יתי־יצב מיד ובגלוי למלחמה בהפק־רות, יהיה הוא אחראי למעשים לא פחות מכל ימאי יחיד.

ההסתדרות הכללית חייבת להע־מיד עצמה במלוא כוחה וסמכותה המוסרית והארגונית — על משמ־מר המוסר של הימאי הישראלי. בלי ביעור מלא ומוחלט של איגודי הימאים מעיסקי הבר־חות אלה תוכל על ההסתדרות אחריותה על מעשים שמבוצעים עד עתה בנמלים ובאניות. מחובת כל הגורמים להתגייס עתה לעקירת ה„מאפיה" בנמלים ובאניות. אם לא נחסל הגניבות וההברחות — הרי לא תהיה כל ברירה אלא לחסל את משק הספנות לנוסעים. משק המבוסס על גניבות, הבר־חות והפקרות — אינו נחוץ ויש לחסלו. כיום דרושים אמצעים יותר דרסטיים, פעולה משטרתית־משפטית נמרצת וחסרת פשרות. אם שלטונות המכס והנהלות הנמ־לים אינם יכולים להפסיק את ההפקרות, ולהביא לסילוקם של ראשי המבריחים וכל שקשור בהם באניות, בנמל ובכל מקום אחר, הרי מוטב להפסיק מיד את עבודתן של אניות הנוסעים.

ברוך רפמור

מכתבים למערכת

שאלה למארגני כנס־לטרון

באלה הימים, התקיים בחבואות לטרון כנס חגיגי, למלאת 25 שנה — להטיבה מס' 7.

חטיבה זו בחולדה נוסדה, לעי־נינו התארגנה והחלה פעולתה. כאן ריכזו אנשי החטיבה את הצ־יוד הראשון לפעולתה ונתנו אימון ראשון ליחידות של עולים חדשים אשר יצאו מכאן לתקוף את מש־טרת וכפר לטרון, למען פרוץ הד־רך לירושלים והקלת על המצור שהוטל על הבירה.

יחד עם אנשי החטיבה לווינו בחרדה, בלילות ההם את היוצאים לקרב. ראינו אותם במלחמתם, ב־נצחונותם, וגם בהרבה כשלונות; ישנו כאבנו את כאב הפצועים ש־הובאו מהזית לטרון לישובנו וס־עדנו בחדר האוכל שלנו את אותם שבו־קרב. כבכי איפת הקרב, השי־רב, הברחש והצמא.

תמה גדולה התעצמה החטיבה, לשמחתנו הרבה. לכשימות גדו־לות ובהצלחה רבתי.

ובהגיע יום חגיגת ה־25 — אך משום מה, אותנו שכחו המאר־גנים ובני חולדה לא הוזמנו ז־גם, כששלבון צורב מלווה אותנו על כך. היתכן?

היש איזה הסבר לדבר?

חולדה צבי ד.

נימוק צולע

הלל זיידל (ל"ע) הביע בטל־וויזיה את דעתו האישית שאילו ניתן היה לרכז את הגוש החדש (הליכוד) על בסיס של בעיות־פנים כגון: מגיעה בוגה בכספי־ציבור דוגמת „ורדי" „אוטוקרס" ו„נתיבי־נפט", כי אז היה מייעץ לסיעת ל"ע להצטרף למערך־שב־נגד. דבריו לא לצו. כאילו באמת מדובר בגוש טהור שכולו תכלת, כאילו לא „ראסקו", בהנהלת ה־מנכ"ל שלה, חבר־הכנסת מטעם גח"ל, היתה הלוויתן הכלכלי ש־התחיל בשורת הפרשיות של זלי־לת כספי ציבור.

נימוקים כושלים מסוג זה לא יועילו לל"ע.

כלום לא למדו עדיין כל אנשי ל"ע את הלקח מנסיון שותפותם הליברליסטית בגח"ל, כדי לצנור „לאו" (באילת) לפיתויים החדשים?

כפר־ויתקין י. אשד

כותבי המכתבים למערכת

מתבקשים להמציא לנו כתב יד ברור — רצוי במכונת כתיבה — ברווחים כפולים ו לנסח את דבריהם בקיצור.

מספר המכתבים המגיעים למערכת הוא גדול פי כמה מהמקום העומד לרשות מדו־רנו בעתון, ואנו מעוניינים לתת ביטוי לקוראים רבים ככל האפשר. דבר זה מחייב בחירת החומר וקיצורו.

אין אנו מחזירים כתבי יד ואין אנו יכולים לאשר קבלת מכתבים, להודיע על פרסו־מם או להסביר אי־פרסומם.

המערכת

קורס לשוטרים מהשטחים

לפני ימים אחדים הסתיים, ב־בסיס האימונים הארצי של ה־משטרה בשפרעם, קורס של סמלי משטרה משלוש הנפות — עזה יהודה ושומרון. בקורס השתתפו 28 סמלים — ארבעים אחד מ־הם מרצועת עזה — הלימודים נמשכו שלושה חדשים.

ידוע כי מגמת המשטרה היא להכשיר אנשים מקומיים לתפקי־די פיקוד וכבר נערך בעבר קורס דומה. אולם מה שהיה הפעם חדש בקורס הזה הוא, כי הוגב־רים למוד שיטות חקירה חדי־שות, — סיור, ואף שימוש ב־נשק קל. מפקד הקורס יעקב אבידור אמר לי: „ניסינו להקנ־ות לסמלים הללו את הגישה הליבראלית של משטרת ישראל. הם לא היו רגילים לגישה זו. תחילה נדהמו, נבוכו ואף סירבו להאמין כי תפקידו של השו־טר לעזור בראש וראשונה לאז־רח: אם ילד הולך לאיבוד עליו למצאו, אם יש ריב בין שכנים, משתדלים לשכך את הרוחות, ל־פעמים אנחנו אף מסייעים ב־קליטת עולים. אך בהדרגה ניסו אף הם לאמץ את הגישה שלנו. בקורס למדו, החניכים מהרצועה את החוק המצרי (נוסף על היש־ראלי) והחניכים מיהודה ושומ־רון למדו את החוק הירדני. ה־מעניין בדבר הוא שיהודים הם שלימדו את החוקים הירדניים והמצריים". לאחר הקורס הקודם — מוסיף ומספר פקד אבידור — התברר לנו כי קשרים נפשיים נקשרו בין החניכים לבין מפק־דיהם ומדריכיהם. רוב החניכים חזרו לתחנותיהם והפכו למפק־דים אך מדי פעם, כאשר הם מבקרים בישראל, הם באים אלי־נו, מתעניינים בשלומנו ובנעשה בבתי־הספר של המשטרה. הם בודדים כי הם חשים צורך לשוב ולהפגש עם מפקדיהם".

שבטי הדרוזים האבודים

אחת האגדות העתיקות מספרת, כי אי־שם, מעבר להרי ההו־דו, מצויים דרוזים. דרוזים אלה עזבו את המזרח־התיכון לפני מאות שנים והקשר עמם אבד.

בשנים האחרונות נפוצו ידי־עות, כי הדרוזים הללו חיים עתה באחד האיים היווניים. דבר זה

כאן הצפון

לא נתן מנוח לצעיר דרוזי אחד, פאיז עזאם שמו. הוא נסע ליוון, חיפש שאל, ביקר באיים שונים והשבטים האבודים לא נמצאו. בימים אלה חזר לכפרו עוספיה, אך עדיין מאמין הוא, כי באחד הימים יעלה בידו לגלות את אחיו האבודים.

„אגד" אינו חושש מתחרות

קריית־ביאליק היתה פעם קר־יה של בתים בודדים מוקפים גינות מטופחות. כיום זוהי קר־יה ככל הקריות, שבתיה מתנש־אים לגובה של כמה קומות. מה שמעיק על תושבי קריה זו יותר מכל הוא קשיי הקשר בין הקר־יה לחיפה שהוא בצורת קו 57 של „אגד", אלא שקו זה אינו פועל לפי לוח־זמנים קבוע מראש. אחד התושבים, שפירא משה, בתלונתו בעלון המועצה המקו־מית, כי לא אחת נאלצים לחכות לאוטובוסים יותר מחצי שעה, ו־גם כאשר הוא מגיע סוף־סוף, הוא פעמים רבות מלא ואינו עוצר בתחנה. אין גם שירות מו־ניות בין חיפה לקרית־ביאליק אף שאוכלוסייתה של המועצה מגיעה ליותר מ־19,000 נפש. מ־צב זה נהיר לראש המועצה ה־מקומית צבי קולינר. הוא פנה מספר פעמים ל„אגד", אך ב־„אגד" אין מתעניינים בקריה — הם יודעים כי מתחרות אינן נכנ־סות אליה ולפיכך הם בטוחים מפני תחרות.

*

חלומו של מרדכי (מוסקה) א־לון להפוך את נצרת־עילית ל־עיר האם בישראל מתממש. שר האוצר פנחס ספיר הודיע, כי על סמך שיחותיו עם שר הפנים הוברר, כי בכוונת משרד ה־פנים להעניק לנצרת עלית מע־מד של עיר מיד אחרי הבחי־רות. על־פי התקנות של משרד הפנים זכאי כל יישוב, שאוכ־לוסייתו עולה על 20,000 נפש, למעמד של עיר. ואכן, בנצרת־עילית יש כיום יותר מעשרים אלף נפש והישוב קולט עשרות משפחות חדשות מדי חודש.

*

מדי חודש, בממוצע, מוקם מפ־על תעשייתי באחד הישובים ה־ערביים והדרוזיים — כך קובעת הסטאטיסטיקה. לפני ארבע שנים היו קיימים בתי־מלאכה קטנים פה ושם, כיום יש 50 מפעלים בכפרים הערביים והדרוזיים. ה־מפעלים הללו מעסיקים אלפי פועלים ופועלות. רובם הוקמו ב־ידי משקיעים מקומיים ובעזרתם של אנשי המחלקה הערבית ב־משרד המסחר והתעשיה. חלקם מעסיקים עשרות רבות של פוע־לים, ובכמה כפרים יש מפעלי בתכה. אגב, הודות למפעלי ה־תעשיה הללו יצאו אלפי נשים ערביות לעבודה.

יואל דר

קרא
מחר ב-ידיעות אחרונות
המוסף לשבת | 7 ימים | השבועון לכל המשפחה

מסקנות והערכות של תוצאות הבחירות
*
הריגול המתוחכם
סידרה חדשה
מאת ז'אק ברז'ייה וז'אן פיליפ צלבאן
*
מה יקרה אחרי ההקפאה?
מאת דוד הורוביץ
*
השתיקה כמכשיר בידי אירגוני הטרור
מאת יעקב ברוז
*
כך הם מדברים על הבחירות
חץ מסילבי קשת

המחבר המיסתורי של ספר־למוד במולדת
מאת ברוך נאדל
*
יומן מוסקבה: עם הגבאי
בבית־הכנסת הגדול
מאת שלמה שמגר
*
רוצים להשתגע
מכירה פומבית מאת אהרון בכר
*
עוד עונה אחת: איכות מחפשת בית
מאת עמנואל בר־קדמא
*
מדוריהם הקבועים של:
חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון
דידי מנוסי וזיוה יריב.

במוסף לתרבות ספרות ואמנות:
● סופרים ופוליטיקה, מאת ד"ר לנה שילוני;
● שלמה קורן — מסמת לשיווי־מישקל, מאת מארק שפס;
● שירו האחרונים של אברהם שלונסקי, מאת ישראל זמורה
● ספרים, הערוכות.

18 חדשי מאסר על שירה בחברון

צעיר חיפאי שירה בחברון הוד־עע אתמול בפציעה חמורה וב־נשיאת אקדח שלא כחוק, הידון ל־18 חדשי מאסר בפועל ו־30 חדשי מאסר על תנאי ל־3 שנים.

הנאשם, יעקב (בן יוסף) אבו, בן 20, הודה בפני השופטים צ. סלונים, א. פרידמן ול. מודסונה בבית המשפט המחוזי בחיפה, כי במחצית יוני השנה ירה מאקדח שהחזיק שלא כחוק על אלברט לונסי (המכונה בבר). וזאת ל־אחר שפרצה ביניהם קטטה בה הוכה הנאשם.

בגזר הדין ציינו השופטים, כי חרף הודאתו של הנאשם באשמה והצער שהביע על המקרה לא ייצא בית המשפט ידי חובתו אם יפטור את הנאשם בעונש קל. (ע)
4 מפה

דרוש
מחלק־עתונים
בהוד־השרון
לשעות הבוקר המוקדמות.
לפנות: הירשברג
טלפון 92 41 07

טיולים לחגים
לאירופה 5 ארצות
הפלגות מדי שבוע משולב:
אויר/ים או ים/אויר
„אל על" ו„צים"
החל מ־2215 ל"י + 270 $
כרמל טורס חיפה 662577

ספורט טוטו
שרברב מבת־ים
זכה השבוע ב־
161 אלף ל"י!

משה פישבין
מינימום פרס ראשון
100 אלף ל"י
מינימום בכל פרסים
200 אלף ל"י
היום מועד אחרון
למסירת טפסים
עשה לך מנהג קבוע -
מלא טוטו כל שבוע!
המועצה להסדר ההימורים בספורט

דבר ספורט

נצחון נוסף לישראל על לוויס מהולנד — 76:94

מאת שלמה מוזר

נבחרת ישראל ניצחה אמש פעם נוספת את הקי־בוצה ההולנדית לוויס אמ־סטרדאם בתוצאה הגבוהה 76:94, לאחר שוויון 42:42 — במחצית.

הנבחרת הישראלית התקשתה לפצח את הגנת האורחים בדקות הראשונות, והאורחים הוליכו ב־מפתיע 2:10. הישראלים הצליחו להשוות — 12:12 בדקה ה־6 ו־24:24 בדקה ה־13. אייזנר רכש יתרון ראשון לישראל בדקה ה־15 (25:26). אולם עד להפסקה הת־אזנו הכוחות ולוח התוצאות הורה 42:42.

הישראלים התקשו לשמור על כוכבי לוויס אקרבוים והארזין, שעשו שמות בהגנה הישראלית וקלעו נקודות רבות מול הגנה חלשה.

הכושר הגופני הטוב של היש־ראלים נתן את אותותיו במחצית השניה עד מהרה הם מוסמו את אורחיהם כשהובילו 46:52, 58:66, 61:73 (דקה 23), 72:88 (דקה 28) ו־76:94 בסיום.

בנבחרת הישראלית הצטיינו אייזנר, נוימארק, ברקוביץ וברו־די. בין האורחים — סמית, אקר־בוים, הארזין ואמברה.

שפטו פיסטינר ובר לעיני 500 צופים בעכמה.

לישראל קלעו: ברודי (23), אייזנר ונוימארק (14 כ"א), קרן (9), מרזל (8), ברקוביץ (6), לדיה, צבגר, שרנשיין ובן־דוד (4 כ"א), אבישר (3). ללוויס: אקרבוים (20), סמית (16), האר־זין (13), אמברה (11), קאלס (10), דוסמלינג (4), סליק (2).

„פסטיבל" הכדורסל יימשך ה־ערב בהיכל הספורט ביד־אליהו. ישראל תתמודד עם באאו מארה"ב ונבחרת העתודה תשחק נגד לוויס.

ההסברים של שחקני הכדורמים

שחקני הכדורמים שלנו שח־זרו עמוסי שערים מאליפות העולם בבלגראד, ידעו להס־ביר את שער ההפסד הגבוה ביותר — 14.0 להונגריה, ש־זכתה אחר־כך בתואר העולמי.

מה הקונץ? — הסבירו ה־שחקנים הישראלים — המאמן שלנו גבי וינקלר רגיל מזה שנים לתת את ההוראות בהונ־גרית, לפחות לחלק מהשחק־נים. המאמן ההונגרי, ד"ר רה בארמאשי, ושחקניו פשוט שמ־עו את ההוראות שלנו ויכלו לנצל אותם לטובתם. הם ניצ־חו, תוך שימוש... בשיטה ה־ישראלית".

אגב, במשחק זה חגג ה־„קפטן" של נבחרת הונגריה, אישטוון סיבבא, את הופעתו ה־125 במדי נבחרתו והוא יז־כור לטובה את השח־קנים הישראלים. הם איפשרו לו להבקיע במשחקו החגיגי 3 שערים ללא מאמץ מיוחד.

בן־דוד ראש המשלחת לספרד

שופטי הכדורסל דורשים הכפלת האגרה

מאת יעקב פתאל

עשהאל בן־דוד, שנבחר את־מול ליו"ר הנהלת איגוד ה־כדורסל במקומו של חיים גלר־בינסקי, יעמוד בראש משלחת הכדורסל שתצא בחודש הבא לאליפות אירופה בספרד.

ההנהלה החדשה של האיגוד, שהתכנסה לישיבתה הראשונה, הקימה ועדה לטיפול בתביעות שופטי הכדורסל. השופטים תוב־עים בין היתר להעלות את אגרת השיפוט מ־30 ל־60 ל"י. הועדה תיפגש עם השופטים בהקדם כדי לדון עמם בתביעותיהם.

ההנהלה אישרה את בקשת מכ־בי ת"א לקיים משחק אימון נגד הקבוצה האמריקאית נסאו. מיכה שמבן, יו"ר הועדה המקצועית, יפגש עם אנשי מכבי לתיאום ה־משחק.

כמו כן קיבלה ההנהלה החלטה עקרונית להגביר את הפעילות בקרב תלמידי בתי־הספר היסו־דיים והתיכוניים.

הומלץ לפסול את השופט שהואשם בהטיית תוצאות

מאת אליעזר מעוז

ועדת החקירה המיוחדת ש־הוקמה ע"י איגוד שופטי ה־כדורגל לחקור בתלונה נגד שופט הכדורגל אהרן גרישפן כאילו היטה במתכוון תוצאות משחקים בליגה ג' מחוז דרום, המליצה לפסול את השופט ולא לאפשר לו להמשיך להיות חבר שופט באיגוד.

בין היתר הסתמכה הועדה על הודעתו של השופט ב„דבר ספו־רט" לפני כשלושה שבועות שבו הודה כי הופעלו עליו לחצים וכתוצאה מכך הוא שפט בצורה בלתי אובייקטיבית במשחקים של קבוצת מכבי אשקלון ומנע את עלייתה לליגה ב', וכך עזר לקבו־צת הפועל קרית־גת לעלות. הכוו־נה למשחק בין הפועל קרית־גת למכבי אשקלון והפועל שדרות לקבוצה המכבית.

יצויין, כי בעדותו בועדה חזר גרישפן על גירסתו כפי ש־סופרה לסופר „דבר ספורט". הנ־דמבר המוקלטת של השופט הוש־מעה בפני ועדת החקירה.

לגבי גורל המשחקים החליטה הועדה כי אין לה סמכות לקבוע בשאלה זו. שכן זה עניין של ועדת המשמעת של ההתאחדות ל־כדורגל ולא של איגוד השופטים.

התיק הועבר ליועץ המשפטי של ההתאחדות לכדורגל, עו"ד צבי יפה, שיצטרך להעביר את ההכ־רעה לוועדת חקירה מיוחדת ב־התאחדות לכדורגל.

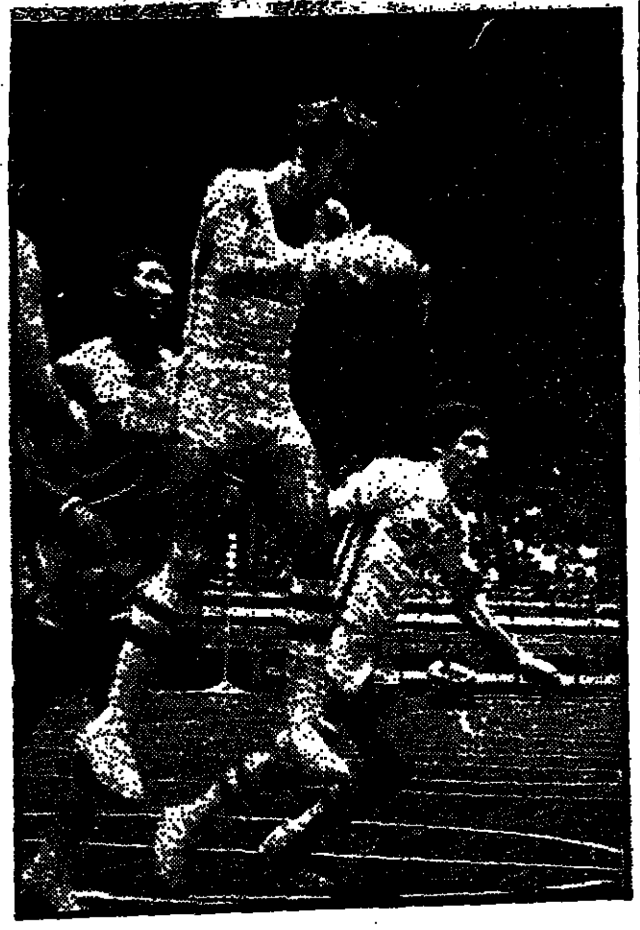

טל ברודי, „קפטן" נבחרת הכדורסל קולט את הכדור במשחק בו ניצחה שלשום ישראל את אלופת הולנד, לוויס, בתוצאה 86 : 73.
(צילום: א. זיסקינד)

סמפדוריה „חסכה" 20 מיליון

ימי הפגרה עברו באיטליה ב־בירור פרשיות השוחד במשחקי הכדורגל, שנערכו בעונה שעברה. לאחר דיונים ארוכים בועדת ה־משמעת נמצא שקבוצת סאמפ־דוריה הותיקה מג'נואה, שנאבקה נגד הנשירה, הציעה לקבוצת אט־לנטה 20 מיליון לירטות כדי שזו תפסיד את קבוצת לאטוריו.

אולם, למרות ההצעה הקוסמת הפסידו שחקני אטלנטה במשחק זה ולבסוף היתה זו דווקא קבו־צתם אשר ירדה לליגה השנייה. סאמפדוריה עצמה ניצלה מהנשי־רה, אך נגזר עליה להתחיל את המאבקים בעונה החדשה במאזן שלילי של 3 נקודות, אשר הוש־תת לה ע"י ועדת משמעת.

מירוץ לכבוד האוניברסיאדה

הישג ספורטיבי בלתי־מבוטל במסגרת האוניברסיאדה, שהסת־יימה במוסקווה, נזקף לזכותם של שני אקדמאים סובייטיים, אך הוא לא נרשם בלוח התוצאות ובסיכומי המדליות. כדי לתרום את השותפות בין המדע והספורט, החליטו סרגיי קולאיקוב, דוקטור למדעי מתמטיקה ופיסיקה בן 42, והתלמיד בן ה־19 ולאדימיר צ'ירמאק, סטודנט במכון לאלקטרוטכניקה, לערוך מרוץ בהפס־קים במשך חודש לכבוד האוני־ברסיאדה.

הם זינקו ב־15 ביולי מהולמו־גורי, עיר מולדתו של המדען ה־מפורסם לומונוסוב, ועברו בריצה 886 קי"מ עד לקו המטרה ליד אנדרטה לזכר מגיני מוסקווה בבירה. המרוץ נמשך 31 יום בדיוק. בקטעים שונים הצטרפו אל שני הספורטאים קבוצות של רצים שלוו אותם.

לאן נעלם ה„קפטן" הסובייטי

נבחרת הכדורגל של ברה"מ מתכוננת במרץ לקראת הדרקון המכריע עם צ'ילי בשלב האחרון של מאבקיה המוקדמים על ה־גביע העולמי. בסוף השבוע (15 בספטמבר) יארחו הרוסים באיצ־טדיון לנין למשחק ידידותי את נבחרת גרמניה־המערבית ומאמנם יבגני גוריאנסקי הפתיע כאשר פירסם את 18 שחקני הסגל לקראת משחק זה. ההפתעה הי־תה לא בשמות שפורסמו, אלא בשם שנעדר: בסגל לא נכלל ה„קפטן" מורטאז חורציאלאווה.

,טורנדו" „מאיים" על ענף השייט

מאת ברוך דגון

ג'ון שליפריג, עולה חדש מאוסטרליה, מסתער עלינו בקצב של „טורנדו". לא, הוא אינו מנסה „לעשות רוח", אלא להכניס לענף השייט שלנו דגמים חדשים — „טורנדו" (והוכר באחרונה כדגם אולימפי) ו„קיטי קאט".

בארץ מכירים דגמים אלה אולי כמה מן הבקיאים במיוחד בשייט. באוסטרליה ובניו־זילנד נפוצות סירות אלה בקרב שכבות רבות. „ובכלל, השייט הוא אצלנו ענף פופולארי במיוחד. המקום שהוא תופס בכותרות העתונות עולה אפילו על הכדורגל". מציין שליפריג.

ג'ון בן ה־25 בשייט מגיל 8 וכבר הוכתר כסגן אלוף אוסטרליה ב„קיטי קאט" ושיים תשיעי באליפות ה„טורנדו" של ארצו. כשעלה לארץ לפני כשנה, למד באולפן והחל לעסוק במקצועו כמהנדס־מים. אחרי שעמד על הרגליים החליט לשוב ולשוט. „ניסו להניא אותי להביא את הדגמים האלה לארץ. אמרו לי שהתנאים כאן שונים ושכדאי לי להסתפק ב־470. אולם, חרף הקשיים, אני מאמין שהסירות האלה עשויות לשמש כח משיכה". מדגיש ג'ון.

סקציית השייט של הפועל ת"א הסכימה לשמש שפן נסיונות לג'ון. מכאן ועד לתחילת האימונים הדרך אינה כל־כך קצרה. „הסירות הראשונות כבר בדרך לישראל. בינתיים אני מיאחד. בכלות הכל יש לי עוד 3 שנים עד לאולימ־פיאדה מונטריאול. מה השאיפה שלי? כן, אני מתכוון ל־ייצג עם ה„טורנדו" שלי את ישראל באולימפיאדה הבאה", אומר ג'ון בחיוך.